



หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม
(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567)

ภาควิชาปรัชญา
คณะศาสนาและปรัชญา
วิทยาเขตร้อยเอ็ด มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป	1
1. รหัสและชื่อหลักสูตร	1
2. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา	1
3. จำนวนหน่วยกิตที่เรียนตลอดหลักสูตร	1
4. รูปแบบของหลักสูตร	1
5. สถานภาพของหลักสูตรและการพิจารณาอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตร	2
6. สถานที่จัดการเรียนการสอน	2
หมวดที่ 2 ปรัชญา วัตถุประสงค์ และ ผลลัพธ์การเรียนรู้	3
1. ปรัชญาของหลักสูตร	3
2. ความเป็นมาและความสำคัญของหลักสูตร	3
3. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร	26
4. จุดเด่นของหลักสูตรของหลักสูตร	27
5. อาชีพที่สามารถประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา	27
6. ผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร (Program Learning Outcomes: PLOs)	27
7. ความคาดหวังของผลลัพธ์การเรียนรู้เมื่อสิ้นปีการศึกษา (YLOs)	38
หมวดที่ 3 โครงสร้างหลักสูตร รายวิชา และหน่วยกิต	74
1. โครงสร้างหลักสูตร	74
2. ความหมายของเลขรหัสประจำรายวิชาที่ใช้ในหลักสูตร	75
3. ระบบการจัดการศึกษา	76
4. รายวิชา/กลุ่มสาระ/ชุดวิชา (Module)	77
5. แผนการศึกษา	81
6. คำอธิบายรายวิชา	84
หมวดที่ 4 การจัดการกระบวนการเรียนรู้	101
1. องค์ประกอบเกี่ยวกับประสบการณ์ภาคสนาม	101
2. ข้อกำหนดเกี่ยวกับการทำโครงการหรืองานวิจัย (ถ้ามี)	102
3. กระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ตั้งไว้	102
4. วิธีการจัดการกระบวนการเรียนรู้และการวัดประเมินผลที่ก่อให้เกิดการพัฒนา ผลลัพธ์การเรียนรู้ในแต่ละด้าน	103

5. แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping)	104
หมวดที่ 5 ความพร้อมและศักยภาพในการบริหารหลักสูตร	108
1. แนวคิดในการกำหนดสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียน	108
2. การบริหารทรัพยากร	108
3. แผนการรับนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาในระยะ 5 ปี	110
4. งบประมาณตามแผน	110
5. การพัฒนาคณาจารย์	110
6. คุณวุฒิการศึกษาของอาจารย์	112
หมวดที่ 6 คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา	118
1. คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา	118
2. ปัญหาของนักศึกษาแรกเข้า	118
3. กลยุทธ์ในการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหา/ข้อจำกัดของนักศึกษาในข้อ 2	118
หมวดที่ 7 การประเมินผลการเรียนและเกณฑ์การสำเร็จการศึกษา	119
1. แนวคิดในการออกแบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้อ การวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนตาม	119
2. ภาวะเป็ยบหรือหลักเกณฑ์ในการให้ระดับคะแนน (เกรด)	123
3. การวัดผลการศึกษา	123
4. กระบวนการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา	123
5. เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร	124
หมวดที่ 8 การประกันคุณภาพหลักสูตร	126
1. การกำกับมาตรฐานหลักสูตรตามที่กำหนดโดย สป.อว.	126
2. เกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรตามรูปแบบ AUN-QA	129
หมวดที่ 9 ระบบและกลไกในการพัฒนาหลักสูตร	134
1. ประกันผลลัพธ์การเรียนรู้	134
2. การประเมินหลักสูตรในภาพรวม	135
3. การวางแผนคุณภาพ (Quality Planning) การควบคุมคุณภาพ (Quality Control) และการบริหารความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในระหว่างดำเนินการหลักสูตร	136
4. วิธีการจัดการข้อร้องเรียนและการอุทธรณ์	140
5. การประเมินคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร	141
6. การปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพหลักสูตร	141
ภาคผนวก	143

ก	เอกสารเปรียบเทียบหลักสูตรเดิมกับหลักสูตรปรับปรุงใหม่	144
ข	ภาระงานสอนและผลงานทางวิชาการของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และอาจารย์ประจำหลักสูตร	179
ค	เอกสารระบุกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	187
ง	เอกสารวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่าง PLOs กับความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของหลักสูตร	194
จ	เอกสารระบุวิธีการเผยแพร่หลักสูตรให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มต่าง ๆ	196
ฉ	คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567)	197
ช	คำสั่งแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิวิพากษ์หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567)	198
ซ	รายงานการวิพากษ์หมวดวิชาศึกษาทั่วไป และหมวดวิชาเฉพาะทางพระพุทธศาสนา ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2566	199
ฅ	รายงานการวิพากษ์หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567)	201
ณ	ระเบียบที่เกี่ยวข้อง	206
ญ		207

- ระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2559
- ระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562
- ระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2564

รายละเอียดของหลักสูตร
หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม
(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567)

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา : วิทยาเขตร้อยเอ็ด/คณะศาสนาและปรัชญา/ภาควิชาปรัชญา

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัสและชื่อหลักสูตร

รหัสหลักสูตร : 25491861105489
ภาษาไทย : ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม
ภาษาอังกฤษ : Bachelor of Arts Program in Philosophy, Religion, and Culture

2. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา

ภาษาไทย ชื่อเต็ม : ศิลปศาสตรบัณฑิต (ปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม)
ชื่อย่อ : ศศ.บ. (ปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม)
ภาษาอังกฤษ ชื่อเต็ม : Bachelor of Arts (Philosophy, Religion, and Culture)
ชื่อย่อ : B.A. (Philosophy, Religion, and Culture)

3. จำนวนหน่วยกิตที่เรียนตลอดหลักสูตร

123 หน่วยกิต

4. รูปแบบของหลักสูตร

4.1 รูปแบบ

หลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี (ทางวิชาการ)

4.2 ภาษาที่ใช้

หลักสูตรจัดการศึกษาเป็นภาษาไทย

4.3 การรับนักศึกษา

รับทั้งนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติที่สามารถสื่อสารภาษาไทยได้

4.4 ความร่วมมือกับหน่วยงาน / สถาบันอื่น

เป็นหลักสูตรของสถาบันโดยเฉพาะ

4.5 การให้ปริญญาแก่ผู้สำเร็จการศึกษา

ให้ปริญญาเพียงสาขาวิชาเดียว

5. สถานภาพของหลักสูตรและการพิจารณาอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตร

สถานภาพของหลักสูตร

- หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567 กำหนดเปิดสอนในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2567
- ปรับปรุงมาจากหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2563)
- เริ่มใช้มาตั้งแต่ พ.ศ. 2549 และปรับปรุงครั้งสุดท้าย เมื่อ พ.ศ. 2563

การพิจารณาอนุมัติ / เห็นชอบหลักสูตร

- ได้พิจารณากลับกรองจากสภาวิชาการ ในคราวประชุมครั้งที่...3.../2567 เมื่อวันที่...11...เดือน..มีนาคม....2567
- ได้พิจารณาอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ...3.../2567 เมื่อวันที่.....28...เดือน..มีนาคม..พ.ศ.... 2567

6. สถานที่จัดการเรียนการสอน

วิทยาเขตร้อยเอ็ด มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

หมวดที่ 2

ปรัชญา ความเป็นมา ความสำคัญ วัตถุประสงค์ และผลลัพธ์การเรียนรู้

1. ปรัชญาของหลักสูตร

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567) ได้พัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรโดยมีความเชื่อว่าความรู้และคุณธรรมเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นต่อการพัฒนาศักยภาพมนุษย์ เพื่อให้เกิดคุณธรรมและปัญญาด้วยหลักศาสนา และมุ่งเสริมสร้างการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 เพื่อพัฒนาศักยภาพคน ให้มีสมรรถนะและคุณลักษณะเป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ มีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีจิตสาธารณะ มีความโอปอ้อมอารี มีภาวะความเป็นผู้นำ มีทักษะในการใช้ชีวิต ทักษะการทำงานเป็นทีม ทักษะการสื่อสาร มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรม และมีสัมมาชีพตามความถนัดของตน อีกทั้งหลักสูตรยังมุ่งเน้นการเสริมสร้างสมรรถนะและทักษะความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวพระพุทธศาสนา (Academic Excellence Based on Buddhism) สามารถเผยแผ่พระพุทธศาสนา แก่สังคมในบริบทสังคมไทยร่วมสมัยและระดับชาติ การวางแผนชีวิตเพื่อการเป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของสังคมไทยและสังคมโลก สิทธิและหน้าที่ของพลเมือง ความภาคภูมิใจในการเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม จึงได้จัดการศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์การเรียนรู้โดยมีผู้เรียนเป็นสำคัญ ผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ความเข้าใจด้านปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม ควบคู่กับคุณธรรมและจริยธรรม สามารถประยุกต์ความรู้และทักษะจากการเรียนไปใช้กับการทำงานในสถานการณ์จริง และสามารถแสวงหาความรู้ใหม่นำไปปฏิบัติหรือต่อยอดความรู้ในการประกอบอาชีพ การดำรงชีวิต การอยู่ร่วมกันในสังคมยุคดิจิทัลได้

2. ความเป็นมาและความสำคัญของหลักสูตร

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567) ได้ศึกษาและพิจารณาความสอดคล้องของหลักสูตรกับทิศทางนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนากำลังคนของประเทศ และตามพันธกิจหลักและยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยที่สอดคล้องกับการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา ตลอดจนความเสี่ยงและผลกระทบจากภายนอก เช่น การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี นโยบาย และสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ในบริบทโลกที่มีต่อหลักสูตรและการบริหารการจัดการศึกษา ในประเด็นดังต่อไปนี้

2.1 สถานการณ์ภายนอกหรือการพัฒนาที่จำเป็นต้องนำมาพิจารณาในการวางแผนหลักสูตร

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567) ได้พัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร โดยได้พิจารณาถึงความสอดคล้องและความสัมพันธ์ของ สถานการณ์หรือการพัฒนาทางเศรษฐกิจ การตอบสนองนโยบายการพัฒนากำลังคนของประเทศ การ ตอบเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติ SDGs สถานการณ์หรือการพัฒนาทาง สังคมและวัฒนธรรม ดังตารางความสัมพันธ์และความเกี่ยวข้องกับหลักสูตร ดังนี้

2.1.1. สถานการณ์หรือการพัฒนาทางเศรษฐกิจ

1) ความสัมพันธ์ระหว่างนโยบายและยุทธศาสตร์ชาติ 6 ประการ และความ เกี่ยวข้องของหลักสูตร

นโยบายและยุทธศาสตร์ชาติ 6 ประการ	ความเกี่ยวข้องของหลักสูตร
<input type="checkbox"/> ด้านความมั่นคง	-
<input type="checkbox"/> การสร้างความสามารถในการแข่งขัน	-
<input checked="" type="checkbox"/> การพัฒนาเสริมสร้างศักยภาพคน	หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม มีการพัฒนาหลักสูตรมุ่งเน้น การเรียนการสอนเพื่อให้เกิดคุณธรรมและปัญญาด้วย หลักศาสนา โดยใช้วิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย มุ่ง เสริมสร้างการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง ในศตวรรษที่ 21 เพื่อพัฒนาศักยภาพคน ให้มี สมรรถนะและคุณลักษณะเป็นคนดี เก่ง และมี คุณภาพ มีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีจิตสาธารณะ มีความโอบอ้อมอารี มีภาวะความเป็น ผู้นำ มีทักษะในการใช้ชีวิต ทักษะการทำงานเป็นทีม ทักษะการสื่อสาร มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม และมีสัมมาชีพตามความถนัดของตน
<input checked="" type="checkbox"/> การสร้างโอกาสความเสมอภาคและ ความเท่าเทียมกันทางสังคม	หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม มีการพัฒนาหลักสูตรมุ่งเน้น การเสริมสร้างสมรรถนะและทักษะทางวิชาการ ความ รอบรู้ในหลักพระพุทธศาสนา ปรัชญา และวัฒนธรรม สามารถเผยแผ่พระพุทธศาสนาแก่สังคมในบริ สังคมไทยร่วมสมัยและระดับชาติ การวางแผนชีวิตเพื่อ การเป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของสังคมไทยและสังคมโลก

นโยบายและยุทธศาสตร์ชาติ 6 ประการ	ความเกี่ยวข้องของหลักสูตร
	สิทธิและหน้าที่ของพลเมือง ความภาคภูมิใจในการเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก
<input checked="" type="checkbox"/> การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม มีการพัฒนาหลักสูตร โดยให้ความสำคัญและมุ่งเน้นการพัฒนาที่ยั่งยืน มีเนื้อหาสาระรายวิชาที่เน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิต รวมถึงการเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
<input type="checkbox"/> การปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ	-

2) การตอบสนองนโยบายการพัฒนากำลังคนของประเทศ

นโยบายการพัฒนากำลังคนของประเทศ	
<input type="checkbox"/> 1. อุตสาหกรรมยานยนต์สมัยใหม่	
<input type="checkbox"/> 2. อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ	
<input type="checkbox"/> 3. อุตสาหกรรมเกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ	
<input type="checkbox"/> 4. อุตสาหกรรมการแปรรูปอาหาร	
<input type="checkbox"/> 5. หุ่นยนต์เพื่ออุตสาหกรรม	
<input type="checkbox"/> 6. อุตสาหกรรมการบินและโลจิสติกส์	
<input type="checkbox"/> 7. อุตสาหกรรมเชื้อเพลิงชีวภาพและเคมีชีวภาพ	
<input type="checkbox"/> 8. อุตสาหกรรมดิจิทัล	
<input type="checkbox"/> 9. กลุ่มผู้สูงอายุ	
<input checked="" type="checkbox"/> 10. soft skill	<ul style="list-style-type: none"> - ทักษะการสื่อสาร (Communication) - ทักษะการปรับตัว (Adaptability) - ทักษะการแก้ปัญหา (Problem-solving) - ทักษะการจัดการเวลา (Time Management) - ทักษะความเป็นผู้นำ (Leadership) - ทักษะความสามารถทางด้านอารมณ์ ความคิดสร้างสรรค์ การพัฒนาตนเอง ทักษะการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม

3) การตอบเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติ SDGs

การตอบสนองเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน 17 ข้อ ของ SDGs แก่นสำคัญของเป้าหมาย SDGs คือ “การไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง” เพื่อมุ่งหวังจะช่วยแก้ปัญหาที่โลกกำลังเผชิญอยู่ เช่น ความยากจน ความไม่เท่าเทียม สภาวะโลกร้อน และสันติสุข

SDGs	คำอธิบาย
เป้าหมายที่ 3 : Good Health and Well-being	หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม มุ่งพัฒนาบัณฑิตผู้มีความรู้และทักษะที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 สร้างหลักประกันว่า ทุกคนจะมีชีวิตที่มีสุขภาพดี และส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีสำหรับทุกคนในทุกวัย
เป้าหมายที่ 4 : Quality Education	หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม มุ่งผลิตบัณฑิตเพื่อสร้างหลักประกันว่า ทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต
เป้าหมายที่ 5 : Gender Equality	หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม มุ่งผลิตบัณฑิตเพื่อบรรลุความเท่าเทียมระหว่างเพศ
เป้าหมายที่ 10 : Reduced Inequalities	หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม มุ่งผลิตบัณฑิตเพื่อลดความไม่เสมอภาคภายในประเทศและระหว่างประเทศ
เป้าหมายที่ 16 : Peace, Justice, and Strong Institutions	หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม มุ่งผลิตบัณฑิตเพื่อส่งเสริมสังคมที่สงบสุขและครอบคลุมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ให้ทุกคนเข้าถึงความยุติธรรม และสร้างสถาบันที่มีประสิทธิภาพ รับผิดชอบ และครอบคลุมในทุกระดับ

4) สถานการณ์หรือการพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรม

4.1) สภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป มีความซับซ้อนขึ้น มีแนวคิดที่หลากหลายมากขึ้น ทำให้มีความจำเป็นที่ต้องคำนึงถึงความคิดเห็นที่แตกต่างของคนในสังคม มีโลกทัศน์ที่เหมาะสมในการดำรงตนอยู่ในสังคมปัจจุบัน

4.2) การดำเนินชีวิตในสังคมปัจจุบันต้องประสบกับภาวะบีบคั้นในหลายด้าน การใช้แนวความคิดทางปรัชญาศาสนาและวัฒนธรรม ไปใช้ในการดำรงชีวิตจะทำให้การใช้ชีวิตมีความสุขมากยิ่งขึ้น สามารถนำไปใช้เป็นพื้นฐานในการศึกษาระดับสูงให้มีประสิทธิภาพขึ้น และนำไปสู่การเติมเต็มทางด้านศีลธรรมของสังคม

4.3) มีการเปลี่ยนแปลงของกระแสวัฒนธรรม เทคโนโลยีที่ก้าวล้ำ และสื่อสารมวลชนที่ทันสมัยทันเหตุการณ์เป็นตัวหลักที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ซึ่งต้องใช้วิจรรณญาณการรับรู้ข้อมูล

4.4) ปัญหาชีวิตชุมชนเมืองมีความเครียดเพิ่มขึ้น จำเป็นอย่างยิ่งต้องมีวิธีคิดที่ถูกต้อง การนำหลักปรัชญาศาสนาและวัฒนธรรม มาบูรณาการสร้างความรู้ความเข้าใจในการดูแลสุขภาพจิตของตนเองและครอบครัว จะทำให้ตนเองมีความสุขตลอดจนสร้างชุมชนมวลรวมให้น่าอยู่และมีความสุข

2.2 ผลกระทบจาก ข้อ 2.1.1 และ 2.1.2 ต่อการพัฒนาหลักสูตรและความเกี่ยวข้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ แผนของมหาวิทยาลัยและกลุ่มสถาบัน

2.2.1 การพัฒนาหลักสูตร

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม ได้พิจารณาแผนพัฒนาการศึกษา เกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิ และแผนพัฒนาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยที่ได้กำหนดกรอบทิศทางการพัฒนามหาวิทยาลัย ภายใต้หลักปรัชญาที่ว่า “ความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวพระพุทธศาสนา” (Academic Excellence Based on Buddhism) ที่มุ่งเน้นให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต ผลลัพธ์ที่ดีให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวพระพุทธศาสนา พัฒนาระบบการดำรงชีวิตในสังคมด้วยศีลธรรม ชี้นำและแก้ไขปัญหาสังคมด้วยหลักพุทธธรรมทั้งในระดับชาติและนานาชาติ เพื่อใช้เป็นกรอบกำหนดทิศทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ให้สามารถก้าวเป็นมหาวิทยาลัยพระพุทธศาสนา ในระดับนานาชาติเป็นการเปิดโอกาสให้พลเมืองโลกอันมีความหลากหลายทางชาติพันธุ์และวัฒนธรรม สามารถเข้าถึงหลักธรรมของพระพุทธศาสนา สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต และสามารถบูรณาการองค์ความรู้จากสหวิทยาการให้เกิดงานวิจัยในระดับสากล โดยเน้นการพัฒนาจิตใจและการน้อมนำปรัชญา พระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ด้วยภูมิปัญญา (Human Wisdom) รวมทั้ง การเยียวยาฟื้นฟูจิตใจให้มีคุณธรรมจริยธรรมมากขึ้น ทั้งนี้เพื่อพัฒนามหาวิทยาลัยสู่วิสัยทัศน์ที่ว่า “ร่วมพัฒนา พลเมืองโลก

ด้วยการผสานแก่นแท้ของพระพุทธศาสนา ที่มั่นคง ให้ดำรงอยู่ในฐานะโครงสร้างพื้นฐานทางปัญญาของมนุษย์ในอนาคต” ด้วยวิถีแห่งการพัฒนา คือ 1) ปรัชญา : สืบสาน ส่งต่อ ต่อยอด มุ่งประดิษฐานพระพุทธศาสนาให้มั่นคงในแผ่นดินไทยเพื่อเผยแผ่ให้กว้างไกลไปทั่วโลก 2) ประยุกต์ : ผสานสร้างสรรค์ อย่างลึกซึ้ง พระพุทธศาสนาเคียงคู่ไปกับสรรพวิทยาเพื่อให้องค์ภูมิแห่งพุทธปัญญาปรากฏอยู่ท่ามกลางความเป็นเลิศของสรรพวิชา 3) ปฏิบัติ : ค้นหาตน เติมคน เสริมสร้างสังคม เพื่อเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ก่อให้เกิดเป็นสังคมที่มีความเข้มแข็ง มีภูมิคุ้มกัน มีจิตวิญญาณและสติปัญญาแบบวิถีพุทธ 4) ปฏิบถ : ฟั่นฟู เยียวยา นำพากลับสู่ความสว่าง สงบ ร่วมเติมเต็มและเสริมพลังแก่สังคมทุกภาคส่วนที่อ่อนล้า พลัดหลง เพื่อให้สมาชิกในสังคมฟื้นคืนกลับสู่ความเข้มแข็งทางจิตวิญญาณ 5) ปฏิรูป : พลิก เปลี่ยน ปรับ รับการเปลี่ยนแปลง เพื่อเป็นองค์กรแห่งความรู้และภูมิปัญญาที่ร่วมพัฒนาสังคมไทยและสังคมโลกที่สามารถปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วและรุนแรงในอนาคต เป็นกรอบและทิศทางในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) ได้ประกาศกำหนดให้จัดสถาบันอุดมศึกษาเป็นกลุ่ม 5 กลุ่ม เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน พ.ศ. 2564 โดยคำนึงถึงจุดมุ่งหมายพันธกิจ ยุทธศาสตร์ ศักยภาพ และผลการดำเนินการที่ผ่านมาของสถาบันอุดมศึกษาแต่ละกลุ่มและจัดสรรงบประมาณ ซึ่งหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม เป็นอีกหลักสูตรที่อยู่ในกลุ่มพัฒนาปัญญาและคุณธรรมตามหลักศาสนา โดยมีขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการพัฒนา/ปรับปรุงหลักสูตรที่เน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ ดังนี้

1) การออกแบบ PLOs หรือผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม ได้มาจากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของหลักสูตร และเกณฑ์มาตรฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2) การออกแบบ PLOs หรือผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม มาออกแบบรายวิชาและแผนการจัดการศึกษา โดยยึดหลักการของ Bloom's Taxonomy (Revised) ในการจัดแผนการศึกษา

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม ได้ออกแบบหลักสูตรตามที่กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่หลักสูตรเก็บข้อมูลเกี่ยวกับ Learning Outcomes โดยเก็บรวบรวมข้อมูลในการจัดทำ Stakeholders' Requirements and Needs และการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร (Program Learning Outcomes: PLOs) ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ.2561 – 2580
2. ประกาศ เรื่อง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570)

3. นโยบายและยุทธศาสตร์การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. 2563 – 2570

4. กฎกระทรวง มาตรฐานการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565

5. ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2565

6. กฎกระทรวง การจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2564

7. พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย พ.ศ. 2540

8. ผู้บริหาร/คณาจารย์ผู้ใช้หลักสูตร

9. ผู้ประกอบการ/ผู้ใช้บัณฑิต กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมี 2 ส่วน คือ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก มีการเก็บข้อมูลจาก สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กระทรวงวัฒนธรรม กรมการศาสนา สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด กองอนุศาสนาจารย์ วัด โรงเรียนพระปริยัติธรรม และสมาคมศิษย์เก่า ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน มีการเก็บข้อมูลจาก ผู้บริหาร อาจารย์ประจำหลักสูตร ศิษย์ปัจจุบัน ที่ทำวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร และผู้บริหารฝ่ายแผนและนโยบาย

โดยใช้วิธีการที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล 2 วิธี ดังนี้

1) เก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่มีผู้เก็บรวบรวมไว้แล้วเป็นการรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร

2) การสำรวจตัวอย่าง (Sample Survey) โดยใช้แบบสัมภาษณ์ สำหรับตัวแทนผู้บริหารอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรระดับปริญญาตรี ผู้ประกอบการ/ผู้ใช้บัณฑิต

ผลกระทบจากที่กล่าวมาข้างต้น ส่งผลต่อการพัฒนาหลักสูตร กระบวนการพัฒนา การปรับปรุงหลักสูตรในครั้งนี้ ส่งผลต่อการกำหนดปรัชญา ความสำคัญ/หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ของหลักสูตรและผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร (Program Learning Outcomes: PLOs)

2.2.2 ความเกี่ยวข้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ แผนของมหาวิทยาลัย และกลุ่มสถาบัน

วิสัยทัศน์	ประเด็น	หลักสูตรมีความสอดคล้อง
วิถีที่ 1	ปรียัติ : มุ่งประดิษฐานพระพุทธศาสนาให้มั่นคงในแผ่นดินไทย เพื่อเผยแผ่ให้กว้างไกลไปทั่วโลก	สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และผลลัพธ์ การเรียนรู้ ของหลักสูตร มุ่งพัฒนาบัณฑิตให้มีความรอบรู้ด้านพระพุทธศาสนา

		เพื่อเป็นศาสนทายาทและพุทธศาสนิกชนที่ดี
วิธีที่ 2	ประยุกต์ : พระพุทธศาสนาได้ยกระดับและเคียงคู่ไปกับสรรพวิทยาของมวลมนุษย์ เพื่อให้องค์ภูมิแห่งพุทธปัญญาปรากฏอยู่ท่ามกลางความเป็นเลิศของสรรพวิชา	สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร มุ่งพัฒนาบัณฑิต ให้มีองค์ความรู้ด้านพระพุทธศาสนาและบูรณาการกับวิทยาการสมัยใหม่
วิธีที่ 3	ปฏิบัติ : นำทาง ยกระดับ และพัฒนาจิตใจชาวโลก สู่การเป็นมนุษย์อีกครั้ง เพื่อเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ก่อให้เกิดเป็นสังคมที่มีความเข้มแข็งมีภูมิคุ้มกัน มีจิตวิญญาณและสติปัญญา แบบวิถีพุทธ	สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร เพื่อมุ่งพัฒนาบัณฑิตด้านปัญญาและคุณธรรมด้วยหลักพระพุทธศาสนา เพื่อร่วมพัฒนาจิตวิญญาณชุมชน รักษากายเยียวายใจ
วิธีที่ 4	ปฏิบัติ : ร่วมเติมเต็มและเสริมพลังแก่สังคมทุกภาคส่วนที่อ่อนล้า พลัดหลง เพื่อให้สมาชิกในสังคมฟื้นคืนกลับสู่ความเข้มแข็งทางจิตวิญญาณ เกิดความมั่นคงยั่งยืนหยัด และก้าวเดินต่อไปอย่างยั่งยืนในทิศทางที่ถูกควรตามทำนองคลองธรรม	สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร เพื่อมุ่งพัฒนาบัณฑิตด้วยการผสานพุทธปรัชญา-พุทธปัญญา กลับสู่จิตความเป็นมนุษย์ที่เข้มแข็ง
วิธีที่ 5	ปฏิรูป : พัฒนาองค์กร แบบก้าวกระโดดในทุกองคาพยพ ทั้งบทบาทโครงสร้าง กระบวนการ การบริหาร และทรัพยากร เพื่อเป็นองค์กรอนาคตแห่งความรู้และภูมิปัญญาที่ร่วมพัฒนาอนาคตของสังคมไทยและสังคมโลกซึ่งสามารถปรับตัวได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วและรุนแรงในอนาคต	สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร เพื่อมุ่งพัฒนาบัณฑิตให้สามารถปรับตัวได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วและรุนแรงในอนาคต ด้วยหลักพระพุทธศาสนา ปรัชญา และพุทธวัฒนธรรม

2.3 ความสัมพันธ์กับหลักสูตรอื่นที่เปิดสอนในคณะ/ภาควิชาอื่นของมหาวิทยาลัย

2.3.1 กลุ่มวิชา/รายวิชาในหลักสูตรนี้ที่เปิดสอนโดยคณะ/ภาควิชา/หลักสูตรอื่น

- หมวดวิชาศึกษาทั่วไป
- หมวดวิชาเฉพาะ
- หมวดวิชาเลือกเสรี

2.3.2 กลุ่มวิชา/รายวิชาในหลักสูตรที่เปิดสอนให้ภาควิชา/หลักสูตรอื่นต้องมาเรียน

- หมวดวิชาศึกษาทั่วไป
- หมวดวิชาเฉพาะ
- หมวดวิชาเลือกเสรี

2.3.3 การบริหารจัดการ

2.3.3.1 หมวดวิชาศึกษาทั่วไป กำหนดให้อาจารย์ประจำที่สังกัดส่วนงานวิชาการ และส่วนงานอื่นที่ได้รับมอบหมายจากมหาวิทยาลัยเป็นผู้สอน โดยมีรองอธิการบดีที่ได้รับมอบหมาย ให้รับผิดชอบด้านวิชาการเป็นผู้กำกับดูแล และฝ่ายวิชาการเป็นผู้ประสานงาน

2.3.3.2 หมวดวิชาเฉพาะ ที่ดำเนินการสอนโดยหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม คณะศาสนาและปรัชญา เป็นผู้สอน โดยมีหัวหน้าภาควิชา ปรัชญา และอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเป็นผู้ประสานงาน

2.4 ที่มาของการปรับปรุงหลักสูตรและกระบวนการได้มาซึ่งกรอบแนวคิดภาพรวมของหลักสูตร

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม ได้ปรับปรุงหลักสูตร และมีกระบวนการได้มาซึ่งกรอบแนวคิดภาพรวมของหลักสูตร โดยยึด 1) ความสอดคล้องกับ วิสัยทัศน์และพันธกิจของมหาวิทยาลัย 2) รายงานผลการสำรวจรับฟังความคิดเห็นจากผู้ใช้บัณฑิต ผู้เรียน และนักเรียนที่ต้องการเข้าเรียนในหลักสูตร 3) รายงานผลการดำเนินงานของหลักสูตรการศึกษา ที่ผ่านมา (SAR) และ 4) รายงานผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียน บัณฑิต ผู้ใช้บัณฑิต และ ศิษย์เก่า

2.4.1 กระบวนการหาความต้องการจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสำคัญของหลักสูตร (Customer Requirement) และกระบวนการเปลี่ยนความต้องการจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็น VOP (Voice of Process) เพื่อนำมาสู่การปรับปรุงหลักสูตรในครั้งนี้

หลักสูตร ได้มีการสำรวจและวิเคราะห์ความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่หลากหลาย ทั้งที่เป็นกลุ่มเป้าหมายในอนาคต เช่น ผู้บริหาร และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในปัจจุบัน เช่น นักศึกษาปัจจุบัน ศิษย์เก่า อาจารย์ ผู้ใช้บัณฑิต ตลอดจนองค์กรที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพต่าง ๆ เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ให้ทราบถึงผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม ทั้งในด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และด้านคุณลักษณะต่าง ๆ ของบัณฑิต เพื่อให้หลักสูตรสามารถผลิตบัณฑิตได้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ สังคม เพื่อที่จะได้เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป

ผลจากการสำรวจและวิเคราะห์ความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สามารถประมวลเป็นหมวดหมู่ได้ ดังนี้

1. ด้านความรู้

- มีความรอบรู้ด้านพระพุทธศาสนา ปรัชญา และวัฒนธรรม
- บูรณาการองค์ความรู้ด้านพระพุทธศาสนา ปรัชญา และวัฒนธรรม กับ

ศาสตร์สมัยใหม่ได้

2. ด้านทักษะ

- มีทักษะการสื่อสารและมนุษยสัมพันธ์ การอยู่ร่วมกับผู้อื่น การแสดงเหตุผลในการนับถือศาสนาต่าง ๆ โดยเคารพสิทธิของผู้อื่น การพัฒนาและแก้ปัญหาตนเองโดยยึดหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา การคิดเชิงบวก ปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี
- มีทักษะการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศในการทำงาน
- มีทักษะการสื่อสารภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- มีทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การตัดสินใจ การทำงานเป็นทีม
- มีทักษะการทำรายงานและการนำเสนอ

3. ด้านจริยธรรม

- มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม
- ความซื่อสัตย์ สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่
- ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีตามหลักเบญจศีลเบญจธรรม
- ยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

สถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

- มีความพอเพียง

4. ด้านลักษณะบุคคล

- ความเป็นผู้นำ
- มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

- มีความใฝ่เรียนรู้
- มีบุคลิกภาพดี
- มีค่านิยมยึดมั่นในอุดมการณ์ที่ถูกต้อง
- ยอมรับความแตกต่างในสังคม
- เป็นผู้นำเชิงพุทธ เป็นศาสนิกชนที่ดี
- เปิดใจยอมรับความแตกต่างทางสังคมพหุวัฒนธรรม

วิธีการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (PLOs)

กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	สิ่งที่ต้องทำได้/ได้ทำ	คุณลักษณะที่คาดหวัง
ผู้บริหาร/ผู้ใช้บัณฑิต	<ul style="list-style-type: none"> - ปฏิบัติตามหลักพระพุทธศาสนา และปรัชญา สามารถปรับตัวเข้ากับ สังคมพหุวัฒนธรรม มีความรู้ให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม - วางแผนการทำงาน - มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี - ความน่าเชื่อถือ เคารพความแตกต่างกัน 	<ul style="list-style-type: none"> - สามารถเผยแผ่พระพุทธศาสนา ในระดับชาติและนานาชาติ - มีภาวะความเป็นผู้นำ - เป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง มีจริยธรรมและยึดมั่นในสิ่งที่ถูกต้อง และเป็นพลเมืองที่มีคุณค่าในสังคม
ศิษย์เก่า	<ul style="list-style-type: none"> - ประยุกต์ใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาและแนวคิดทางปรัชญาใช้กับการดำเนินชีวิตและทำงานได้ - ใช้เทคโนโลยีเพื่อการค้นคว้าและทักษะภาษาอังกฤษได้ - กตัญญูกตเวที - เป็นแบบอย่างที่ดี 	<ul style="list-style-type: none"> - สามารถประยุกต์ความรู้ใช้ในการทำงานได้จริง - มีทักษะที่จำเป็นสำหรับศตวรรษที่ 21
นักศึกษาปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> - กิจกรรมเสริมหลักสูตร - ตรงต่อเวลา - กล้าแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณชน - ปฏิบัติตามหลัก 	<ul style="list-style-type: none"> - เข้าร่วมกิจกรรม มีระเบียบวินัย สามัคคี บำเพ็ญประโยชน์
นักศึกษาในอนาคต	<ul style="list-style-type: none"> - รอบรู้ในหลักวิชาการ 	<ul style="list-style-type: none"> - มีความรู้และความประพฤติดี

	<ul style="list-style-type: none"> - มีจิตสาธารณะ - มีความเชื่อมั่นในตัวเอง 	สร้างโอกาสและคุณค่าให้กับตนเองและสังคม
อาจารย์/หลักสูตร	<ul style="list-style-type: none"> - รอบรู้ในหลักวิชาการด้านปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม - เป็นกัลยาณมิตรที่ดีของเพื่อนร่วมงาน - มีความรับผิดชอบ การคิดเชิงวิพากษ์และคิดอย่างมีวิจารณญาณ 	<ul style="list-style-type: none"> - ดำเนินชีวิตหลังสำเร็จการศึกษาได้อย่างมีความสุขและทำสัมมาชีพได้ - มีภาวะความเป็นผู้นำ

ตารางการวิเคราะห์บทบาทและระดับที่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร

ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับหลักสูตร	ความต้องการ/ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
1. ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ.2561 – 2580	“ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ที่จะมุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนา เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ภายใต้การขับเคลื่อนการดำเนินงาน 6 ยุทธศาสตร์ ที่มีเป้าหมายการพัฒนาประเทศให้ประเทศชาติมั่นคง โดยการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม	การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการศึกษาจากเอกสารและสื่อออนไลน์
2. ประกาศ เรื่อง แผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570)	<p>หมวดหมู่ที่ 12 ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตอ้บโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต</p> <p>เป้าหมายและผลลัพธ์ของการพัฒนาระดับหมวดหมู่</p> <ul style="list-style-type: none"> - เป้าหมายที่ 1 คนไทยได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ <p>ในทุกช่วงวัย มีสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับโลกยุคใหม่ มีคุณลักษณะตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม มีคุณธรรม จริยธรรม และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิก</p>	การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการศึกษาจากเอกสารและสื่อออนไลน์

ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับหลักสูตร	ความต้องการ/ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
	<p>โฉมฉบับพลันของโลก สามารถดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมได้อย่างสงบสุข</p> <ul style="list-style-type: none"> - เป้าหมายที่ 2 กำลังคนมีสมรรถนะสูง สอดคล้องกับความต้องการของภาคการผลิตเป้าหมาย และสามารถสร้างงานอนาคต - เป้าหมายที่ 3 ประชาชนทุกกลุ่มเข้าถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต 	
<p>3. นโยบายและยุทธศาสตร์การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. 2563 – 2570</p>	<p>“เตรียมคนไทยแห่งศตวรรษที่ 21 พัฒนาเศรษฐกิจที่กระจายโอกาสอย่างทั่วถึง สังคมที่มั่นคง และสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน โดยสร้างความเข้มแข็งทางนวัตกรรมระดับแนวหน้าในสากล นำพาประเทศไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้ว”</p> <p>เป็นการขับเคลื่อนการดำเนินงานในลักษณะแพลตฟอร์ม (Platform) ความร่วมมือ ตามเป้าประสงค์ของการพัฒนาใน 4 ด้าน ได้แก่ 1) การพัฒนากำลังคนและสถาบันความรู้ 2) การวิจัยและสร้างนวัตกรรมเพื่อตอบโจทย์ท้าทายของสังคม 3) การวิจัยและสร้างนวัตกรรมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขัน และ 4) การวิจัยและสร้างนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่และลดความเหลื่อมล้ำ โดยดำเนินงานควบคู่ไปกับการปฏิรูประบบอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ</p>	<p>การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการศึกษาจากเอกสารและสื่อออนไลน์</p>
<p>4. กฎกระทรวง มาตรฐานการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565</p>	<p>หมวด 2 มาตรฐานการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของสถาบันอุดมศึกษา</p> <p>ข้อ 11 มาตรฐานการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของสถาบันอุดมศึกษา เป็นมาตรฐานเพื่อให้การดำเนินการตามภาระหน้าที่หลักเป็นไปอย่างครบถ้วนและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) ด้านการจัดการเรียนการสอน (2) ด้านการวิจัยและการสร้างนวัตกรรม 	<p>การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการศึกษาจากเอกสารและสื่อออนไลน์</p>

ผู้ที่มีส่วนได้ส่วน เสียกับหลักสูตร	ความต้องการ/ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง	วิธีการเก็บ รวบรวมข้อมูล
	<p>(3) ด้านการบริการวิชาการแก่สังคม</p> <p>(4) ด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม</p> <p>ข้อ 15 สถาบันอุดมศึกษาต้องดำเนินการด้านการ ทะนุบำรุง ศิลปะและวัฒนธรรม ดังต่อไปนี้</p> <p>(1) กำหนดนโยบายและทิศทางการส่งเสริมศิลปะและ วัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ เพื่อการธำรงรักษา สืบสาน เผยแพร่ศิลปะและวัฒนธรรมไทยหรือการพัฒนา ต่อยอด และสร้างคุณค่าใหม่ ทั้งนี้ ตามความเชี่ยวชาญ และอัตลักษณ์ของสถาบันอุดมศึกษา</p> <p>(2) จัดให้มีรายวิชาในหลักสูตรการศึกษาและกิจกรรมที่ สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ ศิลปะและ วัฒนธรรม และประเพณีที่หลากหลายของท้องถิ่นและ ของชาติ</p>	
<p>5. ประกาศ คณะกรรมการ มาตรฐานการ อุดมศึกษา เรื่อง เกณฑ์มาตรฐาน หลักสูตรระดับ ปริญญาตรี พ.ศ. 2565</p>	<p>หลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมายถึง หมวดวิชาที่ เสริมสร้างความเป็นมนุษย์ให้พร้อมสำหรับโลกในปัจจุบัน และอนาคต เพื่อให้เป็นบุคคลผู้ใฝ่รู้และมีทักษะที่จำเป็น สำหรับศตวรรษที่ 21 อย่างครบถ้วน เป็นผู้ตระหนักรู้ถึง การบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ ในการพัฒนาหรือแก้ไข ปัญหา เป็นผู้ที่สามารถสร้างโอกาสและคุณค่าให้ตนเอง และสังคม รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและของ โลก เป็นบุคคลที่ดำรงตนเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง มี จริยธรรมและยึดมั่นในสิ่งที่ถูกต้องรู้คุณค่าและรักชาติ กำเนิด ร่วมมือรวมพลังเพื่อสร้างสรรค์และพัฒนาสังคม อย่างยั่งยืน เป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของสังคม</p> <p>สถาบันอุดมศึกษาอาจจัดวิชาศึกษาทั่วไปในลักษณะ จำแนกเป็นรายวิชาหรือลักษณะบูรณาการใด ๆ ก็ได้ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป โดยให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต และต้องแสดงการวัดและประเมินผลที่สะท้อนการบรรลุ</p>	<p>การเก็บรวบรวม ข้อมูลโดย การศึกษาจาก เอกสารและสื่อ ออนไลน์</p>

ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับหลักสูตร	ความต้องการ/ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
	<p>ผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนที่สอดคล้องกับปรัชญาและวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาวิชาศึกษาทั่วไปได้อย่างชัดเจน</p> <p>หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาการ ที่มุ่งผลิตบัณฑิตที่มีความรอบรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ โดยอาจมีการปฏิบัติงานในสถานประกอบการ เน้นความรู้และทักษะด้านวิชาการ สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริงได้อย่างสร้างสรรค์</p> <p>หมวดวิชาเฉพาะ หมายถึง วิชาแกน วิชาเฉพาะด้าน วิชาพื้นฐานวิชาชีพและวิชาชีพที่มุ่งหมายให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และปฏิบัติงานได้</p>	
<p>6. ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติเกี่ยวกับสมรรถนะดิจิทัลสำหรับคุณวุฒิระดับปริญญาตรี</p>	<p>1) การสืบค้นและการใช้งาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - สามารถใช้เครื่องมือต่าง ๆ เพื่อสืบค้นข้อมูลที่เกี่ยวข้อง รู้วิธีใช้ตัวกรองเพื่อจำกัดผลลัพธ์ (เช่น การค้นหารูปภาพ วิดีโอ หรือ สื่อรูปแบบอื่น ๆ) - รู้วิธีการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูลต่าง ๆ - รู้วิธีการจัดระบบ และแบ่งปันทรัพยากร (เช่น เครื่องมือ Bookmarking) และตระหนักถึงประเด็นต่าง ๆ เรื่อง ลิขสิทธิ์และประเด็นการลักลอบหรือขโมยผลงานทางวิชาการ (Plagiarism) <p>2) การสร้างสรรค์และนวัตกรรม</p> <ul style="list-style-type: none"> - สามารถผลิต (และได้ผลิต) สื่อดิจิทัล เช่น กราฟิก คลิป วิดีโอหรือคลิปเสียง และการบันทึกภาพหน้าจอ เป็นต้น - สามารถเรียนรู้หลักการพื้นฐานได้ตามคำแนะนำและสามารถทดลองทำได้ <p>3) เอกลักษณ์และคุณภาพชีวิต</p> <ul style="list-style-type: none"> - ตระหนักถึงประเด็นความปลอดภัย เช่น ซอฟต์แวร์ด้านไวรัส และการตั้งค่าน้ำมันคงปลอดภัยบนอุปกรณ์ รวมทั้งข้อมูลส่วนตัวบนสื่อสังคมออนไลน์ 	<p>การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการศึกษาจากเอกสารและสื่อออนไลน์</p>

ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับหลักสูตร	ความต้องการ/ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
	<ul style="list-style-type: none"> - รู้จักสิ่งจำเป็นพื้นฐานสำหรับการป้องกันข้อมูล - ระมัดระวังและไตร่ตรองในการแบ่งปันข้อมูลกับผู้อื่น และในการมีปฏิสัมพันธ์กับคนอื่น ๆ ทางออนไลน์ 4) การสอนหรือการเรียนรู้ <ul style="list-style-type: none"> - สามารถใช้เทคโนโลยีที่หลากหลายอย่างสะดวกสบายในการเรียนรู้ - สามารถติดตั้งและใช้ซอฟต์แวร์ รวมถึงแอปพลิเคชันที่เป็นประโยชน์บนอุปกรณ์ส่วนตัวทั้งโทรศัพท์มือถือหรือแท็บเล็ต เพื่อช่วยในการรวบรวมและจัดระเบียบบันทึกข้อมูลในการทำงานส่วนตัว 5) เครื่องมือและเทคโนโลยี <ul style="list-style-type: none"> - สามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่หลากหลายได้อย่างคุ้นเคย และใช้คำศัพท์เฉพาะได้พอสมควร 6) สามารถใช้เครื่องมือที่หลากหลายได้อย่างสะดวกสบายเพื่อการสนทนาและทำงานร่วมกับผู้อื่นแบบออนไลน์ รวมถึงการแบ่งปันเอกสารและหรือข้อคิดเห็น การประชุมทางไกล (Video-conferencing) และการเข้าร่วมสัมมนาผ่านเครื่องมือและช่องทางที่หลากหลาย 	
<p>7. ประกาศ คณะกรรมการการ อุดมศึกษา เรื่อง นโยบายการ ยกระดับมาตรฐาน ภาษาอังกฤษใน สถาบันอุดมศึกษา</p>	<p>ข้อ 5 ให้สถาบันอุดมศึกษาพิจารณาจัดให้นิสิตนักศึกษาทุกคน ทดสอบความรู้ภาษาอังกฤษตามแบบทดสอบมาตรฐานระดับอุดมศึกษาที่สถาบันสร้างขึ้น หรือที่เห็นสมควรจะนำมาใช้วัดประสิทธิภาพทางภาษาอังกฤษ (English Proficiency) โดยสามารถเทียบเคียงผลกับ Common European Framework of Reference for Languages (CEFR) หรือมาตรฐานอื่น เพื่อให้ทราบระดับความสามารถของนิสิตนักศึกษาแต่ละคน และสถาบันอุดมศึกษาอาจพิจารณานำผลการทดสอบความรู้ทางภาษาอังกฤษบันทึกในใบรับรองผลการศึกษาหรือ</p>	<p>การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการศึกษาจากเอกสารและสื่อออนไลน์</p>

ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับหลักสูตร	ความต้องการ/ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
	จัดทำเป็นประกาศนียบัตร โดยเริ่มตั้งแต่ปีการศึกษา 2559 เป็นต้นไป	
8. เป้าหมายการพัฒนาในระดับชาติและระดับสากลขององค์การสหประชาชาติ 17 เป้าหมาย	<p>- เป้าหมายที่ 4 สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต</p> <p>ข้อ 4.3 ให้ชายและหญิงทุกคนเข้าถึงการศึกษาวิชาเทคนิค อาชีวศึกษา อุดมศึกษา รวมถึงมหาวิทยาลัย ที่มีราคาที่สามารถจ่ายได้และมีคุณภาพ ภายในปี 2573</p> <p>- เป้าหมายที่ 16 ส่งเสริมสังคมที่สงบสุขและครอบคลุมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนให้ทุกคนเข้าถึงความยุติธรรมและสร้างสถาบันที่มีประสิทธิภาพ รับผิดชอบ และครอบคลุมในทุกระดับ</p> <p>ข้อ 16.3 ส่งเสริมนิติธรรมทั้งในระดับชาติและระหว่างประเทศ และสร้างหลักประกันว่าจะมีการเข้าถึงความยุติธรรมอย่างเท่าเทียมแก่ทุกคน ข้อ 16.6 พัฒนาสถาบันที่มีประสิทธิภาพ มีความรับผิดชอบ และโปร่งใสในทุกระดับ ข้อ 16.7 สร้างหลักประกันว่าจะมีกระบวนการตัดสินใจที่มีความรับผิดชอบ ครอบคลุม มีส่วนร่วม และมีความเป็นตัวแทนที่ดี ในทุกระดับการตัดสินใจ และข้อ 16.8 ขยายและเสริมความแข็งแกร่งของการมีส่วนร่วมของประเทศกำลังพัฒนาในสถาบันโลกาภิบาล</p>	การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการศึกษาจากเอกสารและสื่อออนไลน์
9. รายงานของ World Economic Forum (WEF) เรื่อง The Future of Jobs ว่าด้วยเรื่องแนวโน้มและทิศทางของอาชีพ	<p>ทักษะที่จำเป็นสามารถแบ่งออกเป็น 4 กลุ่มหลักคือ</p> <p>- กลุ่มที่ 1 ทักษะด้านการคิดและแก้ปัญหา ประกอบด้วย ทักษะย่อย 5 ทักษะ ได้แก่ 1) ทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์ และการสร้างนวัตกรรม 2) ทักษะการแก้ปัญหาที่ซับซ้อน 3) ทักษะการคิดและวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ มีวิจารณญาณ 4) ทักษะความคิดสร้างสรรค์และการริเริ่มสิ่งใหม่ 5) ทักษะการใช้เหตุผล ทักษะการตัดสินใจและทักษะการระดมความคิด</p>	การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการศึกษาจากเอกสารและสื่อออนไลน์

ผู้ที่มีส่วนได้ส่วน เสียกับหลักสูตร	ความต้องการ/ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง	วิธีการเก็บ รวบรวมข้อมูล
ในอนาคต ตลอดจนทักษะ การทำงานที่ จำเป็นภายใน อนาคตอันใกล้ 2025	<ul style="list-style-type: none"> - กลุ่มที่ 2 ทักษะด้านการบริหารจัดการตัวเอง ประกอบด้วยทักษะย่อย 2 ทักษะ ได้แก่ 1) ทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีกลยุทธ์การเรียนรู้ 2) ทักษะการรับมือกับปัญหา อุดหนุนต่อความกดดัน ทักษะการปรับตัว - กลุ่มที่ 3 ทักษะด้านเทคโนโลยี ประกอบด้วยทักษะย่อย 2 ทักษะ ได้แก่ 1) ทักษะการใช้ ดูแลและจัดการเทคโนโลยี 2) ทักษะการออกแบบและการเขียนโปรแกรม - กลุ่มที่ 4 ทักษะด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น ประกอบด้วยทักษะย่อย 1 ทักษะ ได้แก่ ทักษะการเป็นผู้นำและอิทธิพลทางสังคม 	
10. รายงานของ World Economic Forum (WEF) เรื่อง ทักษะที่ จำเป็นในศตวรรษ ที่ 21 (21 st Century Skill)	<p>ทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 (21st Century Skill) ออกมาเป็น 16 ทักษะ โดยสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 กลุ่มใหญ่ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - กลุ่มที่ 1 กลุ่มทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต้องใช้ในการปฏิสัมพันธ์กับบริบทที่แตกต่างกัน ได้แก่ ทักษะการใช้ภาษา ทักษะการคำนวณ ทักษะการใช้เทคโนโลยี ทักษะการใช้วิทยาศาสตร์กับสิ่งรอบตัว ทักษะการเป็นส่วนหนึ่งของสังคมและวัฒนธรรม ทักษะการจัดการด้านการเงิน ทักษะการเป็นผู้ประกอบการ - กลุ่มที่ 2 กลุ่มทักษะที่ต้องนำมาใช้ในการจัดการกับปัญหา หรือความท้าทายที่ต้องเจอในชีวิต ได้แก่ ทักษะการวิเคราะห์ปัญหาให้ถูกจุด ทักษะการสร้างวิธีการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ทักษะการสื่อสารและทำงานร่วมกับผู้อื่นเพื่อแก้ปัญหาให้สำเร็จ - กลุ่มที่ 3 กลุ่มทักษะที่ใช้ในการจัดการตัวเองกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทักษะความอยากรู้อยากเห็น ทักษะการริเริ่มสร้างสรรค์ ทักษะความพยายามในการบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ ทักษะความสามารถในการ 	การเก็บรวบรวม ข้อมูลโดย การศึกษาจาก เอกสารและสื่อ ออนไลน์

ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับหลักสูตร	ความต้องการ/ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
	ปรับตัวเข้ากับสังคมและสภาพแวดล้อม ทักษะความเป็นผู้นำ และ ทักษะความตระหนักถึงสังคมและวัฒนธรรม	
11. ภาควิชาการศึกษาศาสตร์ การศึกษาศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2564	<p>ข้อ 10 กลุ่มสถาบันอุดมศึกษาตามข้อ 3 (4) มีพันธกิจหลักและยุทธศาสตร์ที่มุ่งสู่การพัฒนาปัญญาด้วยหลักศาสนา ผสานกับหลักวิชาการ โดยต้อง</p> <p>1) มุ่งพัฒนาบัณฑิตให้เป็นผู้มีสติ ปัญญา และคุณธรรม ด้วยการจัดการเรียนการสอน ที่ผสานหลักศาสนากับหลักวิชาการ</p> <p>2) ให้ความสำคัญกับการวิจัยและการสร้างนวัตกรรมโดยยึดหลักศาสนา ปรับใช้หลักศาสนา ให้เหมาะกับสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป และสร้างหลักวิชาการที่สอดคล้องกับหลักศาสนาเป็นทางเลือกคู่กับหลักวิชาการของประเทศตะวันตก</p> <p>3) นำหลักธรรมคำสอนของศาสนาต่าง ๆ มาชี้นำสังคม โดยมุ่งพัฒนาจิตใจ สติ ปัญญา และพฤติกรรมของประชาชนเพื่อให้เกิดสันติสุขและความสามัคคีของคนในชาติ</p>	การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการศึกษาจากเอกสารและสื่อออนไลน์
12. พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย พ.ศ. 2540	<p>มาตรา 6 ให้มหาวิทยาลัยเป็นสถานศึกษาและวิจัย มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษา วิจัย ส่งเสริม และให้บริการทางวิชาการพระพุทธศาสนาแก่พระภิกษุสามเณรและคฤหัสถ์ รวมทั้งการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม</p> <p>- พันธกิจ</p> <p>ให้การศึกษา วิจัย ส่งเสริมและให้บริการวิชาการทางพระพุทธศาสนาแก่พระภิกษุสามเณรและคฤหัสถ์ รวมทั้งการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม</p> <p>- วัตถุประสงค์</p> <p>1) ผลิตบัณฑิตที่เป็นคนดี มีความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาทั้งในระดับชาติและนานาชาติ มีความเป็นผู้นำและสร้างสังคมไทยให้เป็น “สังคมแห่งภูมิ</p>	การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามแบบประเมินแบบสัมภาษณ์

ผู้ที่มีส่วนได้ส่วน เสียกับหลักสูตร	ความต้องการ/ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง	วิธีการเก็บ รวบรวมข้อมูล
	<p>ปัญญา การเรียนรู้ และเป็นศูนย์กลางทางวิชาการ พระพุทธศาสนาเถรวาท”</p> <p>2) พัฒนาองค์ความรู้ ผลิตผลงานวิจัย และวิชาการ สร้างสรรค์นวัตกรรม บูรณาการศิลปวัฒนธรรมเพื่อนำพา สังคมด้วยองค์ความรู้บนวิถีธรรมตามศาสตร์สาขาของตน อันจะเป็นประโยชน์ต่อสังคมโลกในที่สุด</p> <p>3) เผยแผ่ องค์ความรู้ ภูมิปัญญา ด้านพระพุทธศาสนาที่ แท้จริง ให้แก่พลเมืองโลก สืบสาน ส่งต่อ โดยศาสน ทายาทที่เข้มแข็ง แดกฉานในพระธรรมขององค์สมเด็จพระ ผู้มีพระภาคเจ้า ให้ดำรงทรงไว้ในฐานะสมบัติที่ล้ำค่า ของโลก</p> <p>4) บริการวิชาการ บริการสังคม ด้วยสรรพกำลัง และทุก องคาพยพของพระพุทธศาสนาให้เกิด ผลสัมฤทธิ์ที่เจริญวัฒนาสถาพร เป็นประจักษ์ชัดเจนต่อ สังคมไทยและสังคมโลก</p> <p>5) สร้างพลวัตในการพัฒนามหาวิทยาลัยและเครือข่าย ภาคีพุทธฯ ให้มีโครงสร้าง ระบบ และกระบวนการบริหาร จัดการที่มีคุณภาพ เน้นการควบคุมกระบวนการสำคัญสู่ ผลลัพธ์และผลสัมฤทธิ์ที่มีประสิทธิผล ประสิทธิภาพ คุ้มค่า และสมประโยชน์</p>	
<p>13. ผู้บริหาร มหาวิทยาลัย/ คณาจารย์ ผู้ใช้ หลักสูตรหมวด วิชาศึกษาทั่วไป และหมวดรายวิชา พระพุทธศาสนา</p>	<p>คุณลักษณะของนักศึกษา หมวดรายวิชาศึกษาทั่วไป ดังนี้ มีความรวดเร็วในการเรียนรู้ เข้าใจข้อมูลข่าวสาร มีทักษะการใช้เทคโนโลยี มีความสามารถในการ ติดต่อสื่อสาร การพูด การเขียน และการนำเสนอ มี บุคลิกภาพและวางตัวได้เหมาะสม มีมนุษยสัมพันธ์ สามารถร่วมงานกับผู้อื่น ความมีระเบียบวินัย ปฏิบัติตาม วัฒนธรรมขององค์กร คุณธรรมและจริยธรรม มีความซื่อ สัตย์สุจริต รู้จักเสียสละ</p>	<p>การเก็บรวบรวม ข้อมูลโดยการ สำรวจ โดยใช้ แบบสอบถาม แบบประเมิน แบบสัมภาษณ์</p>

ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับหลักสูตร	ความต้องการ/ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
	<p>คุณลักษณะของนักศึกษา หมวดยุทธศาสตร์ พระพุทธศาสนา ดังนี้</p> <p>มีความรู้เกี่ยวกับพระไตรปิฎก มีความรู้ดี มีศีลธรรม สามารถนำหลักธรรมคำสอนทางพระพุทธศาสนาไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตได้</p>	
<p>14. ผู้บริหาร มหาวิทยาลัย/ คณาจารย์ ผู้ใช้หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม</p>	<p>คุณลักษณะของนักศึกษา สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม ดังนี้</p> <p>มีความรอบรู้ในรายวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม สามารถเผยแผ่พระพุทธศาสนาในระดับชาติและนานาชาติ รู้จักนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ มีทักษะในการคิดวิเคราะห์ มีความซื่อสัตย์ เป็นกัลยาณมิตรที่ดีของเพื่อนร่วมงาน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีจิตสาธารณะ เคารพความแตกต่างกัน มีจิตใจโอบอ้อมอารี ความน่าเชื่อถือ มีความเชื่อมั่นในตัวเอง สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมพหุวัฒนธรรม</p>	<p>การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสำรวจ โดยใช้แบบสอบถาม แบบประเมิน แบบสัมภาษณ์</p>
<p>15. ผู้ประกอบการ/ ผู้ใช้งานบัณฑิต</p>	<p>มีความเข้าใจในศาสตร์เรียน มีความรู้คู่คุณธรรม มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศาสนพิธี มีทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีและภาษาอังกฤษ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เคารพความแตกต่างกัน มีภาวะผู้นำ กล้าแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณชน มีความรับผิดชอบ กล้าแสดงออก สามารถเป็นพิธีกร วิทยากร ได้ มีทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ มีความสามารถและมีทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและคอมพิวเตอร์ สามารถทำงานได้หลายหน้าที่ สามารถถ่ายทอดเนื้อหาเชิงปรัชญา ศาสนา และวัฒนธรรมได้</p>	<p>การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสำรวจ โดยใช้แบบสัมภาษณ์</p>
<p>16. ศิษย์เก่า</p>	<ul style="list-style-type: none"> - สามารถสื่อสารด้านภาษาอังกฤษพื้นฐานได้ - มีทักษะด้านคอมพิวเตอร์เพื่อการทำงาน - มีความรู้ในสาขาวิชาที่เรียนจบมาและทำงานได้หลายอย่าง 	<p>การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสำรวจ โดยใช้แบบสัมภาษณ์</p>

ผู้ที่มีส่วนได้ส่วน เสียกับหลักสูตร	ความต้องการ/ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง	วิธีการเก็บ รวบรวมข้อมูล
	<ul style="list-style-type: none"> - สามารถสร้างเครือข่ายในนามศิษย์เก่าและต่อยอดเครือข่ายทางสังคมภายในและต่างประเทศ - ปรับปรุงรายวิชาให้ทันสมัย บูรณาการการเรียนการสอนด้านปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม เข้ากับวิทยาการสมัยใหม่ 	

2.4.2 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกที่มีผลต่อหลักสูตร

2.4.2.1 การวิเคราะห์คู่แข่งชั้นหรือคู่เปรียบเทียบ

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567) ได้กำหนดคู่แข่งและคู่เทียบ ไว้ดังนี้

- หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา คณะพุทธศาสตร์ ภาควิชา ศาสนาและปรัชญา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

- หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศาสนา ภาควิชาศาสนาและ ปรัชญา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

- หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศาสนา วัฒนธรรมและสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

- หลักสูตรอักษรศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564) ภาควิชาปรัชญา มหาวิทยาลัยศิลปากร

- หลักสูตรอักษรศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2566) ภาควิชาปรัชญา คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.4.2.1 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในของหลักสูตร

จุดแข็งของหลักสูตร : ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา ศาสนา และวัฒนธรรม คณะศาสนาและปรัชญา

- เป็นหลักสูตรปรับปรุงใหม่ (พ.ศ.2567) โดยเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ (OBE)

- เป็นหลักสูตรที่เน้นการเรียนการสอนและเสริมทักษะความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวพระพุทธศาสนา (Academic Excellence Based on Buddhism) สามารถเผยแผ่พระพุทธศาสนาแก่สังคมในบริบทสังคมไทยร่วมสมัยและระดับชาติ

- เป็นหลักสูตรที่จัดการเรียนการสอนด้านศาสนาและปรัชญาแบบบูรณาการณกับศาสตร์สมัยใหม่ เพื่อสร้างทักษะการดำเนินชีวิตในศตวรรษที่ 21

- หลักสูตรมีทุนการศึกษาสนับสนุนการเรียน

- หลักสูตรมีการบูรณาการเรียนรู้อิงภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติด้วยการลงพื้นที่ในสถานการณ์จริงเพื่อศึกษาวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวเชิงพุทธ

จุดอ่อนของหลักสูตร :

- จำนวนนักศึกษายังไม่ครบตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

- หลักสูตรยังไม่มีระบบการเทียบโอนหน่วยกิต รายวิชาและการลงทะเบียนเรียนข้ามสถาบันอุดมศึกษา

- หลักสูตรยังไม่มีจัดการศึกษาภาคพิเศษ/ภาคฤดูร้อน

- หลักสูตรยังไม่มีจัดการศึกษาที่หลากหลายช่องทาง เช่น ยังไม่มีการจัดการศึกษาแบบออนไลน์

2.5 การกำหนดกรอบแนวคิดภาพรวมของหลักสูตร (Product Concept)

2.5.1 คุณลักษณะบัณฑิตของหลักสูตร

คุณลักษณะบัณฑิตที่คาดหวังของหลักสูตร ประกอบด้วยคุณลักษณะทั้ง 4 ด้าน คือ

1) ด้านความรู้ (Knowledge) บัณฑิตมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญา ศาสนา และวัฒนธรรม ได้ตามหลักวิชาการ สามารถนำไปปฏิบัติ ต่อยอดความรู้ ปรับใช้ความรู้เพื่อพัฒนางานได้

2) ด้านทักษะ (Skills) บัณฑิตมีทักษะการวิเคราะห์ การเรียนรู้ทางปรัชญา ศาสนา และวัฒนธรรมได้ด้วยตนเองในการปฏิบัติและพัฒนางานอาชีพเพื่อการประกอบอาชีพ และทักษะด้านดิจิทัล

3) ด้านจริยธรรม (Ethics) บัณฑิตแสดงออกและมีการกระทำที่เป็นไปตาม กฎกติกา ระเบียบ สามัคคี และบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม รวมถึงการหลีกเลี่ยงการกระทำสิ่งที่ไม่ดี กฎหมาย

4) ลักษณะบุคคล (Character) บัณฑิตมีลักษณะนิสัยใฝ่เรียนรู้ เป็นผู้นำ บุคลิกที่น่าเชื่อถือ มีความรับผิดชอบ อดทน พอเพียง ยอมรับความแตกต่างในสังคม

2.5.2 กลุ่มเป้าหมายของหลักสูตร

นักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า

1) กลุ่มบรรพชิต

2) กลุ่มคฤหัสถ์

2.5.3 จุดเด่นหรือจุดเน้นของหลักสูตรที่สร้างความสามารถในการแข่งขัน

1) เป็นหลักสูตรที่เน้นการจัดการศึกษาด้านศาสนาและปรัชญาโดยตรง

2) เป็นหลักสูตรที่มีทุนทางวัฒนธรรมบนพื้นฐานทางพระพุทธศาสนา

3) เป็นหลักสูตรปรับปรุงที่มีจำนวนหน่วยกิตตลอดระยะเวลาการศึกษา

จำนวน 123 หน่วยกิต

2.5.4 แนวทางการปรับปรุงหลักสูตร/สาระการปรับปรุงหลักสูตร

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรได้วางแผนและออกแบบปรับปรุงหลักสูตรใหม่ให้ทันสมัยและตอบโจทย์ความต้องการของประเทศ ในการปรับปรุงหลักสูตรครั้งนี้ คณะกรรมการ

บริหารหลักสูตรได้นำหลักการจัดการศึกษาแบบ Outcomes Based Education (OBE) เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2565 มาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 และมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 มาเป็นเกณฑ์หลักในการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร โดยมีขั้นตอน ดังนี้

- ออกแบบ PLOs คุณลักษณะพิเศษของนักศึกษา และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ซึ่งได้มาจากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของหลักสูตร และเกณฑ์มาตรฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

- นำ PLOs คุณลักษณะพิเศษของนักศึกษา และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร มาออกแบบรายวิชาและแผนการจัดการศึกษา โดยยึดหลักการของ Bloom's Taxonomy (Revised) ในการจัดแผนการศึกษา

- ออกแบบ CLOs วิธีการสอน และการประเมินผลในทุกรายวิชา โดยมีหลักเกณฑ์ ดังนี้

1) CLOs ในแต่ละรายวิชาจะต้องผลักดันให้นักศึกษาสามารถบรรลุ PLOs ในส่วนที่รายวิชานั้น ๆ รับมอบมา

2) วัตถุประสงค์ของรายวิชา เนื้อหาวิชา บทเรียน วิธีการและเกณฑ์ในการประเมินผลต้องสอดคล้องและผลักดันให้นักศึกษาบรรลุ CLOs ที่กำหนดไว้ในรายวิชานั้น ๆ

3) กิจกรรมการเรียนการสอนต้องสอดคล้องกับหลักการสอนแบบ Active Learning เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองและเรียนรู้ได้ตลอดชีพ

4) การจัดการเรียนการสอนตามปรัชญาการศึกษาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โดยจัดการศึกษาให้ผู้เรียนเกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และใช้การศึกษาที่เน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ มาเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และมีการส่งเสริมให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการตัดสินใจกระบวนการจัดการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชา

3. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567) มีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีคุณลักษณะ ดังนี้

3.1 มีความรู้ในแนวคิดและทฤษฎีทางปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม ได้ถูกต้องตามหลักวิชาการ

3.2 มีความรู้เชิงวิเคราะห์แนวคิดทางปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม เพื่อนำไปแก้ปัญหาในศตวรรษที่ 21 ได้

3.3 ความเป็นผู้นำทางความคิด จริยธรรมและวัฒนธรรมที่ดี เพื่อบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม

3.4 มีทักษะในการใช้ภาษาและเทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารในการสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น

3.5 มีความรู้ในศาสตร์สมัยใหม่เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง มีความเป็นพลเมืองไทยที่รู้คุณค่าและรักษาชาติกำเนิด เป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของสังคม

3.6 มีความรู้ในเชิงประยุกต์หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเพื่อพัฒนาตนเองและสังคมไทย

4. จุดเด่นของหลักสูตรของหลักสูตร

4.1 เป็นหลักสูตรที่เน้นการศึกษาแนวคิดทางปรัชญา ทั้งในแง่ของสาขาปรัชญาบริสุทธิ์และสาขาปรัชญาประยุกต์ที่เข้ากับยุคสมัยเพื่อใช้ในการคิดวิเคราะห์หาวิธีการแก้ไขปัญหาสังคมปัจจุบัน

4.2 เป็นหลักสูตรที่เน้นการศึกษาแนวคำสอนทางศาสนา ทั้งในแง่หลักวิชาการและหลักปฏิบัติเพื่อบูรณาการปรับใช้ในวิถีชีวิตปัจจุบัน

4.3 เป็นหลักสูตรที่เน้นการศึกษาหลักการทางวัฒนธรรม ทั้งในแง่ของทฤษฎีและลงพื้นที่ภาคสนามเพื่อมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และสืบสานวัฒนธรรมไทย

5. อาชีพ/หน้าที่ที่สามารถประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา

5.1 นักวิชาการ ด้านปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม

5.2 ข้าราชการและพนักงานของรัฐในกระทรวง เช่น พนักงานกรมการศาสนา

พนักงานสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด

5.3 นักวิชาการศาสนาในสังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

5.4 นักเผยแผ่พระพุทธศาสนา นักพัฒนาสังคม

5.5 อนุศาสนาจารย์

5.6 ศาสนทายาท/สนองงานคณะสงฆ์/พระธรรมทูต

5.7 อาชีพอิสระ

6. ผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร (Program Learning Outcomes: PLOs)

PLO 1 รอบรู้ในศาสตร์ แนวคิดและทฤษฎีสมัยใหม่เกี่ยวกับความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง ใฝ่เรียน ใฝ่รู้ บูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ เพื่อไปพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาสังคมได้อย่างมีความรับผิดชอบ

Sub PLO 1.1 อธิบายแนวคิดและทฤษฎีสมัยใหม่ และคุณลักษณะความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็งที่จะนำมาพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมได้

Sub PLO 1.2 ประยุกต์ใช้ศาสตร์แนวคิด ทฤษฎีสมัยใหม่ในการพัฒนาตนเองให้เป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของสังคม มีจิตอาสาและมีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม

Sub PLO 1.3 วิเคราะห์หลักการบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ ให้สามารถแก้ไขปัญหาชีวิต

PLO 2 รอบรู้ในศาสตร์ภาษาและเทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และมีความรับผิดชอบ

Sub PLO 2.1 อธิบายการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเบื้องต้นในชีวิตประจำวันได้

Sub PLO 2.2 ประยุกต์ใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องตามหลักภาษา เหมาะสมกับสถานการณ์จริงที่เกิดขึ้น แสดงออกถึงการใฝ่รู้ ใฝ่เรียนและเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต

Sub PLO 2.3 เลือกใช้เครื่องมือสื่อสารเทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับจุดประสงค์ของการทำงานโดยคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคม

PLO 3 รอบรู้ในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนานำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อพัฒนาตนเองและสังคมตามแนวทางพุทธธรรมนำปัญญา เป็นผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรมเชิงพุทธ

Sub PLO 3.1 อธิบายหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่นำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์

Sub PLO 3.2 นำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาปฏิบัติเพื่อพัฒนา และแก้ปัญหาตนเองและสังคมได้

Sub PLO 3.3 ประยุกต์ใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในการร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรมเชิงพุทธ

PLO 4 ใช้แนวคิดและทฤษฎีทางปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรมได้ถูกต้องตามหลักวิชาการ

PLO 5 วิเคราะห์แนวคิดทางปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรมเพื่อนำไปแก้ปัญหาในศตวรรษที่ 21

PLO 6 แสดงออกถึงความเป็นผู้นำทางความคิด จริยธรรมและวัฒนธรรมที่ดี เพื่อบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม

6.1 ตารางความสัมพันธ์ระหว่างผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (PLOs) กับ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังด้านความรู้และทักษะทั่วไป (General Outcome: GLOs) และ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังด้านความรู้และทักษะเฉพาะทาง (Specific Outcome: SLOs)

ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (PLOs)	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังด้านความรู้และทักษะทั่วไป (General Outcome: GLOs)	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังด้านความรู้และทักษะเฉพาะทาง (Specific Outcome: SLOs)
--	--	---

<p>PLO 1 รอบรู้ในศาสตร์ แนวคิด และทฤษฎีสัมัยใหม่เกี่ยวกับความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง ใฝ่เรียน ใฝ่รู้ บูรณาการศาสตร์ต่างๆ เพื่อไปพัฒนาหรือแก้ไข ปัญหาสังคมได้อย่างมีความรับผิดชอบ</p> <p>Sub PLO 1.1 อธิบายแนวคิดและทฤษฎีสัมัยใหม่และคุณลักษณะความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็งที่จะนำมาพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมได้</p> <p>Sub PLO 1.2 ประยุกต์ใช้ศาสตร์แนวคิด ทฤษฎีสัมัยใหม่ในการพัฒนาตนเองให้เป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของสังคม มีจิตอาสา และมีจิตสำนึก รับผิดชอบต่อสังคม</p> <p>Sub PLO 1.3 วิเคราะห์หลักการบูรณาการศาสตร์ต่างๆ ให้สามารถแก้ไขปัญหาชีวิต</p>	√	
<p>PLO 2 รอบรู้ในศาสตร์ภาษาและเทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และมีความรับผิดชอบ</p> <p>Sub PLO 2.1 อธิบายการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ</p>	√	

<p>เพื่อการสื่อสารเบื้องต้นในชีวิตประจำวันได้</p> <p>Sub PLO 2.2 ประยุกต์ใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องตามหลักภาษาเหมาะสมกับสถานการณ์จริงที่เกิดขึ้น แสดงออกถึงการใฝ่รู้ใฝ่เรียนและเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต</p> <p>Sub PLO 2.3 เลือกใช้เครื่องมือสื่อสารเทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับจุดประสงค์ของการใช้งานโดยคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคม</p>		
<p>PLO 3 รอบรู้ในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา นำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อพัฒนาตนเองและสังคมตามแนวทางพุทธธรรมนำปัญญา เป็นผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรมเชิงพุทธ</p> <p>Sub PLO 3.1 อธิบายหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่นำมาใช้ในชีวิตประจำวันอย่างเหมาะสมกับสถานการณ์</p> <p>Sub PLO 3.2 นำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาปฏิบัติเพื่อพัฒนา และแก้ปัญหาตนเองและสังคมได้</p>		√

Sub PLO 3.3 ประยุกต์ใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในการร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรมเชิงพุทธ		
PLO 4 อธิบายแนวคิดและทฤษฎีทางปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรมได้ถูกต้องตามหลักวิชาการ		√
PLO 5 วิเคราะห์แนวคิดทางปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรมเพื่อนำไปแก้ปัญหาในศตวรรษที่ 21		√
PLO 6 แสดงออกถึงความเป็นผู้นำทางความคิด จริยธรรมและวัฒนธรรมที่ดี เพื่อบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม		√

6.2 รายละเอียดผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565

มาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้	รายละเอียดผลลัพธ์การเรียนรู้
1. ความรู้ (Knowledge)	<ul style="list-style-type: none"> - แนวคิดทฤษฎีสสมัยใหม่และคุณลักษณะความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง - ความรู้พื้นฐานด้านภาษา ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ - ความรู้ด้านพระพุทธศาสนาทั้งทฤษฎีและหลักการปฏิบัติ - ความรู้ด้านศาสนาและปรัชญา
2. ทักษะ (Skills)	<ul style="list-style-type: none"> - ทักษะด้านภาษาเพื่อการสื่อสารทั้ง ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ - ทักษะในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน - ทักษะการวิเคราะห์ - ทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ - ทักษะการนำไปใช้ - ทักษะด้านปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม
3. จริยธรรม (Ethics)	<ul style="list-style-type: none"> - จิตอาสาและมีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม - ปฏิบัติตามกฎหมาย รวมถึงการหลีกเลี่ยงการกระทำความผิดกฎหมาย
4. ลักษณะบุคคล (Character)	<ul style="list-style-type: none"> - ความใฝ่รู้ ใฝ่เรียนตลอดชีวิต - เสียสละ และมีภาวะความเป็นผู้นำ

6.3 ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (PLOs)

กับทักษะและความสามารถที่จำเป็น 4 ด้าน

ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (PLOs)	ความรู้ (Knowledge)	ทักษะ (Skills)	จริยธรรม (Ethics)	ลักษณะบุคคล (Character)
PLO 1 รอบรู้ในศาสตร์ แนวคิดและทฤษฎีสสมัยใหม่เกี่ยวกับความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง ใฝ่เรียน ใฝ่รู้ บูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ เพื่อไปพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาสังคมได้อย่างมีความรับผิดชอบ	√	√	√	√

ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของ หลักสูตร (PLOs)	ความรู้ (Knowledge)	ทักษะ (Skills)	จริยธรรม (Ethics)	ลักษณะ บุคคล (Character)
<p>Sub PLO 1.1 อธิบายแนวคิดและทฤษฎีสัมัยใหม่ และคุณลักษณะความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็งที่จะนำมาพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมได้</p> <p>Sub PLO 1.2 ประยุกต์ใช้ศาสตร์แนวคิด ทฤษฎีสัมัยใหม่ในการพัฒนาตนเองให้เป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของสังคม มีจิตอาสาและมีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม</p> <p>Sub PLO 1.3 วิเคราะห์หลักการบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ ให้สามารถแก้ไขปัญหาชีวิต</p>				
<p>PLO 2 รอบรู้ในศาสตร์ภาษาและเทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม และมีความรับผิดชอบต่อสังคม</p> <p>Sub PLO 2.1 อธิบายการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเบื้องต้นในชีวิตประจำวันได้</p> <p>Sub PLO 2.2 ประยุกต์ใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องตามหลักภาษา เหมาะสมกับสถานการณ์จริงที่เกิดขึ้น แสดงออกถึงการใฝ่รู้ ใฝ่เรียนและเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต</p>	√	√	√	√

ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของ หลักสูตร (PLOs)	ความรู้ (Knowledge)	ทักษะ (Skills)	จริยธรรม (Ethics)	ลักษณะ บุคคล (Character)
Sub PLO 2.3 เลือกใช้เครื่องมือสื่อสารเทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมกับจุดประสงค์ของการใช้งานโดยคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคม				
<p>PLO 3 รอบรู้ในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนานำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อพัฒนาตนเองและสังคมตามแนวทางพุทธธรรมนำปัญญา เป็นผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรมเชิงพุทธ</p> <p>Sub PLO 3.1 อธิบายหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่นำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์</p> <p>Sub PLO 3.2 นำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาปฏิบัติเพื่อพัฒนาและแก้ปัญหาตนเองและสังคมได้</p> <p>Sub PLO 3.3 ประยุกต์ใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในการร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรมเชิงพุทธ</p>	√	√	√	√
PLO 4 อธิบายแนวคิดและทฤษฎีทางปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรมได้ถูกต้องตามหลักวิชาการ	√	√	√	√
PLO 5 วิเคราะห์แนวคิดทางปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรมเพื่อนำไปแก้ปัญหาในศตวรรษที่ 21	√	√	√	√

ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (PLOs)	ความรู้ (Knowledge)	ทักษะ (Skills)	จริยธรรม (Ethics)	ลักษณะบุคคล (Character)
PLO 6 แสดงออกถึงความเป็นผู้นำทางความคิด จริยธรรมและวัฒนธรรมที่ดี เพื่อบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม	√	√	√	√

6.4 ตารางความสัมพันธ์ระหว่างผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (PLOs) กับวิสัยทัศน์ และพันธกิจ ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (PLOs)	วิสัยทัศน์	พันธกิจ 1	พันธกิจ 2	พันธกิจ 3	พันธกิจ 4	พันธกิจ 5
PLO1	√	√	√	√	√	
PLO2	√		√	√	√	
PLO3	√		√	√	√	
PLO4	√	√	√	√	√	
PLO5	√		√	√	√	
PLO6	√		√	√	√	

วิสัยทัศน์ : ร่วมพัฒนาพลเมืองโลก ด้วยการผสานแก่นแท้ของพระพุทธศาสนาที่มั่นคง ให้ดำรงอยู่ในฐานะโครงสร้างพื้นฐานทางปัญญาของมนุษย์ในอนาคต

พันธกิจ : ให้การศึกษา วิจัย ส่งเสริมและให้บริการวิชาการทางพระพุทธศาสนาแก่พระภิกษุสามเณรและคฤหัสถ์ รวมทั้งการทํานุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

พันธกิจที่ 1 ผลิตบัณฑิตที่เป็นคนดีมีความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนา ทั้งในระดับชาติและนานาชาติมีความเป็นผู้นำและสร้างสังคมไทยให้เป็น “สังคมแห่งภูมิปัญญาการเรียนรู้และเป็นศูนย์กลางทางวิชาการพระพุทธศาสนาเถรวาท”

พันธกิจที่ 2 พัฒนาองค์ความรู้ผลิตผลงานวิจัยและวิชาการสร้างสรรค์นวัตกรรมบูรณาการศิลปวัฒนธรรมเพื่อนำพาสังคมด้วยองค์ความรู้บนวิถีธรรมตามศาสตร์สาขาของตนอันจะเป็นประโยชน์ต่อสังคมโลกในที่สุด

พันธกิจที่ 3 เผยแผ่องค์ความรู้ภูมิปัญญาด้านพระพุทธศาสนาที่แท้จริงให้แก่พลเมืองโลกสืบสานส่งต่อโดยศาสนทายาทที่เข้มแข็งแตกฉานในพระธรรมขององค์สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้าให้ดำรงทรงไว้ในฐานะสมบัติที่ล้ำค่าของโลก

พันธกิจที่ 4 บริการวิชาการบริการสังคมด้วยสรรพกำลังและทุกองคาพยพของพระพุทธศาสนาให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่เจริญวัฒนาสถาพรเป็นประจักษ์ชัดเจนต่อสังคมไทยและสังคมโลก

พันธกิจที่ 5 สร้างพลวัตในการพัฒนามหาวิทยาลัยและเครือข่ายภาคีพุทธฯ ให้มีโครงสร้างระบบและกระบวนการบริหารจัดการที่มีคุณภาพเน้นการควบคุมกระบวนการสำคัญสู่ผลลัพธ์และผลสัมฤทธิ์ที่มีประสิทธิผลประสิทธิภาพคุ้มค่าและสมประโยชน์

6.5 ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (PLOs) กับคุณลักษณะพื้นฐานร่วมกันของบัณฑิตที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

การกำหนดคุณลักษณะพื้นฐานร่วมกันของบัณฑิตที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้ยึดหลักค่านิยมร่วม CORE VALUE MAHAMAKUT ทั้ง 9 ด้าน ดังนี้

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ มจร	PLO1	PLO2	PLO3	PLO4	PLO5	PLO6
GA1 มีคุณธรรมเป็นที่นับถือของสังคม			√			
GA2 รู้เท่าทันโลกอย่างถูกต้อง	√	√	√	√		
GA3 มีความชำนาญในการสอน			√	√		
GA4 สร้างทักษะสร้างสรรค์	√	√	√		√	√
GA5 ยึดมั่นในหลักพระพุทธศาสนา			√	√	√	√
GA6 มุ่งมั่นสู่การพัฒนา	√	√	√		√	√
GA7 ให้ความรู้ที่พัฒนาผู้คนได้		√	√	√		
GA8 มีความเป็นสากล	√	√			√	√
GA9 ผู้สอนหลักธรรมอันอุดม			√	√	√	√

6.6 ตารางความสัมพันธ์ระหว่างวัตถุประสงค์ของหลักสูตร (PEOs) กับ ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (PLOs)

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร (PEOs)	ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (PLOs)

<p>1. มีความรอบรู้ สามารถอธิบายแนวคิดและทฤษฎีทางปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรมได้ถูกต้องตามหลักวิชาการ</p> <p>2. มีความสามารถวิเคราะห์แนวคิดทางปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรมเพื่อนำไปแก้ปัญหาในศตวรรษที่ 21</p> <p>3. มีความสามารถเป็นผู้นำทางความคิด จริยธรรมและวัฒนธรรมที่ดี เพื่อบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม</p> <p>4. มีความสามารถในการใช้ภาษาและเทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารในการสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น</p> <p>5. มีความรู้ศาสตร์สมัยใหม่เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง มีความเป็นพลเมืองไทยที่รู้คุณค่าและรักษชาติกำเนิด เป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของสังคม</p>	<p>PLO 4 ใช้แนวคิดและทฤษฎีทางปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรมได้ถูกต้องตามหลักวิชาการ</p> <p>PLO 5 วิเคราะห์แนวคิดทางปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรมเพื่อนำไปแก้ปัญหาในศตวรรษที่ 21</p> <p>PLO 6 แสดงออกถึงความเป็นผู้นำทางความคิด จริยธรรมและวัฒนธรรมที่ดี เพื่อบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม</p> <p>PLO 2 รอบรู้ในศาสตร์ภาษาและเทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และมีความรับผิดชอบ</p> <p>Sub PLO 2.1 อธิบายการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเบื้องต้นในชีวิตประจำวันได้</p> <p>Sub PLO 2.2 ประยุกต์ใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องตามหลักภาษา เหมาะสมกับสถานการณ์จริงที่เกิดขึ้น แสดงออกถึงการใฝ่รู้ใฝ่เรียนและเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต</p> <p>Sub PLO 2.3 เลือกใช้เครื่องมือสื่อสารเทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมกับจุดประสงค์ของการทำงานโดยคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคม</p> <p>PLO 1 รอบรู้ในศาสตร์ แนวคิดและทฤษฎีสมัยใหม่เกี่ยวกับความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง ใฝ่เรียน ใฝ่รู้ บูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ เพื่อไปพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาสังคมได้อย่างมีความรับผิดชอบ</p>
---	---

<p>6. มีความสามารถนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาพัฒนาตนเองและสังคมไทย</p>	<p>Sub PLO 1.1 อธิบายแนวคิดและทฤษฎีสมัยใหม่ และคุณลักษณะความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็งที่จะนำมาพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมได้</p> <p>Sub PLO 1.2 ประยุกต์ใช้ศาสตร์แนวคิดทฤษฎีสมัยใหม่ในการพัฒนาตนเองให้เป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของสังคม มีจิตอาสาและมีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม</p> <p>Sub PLO 1.3 วิเคราะห์หลักการบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ ให้สามารถแก้ไขปัญหาชีวิต</p> <p>PLO 3 รอบรู้ในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา นำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อพัฒนาตนเองและสังคมตามแนวทางพุทธธรรมนำปัญญา เป็นผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรมเชิงพุทธ</p> <p>Sub PLO 3.1 อธิบายหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่นำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์</p> <p>Sub PLO 3.2 นำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาปฏิบัติเพื่อพัฒนา และแก้ปัญหาตนเองและสังคมได้</p> <p>Sub PLO 3.3 ประยุกต์ใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในการร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรมเชิงพุทธ</p>
--	---

7. ความคาดหวังของผลลัพธ์การเรียนรู้เมื่อสิ้นปีการศึกษา (YLOs)

7.1 ความคาดหวังของผลลัพธ์การเรียนรู้ในแต่ละชั้นปี

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม ได้กำหนดความคาดหวังของผลลัพธ์การเรียนรู้เมื่อสิ้นปีการศึกษา (YLOs) ไว้ดังนี้

ชั้นปี 1 (YLO 1)

YLO 1.1 รู้จักใช้ภาษาอังกฤษและเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นพลเมืองที่ดีของสังคม เข้าใจประวัติพระพุทธศาสนาและโครงสร้างพระไตรปิฎก เข้าใจแนวคิดทางปรัชญาในเบื้องต้น

YLO 1.2 รู้จักใช้ภาษาอังกฤษและภาษาไทยในการสื่อสารในเบื้องต้น อ่านภาษาบาลี และสันสกฤตในเบื้องต้นได้ รู้และเข้าใจหลักการปฏิบัติกรรมฐาน อธิบายความเป็นมาของศาสนาต่าง ๆ ได้

ชั้นปี 2 (YLO 2)

YLO 2.1 ตระหนักรู้ความเป็นพลเมืองที่ดี เข้าใจระเบียบวิธีวิจัยและนวัตกรรม รู้จักใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการศึกษาพระพุทธศาสนา รู้จักเปรียบเทียบคำสอนทางศาสนา

YLO 2.2 สามารถสื่อสารภาษาอังกฤษในเบื้องต้น มีทักษะในการดำเนินชีวิต รู้จักปฏิบัติตามศาสนพิธี รู้จักเปรียบเทียบวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา รู้จักใช้เหตุผลในการวิเคราะห์ข้อมูล

ชั้นปี 3 (YLO 3)

YLO 3.1 ใช้สื่อดิจิทัลเพื่อการบริหารกิจการคณะสงฆ์ ประยุกต์ใช้แนวคิดสุขภาวะในพระไตรปิฎก อธิบายหลักพุทธปรัชญาอย่างมีเหตุผล วิเคราะห์แนวคิดความเป็นไทยและความเปลี่ยนแปลงทางสังคม

YLO 3.2 เลือกใช้สื่อเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม วิเคราะห์แนวคิดทางปรัชญาสังคม และการเมือง วิเคราะห์บทบาทของศาสนาต่อวิถีชีวิตคนรุ่นใหม่ ลงพื้นที่ทัศนศึกษาและนำเสนองานพุทธศิลป์ศึกษาอย่างสร้างสรรค์

ชั้นปี 4 (YLO 4)

YLO 4.1 วิเคราะห์แนวคิดทางศาสนาด้วยหลักปรัชญา รู้จักวางแผนการใช้ชีวิต วิเคราะห์หลักการศึกษายอดเยี่ยม ความเป็นผู้นำที่ดี รู้จักวิจัยในทางปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม เข้าใจวัฒนธรรมความเป็นไทยอย่างสร้างสรรค์ (Soft Power)

YLO 4.2 ปฏิบัติงานในสถานที่ฝึกงานได้อย่างเหมาะสม สามารถจัดทำและนำเสนอรายงานการฝึกภาคสนามได้

7.2 ตารางแสดงความคาดหวังของผลลัพธ์การเรียนรู้กับผลลัพธ์สมรรถนะ

ชั้นปีที่	ความคาดหวังของผลลัพธ์การเรียนรู้ เมื่อสิ้นปีการศึกษา	ผลลัพธ์การเรียนรู้ หรืออาชีพที่สะท้อนสมรรถนะ
1	- รู้จักใช้หลักภาษาและเทคโนโลยีสารสนเทศ เข้าใจหลักพระพุทธศาสนา เป็นพลเมืองที่ดีและ เป็นคนมีเหตุผล	- ผู้มีจิตสาธารณะ บำเพ็ญประโยชน์ ต่อสังคม
2	- สามารถสื่อสารภาษาอังกฤษเบื้องต้นได้ เข้าใจ หลักคำสอนและวรรณกรรมทางศาสนา บูรณา	- ศาสนพิธีกร - มัคทายก - พระธรรมวิทยากร

ชั้นปีที่	ความคาดหวังของผลลัพธ์การเรียนรู้ เมื่อสิ้นปีการศึกษา	ผลลัพธ์การเรียนรู้ หรืออาชีพที่สะท้อนสมรรถนะ
	การหลักศาสนาในการดำเนินชีวิตในศตวรรษที่ 21	- พระธรรมทูต
3	- ใช้สื่อดิจิทัลเพื่อการบริหารกิจการและการเผยแผ่พระพุทธศาสนา สามารถแนะนำแหล่งท่องเที่ยวเชิงศาสนาและวัฒนธรรมไทยได้	- นักเขียนบทสร้างสรรค์ (Content Creator)การเผยแผ่พระพุทธศาสนา - การท่องเที่ยวและวัฒนธรรมไทย
4	- คิดวิเคราะห์และวิจัยด้านปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม รู้จักวางแผนการใช้ชีวิต มีความเป็นผู้นำ เข้าใจวัฒนธรรมความเป็นไทยอย่างสร้างสรรค์ (Soft Power)	- นำเสนอบทความวิชาการด้านปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม ในการประชุมวิชาการระดับชาติ - นักวิชาการศาสนา - นักวิชาการวัฒนธรรม - นักวิชาการพัฒนาชุมชน - อนุศาสนาจารย์ - นักคิด นักวิเคราะห์ นักเขียน นักวิชาการอิสระเพื่อสะท้อนสังคม

7.3 ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (PLOs) กับผลลัพธ์การเรียนรู้เมื่อสิ้นปีการศึกษา (YLOs)

ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง ของหลักสูตร	PLO1	PLO2	PLO3	PLO4	PLO5	PLO6
YLO 1.1	✓	✓	✓	✓		
YLO 1.2	✓	✓	✓	✓		
YLO 2.1	✓	✓	✓	✓		
YLO 2.2	✓	✓	✓	✓		
YLO 3.1			✓	✓	✓	✓
YLO 3.2			✓	✓	✓	✓
YLO 4.1			✓	✓	✓	✓
YLO 4.2			✓	✓	✓	✓

ปีการศึกษา	ความคาดหวังของผลลัพธ์การเรียนรู้ เมื่อสิ้นปีการศึกษา	ร้อยละของผลลัพธ์การเรียนรู้

ปีที่ 1	รู้จักใช้หลักภาษาและเทคโนโลยีสารสนเทศ เข้าใจหลักพระพุทธศาสนา เป็นพลเมืองที่ดีและเป็นคนมีเหตุผล	ร้อยละ 25
ปีที่ 2	สามารถสื่อสารภาษาอังกฤษเบื้องต้นได้ เข้าใจหลักคำสอนและวรรณกรรมทางศาสนา บูรณาการหลักศาสนาในการดำเนินชีวิตในศตวรรษที่ 21	ร้อยละ 25
ปีที่ 3	ใช้สื่อดิจิทัลเพื่อการบริหารกิจการและการเผยแผ่พระพุทธศาสนา สามารถแนะนำแหล่งท่องเที่ยวเชิงศาสนาและวัฒนธรรมไทยได้	ร้อยละ 25
ปีที่ 4	คิดวิเคราะห์และวิจัยด้านปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม รู้จักวางแผนการใช้ชีวิต มีความเป็นผู้นำ เข้าใจวัฒนธรรมความเป็นไทยอย่างสร้างสรรค์ (Soft Power)	ร้อยละ 25
ผลรวมความคาดหวังของผลลัพธ์การเรียนรู้		ร้อยละ 100

7.4 ตารางระบุเนื้อหาที่ผู้เรียนต้อง “รู้ (Know)” และ “เข้าใจ (Understanding)” ทักษะ (Skills) ที่ผู้เรียนต้องฝึกจริยธรรม (Ethics) และลักษณะบุคคล (Character) ที่ผู้เรียนต้องมีต้องเป็นหรือต้องแสดงออกมาให้เห็น เพื่อให้เกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ตามที่ระบุไว้

เนื้อหาที่ผู้เรียนต้อง “รู้” และ “เข้าใจ” (Know)	ทักษะ (Skills)	จริยธรรม (Ethics)	ลักษณะบุคคล (Character)
K1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลง	S1 การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง	E1 ความซื่อสัตย์ สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่	C1 บุคลิกที่น่าเชื่อถือ และมีความเป็นผู้นำที่ใช้ความรู้เพื่อสร้างประโยชน์ต่อสังคม
K2 หลักการเป็นพลเมืองในวิถีระบอบประชาธิปไตย	S2 การแก้ไขปัญหาและการอยู่ร่วมกับผู้อื่น	E2 คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ	C2 กล้าแสดงออก กล้าตัดสินใจ
K3 กระบวนการสร้างพลเมืองเข้มแข็ง	S3 การแสดงเหตุผลและคิดเชิงวิพากษ์	E3 การไม่ละเมิดสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น	C3 มีความรับผิดชอบต่อสังคม
K4 การเป็นพลเมืองที่มีคุณค่า	S4 ทักษะด้านดิจิทัล	E4 กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง ชอบธรรมโดยการไม่เอื้อประโยชน์ต่อพวกพ้องที่ไม่ถูกต้อง	C4 ยอมรับความแตกต่างในสังคม
K5 แนวคิดและทฤษฎีสัมัยใหม่เพื่อการพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม	S5 ทักษะด้านสังคมและวัฒนธรรม	E5 ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีตามหลักเบญจศีลเบญจธรรม	C5 ใฝ่รู้ใฝ่เรียน
K6 ทักษะที่จำเป็นสำหรับศตวรรษที่ 21	S6 การทำงานเป็นทีม	E6 ยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	C6 คิดเป็นระบบ เชื่อมั่นในตนเอง
K7 หลักการประพฤติปฏิบัติตนเพื่อการเป็นแบบอย่างที่ดี	S7 ทักษะการทำงานที่หลากหลาย	E7 กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง ชอบธรรม	C7 รักการทำงานเป็นทีม
K8 หลักการบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ	S8 การเป็นผู้นำ	E8 ความมีจิตใจเมตตา	C8 บุคลิกภาพดี
K9 หลักการพัฒนาและแก้ไขปัญหาในการทำงานและชีวิตประจำวัน	S9 การอยู่ร่วมกับผู้อื่น		C9 มีค่านิยมยึดมั่นในอุดมการณ์ที่ถูกต้อง
K10 การใช้สื่อดิจิทัล	S10 ความยืดหยุ่นและความสามารถในการปรับตัว		C10 มีความรอบคอบ ละเอียดถี่ถ้วน
K11 คำศัพท์ และสำนวนทางภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	S11 ทักษะด้านสังคมพหุวัฒนธรรม		C11 มีเมตตา กรุณา
K12 โครงสร้างทางภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	S12 การพัฒนางานเพื่อการประกอบอาชีพ		C12 ให้ความเท่าเทียมกันในสังคม
	S13 ความคิดสร้างสรรค์		C13 ยอมรับความแตกต่างในสังคม
	S14 ทักษะด้านสารสนเทศและการสื่อสาร		C14 มีการสื่อสารที่ดี

<p>K13 หลักการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการทำงาน</p> <p>K14 พหุวัฒนธรรมด้านการสื่อสาร</p> <p>K15 หลักคุณธรรม จริยธรรมและมารยาทในการสื่อสาร</p> <p>K16 หลักการเลือกใช้เครื่องมือสื่อสารเทคโนโลยีสารสนเทศที่อย่างถูกต้องเหมาะสม</p> <p>K17 ประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน</p> <p>K18 สาระสำคัญในพระไตรปิฎก</p> <p>K19 ภาษาบาลีและสันสกฤตที่ปรากฏอยู่ในภาษาไทยและวรรณกรรมพระพุทธศาสนา</p> <p>K20 ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับศาสนาต่าง ๆ</p> <p>K21 หลักธรรมที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา</p> <p>K22 แนวคิด ทฤษฎีและวิธีการปฏิบัติกรรมฐาน</p> <p>K23 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการดูแลทางด้านร่างกาย จิต อารมณ์ สังคมที่ปรากฏในพระไตรปิฎก</p> <p>K24 ศาสนพิธี กุศลพิธี บุญพิธี ทานพิธี ปกณกพิธีในพระพุทธศาสนา</p> <p>K25 ประเพณีทางพระพุทธศาสนาที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมไทย</p>	<p>S15การแก้ไขปัญหา</p> <p>S16 ทักษะการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม</p> <p>S17 ทักษะความรับผิดชอบ</p> <p>S18 การเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ด้วยตนเอง</p> <p>S19 การแสดงเหตุผลในการนับถือศาสนาต่าง ๆ โดยเคารพสิทธิของผู้อื่น</p> <p>S20 การปฏิบัติกรรมฐาน</p> <p>S21 การพัฒนาและแก้ปัญหาดตนเองโดยยึดหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา</p> <p>S22 การสืบค้นข้อมูล การถ้ล่นกรองข้อมูล และการรวบรวมข้อมูล</p> <p>S23 การคิดสร้างสรรค์ในการวิจัยและสร้างนวัตกรรมเชิงพุทธ</p> <p>S24 การคิดเชิงออกแบบเพื่อมีแนวคิดในการสร้างนวัตกรรมเชิงพุทธ</p> <p>S25 ทักษะการนำเสนอแนวคิดทางปรัชญา</p> <p>S26 ทักษะการฝึกปฏิบัติตามหลักคำสอนทางศาสนา</p> <p>S27 การแสดงออกในการยอมรับความแตกต่างทางพหุวัฒนธรรม</p>	<p>E9 ความโอบอ้อมอารี</p> <p>E10 ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดี</p> <p>E11 การไม่ทุจริตทางวิชาการ</p> <p>E12 การไม่ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาและสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น</p> <p>E13 ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่</p> <p>E14 มีจิตสาธารณะ</p> <p>E15 การไม่ละเมิดสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น</p> <p>E16 มีความซื่อสัตย์ เที่ยงธรรมในการแสวงหาความรู้</p> <p>E17 มีความรับผิดชอบในทางวิชาการ</p> <p>E18 เคารพกฎ ระเบียบ และค่านิยมอันดีงามของสังคมพหุวัฒนธรรม</p> <p>E19 กล้าแสดงออกในทางที่ถูกต้อง</p> <p>E20 มีความคิดบนพื้นฐานของหลักปรัชญาและศาสนา</p> <p>E21 มีความเชื่อประกอบด้วยเหตุผล</p> <p>E22 เสียสละประโยชน์ตนต่อส่วนร่วม</p> <p>E23 มีความพอเพียง</p> <p>E24 มีความเป็นภาวะผู้นำ</p>	<p>C15 คิดอย่างมีวิจารณ์ญาณ มีเหตุผล</p> <p>C16 เป็นผู้นำเชิงพุทธ</p> <p>C17 ศึกษาตลอดชีวิต</p> <p>C18 มีความรับผิดชอบต่อสังคม</p> <p>C19 เป็นนักบริหารจัดการ</p> <p>C20 มีความคิดสร้างสรรค์</p> <p>C21 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี</p> <p>C22 เป็นศาสนิกชนที่ดี</p> <p>C23 เปิดใจยอมรับความแตกต่างทางสังคมพหุวัฒนธรรม</p>
---	---	--	---

<p>K26 แนวคิดทฤษฎี เกี่ยวกับนวัตกรรม พัฒนาปัญญา และคุณธรรม</p> <p>K27 รูปแบบของการพัฒนาดิจิทัล การประยุกต์ใช้ดิจิทัลเพื่อการบริหารกิจการพระพุทธศาสนาในปัจจุบัน</p> <p>K28 งานวิจัยทางพระพุทธศาสนา ประเภท ความสำคัญ อิทธิพลของวรรณกรรมที่ปรากฏในพระพุทธศาสนาของไทย</p> <p>K29 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับปรัชญา</p> <p>K30 แนวคิดและคำสอนทางศาสนา</p> <p>K31 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับวัฒนธรรม</p> <p>K32 แนวคิดและทฤษฎีทางปรัชญาเพื่อแก้ไขปัญหาในสังคมตามหลักวิชาการ</p> <p>K33 ความเชื่อและคำสอนในพระไตรปิฎกและคัมภีร์ทางศาสนาเพื่อแก้ไขปัญหาในสังคมปัจจุบัน</p> <p>K34 หลักการทางวัฒนธรรมเพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม</p> <p>K35 ระบบความเชื่อและหลักการปฏิบัติตามคำสอนทางศาสนา</p> <p>K36 แนวทางปฏิบัติตามวัฒนธรรมที่ดีงาม</p>	<p>S28 ทักษะใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสืบค้นความรู้</p> <p>S29 คิดวิเคราะห์เปรียบเทียบแนวคิดและทฤษฎีทางปรัชญา</p> <p>S30 วิเคราะห์และสังเคราะห์ความเชื่อบนหลักการของเหตุผล</p> <p>S31 อยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมอย่างสันติ</p> <p>S32 คิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์</p> <p>S33 อภิปรายอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์</p> <p>S34 ปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี</p>		
--	--	--	--

7.5 รายละเอียดผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565

ผลลัพธ์การเรียนรู้	ความรู้ (Knowledge)	ทักษะ (Skills)	จริยธรรม (Ethics)	ลักษณะบุคคล (Character)
<p>PLO 1 รอบรู้ในศาสตร์ แนวคิดและทฤษฎีสมัยใหม่เกี่ยวกับความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง ใฝ่เรียน ใฝ่รู้ บูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ เพื่อไปพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาสังคมได้อย่างมีความรับผิดชอบ</p> <p>Sub PLO 1.1 อธิบายแนวคิดและทฤษฎีสมัยใหม่ และคุณลักษณะความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็งที่จะนำมาพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมได้</p> <p>Sub PLO 1.2 ประยุกต์ใช้ศาสตร์แนวคิดทฤษฎีสมัยใหม่ในการพัฒนาตนเองให้เป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของสังคม มีจิตอาสาและมีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม</p> <p>Sub PLO 1.3 วิเคราะห์ และบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ ในการแก้ไขปัญหาชีวิต ครอบครัว และสังคมได้อย่างมีเหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์อย่างมีความรับผิดชอบ</p>	<p>K1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลง</p> <p>K3 กระบวนการสร้างพลเมืองเข้มแข็ง</p> <p>K4 การเป็นพลเมืองที่มีคุณค่า</p> <p>K6 ทักษะที่จำเป็นสำหรับศตวรรษที่ 21</p> <p>K7 หลักการประพฤติปฏิบัติตนเพื่อการเป็นแบบอย่างที่ดี</p> <p>K8 หลักการบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ</p> <p>K9 หลักการพัฒนาและแก้ไขปัญหาในการทำงานและชีวิตประจำวัน</p> <p>K10 การใช้สื่อดิจิทัล</p> <p>K14 พหุวัฒนธรรมด้านการสื่อสาร</p>	<p>S2 การแก้ไขปัญหาและการอยู่ร่วมกับผู้อื่น</p> <p>S4 ทักษะด้านดิจิทัล</p> <p>S5 ทักษะด้านสังคมและวัฒนธรรม</p> <p>S7 ทักษะการทำงานที่หลากหลาย</p> <p>S9 การอยู่ร่วมกับผู้อื่น</p> <p>S10 ความยืดหยุ่นและความสามารถในการปรับตัว</p> <p>S12 การพัฒนางานเพื่อการประกอบอาชีพ</p> <p>S13 ความคิดสร้างสรรค์</p> <p>S14 ทักษะด้านสารสนเทศและการสื่อสาร</p> <p>S17 ทักษะความรับผิดชอบต่อ</p>	<p>E1 ความซื่อสัตย์ สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่</p> <p>E2 คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ</p> <p>E3 การไม่ละเมิดสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น</p> <p>E4 กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง ชอบธรรม โดยการไม่เอื้อประโยชน์ต่อพวกพ้องที่ไม่ถูกต้อง</p> <p>E5 ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีตามหลักเบญจศีลเบญจธรรม</p>	<p>C1 บุคลิกที่น่าเชื่อถือ และมีความเป็นผู้นำที่ใช้ความรู้เพื่อสร้างประโยชน์ต่อสังคม</p> <p>C5 ใฝ่รู้ใฝ่เรียน</p> <p>C8 บุคลิกภาพดี</p> <p>C9 มีค่านิยมยึดมั่นในอุดมการณ์ที่ถูกต้อง</p> <p>C17 ศึกษาตลอดชีวิต</p> <p>C18 มีความรับผิดชอบต่อสังคม</p> <p>C20 มีความคิดสร้างสรรค์</p> <p>C21 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี</p> <p>C22 เป็นศาสนิกชนที่ดี</p>

ผลลัพธ์การเรียนรู้	ความรู้ (Knowledge)	ทักษะ (Skills)	จริยธรรม (Ethics)	ลักษณะบุคคล (Character)
	<p>K16 หลักการเลือกใช้เครื่องมือสื่อสารเทคโนโลยีสารสนเทศที่อย่างถูกต้องเหมาะสม</p> <p>K21 หลักธรรมที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา</p> <p>K25 ปรากฏการณ์ทางพระพุทธศาสนาที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมไทย</p> <p>K26 แนวคิดทฤษฎี เกี่ยวกับนวัตกรรม พัฒนาปัญญาและคุณธรรม</p> <p>K31 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับวัฒนธรรม</p> <p>K36 แนวทางปฏิบัติตามวัฒนธรรมที่ดีงาม</p>	<p>S21 การพัฒนาและแก้ปัญหาตนเองโดยยึดหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา</p> <p>S22 การสืบค้นข้อมูล การกลั่นกรองข้อมูล และการรวบรวมข้อมูล</p> <p>S27 การแสดงออกในการยอมรับความแตกต่างทางวัฒนธรรม</p> <p>S31 อยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมอย่างสันติ</p>	<p>E6 ยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์</p> <p>E7 กล้าตัดสินใจและกระทำ</p> <p>E13 ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่</p> <p>E14 มีจิตสาธารณะ</p> <p>E15 การไม่ละเมิดสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น</p>	
<p>PLO 2 รอบรู้ในศาสตร์ภาษาและเทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และมีความรับผิดชอบ</p>	<p>K11 คำศัพท์และสำนวนทางภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร</p>	<p>S1 การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง</p> <p>S4 ทักษะด้านดิจิทัล</p>	<p>E11 การไม่ทุจริตทางวิชาการ</p>	<p>C2 กล้าแสดงออก กล้าตัดสินใจ</p> <p>C5 ใฝ่รู้ใฝ่เรียน</p> <p>C14 มีการสื่อสารที่ดี</p>

ผลลัพธ์การเรียนรู้	ความรู้ (Knowledge)	ทักษะ (Skills)	จริยธรรม (Ethics)	ลักษณะบุคคล (Character)
<p>Sub PLO 2.1 อธิบายการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเบื้องต้นในชีวิตประจำวันได้</p> <p>Sub PLO 2.2 ประยุกต์ใช้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมกับสถานการณ์จริงที่เกิดขึ้นได้</p> <p>Sub PLO 2.3 บูรณาการใช้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้เลือกใช้เครื่องมือสื่อสาร เทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมกับจุดประสงค์ของการใช้งานโดยคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคม</p>	<p>K12 โครงสร้างทางภาษาไทย และภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร</p> <p>K13 หลักการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และการทำงาน</p> <p>K14 พหุวัฒนธรรมด้านการสื่อสาร</p> <p>K26 แนวคิดทฤษฎี เกี่ยวกับนวัตกรรม พัฒนาปัญญาและคุณธรรม</p> <p>K28 งาม วิ จั ย ท าง พระพุทธศาสนา ประเภท ความสำคัญ อิทธิพลของ วรรณกรรมที่ปรากฏใน พระพุทธศาสนาของไทย</p>	<p>S7 ทักษะการทำงานที่หลากหลาย</p> <p>S13 ความคิดสร้างสรรค์</p> <p>S14 ทักษะด้านสารสนเทศ และการสื่อสาร</p> <p>S17 ทักษะความรับผิดชอบ</p> <p>S18 การเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ด้วยตนเอง</p> <p>S22 การสืบค้นข้อมูล การกลั่นกรองข้อมูล และการรวบรวมข้อมูล</p> <p>S23 การคิดสร้างสรรค์ในการวิจัยและสร้างนวัตกรรมเชิงพุทธ</p> <p>S24 การคิดเชิงออกแบบเพื่อมีแนวคิดในการสร้างนวัตกรรมเชิงพุทธ</p> <p>S28 ทักษะใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสืบค้นความรู้</p>	<p>E12 การไม่ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาและสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น</p> <p>E16 มีความซื่อสัตย์ เที่ยงธรรมในการแสวงหาความรู้</p> <p>E17 มีความรับผิดชอบต่อ ในทางวิชาการ</p> <p>E19 กล้าแสดงออกในทางที่ถูกต้อง</p>	<p>C17 ศึกษาตลอดชีวิต</p> <p>C21 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี</p>

ผลลัพธ์การเรียนรู้	ความรู้ (Knowledge)	ทักษะ (Skills)	จริยธรรม (Ethics)	ลักษณะบุคคล (Character)
<p>PLO 3 รอบรู้ในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา นำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อพัฒนาตนเองและสังคมตามแนวทางพุทธธรรมนำปัญญา เป็นผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรมเชิงพุทธ</p> <p>Sub PLO 3.1 อธิบายหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่นำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์</p> <p>Sub PLO 3.2 นำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา มาปฏิบัติเพื่อพัฒนา และแก้ปัญหาตนเองและสังคมได้</p> <p>Sub PLO 3.3 ประยุกต์ใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในการร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรมเชิงพุทธ</p>	<p>K6 ทักษะที่จำเป็นสำหรับศตวรรษที่ 21</p> <p>K10 การใช้สื่อดิจิทัล</p> <p>K11 คำศัพท์และสำนวนทางภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร</p> <p>K12 โครงสร้างทางภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร</p> <p>K17 ประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน</p> <p>K18 สาระสำคัญของพระไตรปิฎก</p> <p>K19 ภาษาบาลีและสันสกฤตที่ปรากฏอยู่ในภาษาไทยและวรรณกรรมพระพุทธศาสนา</p> <p>K20 ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับศาสนาต่าง ๆ</p>	<p>S1 การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง</p> <p>S3 การแสดงเหตุผลและคิดเชิงวิพากษ์</p> <p>S4 ทักษะด้านดิจิทัล</p> <p>S5 ทักษะด้านสังคมและวัฒนธรรม</p> <p>S8 การเป็นผู้นำ</p> <p>S13 ความคิดสร้างสรรค์</p> <p>S14 ทักษะด้านสารสนเทศและการสื่อสาร</p> <p>S15 การแก้ไขปัญหา</p> <p>S18 การเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ด้วยตนเอง</p> <p>S19 การแสดงเหตุผลในการนับถือศาสนาต่าง ๆ โดยเคารพสิทธิของผู้อื่น</p> <p>S20 การปฏิบัติกรรณฐาน</p>	<p>E3 การไม่ละเมิดสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น</p> <p>E5 ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีตามหลักเบญจศีลเบญจธรรม</p> <p>E6 ยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์</p> <p>E7 กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง ชอบธรรม</p> <p>E8 ความมีจิตใจเมตตา</p> <p>E9 ความโอบอ้อมอารี</p> <p>E10 ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดี</p> <p>E11 การไม่ทุจริตทางวิชาการ</p>	<p>C1 บุคลิกที่น่าเชื่อถือ และมีความเป็นผู้นำที่ใช้ความรู้เพื่อสร้างประโยชน์ต่อสังคม</p> <p>C2 กล้าแสดงออก กล้าตัดสินใจ</p> <p>C4 ยอมรับความแตกต่างในสังคม</p> <p>C7 รักการทำงานเป็นทีม</p> <p>C8 บุคลิกภาพดี</p> <p>C9 มีค่านิยมยึดมั่นในอุดมการณ์ที่ถูกต้อง</p> <p>C10 มีความรอบคอบ ละเอียดถี่ถ้วน</p> <p>C11 มีเมตตา กรุณา</p> <p>C14 มีการสื่อสารที่ดี</p> <p>C15 คิดอย่างมีวิจารณญาณ มีเหตุผล</p> <p>C16 เป็นผู้นำเชิงพุทธ</p> <p>C17 ศึกษาตลอดชีวิต</p>

ผลลัพธ์การเรียนรู้	ความรู้ (Knowledge)	ทักษะ (Skills)	จริยธรรม (Ethics)	ลักษณะบุคคล (Character)
	<p>K21 หลักธรรมที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา</p> <p>K22 แนวคิด ทฤษฎีและวิธีการปฏิบัติกรรมฐาน</p> <p>K23 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการดูแลทางด้านร่างกาย จิต อารมณ์ สังคมที่ปรากฏในพระไตรปิฎก</p> <p>K24 ศาสนพิธี กุศลพิธี บุญพิธีทานพิธี ปกติกพิธีในพระพุทธศาสนา</p> <p>K26 แนวคิดทฤษฎี เกี่ยวกับนวัตกรรม พัฒนาปัญญาและคุณธรรม</p> <p>K27 รูปแบบของการพัฒนาดิจิทัล การประยุกต์ใช้ดิจิทัลเพื่อการบริหารกิจการพระพุทธศาสนาในปัจจุบัน</p>	<p>S21 การพัฒนาและแก้ปัญหาตนเองโดยยึดหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา</p> <p>S22 การสืบค้นข้อมูล การกลั่นกรองข้อมูล และการรวบรวมข้อมูล</p> <p>S23 การคิดสร้างสรรค์ในการวิจัยและสร้างนวัตกรรมเชิงพุทธ</p> <p>S24 การคิดเชิงออกแบบเพื่อมีแนวคิดในการสร้างนวัตกรรมเชิงพุทธ</p> <p>S25 ทักษะการนำเสนอแนวคิดทางปรัชญา</p> <p>S26 ทักษะการฝึกปฏิบัติตามหลักคำสอนทางศาสนา</p> <p>S28 ทักษะใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสืบค้นความรู้</p>	<p>E12 การไม่ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาและสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น</p> <p>E14 มีจิตสาธารณะ</p> <p>E16 มีความซื่อสัตย์ เที่ยงธรรมในการแสวงหาความรู้</p> <p>E18 เคารพกฎ ระเบียบ และค่านิยมอันดีงามของสังคมพหุวัฒนธรรม</p> <p>E19 กล้าแสดงออกในทางที่ถูกต้อง</p> <p>E20 มีความคิดบนพื้นฐานของหลักปรัชญาและศาสนา</p> <p>E24 ความเป็นภาวะผู้นำ</p>	<p>C18 มีความรับผิดชอบต่อสังคม</p> <p>C20 มีความคิดสร้างสรรค์</p> <p>C21 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี</p> <p>C22 เป็นศาสนิกชนที่ดี</p> <p>C23 เปิดใจยอมรับความแตกต่างทางสังคมพหุวัฒนธรรม</p>

ผลลัพธ์การเรียนรู้	ความรู้ (Knowledge)	ทักษะ (Skills)	จริยธรรม (Ethics)	ลักษณะบุคคล (Character)
	<p>K28 งานวิจัยทางพระพุทธศาสนา ประเภท ความสำคัญ อิทธิพลของ วรรณกรรมที่ปรากฏในพระพุทธศาสนาของไทย</p> <p>K29 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับปรัชญา</p> <p>K30 แนวคิดและคำสอนทางศาสนา</p> <p>K31 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับวัฒนธรรม</p> <p>K32 แนวคิดและทฤษฎีทางปรัชญาเพื่อแก้ไขปัญหาในสังคมตามหลักวิชาการ</p> <p>K33 ความเชื่อและคำสอนในพระไตรปิฎกและคัมภีร์ทางศาสนาเพื่อแก้ไขปัญหาในสังคมปัจจุบัน</p>	<p>S29 คิดวิเคราะห์เปรียบเทียบแนวคิดและทฤษฎีทางปรัชญา</p> <p>S30 วิเคราะห์และสังเคราะห์ความเชื่อบนหลักการของเหตุผล</p> <p>S32 คิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์</p> <p>S34 ปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี</p>		

ผลลัพธ์การเรียนรู้	ความรู้ (Knowledge)	ทักษะ (Skills)	จริยธรรม (Ethics)	ลักษณะบุคคล (Character)
	K35 ระบบความเชื่อและหลักการปฏิบัติตามคำสอนทางศาสนา			
PLO 4 ใช้แนวคิดและทฤษฎีทางปรัชญา ศาสนา และวัฒนธรรมได้ถูกต้องตามหลักวิชาการ	K1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลง	S1 การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง	E1 ความซื่อสัตย์ สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่	C1 บุคลิกที่น่าเชื่อถือ และมีความเป็นผู้นำที่ใช้ความรู้เพื่อสร้างประโยชน์ต่อสังคม
PLO 5 วิเคราะห์แนวคิดทางปรัชญา ศาสนา และวัฒนธรรมเพื่อนำไปแก้ปัญหาในศตวรรษที่ 21	K2 หลักการเป็นพลเมืองในวิถีระบอบประชาธิปไตย	S2 การแก้ไขปัญหาและการอยู่ร่วมกับผู้อื่น	E2 คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ	C2 กล้าแสดงออก กล้าตัดสินใจ
PLO 6 แสดงออกถึงความเป็นผู้นำทางความคิด จริยธรรม และวัฒนธรรมที่ดีเพื่อบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม	K3 กระบวนการสร้างพลเมืองเข้มแข็ง	S3 การแสดงเหตุผลและคิดเชิงวิพากษ์	E3 การไม่ละเมิดสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น	C3 มีความรับผิดชอบต่อสังคม
	K4 การเป็นพลเมืองที่มีคุณค่า	S4 ทักษะด้านดิจิทัล	E5 ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีตามหลักเบญจศีลเบญจธรรม	C4 ใฝ่รู้ใฝ่เรียน
	K5 แนวคิดและทฤษฎีสสมัยใหม่เพื่อการพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม	S5 ทักษะด้านสังคมและวัฒนธรรม	E6 ยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	C5 คิดเป็นระบบ เชื่อมมั่นในตนเอง
	K6 ทักษะที่จำเป็นสำหรับศตวรรษที่ 21	S6 การทำงานเป็นทีม		C6 รักการทำงานเป็นทีม
	K7 หลักการประพฤติปฏิบัติตนเพื่อการเป็นแบบอย่างที่ดี	S8 การเป็นผู้นำ		C7 บุคลิกภาพดี
	K8 หลักการบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ	S10 ความยืดหยุ่นและความสามารถในการปรับตัว		C8 มีค่านิยมยึดมั่นในอุดมการณ์ที่ถูกต้อง
		S11 ทักษะด้านสังคมพหุวัฒนธรรม		C9 มีความรอบคอบ ละเอียดถี่ถ้วน
		S12 การพัฒนางานเพื่อการประกอบอาชีพ		C10 มีความรอบคอบ ละเอียดถี่ถ้วน
				C11 มีเมตตา กรุณา

ผลลัพธ์การเรียนรู้	ความรู้ (Knowledge)	ทักษะ (Skills)	จริยธรรม (Ethics)	ลักษณะบุคคล (Character)
<p>K9 หลักการพัฒนาและแก้ไขปัญหาในการทำงานและชีวิตประจำวัน</p> <p>K10 การใช้สื่อดิจิทัล</p> <p>K14 พฤติกรรมด้านการสื่อสาร</p> <p>K15 หลักคุณธรรม จริยธรรม และมารยาทในการสื่อสาร</p> <p>K16 หลักการเลือกใช้เครื่องมือสื่อสารเทคโนโลยีสารสนเทศที่อย่างถูกต้องเหมาะสม</p> <p>K17 ประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน</p> <p>K18 สาระสำคัญในพระไตรปิฎก</p> <p>K20 ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับศาสนาต่าง ๆ</p> <p>K21 หลักธรรมที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา</p>	<p>S13 ความคิดสร้างสรรค์</p> <p>S14 ทักษะด้านสารสนเทศและการสื่อสาร</p> <p>S15 การแก้ไขปัญหา</p> <p>S16 ทักษะการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม</p> <p>S18 การเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ด้วยตนเอง</p> <p>S19 การแสดงเหตุผลในการนับถือศาสนาต่าง ๆ โดยเคารพสิทธิของผู้อื่น</p> <p>S21 การพัฒนาและแก้ปัญหาตนเองโดยยึดหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา</p> <p>S22 การสืบค้นข้อมูล การกลั่นกรองข้อมูล และการรวบรวมข้อมูล</p> <p>S23 การคิดสร้างสรรค์ในการวิจัยและสร้างนวัตกรรมเชิงพุทธ</p>	<p>E7 กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง ชอบธรรม</p> <p>E8 ความมีจิตใจเมตตา</p> <p>E9 ความโอบอ้อมอารี</p> <p>E10 ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดี</p> <p>E11 การไม่ทุจริตทางวิชาการ</p> <p>E12 การไม่ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาและสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น</p> <p>E13 ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่</p> <p>E15 การไม่ละเมิดสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น</p> <p>E16 มีความซื่อสัตย์ เที่ยงธรรมในการแสวงหาความรู้</p> <p>E17 มีความรับผิดชอบในทางวิชาการ</p>	<p>C12 ให้ความเท่าเทียมกันในสังคม</p> <p>C13 ยอมรับความแตกต่างในสังคม</p> <p>C14 มีการสื่อสารที่ดี</p> <p>C15 คิดอย่างมีวิจารณญาณ มีเหตุผล</p> <p>C16 เป็นผู้นำเชิงพุทธ</p> <p>C17 ศึกษาตลอดชีวิต</p> <p>C19 เป็นนักบริหารจัดการ</p> <p>C20 มีความคิดสร้างสรรค์</p> <p>C21 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี</p> <p>C22 เป็นศาสนิกชนที่ดี</p> <p>C23 เปิดใจยอมรับความแตกต่างทางสังคมพฤติกรรม</p>	

ผลลัพธ์การเรียนรู้	ความรู้ (Knowledge)	ทักษะ (Skills)	จริยธรรม (Ethics)	ลักษณะบุคคล (Character)
	<p>K22 แนวคิด ทฤษฎีและวิธีการปฏิบัติกรรมฐาน</p> <p>K23 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการดูแลทางด้านร่างกาย จิต อารมณ์ สังคมที่ปรากฏในพระไตรปิฎก</p> <p>K25 ประเพณีทางพระพุทธศาสนาที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมไทย</p> <p>K26 แนวคิดทฤษฎี เกี่ยวกับนวัตกรรม พัฒนาปัญญาและคุณธรรม</p> <p>K28 งาม วิจัย ทางพระพุทธศาสนา ประเภท ความสำคัญ อิทธิพลของวรรณกรรมที่ปรากฏในพระพุทธศาสนาของไทย</p> <p>K29 แนวคิด และ ทฤษฎีเกี่ยวกับปรัชญา</p>	<p>S24 การคิดเชิงออกแบบเพื่อมีแนวคิดในการสร้างนวัตกรรมเชิงพุทธ</p> <p>S25 ทักษะการนำเสนอแนวคิดทางปรัชญา</p> <p>S26 ทักษะการฝึกปฏิบัติตามหลักคำสอนทางศาสนา</p> <p>S27 การแสดงออกในการยอมรับความแตกต่างทางพหุวัฒนธรรม</p> <p>S28 ทักษะใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสืบค้นความรู้</p> <p>S29 คิดวิเคราะห์เปรียบเทียบแนวคิดและทฤษฎีทางปรัชญา</p> <p>S30 วิเคราะห์และสังเคราะห์ความเชื่อบนหลักการของเหตุผล</p> <p>S31 อยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมอย่างสันติ</p>	<p>E18 เคารพกฎ ระเบียบ และค่านิยมอันดีงามของสังคมพหุวัฒนธรรม</p> <p>E19 กล้าแสดงออกในทางที่ถูกต้อง</p> <p>E20 มีความคิดบนพื้นฐานของหลักปรัชญาและศาสนา</p> <p>E21 มีความเชื่อประกอบด้วยเหตุผล</p> <p>E22 เสียสละประโยชน์ตนต่อส่วนร่วม</p> <p>E23 มีความพอเพียง</p> <p>E24 ความเป็นภาวะผู้นำ</p>	

ผลลัพธ์การเรียนรู้	ความรู้ (Knowledge)	ทักษะ (Skills)	จริยธรรม (Ethics)	ลักษณะบุคคล (Character)
	<p>K30 แนวคิดและคำสอนทางศาสนา</p> <p>K31 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับวัฒนธรรม</p> <p>K32 แนวคิดและทฤษฎีทางปรัชญาเพื่อแก้ไขปัญหาในสังคมตามหลักวิชาการ</p> <p>K33 ความเชื่อและคำสอนในพระไตรปิฎกและคัมภีร์ทางศาสนาเพื่อแก้ไขปัญหาในสังคมปัจจุบัน</p> <p>K34 หลักการทางวัฒนธรรมเพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม</p> <p>K35 ระบบความเชื่อและหลักการปฏิบัติตามคำสอนทางศาสนา</p> <p>K36 แนวทางปฏิบัติตามวัฒนธรรมที่ดั่งาม</p>	<p>S32 คิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์</p> <p>S33 อภิปรายอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์</p> <p>S34 ปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี</p>		

7.6 การพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตรสู่รายวิชา

ผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร Program Learning Outcomes (PLOs)	ผลลัพธ์การเรียนรู้ย่อยของหลักสูตร Sub - Program Learning Outcomes (SPLOs)	ชื่อวิชา
PLO 1 รอบรู้ในศาสตร์ แนวคิดและทฤษฎีสัมัยใหม่เกี่ยวกับความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง ใฝ่เรียน ใฝ่รู้ บูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ เพื่อไปพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาสังคมได้อย่างมีความรับผิดชอบ	<p>Sub PLO 1.1 อธิบายแนวคิดและทฤษฎีสัมัยใหม่ และคุณลักษณะความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็งที่จะนำมาพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมได้</p> <p>Sub PLO 1.2 ประยุกต์ใช้ศาสตร์แนวคิด ทฤษฎีสัมัยใหม่ในการพัฒนาตนเองให้เป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของสังคม มีจิตอาสาและมีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม</p> <p>Sub PLO 1.3 วิเคราะห์และบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ ในการแก้ไขปัญหาชีวิต ครอบครัว และสังคมได้อย่างมีเหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์อย่างมีความรับผิดชอบ</p>	<p>GE1001 วิถี มมร สู่ความเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก 3 (3-0-6) K3 + K4 + K6 + K7 + S2 + S9 + S10 + S21 + S31 + S36 + E2 + E4 + E6 + E14 + E18 + E23 + C1 + C8 + C16 + C17 + C21 + C22</p> <p>GE1002 มนุษย์กับการใช้ชีวิตในยุคดิจิทัล 3 (3-0-6) K1 + K6 + K8 + K10 + K14 + K26 + S4 + S7 + S13 + S14 + E15 + C21</p> <p>GE1005 การป้องกันและปราบปรามการทุจริต 3 (3-0-6) K4 + K7 + K9 + K21 + S17 + S21 + E1 + E3 + E4 + E5 + E6 + E7 + E23 + C9 + C18</p> <p>GE1007 ทักษะในศตวรรษที่ 21เพื่อชีวิตและอาชีพ 3 (2-2-5) K6 + K10 + K16 + S4 + S10 + S12 + S14 + S22 + E7 + E13 + C5 + C17</p> <p>GE1008 ประวัติศาสตร์ ศิลปะและวัฒนธรรมไทย 3 (3-0-6) K25 + K31 + K36 + S5 + S10 + S27 + E6 + C20</p>
PLO 2 รอบรู้ในศาสตร์ภาษาและเทคโนโลยี เพื่อการสื่อสารใน	Sub PLO 2.1 อธิบายการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเบื้องต้นในชีวิตประจำวันได้	<p>GE0001 ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 1 (3) (3-0-6) K11 + S1 + S14 + S22 + S28 + E16 + C5 + C14</p> <p>GE0002 ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 2 (3) (3-0-6)</p>

<p>ชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และมีความรับผิดชอบ</p>	<p>Sub PLO 2.2 ประยุกต์ใช้ภาษาไทยภาษาอังกฤษ และเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์จริงที่เกิดขึ้นได้</p> <p>Sub PLO 2.3 บูรณาการใช้ภาษาไทยภาษาอังกฤษ และเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้เลือกใช้เครื่องมือสื่อสารเทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมกับจุดประสงค์ของการทำงานโดยคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคม</p>	<p>K12 + K13 + K21 + S14 + S22 + E16 + E19 + C2 + C14</p> <p>GE0003 ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 3 (3) (3-0-6)</p> <p>K12 + K13 + K21 + S14 + S22 + E16 + E19 + C2 + C14</p> <p>GE1003 ภาษาไทยเพื่อทักษะการสื่อสาร 3 (2-2-5)</p> <p>K11 + K12 + K13 + S14 + S18 + S22 + S28 + E17 + C5 + C14 + C21</p> <p>GE1004 ภาษาอังกฤษเพื่อทักษะการสื่อสาร 3 (2-2-5)</p> <p>K11 + K12 + K13 + S14 + S18 + S22 + S28 + E17 + C5 + C14 + C21</p> <p>GE1006 วิจัยและนวัตกรรม 3 (2-2-5)</p> <p>K26 + K28 + S1 + S4 + S7 + S13 + S17 + S22 + S23 + S24 + E11 + E12 + E17 + C5 + C17</p>
<p>PLO 3 รอบรู้ในหลักธรรมทางพระพุทธศานานำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อพัฒนาตนเองและสังคมตามแนวทางพุทธธรรมนำปัญญา เป็นผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรมเชิงพุทธ</p>	<p>Sub PLO 3.1 อธิบายหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่นำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์</p>	<p>PH2101 ประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนา 3 (3-0-6)</p> <p>K17 + K21 + K29 + S22 + S26 + S34 + E5 + E8 + C16 + C22</p> <p>PH2102 พระไตรปิฎกศึกษา 3 (3-0-6)</p> <p>K18 + K27 + K32 + S1 + S21 + S26 + S34 + E5 + E7 + E10 + C9 + C11 + C16 + C22</p> <p>PH2103 ภาษาบาลีและสันสกฤตในพระพุทธศาสนา 3 (3-0-6)</p> <p>K19 + K30 + K33 + S18 + E16 + C10</p> <p>PH2105 ภาษาอังกฤษเพื่อการศึกษาพระพุทธศาสนา 3 (3-0-6)</p> <p>K11 + K12 + K18 + K21 + S21 + S22 + E19 + C2 + C14</p>

	<p>Sub PLO 3.2 นำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา มาปฏิบัติเพื่อพัฒนาและแก้ปัญหาตนเองและสังคมได้</p> <p>Sub PLO 3.3 ประยุกต์ใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในการร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรมเชิงพุทธ</p>	<p>PH2107 พิธีกรรมในพระพุทธศาสนา 3 (3-0-6) K24 + K30 + K33 + S8 + S26 + S34 + E5 + E6 + E10 + E24 + C1 + C16 + C22</p> <p>PH2104 ทฤษฎีและการปฏิบัติกรรมฐาน 3 (2-2-5) K18 + K22 + S20 + S21 + S26 + E5 + E8 + E10 + C8 + C16 + C22</p> <p>PH2110 สุขภาวะในพระไตรปิฎก 3 (3-0-6) K23 + K30 + S23 + S26 + E9 + C8 + C16 + C21</p> <p>PH2106 นวัตกรรมเพื่อพัฒนาปัญญาและคุณธรรม 3 (3-0-6) K21 + K26 + K33 + S4 + S13 + S15 + S22 + S23 + S24 + E11 + E12 + C7 + C16 + C22</p> <p>PH2108 งานวิจัยและวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาของไทย 3 (3-0-6) K28 + S24 + S25 + S30 + E11 + E12 + C17</p> <p>PH2109 ดิจิทัลเพื่อการบริหารกิจการพระพุทธศาสนา 3 (3-0-6) K6 + K10 + K27 + S4 + S14 + S28 + S32 + E14 + E24 + C16 + C18 + C22</p> <p>PH2132 พุทธศิลป์ศึกษา 3 (3-0-6) K17 + K18 + S1 + S3 + S24 + E16 + C15 + C17 + C20</p>
<p>PLO 4 ใช้แนวคิดและทฤษฎีทางปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรมได้ถูกต้องตามหลักวิชาการ</p>		<p>PH2111 ปรัชญาเบื้องต้น 3 (3-0-6) K29 + K32 + S1 + S3 + S25 + E20 + E21 + C6</p> <p>PH2113 พุทธปรัชญา 3 (3-0-6) K17 + K18 + K21 + K29 + S26 + E5 + E10 + C16 + C22</p> <p>PH2114 ปรัชญาเทคโนโลยี 3 (3-0-6) K10 + K16 + K29 + S4 + S13 + S18 + S28 + E16 + C5 + C14</p>

		<p>PH2115 ปรัชญาสังคมและการเมือง 3 (3-0-6) K2 + K29 + K32 + S2 + S10 + S31 + E3 + E6 + E18 + C1 + C3 + C9 + C12 + C13</p> <p>PH2116 ปรัชญาศาสนา 3 (3-0-6) K20 + K29 + K30 + S19 + S26 + S30 + E10 + E20 + C23</p> <p>PH2124 ปรัชญาไทย 3 (3-0-6) K28 + K29 + K32 + S22 + S25 + S30 + E20 + C5</p> <p>PH2125 ปรัชญาการศึกษา 3 (3-0-6) K29 + K32 + S6 + S12 + E11 + E16 + C5 + C9 + C21</p> <p>PH2127 ปรัชญาวิทยาศาสตร์ 3 (3-0-6) K29 + K33 + K22 + K28 + E12 + C7 + C15</p> <p>PH2128 ปรัชญาหลังนวยุค 3 (3-0-6) K29 + K32 + S10 + S25 + S30 + E19 + E21</p> <p>PH2118 ประวัติศาสตร์ศาสนา 3 (3-0-6) K20 + K30 + K35 + S19 + S26 + S34 + E15 + E20 + C22</p> <p>PH2120 การเผยแผ่ศาสนาในยุคดิจิทัล 3 (3-0-6) K10 + K15 + K16 + K20 + K21 + S4 + S6 + S13 + S14 + S34 + E10 + E20 + C7 + C16 + C22</p> <p>PH2134 ชีวิตและความตายในศาสนา 3 (3-0-6) K4 + K5 + K9 + K20 + K30 + K35 + S3 + S30 + C9 + C15 + C17 + C22</p> <p>PH2136 ศาสนากับวิทยาศาสตร์ 3 (3-0-6) K20 + K30 + S3 + S14 + S22 + S28 + S33 + E21 + C10 + C15</p>
--	--	---

		<p>PH2121 พื้นฐานทางอารยธรรมและวัฒนธรรม 3 (3-0-6) K1 + K5 + K31 + K34 + K36 + S5 + S16 + E3 + E18 + C23</p> <p>PH2122 พลวัตทางสังคมและวัฒนธรรม 3 (3-0-6) K1 + K5 + K6 + K14 + K30 + K33 + S11 + S27 + E18 + C23</p> <p>PH2123 ไทยคดีศึกษา 3 (3-0-6) K31 + K34 + K36 + S10 + S16 + E6 + C21 + C23</p> <p>PH2137 วัฒนธรรมกับการท่องเที่ยวเชิงพระพุทธศาสนา 3 (3-0-6) K17 + K25 + K31 + S5 + S12 + S22 + E10 + E18 + C16 + C19 + C21 + C22</p> <p>PH2139 วัฒนธรรมสร้างสรรค์ในสังคมสมัยใหม่ 3 (3-0-6) K1 + K6 + K10 + K14 + K25 + K31 + K36 + S4 + S11 + S12 + S13 + S16 + S24 E12 + E19 + E23 + C2 + C5 + C7 + C17 + C20</p> <p>PH2141 คติชนวิทยา 3 (3-0-6) K31 + K34 + K36 + S11 + S27 + E6 + E18 + C23</p> <p>PH2142 ศาสนา วัฒนธรรมและสังคมไทย 3 (3-0-6) K30 + K31 + K32 + S5 + S32 + E6 + E9 + C4 + C21</p>
<p>PLO 5 วิเคราะห์แนวคิดทางปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรมเพื่อนำไปแก้ปัญหาในศตวรรษที่ 21</p>		<p>PH2112 การใช้เหตุผลและการตีความ 3 (3-0-6) K29 + K30 + K33 + S3 + S25 + S29 + E17 + C10 + C15</p> <p>PH2117 ปรัชญาการออกแบบชีวิต 3 (3-0-6) K5 + K6 + K23 + K26 + K29 + S1 + S2 + S10 + S12 + S13 + S15 + S31 + E10 + C2 + C17</p> <p>PH2119 ศาสนาเปรียบเทียบ 3 (3-0-6) K20 + K30 + K33 + K35 + S19 + E20 + C13 + C22</p> <p>PH2135 ศาสนากับการพัฒนามนุษย์ 3 (3-0-6)</p>

		<p>K20 + K23 + K26 + K33 + S21 + S32 + E5 + E8 + E22 + C22</p> <p>PH2138 ระเบียบวิธีวิจัยทางปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม 3 (3-0-6)</p> <p>K28 + K30 + K31 + S18 + S22 + S23 + S24 + S28 + S29 + S30 + E11 + E16 + E17 + C7 + C20</p> <p>PH2140 วิธีชีวิตในสังคมพหุวัฒนธรรม 3 (3-0-6)</p> <p>K6 + K34 + K36 + S18 + S31 + C12 + C13 + C23</p>
PLO 6 แสดงออกถึงความเป็นผู้นำทางความคิด จริยธรรมและวัฒนธรรมที่ดี เพื่อบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม		<p>PH2126 ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 3 (3-0-6)</p> <p>K29 + K30 + K33 + K35 + S15 + S32 + E2 + E23 + C19 + C20</p> <p>PH2129 ปรัชญาเสรีภาพ 3 (3-0-6)</p> <p>K2 + K6 + K8 + K29 + K32 + S13 + S25 + S33 + E1 + E7 + E20 + C5 + C20</p> <p>PH2130 ศาสนากับวิถีชีวิตคนรุ่นใหม่ 3 (3-0-6)</p> <p>K20 + K21 + K30 + S10 + C11 + C18 + C21 + C34 + E1 + E7 + E10 + C11</p> <p>C21 + C23</p> <p>PH2131 ศาสนากับภาวะผู้นำ 3 (3-0-6)</p> <p>K20 + K21 + K30 + S8 + S17 + S26 + E7 + E9 + E10 + E13 + E24 + C8 + C16 + C21</p> <p>PH2133 ศาสนากับสันติภาพโลก 3 (3-0-6)</p> <p>K20 + K30 + K32 + K33 + S2 + S15 + S21 + S31 + E2 + E5 + E8 + E18 + E23 + C11</p> <p>PH2143 การฝึกภาคสนาม 6 (270)</p>

		K4 + K5 + K6 + K7 + K9 + K29 + K30 + K31 + K32 + K34 + K36 + S1 + S9 + S10 + S12 + S22 + S27 + S31 + S34 + E1 + E3 + E6 + E18 + E19 + E24 + C1 + C2 + C7 + C13 + C16 + C21 + C22 +C23
--	--	---

7.7 ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร (PLOs) กลยุทธ์ / วิธีการสอน และ กลยุทธ์ / วิธีการวัดและการประเมินผล

(แสดงความสอดคล้องระหว่าง ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร กลยุทธ์การสอน และ กลยุทธ์การวัดและการประเมินผล โดยแสดงข้อมูลแยกในแต่ละ PLOs)

ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร (PLOs)	กลยุทธ์ / วิธีการสอน	กลยุทธ์ / วิธีการวัดและการประเมินผล
<p>PLO 1 รอบรู้ในศาสตร์ แนวคิดและทฤษฎีสัมัยใหม่เกี่ยวกับความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง ใฝ่เรียน ใฝ่รู้ บูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ เพื่อไปพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาสังคมได้อย่างมีความรับผิดชอบ</p>	ระดับชั้นปี 1-2	
<p>Sub PLO 1.1 อธิบายแนวคิดและทฤษฎีสัมัยใหม่ และคุณลักษณะความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็งที่จะนำมาพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมได้</p> <p>Sub PLO 1.2 ประยุกต์ใช้ศาสตร์แนวคิด ทฤษฎีสัมัยใหม่ในการพัฒนาตนเองให้เป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของสังคม มีจิตอาสาและมีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม</p> <p>Sub PLO 1.3 วิเคราะห์หลักการบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ ให้สามารถแก้ไขปัญหา</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การฟังบรรยายในชั้นเรียน (Lecture - based Learning) - การคิดวิเคราะห์สังเคราะห์ประเด็นปัญหาในชั้นเรียน (Problem - based Learning) - การอภิปรายแลกเปลี่ยนความรู้ (Interactive Lecture – based Learning) - การเรียนโดยมีกิจกรรม/เกมเป็นพื้นฐาน (Activity – based Learning) 	<ul style="list-style-type: none"> - การสรุป/วิเคราะห์/สังเคราะห์/ร่วมอภิปรายในชั้นเรียนเพื่อวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) 6 ชั้น คือ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การประเมินค่า - การเข้าร่วมกิจกรรมในชั้นเรียนเพื่อวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) 5 ชั้น การรับรู้ เลียนแบบ การกระทำตามแบบ การหาความถูกต้อง การกระทำอย่างต่อเนื่อง การกระทำได้อย่างเป็นธรรมชาติ

	<ul style="list-style-type: none"> - การลงพื้นที่/ทัศนศึกษานอกสถานที่ (Investigating Field Trip – based Learning) - การทำรายงานเดี่ยว/กลุ่ม และการนำเสนอ รายงานหน้าชั้นเรียน (Paper – based Learning) - การเรียนโดยมีโครงการ/การนำเสนอชิ้นงานเป็นฐาน (Project – based Learning) 	<ul style="list-style-type: none"> - การเข้าร่วมกิจกรรมทัศนศึกษา/ลงพื้นที่ใน สถานการณ์จริงเพื่อวัดและประเมินผลการ เรียนรู้ด้านจิตพิสัย (Affective Domain) 5 ชั้น คือ การรับรู้ การตอบสนอง การเห็นคุณค่า การจัดระบบ การสร้างนิสัย - การนำเสนอรายงานเดี่ยว/รายงานกลุ่ม/โครงการ/ชิ้นงาน โดยการให้คะแนนแบบ Rubric Score เพื่อวัดและประเมินผลการ เรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย
<p>PLO 2 รอบรู้ในศาสตร์ภาษาและเทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม และมีความรับผิดชอบ</p>	<p>ระดับชั้นปี 1-2</p>	
<p>Sub PLO 2.1 อธิบายการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเบื้องต้นในชีวิตประจำวันได้</p> <p>Sub PLO 2.2 ประยุกต์ใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องตามหลักภาษา เหมาะสมกับสถานการณ์จริงที่เกิดขึ้น แสดงออกถึงการใฝ่รู้ ใฝ่เรียนและเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต</p> <p>Sub PLO 2.3 เลือกใช้เครื่องมือสื่อสารเทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับจุดประสงค์ของการใช้งานโดยคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคม</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การฟังบรรยายในชั้นเรียน (Lecture - based Learning) - การคิดวิเคราะห์สังเคราะห์ประเด็นปัญหาในชั้นเรียน (Problem - based Learning) - การอภิปรายแลกเปลี่ยนความรู้ (Interactive Lecture – based Learning) 	<ul style="list-style-type: none"> - การสรุป/วิเคราะห์/สังเคราะห์/ร่วมอภิปรายในชั้นเรียนเพื่อวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) 6 ชั้น คือ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การประเมินค่า

	<ul style="list-style-type: none"> - การเรียนโดยมีกิจกรรม/เกมเป็นพื้นฐาน (Activity – based Learning) - การลงพื้นที่/ทัศนศึกษาออกสถานที่ (Investigating Field Trip – based Learning) - การทำรายงานเดี่ยว/กลุ่ม และการนำเสนอรายงานหน้าชั้นเรียน (Paper – based Learning) - การเรียนโดยมีโครงการ/การนำเสนอชิ้นงานเป็นฐาน (Project – based Learning) 	<ul style="list-style-type: none"> - การเข้าร่วมกิจกรรมในชั้นเรียนเพื่อวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) 5 ชั้น การรับรู้ เลียนแบบ การกระทำตามแบบ การหาความถูกต้อง การกระทำอย่างต่อเนื่อง การกระทำได้อย่างเป็นธรรมชาติ - การเข้าร่วมกิจกรรมทัศนศึกษา/ลงพื้นที่ในสถานการณ์จริงเพื่อวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้านจิตพิสัย (Affective Domain) 5 ชั้น คือ การรับรู้ การตอบสนอง การเห็นคุณค่า การจัดระบบ การสร้างนิสัย - การนำเสนอรายงานเดี่ยว/รายงานกลุ่ม/โครงการ/ชิ้นงาน โดยการให้คะแนนแบบ Rubric Score เพื่อวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย
<p>PLO 3 รอบรู้ในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนานำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อพัฒนาตนเองและสังคมตามแนวทางพุทธธรรมนำปัญญา เป็นผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรมเชิงพุทธ</p>	<p>ระดับชั้นปี 1-2-3</p>	

<p>Sub PLO 3.1 อธิบายหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่นำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์</p> <p>Sub PLO 3.2 นำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาปฏิบัติเพื่อพัฒนา และแก้ปัญหาตนเองและสังคมได้</p> <p>Sub PLO 3.3 ประยุกต์ใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในการร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรมเชิงพุทธ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การฟังบรรยายในชั้นเรียน (Lecture - based Learning) - การคิดวิเคราะห์สังเคราะห์ประเด็นปัญหาในชั้นเรียน (Problem - based Learning) - การอภิปรายแลกเปลี่ยนความรู้ (Interactive Lecture – based Learning) - การเรียนโดยมีกิจกรรม/เกมเป็นพื้นฐาน (Activity – based Learning) - การลงพื้นที่/ทัศนศึกษานอกสถานที่ (Investigating Field Trip – based Learning) 	<ul style="list-style-type: none"> - การสรุป/วิเคราะห์/สังเคราะห์/ร่วมอภิปรายในชั้นเรียนเพื่อวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) 6 ชั้น คือ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การประเมินค่า - การเข้าร่วมกิจกรรมในชั้นเรียนเพื่อวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) 5 ชั้น การรับรู้ เลียนแบบ การกระทำตามแบบ การหาความถูกต้อง การกระทำอย่างต่อเนื่อง การกระทำได้อย่างเป็นธรรมชาติ - การเข้าร่วมกิจกรรมทัศนศึกษา/ลงพื้นที่ในสถานการณ์จริงเพื่อวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้านจิตพิสัย (Affective Domain) 5 ชั้น คือ การรับรู้ การตอบสนอง การเห็นคุณค่า การจัดระบบ การสร้างนิสัย - การนำเสนอรายงานเดี่ยว/รายงานกลุ่ม/โครงการ/ชิ้นงาน โดยการให้คะแนนแบบ
---	--	---

	<ul style="list-style-type: none"> - การทำรายงานเดี่ยว/กลุ่ม และการนำเสนอรายงานหน้าชั้นเรียน (Paper – based Learning) - การเรียนโดยมีโครงงาน/การนำเสนอชิ้นงานเป็นฐาน (Project – based Learning) 	<p>Rubric Score เพื่อวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย</p>
<p>PLO 4 อธิบายแนวคิดและทฤษฎีทางปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรมได้ถูกต้องตามหลักวิชาการ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การฟังบรรยายในชั้นเรียน (Lecture – based Learning) - การคิดวิเคราะห์สังเคราะห์ประเด็นปัญหาในชั้นเรียน (Problem – based Learning) - การอภิปรายแลกเปลี่ยนความรู้ (Interactive Lecture – based Learning) - การเรียนโดยมีกิจกรรม/เกมเป็นพื้นฐาน (Activity – based Learning) - การลงพื้นที่/ทัศนศึกษานอกสถานที่ (Investigating Field Trip – based Learning) 	<ul style="list-style-type: none"> - การสรุป/วิเคราะห์/สังเคราะห์/ร่วมอภิปรายในชั้นเรียนเพื่อวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) 6 ชั้น คือ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การประเมินค่า - การเข้าร่วมกิจกรรมในชั้นเรียนเพื่อวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) 5 ชั้น การรับรู้ เลียนแบบ การกระทำตามแบบ การหาความถูกต้อง การกระทำอย่างต่อเนื่อง การกระทำได้อย่างเป็นธรรมชาติ - การเข้าร่วมกิจกรรมทัศนศึกษา/ลงพื้นที่ในสถานการณ์จริงเพื่อวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้านจิตพิสัย (Affective Domain) 5

	<ul style="list-style-type: none"> - การทำรายงานเดี่ยว/กลุ่ม และการนำเสนอรายงานหน้าชั้นเรียน (Paper – based Learning) - การเรียนโดยมีโครงงาน/การนำเสนอชิ้นงานเป็นฐาน (Project – based Learning) 	<p>ขั้น คือ การรับรู้ การตอบสนอง การเห็นคุณค่า การจัดระบบ การสร้างนิสัย</p> <p>- การนำเสนอรายงานเดี่ยว/รายงานกลุ่ม/โครงงาน/ชิ้นงาน โดยการให้คะแนนแบบ Rubric Score เพื่อวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย</p>
<p>PLO 5 วิเคราะห์แนวคิดทางปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรมเพื่อนำไปแก้ปัญหาในศตวรรษที่ 21</p>	<p>ระดับชั้นปี 3-4</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> - การฟังบรรยายในชั้นเรียน (Lecture - based Learning) - การคิดวิเคราะห์สังเคราะห์ประเด็นปัญหาในชั้นเรียน (Problem - based Learning) - การอภิปรายแลกเปลี่ยนความรู้ (Interactive Lecture – based Learning) - การเรียนโดยมีกิจกรรม/เกมเป็นพื้นฐาน (Activity – based Learning) - การลงพื้นที่/ทัศนศึกษานอกสถานที่ (Investigating Field Trip – based Learning) 	<ul style="list-style-type: none"> - การสรุป/วิเคราะห์/สังเคราะห์/ร่วมอภิปรายในชั้นเรียนเพื่อวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) 6 ชั้น คือ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การประเมินค่า - การเข้าร่วมกิจกรรมในชั้นเรียนเพื่อวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) 5 ชั้น การรับรู้ เลียนแบบ การกระทำตามแบบ การหาความถูกต้อง การกระทำอย่างต่อเนื่อง การกระทำได้อย่างเป็นธรรมชาติ - การเข้าร่วมกิจกรรมทัศนศึกษา/ลงพื้นที่ในสถานการณ์จริงเพื่อวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้านจิตพิสัย (Affective Domain) 5 ชั้น คือ การรับรู้ การตอบสนอง การเห็นคุณค่า การจัดระบบ การสร้างนิสัย - การนำเสนอรายงานเดี่ยว/รายงานกลุ่ม/โครงการ/ชิ้นงาน โดยการให้คะแนนแบบ
--	--	---

	<ul style="list-style-type: none"> - การทำรายงานเดี่ยว/กลุ่ม และการนำเสนอ รายงานหน้าชั้นเรียน (Paper – based Learning) - การเรียนโดยมีโครงงาน/การนำเสนอชิ้นงาน เป็นฐาน (Project – based Learning) 	Rubric Score เพื่อวัดและประเมินผลการ เรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย
PLO 6 แสดงออกถึงความเป็นผู้นำทางความคิด จริยธรรมและวัฒนธรรมที่ดี เพื่อ บำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม	ระดับชั้นปี 3-4	

	<ul style="list-style-type: none"> - การฟังบรรยายในชั้นเรียน (Lecture - based Learning) - การคิดวิเคราะห์สังเคราะห์ประเด็นปัญหาในชั้นเรียน (Problem - based Learning) - การอภิปรายแลกเปลี่ยนความรู้ (Interactive Lecture – based Learning) - การเรียนโดยมีกิจกรรม/เกมเป็นพื้นฐาน (Activity – based Learning) - การลงพื้นที่/ทัศนศึกษานอกสถานที่ (Investigating Field Trip – based Learning) 	<ul style="list-style-type: none"> - การสรุป/วิเคราะห์/สังเคราะห์/ร่วมอภิปรายในชั้นเรียนเพื่อวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) 6 ชั้น คือ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การประเมินค่า - การเข้าร่วมกิจกรรมในชั้นเรียนเพื่อวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) 5 ชั้น การรับรู้ เลียนแบบ การกระทำตามแบบ การหาความถูกต้อง การกระทำอย่างต่อเนื่อง การกระทำได้อย่างเป็นธรรมชาติ - การเข้าร่วมกิจกรรมทัศนศึกษา/ลงพื้นที่ในสถานการณ์จริงเพื่อวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้านจิตพิสัย (Affective Domain) 5 ชั้น คือ การรับรู้ การตอบสนอง การเห็นคุณค่า การจัดระบบ การสร้างนิสัย - การนำเสนอรายงานเดี่ยว/รายงานกลุ่ม/โครงการ/ชิ้นงาน โดยการให้คะแนนแบบ
--	--	---

	<ul style="list-style-type: none">- การทำรายงานเดี่ยว/กลุ่ม และการนำเสนอ รายงานหน้าชั้นเรียน (Paper – based Learning)- การเรียนโดยมีโครงงาน/การนำเสนอชิ้นงาน เป็นฐาน (Project – based Learning)	Rubric Score เพื่อวัดและประเมินผลการ เรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย
--	--	---

7.8 วิธีการวัด (Assessment) ความสามารถ และหรือ ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่กำหนด

ผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร (PLOs)	ภาระงานที่สะท้อนสมรรถนะของผู้เรียน	เกณฑ์การบรรลุสมรรถนะ/LO
PLO 1 รอบรู้ในศาสตร์ แนวคิดและทฤษฎีสัมัยใหม่เกี่ยวกับความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง ใฝ่เรียน ใฝ่รู้ บูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ เพื่อไปพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาสังคมได้อย่างมีความรับผิดชอบ		
Sub PLO 1.1 อธิบายแนวคิดและทฤษฎีสัมัยใหม่ และคุณลักษณะความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็งที่จะนำมาพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมได้	สามารถอธิบายและยกตัวอย่างคุณลักษณะความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็งได้ ประยุกต์ใช้ศาสตร์เกี่ยวกับความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็งในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาชีวิต ครอบครัว สังคมได้อย่างมีเหมาะสมกับแต่ละประเด็นปัญหา ประยุกต์ใช้ศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับความเป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของสังคมพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่อง และแสดงถึงการมีจิตอาสาและจิตสาธารณะ มีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม สามารถอธิบายแนวคิดและทฤษฎีสัมัยใหม่ที่จะนำมาใช้ในการพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมได้ ใช้แนวคิดและทฤษฎีสัมัยใหม่ในการพัฒนาตนเองให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่สังคมได้	เกณฑ์การบรรลุด้านความรู้ ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ผู้เรียนแสดงออกถึงการมีจิตอาสาและจิตสาธารณะ มีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม โดยการประเมินเป็นระดับขั้น ตามความสามารถของผู้เรียน เฉพาะในรายวิชาบังคับเรียนต้องได้ระดับเกรด C ขึ้นไป จึงถือว่าผ่านในรายวิชานั้น ๆ
Sub PLO 1.2 ประยุกต์ใช้ศาสตร์แนวคิด ทฤษฎีสัมัยใหม่ในการพัฒนาตนเองให้เป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของสังคม มีจิตอาสาและมีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม		
Sub PLO 1.3 วิเคราะห์หลักการบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ ให้สามารถแก้ไขปัญหาชีวิต ครอบครัว และสังคมได้อย่างมีเหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์อย่างมีความรับผิดชอบ		เกณฑ์การบรรลุงานมอบหมายหรือชิ้นงาน โดยวิธีใช้เกณฑ์ Rubric Score - งานมอบหมาย - รายงาน - การนำเสนองาน - การสอบ - การทำข้อสอบ Take Home
PLO 2 รอบรู้ในศาสตร์ภาษาและเทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันและสามารถประยุกต์ใช้ได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม และมีความรับผิดชอบ		
Sub PLO 2.1 อธิบายการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเบื้องต้นในชีวิตประจำวันได้	สามารถอธิบายและยกตัวอย่างการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเบื้องต้น	เกณฑ์การบรรลุด้านความรู้ ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ผู้เรียนแสดงออกถึงการมีจิตอาสาและจิต

ผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร (PLOs)	ภาระงานที่สะท้อนสมรรถนะของผู้เรียน	เกณฑ์การบรรลุสมรรถนะ/LO
Sub PLO 2.2 ประยุกต์ใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องตามหลักภาษาเหมาะสมกับสถานการณ์จริงที่เกิดขึ้น แสดงออกถึงการใฝ่รู้ ใฝ่เรียน และเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต	ในชีวิตประจำวันได้ ประยุกต์ใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องตามหลักภาษา เหมาะสมกับสถานการณ์จริงที่เกิดขึ้น เลือกใช้เครื่องมือสื่อสาร	สาธารณะ มีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม โดยการประเมินเป็นระดับชั้น ตามความสามารถของผู้เรียน เฉพาะในรายวิชาบังคับเรียนต้องได้ระดับเกรด C ขึ้นไป จึงถือว่าผ่านในรายวิชานั้น ๆ
Sub PLO 2.3 เลือกใช้เครื่องมือสื่อสารเทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมกับจุดประสงค์ของการใช้งานโดยคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคม	เทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมกับจุดประสงค์ของการใช้งาน โดยคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคม และแสดงพฤติกรรมที่เป็นผู้ใฝ่รู้ ใฝ่เรียนและเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต	เกณฑ์การบรรลุงานมอบหมายหรือชิ้นงาน โดยวิธีใช้เกณฑ์ Rubric Score - งานมอบหมาย - รายงาน - การนำเสนองาน - การสอบ - การทำข้อสอบ Take Home
PLO 3 รอบรู้ในหลักธรรมทางพระพุทธศานานำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อพัฒนาตนเองและสังคมตามแนวทางพุทธธรรมนำปัญญา เป็นผู้ร่วมสร้าง สรรค์ นวัตกรรมเชิงพุทธ		
Sub PLO 3.1 อธิบายหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่นำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์	สามารถอธิบายและยกตัวอย่างหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่นำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้	เกณฑ์การบรรลุด้านความรู้ ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ผู้เรียนแสดงออกถึงการมีจิตอาสาและจิต
Sub PLO 3.2 นำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาปฏิบัติเพื่อพัฒนา และแก้ปัญหาตนเองและสังคมได้	อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ ประยุกต์ใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในการแก้ไขปัญหาค้นหาตนเองและสังคม และเป็นแบบอย่างที่ดีของสังคมได้ตาม	สาธารณะ มีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม โดยการประเมินเป็นระดับชั้น ตามความสามารถของผู้เรียน เฉพาะในรายวิชาบังคับเรียนต้องได้ระดับเกรด C ขึ้นไป
Sub PLO 3.3 ประยุกต์ใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในการร่วมสร้างสรรค่นวัตกรรมเชิงพุทธ	แนวทางพุทธธรรมนำปัญญา นำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาไปใช้ในการร่วมสร้างสรรค	จึงถือว่าผ่านในรายวิชานั้น ๆ

ผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร (PLOs)	ภาระงานที่สะท้อนสมรรถนะของผู้เรียน	เกณฑ์การบรรลุสมรรถนะ/LO
	นวัตกรรมเชิงพุทธได้ และแสดงพฤติกรรมของผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรมเชิงพุทธได้	เกณฑ์การบรรลุงานมอบหมายหรือชิ้นงาน โดย วิธีใช้เกณฑ์ Rubric Score <ul style="list-style-type: none"> - งานมอบหมาย - รายงาน - การนำเสนองาน - การสอบ - การทำข้อสอบ Take Home
PLO4 ใช้แนวคิดและทฤษฎีทางปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรมได้ถูกต้องตามหลักวิชาการ		
ใช้แนวคิดและทฤษฎีทางปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรมได้ถูกต้องตามหลักวิชาการ	ได้แนวคิดและทฤษฎีตามหลักวิชาการแล้ว ร่วมคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์อย่างมีเหตุผล รวมถึงการแสดงออกด้วยการนำเสนองาน การลงพื้นที่ศึกษาในสถานการณ์จริง	เกณฑ์การบรรลุด้านความรู้ ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ผู้เรียนแสดงออกถึงการมีจิตอาสาและจิตสาธารณะ มีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม โดยการประเมินเป็นระดับชั้น ตามความสามารถของผู้เรียน เฉพาะในรายวิชาบังคับเรียนต้องได้ระดับเกรด C ขึ้นไป จึงถือว่าผ่านในรายวิชานั้น ๆ เกณฑ์การบรรลุงานมอบหมายหรือชิ้นงาน โดย วิธีใช้เกณฑ์ Rubric Score <ul style="list-style-type: none"> - งานมอบหมาย - รายงาน - การนำเสนองาน - การสอบ

ผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร (PLOs)	ภาระงานที่สะท้อนสมรรถนะของผู้เรียน	เกณฑ์การบรรลุสมรรถนะ/LO
		- การทำข้อสอบ Take Home
PLO5 วิเคราะห์แนวคิดทางปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรมเพื่อนำไปแก้ปัญหาในศตวรรษที่ 21		
วิเคราะห์แนวคิดทางปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรมเพื่อนำไปแก้ปัญหาในศตวรรษที่ 21	ได้แนวคิดทางปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรมแล้วนำไปสู่การคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และร่วมศึกษานอกสถานที่เพื่อหาแนวทางแก้ปัญหาสังคมในยุคดิจิทัล	<p>เกณฑ์การบรรลุด้านความรู้ ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ผู้เรียนแสดงออกถึงการมีจิตอาสาและจิตสาธารณะ มีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม โดยการประเมินเป็นระดับขั้น ตามความสามารถของผู้เรียน เฉพาะในรายวิชาบังคับเรียนต้องได้ระดับเกรด C ขึ้นไป จึงถือว่าผ่านในรายวิชานั้น ๆ</p> <p>เกณฑ์การบรรลุงานมอบหมายหรือชิ้นงาน โดยใช้เกณฑ์ Rubric Score</p> <ul style="list-style-type: none"> - งานมอบหมาย - รายงาน - การนำเสนองาน - การสอบ - การทำข้อสอบ Take Home
PLO6 แสดงออกถึงความเป็นผู้นำทางความคิด จริยธรรมและวัฒนธรรมที่ดีเพื่อบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม		
แสดงออกถึงความเป็นผู้นำทางความคิด จริยธรรมและวัฒนธรรมที่ดีเพื่อบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม	ได้แนวคิดทางปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรมแล้วนำไปสู่การแสดงออกทางความคิดและความเป็นผู้นำเพื่อบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม	<p>เกณฑ์การบรรลุด้านความรู้ ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ผู้เรียนแสดงออกถึงการมีจิตอาสาและจิตสาธารณะ มีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม โดยการประเมินเป็นระดับขั้น ตามความสามารถของผู้เรียน</p>

ผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร (PLOs)	ภาระงานที่สะท้อนสมรรถนะของผู้เรียน	เกณฑ์การบรรลุสมรรถนะ/LO
		<p>เฉพาะในรายวิชาบังคับเรียนต้องได้ระดับเกรด C ขึ้นไป จึงถือว่าผ่านในรายวิชานั้น ๆ</p> <p>เกณฑ์การบรรลุงานมอบหมายหรือชิ้นงาน โดย วิธีใช้เกณฑ์ Rubric Score</p> <ul style="list-style-type: none"> - งานมอบหมาย - รายงาน - การนำเสนองาน - การสอบ - การทำข้อสอบ Take Home

หมวดที่ 3

โครงสร้างหลักสูตร รายวิชา และหน่วยกิต

1. โครงสร้างหลักสูตร

โครงสร้างหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567) เป็นไปตามประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2565 ประกอบด้วย 1) หมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมายถึง หมวดวิชาที่เสริมสร้างความเป็นมนุษย์ให้พร้อมสำหรับโลกปัจจุบันและอนาคต เพื่อให้เป็นผู้ใฝ่รู้และมีทักษะที่จำเป็นสำหรับศตวรรษที่ 21 เป็นผู้ตระหนักรู้ถึงการบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ ในการพัฒนาและแก้ปัญหา มีจริยธรรมยึดมั่นในสิ่งที่ถูกต้อง และเป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของสังคม 2) หมวดวิชาเฉพาะ หมายถึง วิชาเฉพาะด้านที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และปฏิบัติงานได้ 3) หมวดวิชาเลือกเสรี หมายถึง วิชาที่มุ่งเน้นผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจตามที่ตนเองถนัดหรือสนใจ และรายวิชาต่าง ๆ ต้องกำหนดสอดคล้องสัมพันธ์กับ PLO ของหลักสูตรซึ่งเป็นไปตามความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มต่าง ๆ จึงจัดโครงสร้างหลักสูตร รายวิชา และหน่วยกิต ดังนี้

1.1 โครงสร้างหลักสูตร

จำนวนหน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตร 123 หน่วยกิต

1.1.1 หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	24	หน่วยกิต
1) รายวิชาพื้นฐาน ไม่นับหน่วยกิต 3 รายวิชา		
2) รายวิชาบังคับ จำนวน 24 หน่วยกิต		
1.1.2 หมวดวิชาเฉพาะ¹	93	หน่วยกิต
1. รายวิชาบังคับ	69	หน่วยกิต
2. รายวิชาเลือก	18	หน่วยกิต
3. รายวิชาฝึกประสบการณ์	6	หน่วยกิต
1.1.3 หมวดวิชาเลือกเสรี	6	หน่วยกิต
รวม	123	หน่วยกิต

¹ หลักสูตรได้จัดให้มีวิชาเฉพาะทางพระพุทธศาสนาไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต ตามระเบียบว่าด้วยการศึกษาของมหาวิทยาลัย มหามกุฏราชวิทยาลัย พ.ศ.2559

2. ความหมายของเลขรหัสประจำรายวิชาที่ใช้ในหลักสูตร

การใช้รหัสรายวิชามีวัตถุประสงค์ที่จะสื่อความหมายถึงธรรมชาติและลักษณะของรายวิชา ระหว่างผู้เรียน ผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องซึ่งเมื่อรวมกับรายวิชาแล้วจะทำให้เกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับ ประเภทศาสตร์ การจัดหมวดหมู่คณะวิชา ภาควิชาหรือกลุ่มวิชาในแต่ละรายวิชาและลำดับของรายวิชา กำหนดให้มีรหัสประจำ จำนวน 6 หน่วย เป็นอักษร 2 หน่วย และตัวเลข 4 หน่วยโดยมีความหมาย ดังนี้

2.1 อักษร 2 ตัว เป็นอักษรย่อมาจากคณะวิชาหรือหมวดวิชาหรือกลุ่มวิชา ดังนี้

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป (General Education)	ใช้คำย่อ	GE
- รายวิชาพื้นฐาน บัณฑิตเรียน ไม่นับหน่วยกิต		GE0xxx
- รายวิชาบังคับเรียน		GE1xxx
หมวดวิชาเฉพาะ	ใช้คำย่อ	PH
ภาควิชาพุทธศาสตร์		PH1xxx
- สาขาวิชาพุทธศาสนศึกษา		PH11xx
- สาขาวิชาพระพุทธศาสนา		PH12xx
- สาขาวิชาพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา		PH13xx
ภาควิชาปรัชญา		PH2xxx
- สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม		PH21xx
- สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา		PH22xx

2.2 ตัวเลข 4 ตัว เป็นตัวเลขประจำภาควิชา และลำดับวิชาในแต่ละภาควิชา ดังนี้

พยัญชนะตัวที่ 1 และที่ 2 หมายถึง สัญลักษณ์ของคณะวิชาหรือหมวดวิชาหรือกลุ่มวิชา
 เลขตัวที่ 1 หมายถึง ภาควิชา
 เลขตัวที่ 2 หมายถึง สาขาวิชา
 เลขตัวที่ 3- 4 หมายถึง ลำดับวิชาในแต่ละภาควิชา ตั้งแต่ 01-99

2.3 ความหมายของเลขรหัสหน่วยกิต

อักษรรหัสหน่วยกิต น (บ-ป-ต) ดังนี้
 น หมายถึง หน่วยกิต
 บ หมายถึง การจัดการเรียนรู้แบบเน้นทฤษฎี/แบบเชิงรุก
 ป หมายถึง ปฏิบัติ
 ต หมายถึง ศึกษาด้วยตนเอง

รหัสหน่วยกิต เช่น 3 (3-0-6) หรือ (3) (3-0-6)

ตัวเลขนอกวงเล็บ เช่น (3) หมายถึง จำนวนหน่วยกิต รายวิชาพื้นฐาน บัณฑิตเรียน ไม่นับหน่วยกิต

ตัวเลขนอกวงเล็บ เช่น 3	หมายถึง จำนวนหน่วยกิต รายวิชาบังคับเรียน
ตัวเลขนอกวงเล็บ	หมายถึง จำนวนหน่วยกิต
ตัวเลขในวงเล็บตัวที่ 1	หมายถึง จำนวนชั่วโมงการจัดการเรียนรู้แบบเน้นทฤษฎี
ตัวเลขในวงเล็บตัวที่ 2	หมายถึง จำนวนชั่วโมงภาคปฏิบัติ
ตัวเลขในวงเล็บตัวที่ 3	หมายถึง จำนวนชั่วโมงที่นักศึกษาต้องไปศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองนอกเวลา

3. ระบบการจัดการศึกษา

3.1 ระบบ

ระบบทวิภาค โดย 1 ปีการศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ภาคการศึกษาปกติ และมีระยะเวลาการศึกษาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์ และข้อกำหนดต่าง ๆ ให้เป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

3.2 วัน-เวลาในการดำเนินการเรียนการสอน

วัน – เวลาราชการปกติ

ภาคการศึกษาที่ 1 เดือนมิถุนายน – เดือนตุลาคม

ภาคการศึกษาที่ 2 เดือนพฤศจิกายน – เดือนมีนาคม

3.3 การจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน

ไม่มีภาคฤดูร้อน

3.4 การเทียบเคียงหน่วยกิตในระบบทวิภาค

ตามระเบียบหรือประกาศของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

3.5 ระบบจัดการศึกษา

แบบชั้นเรียน

แบบทางไกลผ่านสื่อสิ่งพิมพ์เป็นหลัก

แบบทางไกลผ่านสื่อแฟรภาพและเสียงเป็นสื่อหลัก

แบบทางไกลทางอิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อหลัก (E-Learning)

แบบทางไกลทางอินเทอร์เน็ต

อื่น ๆ (ระบุ)...ระบบออนไลน์...

หมายเหตุ: การจัดการเรียนการสอนในระบบออนไลน์ ให้เป็นไปตามสถานการณ์และ/หรือประกาศของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

3.6 การเทียบโอนหน่วยกิต รายวิชาและการลงทะเบียนเรียนข้ามสถาบันอุดมศึกษา (ถ้ามี)

ตามระเบียบหรือประกาศของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยและประกาศ
คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการเทียบโอนหน่วยกิตและผลการศึกษา
ในระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565

4. รายวิชา/กลุ่มสาระ/ชุดวิชา (Module)

4.1 หมวดวิชาศึกษาทั่วไป		24	หน่วยกิต
4.1.1) รายวิชาบังคับ ไม่นับหน่วยกิต 3 รายวิชา			
รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา		น (บ-ป-ต)
GE0001	ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 1 Fundamental English I		(3) (3-0-6)
GE0002	ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 2 Fundamental English II		(3) (3-0-6)
GE0003	ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 3 Fundamental English III		(3) (3-0-6)
4.1.2) รายวิชาบังคับ 8 รายวิชา		24	หน่วยกิต
รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา		น (บ-ป-ต)
GE1001	วิถี มมร สู่ความเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก MBU Way to Thai and Global Citizens		3 (3-0-6)
GE1002	มนุษย์กับการใช้ชีวิตในยุคดิจิทัล Human and Living in Digital Age		3 (3-0-6)
GE1003	ภาษาไทยเพื่อทักษะการสื่อสาร Thai Language for Communication		3 (2-2-5)
GE1004	ภาษาอังกฤษเพื่อทักษะการสื่อสาร English for Communication		3 (2-2-5)
GE1005	การป้องกันและปราบปรามการทุจริต Prevention and Suppression of Corruption		3 (3-0-6)
GE1006	วิจัยและนวัตกรรม Research and Innovation		3 (3-0-6)
GE1007	ทักษะในศตวรรษที่ 21 เพื่อชีวิตและอาชีพ 21 st Century Skills for Living and Occupations		3 (2-2-5)
GE1008	ประวัติศาสตร์ ศิลปะและวัฒนธรรมไทย History, Arts, and Thai Culture		3 (3-0-6)

4.2	หมวดวิชาเฉพาะ	93	หน่วยกิต
4.2.1)	รายวิชาบังคับ	69	หน่วยกิต
รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา		น (บ-ป-ต)
PH2101	ประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนา History of Buddhism	3	(3-0-6)
PH2102	พระไตรปิฎกศึกษา Tipitaka Studies	3	(3-0-6)
PH2103	ภาษาบาลีและสันสกฤตในพระพุทธศาสนา Pali and Sanskrit in Buddhism	3	(3-0-6)
PH2104	ทฤษฎีและการปฏิบัติกรรมฐาน Theory and Practice of Meditation	3	(3-0-6)
PH2105	ภาษาอังกฤษเพื่อการศึกษพระพุทธศาสนา English for Buddhist Studies	3	(3-0-6)
PH2106	นวัตกรรมเพื่อพัฒนาปัญญาและคุณธรรม Innovation for Wisdom and Morality Development	3	(3-0-6)
PH2107	พิธีการในพระพุทธศาสนา Ceremonies in Buddhism	3	(3-0-6)
PH2108	งานวิจัยและวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาของไทย Buddhist Research and Literary Works in Thailand	3	(3-0-6)
PH2109	ดิจิทัลเพื่อการบริหารกิจการพระพุทธศาสนา Digital for Buddhist Affairs Administration	3	(3-0-6)
PH2110	สุขภาพในพระไตรปิฎก Health Care in Tipitaka	3	(3-0-6)
PH2111	ปรัชญาเบื้องต้น Introduction to Philosophy	3	(3-0-6)
PH2112	การใช้เหตุผลและการตีความ Reasoning and Interpretation	3	(3-0-6)
PH2113	พุทธปรัชญา Buddhist Philosophy	3	(3-0-6)
PH2114	ปรัชญาเทคโนโลยี Philosophy of Technology	3	(3-0-6)
PH2115	ปรัชญาสังคมและการเมือง	3	(3-0-6)

	Social and Political Philosophy	
PH2116	ปรัชญาศาสนา Philosophy of Religion	3 (3-0-6)
PH2117	ปรัชญาการออกแบบชีวิต Philosophy of Life Design	3 (3-0-6)
PH2118	ประวัติศาสตร์ศาสนา History of Religion	3 (3-0-6)
PH2119	ศาสนาเปรียบเทียบ Comparative Religion	3 (3-0-6)
PH2120	การเผยแพร่ศาสนาในยุคดิจิทัล Propagation of Religion in Digital Age	3 (3-0-6)
PH2121	พื้นฐานทางอารยธรรมและวัฒนธรรม Foundation of Civilization and Culture	3 (3-0-6)
PH2122	พลวัตทางสังคมและวัฒนธรรม Social and Cultural Dynamics	3 (3-0-6)
PH2123	ไทยคดีศึกษา Thai Studies	3 (3-0-6)
	4.2.2) รายวิชาเลือก	18
		หน่วยกิต
PH2124	ปรัชญาไทย Thai Philosophy	3 (3-0-6)
PH2125	ปรัชญาการศึกษา Philosophy of Education	3 (3-0-6)
PH2126	ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง Philosophy of Sufficiency Economy	3 (3-0-6)
PH2127	ปรัชญาวิทยาศาสตร์ Philosophy of Science	3 (3-0-6)
PH2128	ปรัชญาหลังนวยุค Post-modern Philosophy	3 (3-0-6)
PH2129	ปรัชญาเสรีภาพ Philosophy of Freedom	3 (3-0-6)
PH2130	ศาสนากับวิถีชีวิตคนรุ่นใหม่ Religion and Lifestyle of New Generation	3 (3-0-6)

PH2131	ศาสนากับภาวะผู้นำ Religion and Leadership	3 (3-0-6)
PH2132	พุทธศิลป์ศึกษา Buddhist Art Studies	3 (3-0-6)
PH2133	ศาสนากับสันติภาพโลก Religion and World Peace	3 (3-0-6)
PH2134	ชีวิตและความตายในศาสนา Life and Death in Religion	3 (3-0-6)
PH2135	ศาสนากับการพัฒนามนุษย์ Religion and Human Development	3 (3-0-6)
PH2136	ศาสนากับวิทยาศาสตร์ Religion and Science	3 (3-0-6)
PH2137	วัฒนธรรมกับการท่องเที่ยวเชิงพระพุทธศาสนา Culture and Buddhist Tourism	3 (3-0-6)
PH2138	ระเบียบวิธีวิจัยทางปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม Research in Philosophy, Religion, and Culture	3 (3-0-6)
PH2139	วัฒนธรรมสร้างสรรค์ในสังคมสมัยใหม่ Soft Power in Modern Society	3 (3-0-6)
PH2140	วิถีชีวิตในสังคมพหุวัฒนธรรม Lifestyle in Multicultural Society	3 (3-0-6)
PH2141	คติชนวิทยา Folklore	3 (3-0-6)
PH2142	ศาสนา วัฒนธรรมและสังคมไทย Religion, Culture, and Thai Society	3 (3-0-6)

4.2.3) รายวิชาฝึกประสบการณ์

6 หน่วยกิต
น (บ-ป-ต)

	ชื่อรายวิชา	
PH2143	การฝึกภาคสนาม Field Experience	6 (270)

4.3 หมวดวิชาเลือกเสรี

6 หน่วยกิต

ให้เลือกเรียนวิชาเลือกเสรีไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต ตามรายวิชาที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัย มหามกุฏราชวิทยาลัย และไม่ซ้ำกับรายวิชาที่เคยเรียนมาแล้วโดยอนุมัติจากอาจารย์ที่ปรึกษาและหัวหน้าภาควิชาชั้น ๆ

5. แผนการศึกษา

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567) ได้จัดแผนการศึกษาโดยกำหนดเรียงลำดับรายวิชาจากง่ายไปหายากในแต่ละชั้นปี เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนนำไปสู่การบรรลุ YLOs หลังจากสิ้นสุดการศึกษาในทุกๆรายวิชา ตามผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร (PLOs) ที่กำหนดทุกข้อไว้ ดังนี้

ปีที่ 1 ภาคการศึกษาที่ 1		หน่วยกิต	บรรยาย	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
GE0001	ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 1 (วิชาบังคับ ไม่นับหน่วยกิต)	(3)	3	0	6
GE1001	วิถี มมร สู่วิถีความเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก (วิชาบังคับ)	3	3	0	6
GE1002	มนุษย์กับการใช้ชีวิตในยุคดิจิทัล (วิชาบังคับ)	3	3	0	6
PH2101	ประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนา (วิชาบังคับ)	3	3	0	6
PH2102	พระไตรปิฎกศึกษา (วิชาบังคับ)	3	3	0	6
PH2111	ปรัชญาเบื้องต้น (วิชาบังคับ)	3	3	0	6
รวม		15			

ปีที่ 1 ภาคการศึกษาที่ 2		หน่วยกิต	บรรยาย	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
GE0002	ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 2 (วิชา บังคับ ไม่นับหน่วยกิต)	(3)	3	0	6
GE1003	ภาษาไทยเพื่อทักษะการสื่อสาร (วิชาบังคับ)	3	2	2	5
GE1008	ประวัติศาสตร์ ศิลปะและวัฒนธรรมไทย (วิชาบังคับ)	3	3	0	6
PH2103	ภาษาบาลีและสันสกฤตในพระพุทธศาสนา (วิชาบังคับ)	3	3	0	6
PH2104	ทฤษฎีและการปฏิบัติกรรมฐาน (วิชาบังคับ)	3	3	0	6
PH2118	ประวัติศาสตร์ศาสนา (วิชาบังคับ)	3	3	0	6
รวม		15			

ปีที่ 2 ภาคการศึกษาที่ 1		หน่วยกิต	บรรยาย	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
GE0003	ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 3 (วิชาบังคับ ไม่นับหน่วยกิต)	(3)	3	0	6
GE1005	การป้องกันและปราบปรามการทุจริต (วิชาบังคับ)	3	3	0	6
GE1006	วิจัยและนวัตกรรม (วิชาบังคับ)	3	3	0	6
PH2105	ภาษาอังกฤษเพื่อการศึกษาพระพุทธศาสนา (วิชาบังคับ)	3	3	0	6
PH2106	นวัตกรรมเพื่อพัฒนาปัญญาและคุณธรรม (วิชาบังคับ)	3	3	0	6
PH2119	ศาสนาเปรียบเทียบ (วิชาบังคับ)	3	3	0	6
รวม		15			

ปีที่ 2 ภาคการศึกษาที่ 2		หน่วยกิต	บรรยาย	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
GE1004	ภาษาอังกฤษเพื่อทักษะการสื่อสาร (วิชาบังคับ)	3	2	2	5
GE1007	ทักษะในศตวรรษที่ 21 เพื่อชีวิตและอาชีพ (วิชาบังคับ)	3	2	2	5
PH2107	พิธีการในพระพุทธศาสนา (วิชาบังคับ)	3	3	0	6
PH2108	งานวิจัยและวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาของไทย (วิชาบังคับ)	3	3	0	6
PH2112	การใช้เหตุผลและการตีความ (วิชาบังคับ)	3	3	0	6
PH2121	พื้นฐานทางอารยธรรมและวัฒนธรรม (วิชาบังคับ)	3	3	0	6
รวม		18			

ปีที่ 3 ภาคการศึกษาที่ 1		หน่วยกิต	บรรยาย	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วย ตนเอง
PH2109	ดิจิทัลเพื่อการบริหารกิจการ พระพุทธศาสนา (วิชาบังคับ)	3	3	0	6
PH2110	สุขภาวะในพระไตรปิฎก (วิชาบังคับ)	3	3	0	6
PH2113	พุทธปรัชญา (วิชาบังคับ)	3	3	0	6
PH2120	การเผยแผ่ศาสนาในยุคดิจิทัล (วิชาบังคับ)	3	3	0	6
PH2122	พลวัตทางสังคมและวัฒนธรรม (วิชาบังคับ)	3	3	0	6
PH2123	ไทยคดีศึกษา (วิชาบังคับ)	3	3	0	6
รวม		18			

ปีที่ 3 ภาคการศึกษาที่ 2		หน่วยกิต	บรรยาย	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วย ตนเอง
PH2114	ปรัชญาเทคโนโลยี (วิชาบังคับ)	3	3	0	6
PH2115	ปรัชญาสังคมและการเมือง (วิชาบังคับ)	3	3	0	6
PH21XX	วิชาเลือก	3	3	0	6
PH21XX	วิชาเลือก	3	3	0	6
PH21XX	วิชาเลือก	3	3	0	6
PH21XX	วิชาเลือกเสรี	3	3	0	6
รวม		18			

ปีที่ 4 ภาคการศึกษาที่ 1		หน่วยกิต	บรรยาย	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วย ตนเอง
PH2116	ปรัชญาศาสนา (วิชาบังคับ)	3	3	0	6
PH2117	ปรัชญาการออกแบบชีวิต (วิชาบังคับ)	3	3	0	6
PH21XX	วิชาเลือก	3	3	0	6
PH21XX	วิชาเลือก	3	3	0	6
PH21XX	วิชาเลือก	3	3	0	6
PH21XX	วิชาเลือกเสรี	3	3	0	6
รวม		18			

ปีที่ 4 ภาคการศึกษาที่ 2		หน่วยกิต	บรรยาย	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วย ตนเอง
PH2143	การฝึกภาคสนาม (วิชาบังคับ)	6	0	270	0
รวม		6			

6. คำอธิบายรายวิชา

6.1 หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชาและคำอธิบายรายวิชา	น (บ-ป-ต)
GE0001	ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 1	(3) (3-0-6)

Fundamental English I

โครงสร้างภาษาอังกฤษ คำศัพท์ทางพระพุทธศาสนา สำนวนภาษาอังกฤษที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ฟังทักษะการฟัง พูด อ่านและเขียน เน้นฟังทักษะฟัง-พูดเบื้องต้น สามารถพูด เขียน และจับใจความสำคัญของข้อความทั่ว ๆ ไปได้

English structure; Buddhist vocabularies; English idioms in daily life; training of listening, speaking, reading, and writing dealing with basic listening and speaking; ability in speaking, writing, and reading for main idea of general message of familiar.

GE0002	ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 2	(3) (3-0-6)
--------	---------------------	-------------

Fundamental English II

พัฒนาทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียนที่มีความซับซ้อนได้ถูกต้องตามหลักภาษา โดยเน้นการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน ด้านการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ด้านสังคม การทำงาน หรือ ด้านการศึกษา ในระดับกลางไปจนถึงระดับสูงและประยุกต์ใช้ในการสอบวัดระดับทางภาษาอังกฤษได้

Development of complex listening, speaking, reading, and writing skills according to language principles, with a focus on everyday English conversations related to the dissemination of Buddhism, social interactions, work, or education, at an intermediate to advanced level, and applying them for test of English language proficiency.

GE0003	ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 3	(3) (3-0-6)
--------	---------------------	-------------

Fundamental English III

พัฒนาทักษะการฟัง พูด อ่านและเขียนภาษาอังกฤษ สำนวนภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา เพื่อการศึกษาค้นคว้าเชิงวิชาการในระดับสูงได้ สามารถใช้ภาษาอังกฤษ ด้านสังคม การทำงาน หรือด้านการศึกษาได้ สามารถพูดและเขียนข้อความที่ซับซ้อนได้อย่างชัดเจน และถูกต้องตามโครงสร้างไวยากรณ์ พร้อมทั้งสามารถใช้คำเชื่อมประโยคได้อย่างถูกต้อง

Development of English listening, speaking, reading, and writing; English idioms in relation to Buddhism for high-level academic research; ability in English use in society, working, education; ability in speaking and writing of complex passages with grammatical correction; use of correct conjunctions.

GE1001 วิถี มมร สู่ความเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก 3 (3-0-6)

MBU Way to Thai and Global Citizens

ความเป็นมาของ มมร ความเข้าใจอัตลักษณ์และความเชี่ยวชาญขององค์กร การสร้างจิตวิญญาณความเป็น มมร การพัฒนาบุคลิกภาพและความเป็นสากลแบบ มมร ความรอบรู้ในหลักพระพุทธศาสนาและสามารถเผยแผ่พระพุทธศาสนาแก่สังคมในบริสังคมไทยร่วมสมัยและระดับชาติ รักและศรัทธาในมหาวิทยาลัย การวางแผนชีวิตเพื่อการเป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของสังคมไทยและสังคมโลก สิทธิและหน้าที่ของพลเมือง ความภาคภูมิใจในการเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก

History of MBU; understanding of organizational identity and expertise; strengthening of MBU spirit; development of MBU personality and universality; omniscience of Buddhist principles and ability in Buddhist propagation to national or international levels; love and faith of university, Life planning for Valuable citizenship of Thai and global society; citizen rights and responsibilities; pride of Thai and global citizenship.

GE1002 มนุษย์กับการใช้ชีวิตในยุคดิจิทัล 3 (3-0-6)

Human and Living in Digital Age

ธรรมชาติ ทัศนคติ และพฤติกรรมของมนุษย์ ดิจิทัลกับการเรียนรู้ การคิดเชิงการออกแบบ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในชีวิตประจำวัน ความมั่นคงปลอดภัยทางเทคโนโลยีสารสนเทศ กฎหมายดิจิทัล หลักศาสนากับดิจิทัล และการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศดิจิทัล การแก้ปัญหาสังคมในยุคดิจิทัลและมีสมรรถนะดิจิทัล

Nature, attitude, and behavior of human; digital and learning; design thinking; use of information technology and daily life communication; information technology security; digital laws; religious principles and digital; media literacy and digital information; social problem-solving in digital age and digital competency.

GE1003 ภาษาไทยเพื่อทักษะการสื่อสาร 3 (2-2-5)

Thai Language for Communication

แนวคิดเบื้องต้นของการสื่อสาร ความสำคัญ ประเภท ลักษณะเฉพาะของภาษาไทย กระบวนการสื่อสาร ศิลปะการสื่อสาร ทั้งทักษะการฟัง การอ่าน การเขียน การพูด จริยธรรมการสื่อสารในสังคมยุคดิจิทัล หลักการสื่อสารตามแนวพุทธศาสนา

Basic concepts of communication; importance, types, and particularities of Thai language; communication process and art in listening, reading, writing, and speaking; communication ethics in digital society; communicative principles according to Buddhism.

GE1004 ภาษาอังกฤษเพื่อทักษะการสื่อสาร 3 (2-2-5)

English for Communication

ทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในบริบทต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันตามแนวภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

English listening, speaking, reading, and writing for daily life communication based on Communicative Language Teaching (CLT).

GE1005 การป้องกันและปราบปรามการทุจริต 3 (3-0-6)

Prevention and Suppression of Corruption

หลักการการป้องกันและปราบปรามการทุจริต การปรับฐานความคิดต้านทุจริตส่วนตนและส่วนรวม สังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต หลักจริยธรรมและธรรมาภิบาล จิตพอเพียงพื้นฐานของการต้านทุจริต การเสริมสร้างความเข้มแข็งในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตตามหลักพระพุทธศาสนา

Principles of prevention and suppression of corruption; adjustment of self and public understanding of anti-corruption; anti-corruption society; ethics and good governance; anti-corruption based on self-sufficiency; strengthening prevention and suppression of corruption according to Buddhist principles.

GE1006 วิจัยและนวัตกรรม 3 (3-0-6)

Research and Innovation

แนวคิดการวิจัย นวัตกรรมและกระบวนการพัฒนานวัตกรรม ระเบียบวิธีวิทยาการวิจัย การเขียนโครงร่างวิจัย เทคนิคการเลือกกลุ่มตัวอย่าง สถิติ และการวิเคราะห์ข้อมูล และแนวทางการเลือกผลงานวิจัยมาใช้ประโยชน์โดยยึดหลักจริยธรรมการวิจัย และหลักจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

Concepts of research, innovation and process of innovation development, research methodology, writing research proposal, sampling technique, statistics and data analysis, guidelines on utilizing of research reports considering research ethics principles, and basic principles in human research.

GE1007 ทักษะในศตวรรษที่ 21 เพื่อชีวิตและอาชีพ 3 (2-2-5)

21st Century Skills for Living and Occupations

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับทักษะในศตวรรษที่ 21 และทักษะด้านสารสนเทศ และเทคโนโลยี บรูณาการ การประยุกต์เพื่อพัฒนาทักษะที่สำคัญต่อการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพอย่างมีคุณภาพในศตวรรษที่ 21

Theoretical concepts of the 21st century skills; information and technology skills; integration and application for important skill development for quality of living and occupations in the 21st century.

GE1008 ประวัติศาสตร์ ศิลปะและวัฒนธรรมไทย 3 (3-0-6)

History, Arts, and Thai Culture

ประวัติศาสตร์ไทย แหล่งกำเนิดของชนชาติไทย การแบ่งสมัยของประวัติศาสตร์ไทย การก่อตั้งและพัฒนาของอาณาจักรไทย วิวัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม และการเมือง ประวัติศาสตร์ไทยในบริบทประวัติศาสตร์โลก ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับศิลปะและวัฒนธรรมไทย

Thai history; origins of Thai nationality; periods of Thai history; establishment and development of the Kingdom of Thailand; Thai evolution of society, economy, culture, and politics; Thai history in world history context, Introduction to arts and Thai culture.

6.2 หมวดวิชาเฉพาะ

รหัสวิชา ชื่อรายวิชาและคำอธิบายรายวิชา น (บ-ป-ต)

PH2101 ประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนา 3 (3-0-6)

History of Buddhism

พุทธประวัติในปฐมกาล มัชฌิมกาล และปัจฉิมกาล การสังคายนาและนิกายต่าง ๆ ในพระพุทธศาสนา เส้นทางพุทธอารยธรรมและการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ณ ดินแดนสุวรรณภูมิ

The Buddha's history in the beginning, middle and last times; The Buddhist Rehearsal and Schools of Buddhism; paths of Buddhist civilization and the Buddhist propagation in the land of Suvarnabhumi.

PH2102 พระไตรปิฎกศึกษา 3 (3-0-6)

Tipitaka Studies

ความเป็นมา โครงสร้าง ความสำคัญ จุดเด่นของพระไตรปิฎก สาระตถะในพระวินัยปิฎก สาระตถะในพระสุตตันตปิฎก และสาระตถะในพระอภิธรรมปิฎก งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพระไตรปิฎก

History, structure, significance, and outstanding features of the Tipitaka; the essence in the Vinaya Pitaka, Suttanta Pitaka, and Abhidhamma Pitaka; research related to the Tipitaka.

PH2103 ภาษาบาลีและสันสกฤตในพระพุทธศาสนา 3 (3-0-6)

Pali and Sanskrit in Buddhism

ไวยากรณ์เบื้องต้นภาษาบาลีและสันสกฤต การอ่าน การเขียน การแปลคำศัพท์ภาษาบาลีและภาษาสันสกฤตที่ปรากฏอยู่ในภาษาไทยและวรรณกรรมพระพุทธศาสนา

Basic grammar, reading, writing, and the translation of Pali and Sanskrit terms existed in Thai and Buddhist literatures.

PH2104 ทฤษฎีและการปฏิบัติกรรมฐาน 3 (2-2-5)

Theory and Practice of Meditation

หลักการ วิธีการปฏิบัติกรรมฐาน อารมณ์สมณะกรรมฐาน และอารมณ์วิปัสสนากรรมฐานในคัมภีร์ทางพระพุทธศาสนา การปฏิบัติกรรมฐานในสำนักปฏิบัติ

Principles; methods of meditation practice; the senses of tranquility meditation and insight meditation in Buddhist scriptures; meditation practice in dhamma retreats.

PH2105 ภาษาอังกฤษเพื่อการศึกษาพระพุทธศาสนา 3 (3-0-6)

English for Buddhist Studies

การศึกษาพระพุทธศาสนาผ่านภาษาอังกฤษ การสนทนาและการอธิบายธรรมะด้วยภาษาอังกฤษ

Studying of Buddhism Through English; Dhamma talks in English.

PH2106 นวัตกรรมเพื่อพัฒนาปัญญาและคุณธรรม 3 (3-0-6)

Innovation for Wisdom and Morality Development

แนวคิด ทฤษฎี หลักการ กระบวนการพัฒนานวัตกรรม ประเภทของนวัตกรรม นวัตกรรมที่พัฒนาปัญญาและคุณธรรม วิเคราะห์โอกาสในการสร้างนวัตกรรมเชิงพุทธ

Concepts, theories, principles, and process of innovative development; types of innovation; innovations for wisdom and morality development; opportunity analysis of Buddhist innovative creation.

PH2107 พิธีการในพระพุทธศาสนา 3 (3-0-6)

Ceremonies in Buddhism

ศาสนพิธี กุศลพิธี บุญพิธี ทานพิธี ปกิณกพิธี ลักษณะและความหมายในการประกอบพิธีการต่าง ๆ ในพระพุทธศาสนา เข้าร่วมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา

Religious ceremonies; virtue ceremonies; merit-making ceremonies; charity ceremonies; miscellaneous ceremonies; characteristics and meanings of ritualization in Buddhism; Buddhist activity participation.

PH2108 งานวิจัยและวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาของไทย 3 (3-0-6)

Buddhist Research and Literary Works in Thailand

งานวิจัยทางพระพุทธศาสนา ประเภท ความสำคัญ อิทธิพลของวรรณกรรมที่ปรากฏในพุทธศิลป์ คัมภีร์และบทเพลงเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา บทความวิชาการ บทความวิจัย หรือรายงานการวิจัยทางพระพุทธศาสนา คุณค่าวรรณกรรมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตในสังคมไทย

Buddhist research; types, significance, significance, and influence of literatures appearing in Buddhist art; Buddhist scriptures and songs; academic articles; research articles, or research reports on Buddhism; literary values in development of life quality in Thai society.

PH2109 ดิจิทัลเพื่อการบริหารกิจการพระพุทธศาสนา 3 (3-0-6)

Digital for Buddhist Affairs Administration

การบริหารกิจการพระพุทธศาสนาในประเทศไทย รูปแบบของการพัฒนาดิจิทัล การประยุกต์ใช้ดิจิทัลเพื่อการบริหารกิจการพระพุทธศาสนาในปัจจุบัน

Administration of Buddhism in Thailand; forms of digital development; digital applications for current Buddhist affairs administration.

PH2110 สุขภาวะในพระไตรปิฎก 3 (3-0-6)

Health Care in Tipitaka

แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการดูแลทางด้านร่างกาย จิต อารมณ์ สังคมที่ปรากฏในพระไตรปิฎกหรือเอกสารที่เกี่ยวข้อง หลักการบริหาร หลักเสขียวัตถ์เพื่อสุขอนามัย บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาสุขภาพ

- | | | |
|---------------|--|------------------|
| PH2117 | ปรัชญาการออกแบบชีวิต
Philosophy of Life Design | 3 (3-0-6) |
| | <p>ความหมาย องค์ประกอบ และคุณค่าของชีวิตในแง่มุมปรัชญา วิทยาศาสตร์ และสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนามนุษย์ การถอดรหัสชีวิต การออกแบบชีวิตและครอบครัว พัฒนาการสมดุลชีวิต ความปลอดภัยและการเผชิญความเสี่ยงในชีวิต พันัยกรรมชีวิต การเปลี่ยนความรู้สู่ชีวิต ภูมิคุ้มกันและนวัตกรรมชีวิต การสร้างและออกแบบชีวิตที่ดี ผู้ประกอบการชีวิต การวิพากษ์ชีวิต และพลังความคิดบวก</p> <p>Meanings, components, and values of life, including the terms of philosophy, science, sociology for human development, deciphering the code of life, designing of life and family, improvement of life balance, life safety and risk, living will, transformation of knowledge into life, life immunity and innovation, creation and design of a good life, life entrepreneurship, life criticism, and the power of positive thinking.</p> | |
| PH2118 | ประวัติศาสตร์ศาสนา
History of Religion | 3 (3-0-6) |
| | <p>ความหมาย ประเภทของศาสนา กำเนิดของศาสนา ประวัติผู้ก่อตั้ง พัฒนาการทางศาสนา หลักคำสอน พิธีกรรม โบราณสถานที่สำคัญ และจุดมุ่งหมายสูงสุดของศาสนาต่าง ๆ</p> <p>Meanings, types of religions, origins of religions, history of founders, development of religions, doctrines, ceremonies, religious places, and ultimate goals of various religions.</p> | |
| PH2119 | ศาสนาเปรียบเทียบ
Comparative Religion | 3 (3-0-6) |
| | <p>ศึกษาศาสนาในเชิงเปรียบเทียบเกี่ยวกับหลักคำสอนที่สำคัญ คัมภีร์ นิกายหลัก ศาสนพิธี อุดมคติทางศาสนา การดำรงอยู่และบทบาทของศาสนาต่าง ๆ ในสังคมโลกปัจจุบัน</p> <p>Study of comparative religions about important doctrines, scriptures, major sects, ceremonies, religious ideals, existence and roles of various religions in current society.</p> | |
| PH2120 | การเผยแผ่ศาสนาในยุคดิจิทัล
Propagation of Religion in Digital Age | 3 (3-0-6) |

ความหมายของการเผยแผ่ศาสนา วิเคราะห์ข้อดีและข้อเสีย การเลือกสื่อดิจิทัลที่เหมาะสม การออกแบบและจัดทำเนื้อหา เทคนิคและวิธีการประยุกต์ใช้สื่อดิจิทัล เปรียบเทียบและประเมินผลของการเผยแผ่ศาสนาในยุคดิจิทัล

Meanings of propagation of religion, analysis of advantages and disadvantages, selection of good digital media, content design and preparation, techniques and methods of application of digital media, comparison and evaluation of propagation of religion in the digital age.

PH2121 **พื้นฐานทางอารยธรรมและวัฒนธรรม** **3 (3-0-6)**

Foundation of Civilization and Culture

ความหมาย ความสำคัญ ประเภท ลักษณะของอารยธรรมและวัฒนธรรม ความสัมพันธ์ระหว่างอารยธรรมกับวัฒนธรรม แนวคิดและทฤษฎีทางอารยธรรมและวัฒนธรรม วัฒนธรรมกับสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง วัฒนธรรมเพื่อการเข้าใจปรากฏการณ์ทางสังคมปัจจุบัน

Meanings, significances, types, characteristics of civilization and culture, relationship between civilization and culture, concepts and theories of civilization and culture, culture and related subjects, culture for understanding current social phenomena.

PH2122 **พลวัตทางสังคมและวัฒนธรรม** **3 (3-0-6)**

Social and Cultural Dynamics

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม ประเภท รูปแบบ วิวัฒนาการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และการเมือง การปกครองจากอดีตจนถึงปัจจุบัน เจ็อนไขและปัญหาที่มีผลต่อวิถีชีวิตของประชากรในสังคมพหุวัฒนธรรม แนวโน้มและทิศทางการเปลี่ยนแปลงในอนาคตของสังคมไทย

Concepts and theories of social and cultural changes, types, formats, evolution of Thai society in terms of economy, society, culture, and politics from the past until now, conditions and problems affecting the lifestyle of population in a multicultural society, trends and future changes in Thai society.

PH2123 **ไทยคดีศึกษา** **3 (3-0-6)**

Thai Studies

ความหมาย ขอบเขต พัฒนาการทางแนวคิดด้านเสรีภาพในมิติต่าง ๆ แนวคิด
อิสรภาพเชิงบวก อิสรภาพเชิงลบ เสรีภาพกับนิยัตินิยม ระบบประชาธิปไตยกับเสรีภาพทางสังคมและ
การเมืองในอดีตกระทั่งปัจจุบัน

Meanings, scopes, development of concepts of freedom in various
dimensions, concepts of positive and negative liberty, freedom and determinism,
democracy and social and political freedom in the past until the present.

PH2130 ศาสนากับวิถีชีวิตคนรุ่นใหม่ 3 (3-0-6)

Religion and Lifestyle of New Generation

ความหมาย แนวคิดและบทบาทของศาสนา ความสัมพันธ์ระหว่างศาสนากับวิถี
ชีวิตคนรุ่นใหม่ วิเคราะห์และวิพากษ์บทบาทของศาสนาต่อวิถีชีวิตคนรุ่นใหม่

Meanings, concepts, and roles of religion, relationship between religion
and the way of life of new generation, analysis and critique of the role of religion in the
lifestyle of new generation.

PH2131 ศาสนากับภาวะผู้นำ 3 (3-0-6)

Religion and Leadership

แนวคิดและทฤษฎีภาวะผู้นำ ความสัมพันธ์ระหว่างศาสนากับภาวะผู้นำ
เปรียบเทียบหลักธรรมคำสอนของศาสนาต่าง ๆ ที่ส่งเสริมภาวะผู้นำ นำหลักธรรมคำสอนของศาสนาไป
ประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาภาวะผู้นำของตนเอง

Concepts and theories of leadership, relationship between religion
and leadership, comparison of the doctrines of various religions which promoted
leadership, application of teachings of religions to develop their own leadership.

PH2132 พุทธศิลป์ศึกษา 3 (3-0-6)

Buddhist Art Studies

ประวัติและ พัฒนาการทางด้านรูปแบบ คติความเชื่อ และเทคนิคการสร้างงาน
พุทธศิลป์ในอินเดีย ลังกา ขวา ขอม พม่า จาม และในประเทศไทย

History and development of forms, believes, and techniques of
creating Buddhist arts in India, Lanka, Jawa, Khmer, Myanmar, Champa, and Thailand.

PH2133 ศาสนากับสันติภาพโลก 3 (3-0-6)

Religion and World Peace

แนวคิดและทฤษฎีสันติภาพ บทบาทของศาสนาในการส่งเสริมสันติภาพ รูปแบบและวิธีการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งตามหลักการทางศาสนาต่าง ๆ สามารถประยุกต์หลักธรรมและวิธีการทางศาสนาเพื่อให้เกิดสันติภาพทั้งภายในและภายนอก

Concepts and theories of peace, role of religion in promoting peace, models and methods of conflict resolution based on various religious perspectives, application of principles of religious teachings and methods for achieving internal and external peace.

PH2134 **ชีวิตและความตายในศาสนา** 3 (3-0-6)

Life and Death in Religion

แนวคิดเรื่องชีวิต ความหมายของการมีชีวิตอยู่ ความหมายของความตาย ชีวิตหลังความตายในศาสนาต่าง ๆ การประยุกต์ใช้แนวคิดเรื่องชีวิตและความตายในศาสนาต่าง ๆ เพื่อพัฒนาตนเองและสังคม

Concepts of life, meanings of living, meanings of death, life after death in various religious perspectives, application of concepts of life and death in various religious perspectives for personal and social development.

PH2135 **ศาสนากับการพัฒนามนุษย์** 3 (3-0-6)

Religion and Human Development

แนวคิดเรื่องการพัฒนาคนมนุษย์ บทบาทของศาสนาในการพัฒนามนุษย์ด้านร่างกาย สังคม จิตใจ และปัญญา การประยุกต์ใช้หลักธรรมคำสอนและพิธีกรรมของศาสนาเพื่อพัฒนาตนเอง

Concepts of human development, roles of religion in human development in terms of physical, social, mental, and wisdom, application of religious teachings and ceremonies for personal development.

PH2136 **ศาสนากับวิทยาศาสตร์** 3 (3-0-6)

Religion and Science

ความหมาย ความสำคัญ ขอบเขต พัฒนาการทางศาสนาและวิทยาศาสตร์ แนวคิดทางศาสนาและทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์ ความสอดคล้องและความแตกต่างระหว่างศาสนากับวิทยาศาสตร์ ระบบความเชื่อทางศาสนากับกระบวนการทางวิทยาศาสตร์

Meanings, significances, scopes, development of religion and science, religious concepts and scientific theories, correspondence and differences between religion and science, religious belief and scientific processes.

PH2137 **วัฒนธรรมกับการท่องเที่ยวเชิงพระพุทธศาสนา** **3 (3-0-6)**

Culture and Buddhist Tourism

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับวัฒนธรรมและการท่องเที่ยว ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมกับการท่องเที่ยว วัฒนธรรมกับการท่องเที่ยวเชิงพระพุทธศาสนา องค์ประกอบ ประเภท และพัฒนาการการท่องเที่ยวเชิงพระพุทธศาสนาอย่างยั่งยืน

Concepts and theories about culture and tourism, relationship between culture and tourism, culture and Buddhist tourism, compositions, types, and development of sustainable Buddhist tourism.

PH2138 **ระเบียบวิธีวิจัยทางปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม** **3 (3-0-6)**

Research in Philosophy, Religion, and Culture

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการวิจัยทางปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม ประเภทของการวิจัย การตั้งประเด็นปัญหาและสมมติฐานการวิจัย การสำรวจเอกสารและรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสุ่มตัวอย่าง การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การนำเสนอรายงานวิจัย และการเขียนบทความวิจัย

Introduction to research for philosophy, religion, and culture, types of research, formulation of research issues and hypotheses, survey of relevant research papers and reports, sampling, data collection, data analysis, research presentation, and research article writing.

PH2139 **วัฒนธรรมสร้างสรรค์ในสังคมสมัยใหม่** **3 (3-0-6)**

Soft Power in Modern Society

ความหมาย แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับวัฒนธรรมสร้างสรรค์ วัฒนธรรมสร้างสรรค์ในสังคมสมัยใหม่บนพื้นฐานของความเป็นไทย วัฒนธรรมสร้างสรรค์กับแนวคิดด้านอาหาร ผ้าไทยและการออกแบบแฟชั่น ภาพยนตร์และวีดิทัศน์ ศิลปะการป้องกันตัว และเทศกาลประเพณี

Meanings, concepts and theories of soft power, soft power in modern society based on Thai culture, soft power and concepts of 5Fs (food, fabric & fashion, film & video, fighting, and festival)

PH2140	วิถีชีวิตในสังคมพหุวัฒนธรรม Lifestyle in Multicultural Society ความหมาย ความสำคัญ แนวคิดเกี่ยวกับวิถีชีวิตและสังคมพหุวัฒนธรรม ปรัชญาการใช้ชีวิต การซึมซับวัฒนธรรมผ่านกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง การยอมรับความต่างทางพหุวัฒนธรรม การใช้ชีวิตของกลุ่มคนในสังคมพหุวัฒนธรรมเพื่อความเข้าใจซึ่งกันและกันและอยู่ร่วมกันอย่างสันติ Meanings, significances, concepts of lifestyle and multicultural society, philosophy of life, cultural absorption related activities, acceptance of multicultural differences, living in a multicultural society for mutual understanding and peace.	3 (3-0-6)
PH2141	คติชนวิทยา Folklore ความหมาย ลักษณะ ขอบข่าย ประเภทของคติชนวิทยา แนวคิดและทฤษฎี เกี่ยวกับคติชนวิทยา คติชนวิทยากับการอนุรักษ์ภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม คติชนวิทยากับการท่องเที่ยวเชิง วัฒนธรรม ความสัมพันธ์ระหว่างคติชนกับแขนงวิชาที่เกี่ยวข้อง Meanings, characteristics, scopes, types of folklore, concepts and theories of folklore, folklore and preservation of cultural wisdom, folklore and cultural tourism, and relationship between folklore and related fields.	3 (3-0-6)
PH2142	ศาสนา วัฒนธรรมและสังคมไทย Religion, Culture, and Thai Society ความสำคัญของศาสนา ลักษณะโครงสร้างทางวัฒนธรรม ระบบชนชั้นทาง สังคมไทย คติความเชื่อทางศาสนา วัฒนธรรมและสังคมไทย ความสัมพันธ์ระหว่างศาสนา วัฒนธรรมและ สังคมไทย การเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่ส่งผลกระทบต่อศาสนาและวัฒนธรรมไทยปัจจุบัน Importance of religion, characteristics of cultural structures, Thai social classification, Thai religion, culture, and society, relationship between Thai religion, culture, and society, social changes affecting Thai religion and culture today.	3 (3-0-6)
PH2143	การฝึกภาคสนาม Field Experience	6 (270)

การปฏิบัติงานในสถานที่ฝึกงานที่เหมาะสมในลักษณะพนักงานชั่วคราวตาม
โครงการที่ได้รับมอบหมาย ตลอดจนการจัดทำรายงานและการนำเสนองาน

Performance of appropriate internship facilities as temporary
employees according to assigned projects, and preparation and presentation of reports.

6.2 หมวดวิชาเลือกเสรี

6 หน่วยกิต

ให้เลือกเรียนวิชาเลือกเสรีไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต ตามรายวิชาที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัย
มหามกุฏราชวิทยาลัย และไม่ซ้ำกับรายวิชาที่เคยเรียนมาแล้วโดยอนุมัติจากอาจารย์ที่ปรึกษาและหัวหน้า
ภาควิชาชั้น ๆ

หมวดที่ 4 การจัดการกระบวนการเรียนรู้

1. องค์ประกอบเกี่ยวกับประสบการณ์ภาคสนาม

1.1 มาตรฐานผลการเรียนรู้ของประสบการณ์ภาคสนาม

- นักศึกษามีความรู้และทักษะด้านการปฏิบัติงานในสถานประกอบการ
- นักศึกษามีทักษะการทำงานด้านการวางแผน การจัดการ และการติดต่อสื่อสาร
- นักศึกษามีการพัฒนาด้านมนุษยสัมพันธ์ คุณธรรม จรรยาบรรณ จริยธรรมและการทำงานเป็นทีม
- นักศึกษามีความอดทนและรับผิดชอบต่อหน้าที่
- นักศึกษาสื่อสารและทำงานร่วมกับบุคคลอื่นได้
- นักศึกษามีทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสืบค้นและนำเสนอ

1.2 ช่วงเวลา

การฝึกปฏิบัติตามระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วยสหกิจศึกษา พ.ศ. 2559 สถานประกอบการที่ดำเนินการเกี่ยวกับสาธิตประโยชน์ หน่วยงานอื่น ๆ หรือสถานที่ที่มหาวิทยาลัยกำหนด โดยปฏิบัติในภาคการศึกษาที่ 2 ชั้นปีที่ 4 ระยะเวลารวม 270 ชั่วโมง (45 x 6 = 270 ชั่วโมง)

1.3 การจัดเวลาและตารางสอน

วันจันทร์-วันศุกร์ เวลาเป็นไปตามตารางเรียนตารางสอนที่มหาวิทยาลัยกำหนด

1.4 การเตรียมการ

- ประสานงานสถานประกอบการ
- ปฐมนิเทศนักศึกษา
- จัดประชุมผู้บริหารสถานประกอบการ
- ส่งนักศึกษาเข้าฝึกภาคสนาม ณ สถานประกอบการ
- นิเทศการปฏิบัติการสอนในสถานประกอบการ
- ติดตามและประเมินผล

1.5 การประเมินผล

- มีคณะกรรมการประเมินผลรายงานการฝึกภาคสนาม ประกอบด้วยคณะกรรมการรวม 3-5 คน ทำหน้าที่ประเมินการฝึกภาคสนาม พิจารณาตรวจสอบความถูกต้องเนื้อหาและรูปแบบ
- คณะกรรมการประเมินผลรายงานการฝึกภาคสนาม ทำหน้าที่ประเมินความก้าวหน้าการทำรายงานการฝึกภาคสนาม พร้อมให้ข้อเสนอแนะต่อปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น
- เมื่อนักศึกษาได้เสร็จสิ้นการฝึกภาคสนาม ให้นักศึกษาทำรายงานการฝึกภาคสนามเล่มสมบูรณ์ เพื่อส่งให้คณะกรรมการทำหน้าที่ตรวจรายงานฯ และอนุมัติ

- นักศึกษาจะผ่านรายวิชานี้เมื่อคณะกรรมการสรุปความเห็นให้ผ่าน

2. ข้อกำหนดเกี่ยวกับการทำโครงการหรืองานวิจัย (ถ้ามี)

- ไม่มี

3. กระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ตั้งไว้

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2567) ได้จัดกระบวนการเรียนรู้ที่กระตุ้นผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ รู้จักวิธีการแสวงหาความรู้เพื่อปลูกฝังให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิตเกิดกรอบคิดแบบเติบโต (Growth Mindset) โดยมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (student-centered learning) เน้นให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้และเรียนรู้จากประสบการณ์จริงด้วยตนเอง ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองโดยมีผู้สอนช่วยอำนวยความสะดวกในการแนะนำวิธีหรือแหล่งค้นคว้าหาความรู้ ทั้งนี้ต้องพิจารณาถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ความต้องการของผู้เรียน การพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เรียน จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่น่าสนใจ ผ่านกิจกรรมหรือความสนใจตามกระแสสังคมและประยุกต์นวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อให้มีทักษะสำหรับการทำงานในศตวรรษที่ 21 สร้างบรรยากาศที่ดีส่งเสริมเอื้อให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้น ต้องการค้นคว้าเพื่อพัฒนาตนเอง ออกแบบกิจกรรม การทัศนศึกษาเพื่อเรียนรู้จากสถานที่จริง จัดการอบรมสัมมนาเพื่อพัฒนาองค์ความรู้และรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างจากสังคมภายนอก

นอกจากนี้เมื่อผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองจะส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความภูมิใจในตนเอง (self-esteem) และส่งผลต่อความมั่นใจในการศึกษาค้นคว้าและพัฒนาตนเองต่อไป และการกระตุ้นให้ผู้เรียนได้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองผู้สอนไม่ควรบังคับแต่ควรพัฒนาจากความสนใจของผู้เรียน แนะนำวิธีให้เหมาะสมกับพฤติกรรมการเรียนรู้และบุคลิกลักษณะส่วนตัวของผู้เรียนเพื่อป้องกันไม่ให้ผู้เรียนเกิดความท้อถอยหมดกำลังใจไม่สามารถทำภาระงานให้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยตนเอง

กระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการสร้างสรรค์ โดยใช้วิธี 1) ใช้กิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของผู้เรียน 2) กระตุ้นให้ผู้เรียนใช้จินตนาการและกระบวนการคิดสร้างสรรค์ 3) พัฒนาทักษะการคิดขั้นพื้นฐานและการคิดขั้นสูงด้านอื่นๆ 4) ส่งเสริมให้ผู้เรียนเชื่อมโยงความรู้ต่างๆ 5) ให้ผู้เรียนใช้กระบวนการเรียนรู้ของตนเองและการแลกเปลี่ยน เรียนรู้กับบุคคลอื่นเพื่อให้เกิดแนวคิดใหม่ ๆ 6) แก่ไขความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนของผู้เรียนด้วยการให้ข้อมูลย้อนกลับอย่างสร้างสรรค์ 7) ใช้กระบวนการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้เรียนกับผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางจะทำให้ได้นวัตกรรมที่ใช้งานได้จริง 8) ใช้เทคโนโลยีมาสนับสนุนการเรียนรู้และการสร้างสรรค์นวัตกรรม ของผู้เรียน

4. วิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้และการวัดประเมินผลที่ก่อให้เกิดการพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้ในแต่ละด้าน

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม ได้กำหนดกระบวนการเรียนรู้ในหมวดที่ 3 ข้อ 5 แผนการศึกษา และแนวคิดของกลยุทธ์ในการพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน โดยแสดงให้เห็นถึงความสอดคล้องของผลลัพธ์การเรียนรู้ (PLOs/CLOs) กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ และกลยุทธ์การประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ในหมวด 1 หัวข้อ 7.7 ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร (PLOs) กลยุทธ์ / วิธีการสอน และ กลยุทธ์ / วิธีการวัดและการประเมินผล เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามผลลัพธ์ที่หลักสูตรกำหนด (Constructive Alignment) ซึ่งแสดงไว้ในหมวด 4 หัวข้อ 5 การกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา

5. แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping)

รายวิชา/หน่วยกิต	ชั้นปีที่	ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร (PLOs)											
		PLO 1			PLO 2			PLO 3			PLO 4	PLO 5	PLO 6
		Sub PLO 1.1	Sub PLO 1.2	Sub PLO 1.3	Sub PLO 2.1	Sub PLO 2.2	Sub PLO 2.3	Sub PLO 3.1	Sub PLO 3.2	Sub PLO 3.3			
GE0001 ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 1 (3) (3-0-6)*	1/1				I								
GE1001 วิถี มมร สู่ความเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก 3 (3-0-6)*	1/1	I	R	M									
GE1002 มนุษย์กับการใช้ชีวิตในยุคดิจิทัล 3 (3-0-6)*	1/1	I	R	M									
PH2101 ประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนา 3 (3-0-6)*	1/1							M					
PH2102 พระไตรปิฎกศึกษา 3 (3-0-6)*	1/1							M					
PH2111 ปรัชญาเบื้องต้น 3 (3-0-6)*	1/1										I		
GE0002 ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 2 (3) (3-0-6)*	1/2					R							
GE1003 ภาษาไทยเพื่อทักษะการสื่อสาร 3 (2-2-5)*	1/2				R	M							
GE1008 ประวัติศาสตร์ ศิลปะและวัฒนธรรมไทย 3 (3-0-6)*	1/2	I	R	R									
PH2103 ภาษาบาลีและสันสกฤตในพระพุทธศาสนา 3 (3-0-6)*	1/2							M					
PH2104 ทฤษฎีและการปฏิบัติกรรมฐาน 3 (3-0-6)*	1/2								M				
PH2118 ประวัติศาสตร์ศาสนา 3 (3-0-6)*	1/2											R	
GE0003 ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 3 (3) (3-0-6) *	2/1					R							

รายวิชา/หน่วยกิต	ชั้นปีที่	ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร (PLOs)													
		PLO 1			PLO 2			PLO 3			PLO 4	PLO 5	PLO 6		
		Sub PLO 1.1	Sub PLO 1.2	Sub PLO 1.3	Sub PLO 2.1	Sub PLO 2.2	Sub PLO 2.3	Sub PLO 3.1	Sub PLO 3.2	Sub PLO 3.3					
PH2143 การฝึกภาคสนาม 6 (270)*	4/2														M

หมายเหตุ:

* หมายถึง รายวิชาบังคับเรียน

I หมายถึง Introductory เป็นเรื่องใหม่และต้องการให้เป็นพื้นฐาน

R หมายถึง Reinforce เป็นรายวิชาที่ต่อยอดและสอนหลักการขั้นสูงเพื่อฝึกทักษะที่สูงขึ้นจากระดับพื้นฐานที่จำเป็นต่อการบรรลุ PLOs

M หมายถึง Mastery รายวิชาที่ต้องการประเมินขั้นสูงเพื่อแสดงว่าบรรลุ PLO

หมวดที่ 5 ความพร้อมและศักยภาพในการบริหารหลักสูตร

1. แนวคิดในการกำหนดสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียน

1.1 ความพร้อมและศักยภาพของอาจารย์และเจ้าหน้าที่ของหลักสูตร

หลักสูตรมีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตร จำนวน 5 รูป/คน มีอาจารย์ประจำหลักสูตรจบการศึกษาในระดับปริญญาเอก สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา 2 รูป/คน มีอาจารย์จบการศึกษาในระดับปริญญาโท สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา 2 รูป/คน มีอาจารย์จบการศึกษาในระดับปริญญาโท สาขาวิชาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา 1 คน อาจารย์ทุกท่านมีผลงานวิชาการเป็นไปตามประกาศกฏกระทรวง มาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 สอดคล้องกับนโยบายของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย คณะศาสนาและปรัชญา สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม

2. การบริหารทรัพยากร

หลักสูตรจัดสรรงบประมาณแผ่นดินและงบประมาณเงินรายได้เพื่อจัดซื้อตำรา สื่อการเรียนการสอน โสตทัศนูปกรณ์ และวัสดุครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์อย่างเพียงพอเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนในชั้นเรียนและสร้างสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับการเรียนรู้ด้วยตนเองให้นักศึกษาในหลักสูตรสามารถบรรลุ PLOs ทั้ง 6 ข้อได้ ดังนี้

2.1 การบริหารงบประมาณ

หลักสูตรจัดสรรงบประมาณประจำปี ทั้งงบประมาณแผ่นดินและงบประมาณเงินรายได้ เพื่อจัดซื้อทรัพยากรการเรียนการสอนที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรมีมติเห็นชอบว่าจำเป็นต่อการสนับสนุนการเรียนการสอนในชั้นเรียน สร้างสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา และสามารถพัฒนาให้นักศึกษาบรรลุ PLOs ทั้ง 6 ข้อได้

2.2 ทรัพยากรการเรียนการสอนที่มีอยู่เดิม

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรได้สำรวจทรัพยากรการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย แล้วพบว่า มหาวิทยาลัยมีความพร้อมที่จะสามารถส่งเสริมการเรียนการสอนของหลักสูตรให้บรรลุ PLOs ทั้ง 6 ข้อ กล่าวคือ มหาวิทยาลัยมีความพร้อมด้านหนังสือ ตำรา และการสืบค้นผ่านฐานข้อมูลโดยมีห้องสมุดที่มีหนังสือที่เกี่ยวกับรายวิชาหมวดศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะ และด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงฐานข้อมูลที่จะให้สืบค้น และภาควิชาที่เกี่ยวข้องมีหนังสือ ตำราเฉพาะทาง รวมทั้งอุปกรณ์ที่ใช้ในการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ ได้แก่

- 1) หนังสือ ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2) คอมพิวเตอร์ ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ และห้องปฏิบัติการทางภาษา
- 3) ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้อง

4) ระบบเครือข่าย

2.3 การจัดหาทรัพยากรการเรียนการสอนเพิ่มเติม

นอกจากนี้แล้ว เพื่อสร้างความมั่นใจว่า นักศึกษาในหลักสูตรจะได้ตำราและสื่อต่าง ๆ ที่ทันสมัยและสอดคล้องต่อการพัฒนา PLOs ทั้ง 6 ข้อ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรได้วางแผนการจัดหาทรัพยากรการเรียนการสอนเพิ่มเติมในแต่ละปีการศึกษา โดยมีกลไกดังต่อไปนี้

- 1) มีคณะกรรมการบริหารหลักสูตรวางแผนจัดหาและติดตามการใช้ทรัพยากรการเรียนการสอน
- 2) ให้อาจารย์ผู้สอนและผู้เรียนเสนอรายชื่อสื่อ และตำราที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนการวิจัยต่อคณะกรรมการบริหารหลักสูตร
- 3) คณะกรรมการบริหารหลักสูตรจัดสรรงบประมาณประจำปีและจัดซื้อตำราและสื่อต่าง ๆ
- 4) ประสานงานกับห้องสมุดในการจัดซื้อหนังสือและตำราที่เกี่ยวข้อง
- 5) สำรวจความต้องการและการใช้ทรัพยากรเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

2.4 การประเมินความเพียงพอของทรัพยากร

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรวางแผนจัดหาและติดตามการใช้ทรัพยากรการเรียนการสอน และเจ้าหน้าที่ด้านโสตทัศนูปกรณ์ซึ่งทำหน้าที่อำนวยความสะดวกในการใช้สื่อของอาจารย์ร่วมกัน ประเมินความพอเพียงและความต้องการใช้สื่อของอาจารย์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

- 1) เป้าหมาย จัดให้มีห้องเรียน สื่อการสอน ระบบเครือข่ายและช่องทางการเรียนรู้ที่เพียงพอเพื่อสนับสนุนการศึกษาในห้องเรียน นอกห้องเรียนและเพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ
- 2) การดำเนินการ
 - 2.1) จัดให้มีห้องเรียนที่มีความพร้อมใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพ
 - 2.2) จัดให้มีเครือข่ายและห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ให้เหมาะสมเพียงพอให้นักศึกษาสามารถศึกษาค้นคว้า หาความรู้เพิ่มเติมได้ด้วยตนเอง
 - 2.3) จัดให้มีห้องสมุดให้บริการทั้งหนังสือ ตำรา โสตทัศนวัสดุเพื่อการเรียนรู้
- 3) การประเมินผล
 - 3.1) สถิติของจำนวนหนังสือ ตำราและโสตทัศนวัสดุเพื่อการเรียนรู้ที่มีให้บริการ และสถิติการใช้งานหนังสือ ตำรา และโสตทัศนวัสดุเพื่อการเรียนรู้
 - 3.2) ผลสำรวจความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการให้บริการทรัพยากรเพื่อการเรียนรู้และปฏิบัติการ

3. แผนการรับนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาในระยะ 5 ปี

รับนักศึกษาปีการศึกษาละ 25 รูป/คน และคาดว่าจะสำเร็จการศึกษาในแต่ละปีการศึกษา ดังนี้

นักศึกษา	จำนวนนักศึกษาแต่ละปีการศึกษา				
	2567	2568	2568	2570	2571
ชั้นปีที่ 1	25	25	25	25	25
ชั้นปีที่ 2	-	25	25	25	25
ชั้นปีที่ 3	-	-	25	25	25
ชั้นปีที่ 4	-	-	-	25	25
รวม	25	50	75	100	100
คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา	-	-	-	25	25

4. งบประมาณตามแผน

รายละเอียดรายรับ	ปีงบประมาณ (5 ปี นับจากปีหน้าปก)				
	2567	2568	2569	2570	2571
ค่าธรรมเนียมทางการศึกษา แบบเหมาจ่าย	300,000	600,000	900,000	1,200,000	1,500,000
ค่าธรรมเนียมเรียกเก็บเงิน ประเภทอื่น ๆ	114,250	114,250	114,250	114,250	114,250
ค่าขึ้นทะเบียนบัณฑิต	-	-	-	25,000	25,000
รวมรายรับ	414,250	714,250	1,014,250	1,339,250	1,639,250

5. การพัฒนาคณาจารย์

5.1 แนวทางการพัฒนาอาจารย์และเจ้าหน้าที่ของหลักสูตร

- สนับสนุนอาจารย์ที่มีคุณวุฒิปริญญาโทให้ศึกษาต่อในระดับปริญญาเอก
- การสนับสนุนให้อาจารย์ได้ผลิตผลงานทางวิชาการ
- สนับสนุนให้อาจารย์ประจำหลักสูตรได้มีงานวิจัยจากแหล่งทุนภายในและภายนอกสถาบัน
- สนับสนุนให้อาจารย์ประจำหลักสูตรได้ผลิตเอกสารประกอบการสอน/หนังสือ/ตำรา
- สนับสนุนให้อาจารย์ประจำหลักสูตรได้ขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ

5.2 การเตรียมการสำหรับอาจารย์ใหม่

- จัดให้มีการปฐมนิเทศอาจารย์ใหม่ เพื่อให้ทราบถึงนโยบาย ปรัชญา ปณิธานของสถาบัน หลักสูตรและวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา ระเบียบปฏิบัติ แนวทางการพัฒนาศักยภาพทางด้านวิชาการ

5.3 การพัฒนาความรู้และทักษะให้แก่คณาจารย์

1) การพัฒนาทักษะการจัดการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล

- นำผลที่ได้จากการทวนสอบผลสัมฤทธิ์มาพัฒนาการจัดการเรียนการสอน
- มีการวัดผลประเมินผลหลากหลายรูปแบบ
- การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาทักษะการจัดการเรียนการสอน

2) การพัฒนาวิชาการและวิชาชีพด้านอื่น ๆ

- จัดให้มีระบบการพัฒนาอาจารย์อย่างต่อเนื่อง โดยมีแผนงานการพัฒนาอาจารย์ที่ชัดเจน มีการติดตามและประเมินผล รวมทั้งนำผลไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาต่อไป เช่น กิจกรรมเพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนเชิงวิชาการ/เอกสาร/ตำรา/บทความ และผลงานทางวิชาการลักษณะอื่น ๆ

- จัดให้มีกลไกส่งเสริม สนับสนุนและจูงใจให้อาจารย์สามารถสร้างผลงานทางวิชาการในสาขาที่ตนเองสังกัด/หรืองานสร้างสรรค์อื่นที่มีคุณภาพสามารถเผยแพร่ในระดับชาติ

- สนับสนุนทุนในการเข้าร่วมประชุมเพื่อเสนอผลงานทางวิชาการในต่างประเทศ
- สร้างภาคีเครือข่าย/ความร่วมมือหลักสูตรอื่น ๆ ภายในมหาวิทยาลัยเพื่อเป็นภาคีเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนาองค์ความรู้ในสาขาที่เกี่ยวข้อง

6. คุณวุฒิการศึกษาของอาจารย์

6.1 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

ที่	เลขประจำตัวประชาชน	ตำแหน่งทางวิชาการ	ชื่อ-สกุล	ระดับการศึกษา	วุฒิการศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในแต่ละระดับ			
					ปีที่จบการศึกษา	ชื่อหลักสูตร	สาขาวิชา	ชื่อสถาบัน
1	3-4012-00420-XX-X	อาจารย์	พระครูวิกรมธรรมธัช (พีระ ปิยธมโม)	ปริญญาโท	2549	ศน.ม.	พุทธศาสนาและปรัชญา	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย
				ปริญญาตรี	2543	ศน.บ.	ปรัชญา	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย
2	3-3606-00276-XX-X	อาจารย์	พระมหาใจสิงห์ สิริธมโม (เถื่อนศรี)	ปริญญาเอก	2563	พธ.ด.	ปรัชญา	ม.มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
				ปริญญาโท	2558	ศน.ม.	พุทธศาสนาและปรัชญา	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย
				ปริญญาตรี	2550	พธ.บ.	ศาสนา	ม.มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
				ประกาศนียบัตร	2549	ป.วค.	วิชาชีพครู	ม.มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
3	3-3305-01195-XX-X	อาจารย์	นายทองเปลือง อภัย วงศ์	ปริญญาโท	2549	ศน.ม.	พุทธศาสนาและปรัชญา	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย
				ปริญญาตรี	2542	ศน.บ.	การประถมศึกษา	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย
4	3-4514-00520-XX-X	อาจารย์	นายปรเมธ ศรีภิญโญ	ปริญญาโท	2551	ศน.ม.	พุทธศาสนาและปรัชญา	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย
				เปรียญธรรม 9 ประโยค	2546	ป.ธ.9	ภาษาบาลี	กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ
5	3-4119-00797-XX-X	อาจารย์	นายอุทัย ภูคดหิน	ปริญญาโท	2550	ศน.ม.	พุทธศาสนาและปรัชญา	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย
				ปริญญาตรี	2549	ศศ.บ.	สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย

6.2 อาจารย์ประจำหลักสูตร

ที่.	เลขประจำตัวประชาชน	ตำแหน่งทางวิชาการ	ชื่อ-สกุล	ระดับการศึกษา	วุฒิการศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในแต่ละระดับ			
					ปีที่จบการศึกษา	ชื่อหลักสูตร	สาขาวิชา	ชื่อสถาบัน
1	3-4012-00420-XX-X	อาจารย์	พระครูวิกรมธรรมธัช (พีระ ปิยธมโม)	ปริญญาโท	2549	ศน.ม.	พุทธศาสนาและปรัชญา	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย
				ปริญญาตรี	2543	ศน.บ.	ปรัชญา	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย
2	3-3606-00276-XX-X	อาจารย์	พระมหาใจสิงห์ สิริธมโม (เถื่อนศรี)	ปริญญาเอก	2563	พธ.ด.	ปรัชญา	ม.มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
				ปริญญาโท	2558	ศน.ม.	พุทธศาสนาและปรัชญา	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย
				ปริญญาตรี	2550	พธ.บ.	ศาสนา	ม.มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
				ประกาศนียบัตร	2549	ป.วค.	วิชาชีพรู	ม.มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
3	3-3305-01195-XX-X	อาจารย์	นายทองเปลือ อภัย วงศ์	ปริญญาโท	2549	ศน.ม.	พุทธศาสนาและปรัชญา	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย
				ปริญญาตรี	2542	ศน.บ.	การประถมศึกษา	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย
4	3-4514-00520-XX-X	อาจารย์	นายปรเมธ ศรีภิญโญ	ปริญญาโท	2551	ศน.ม.	พุทธศาสนาและปรัชญา	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย
				เปรียญธรรม 9 ประโยค	2546	ป.ธ.9	ภาษาบาลี	กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ
5	3-4119-00797-XX-X	อาจารย์	นายอุทัย ภูคดหิน	ปริญญาโท	2550	ศศ.ม.	พุทธศาสนาและปรัชญา	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย
				ปริญญาตรี	2549	ศศ.บ.	สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย

6.3 อาจารย์ผู้สอน

ที่	เลขประจำตัวประชาชน	ตำแหน่งทางวิชาการ	ชื่อ-สกุล	ระดับการศึกษา	วุฒิการศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในแต่ละระดับ			
					ปีที่จบการศึกษา	ชื่อหลักสูตร	สาขาวิชา	ชื่อสถาบัน
1	3-4501-00734-xx-x	อาจารย์	พระครูสีลสรราชิคุณ (นรินทร์ สีลเตโช)	ปริญญาเอก	2562	พธ.ด.	ปรัชญา	ม.มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
				ปริญญาโท	2557	พธ.ม.	ปรัชญา	ม.มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
				ปริญญาตรี	2555	พธ.บ.	ศาสนา	ม.มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
2	5-4009-9002-xx-x	อาจารย์	พระมหาสากล สุภรเมธี (เดินชาบัน)	ปริญญาเอก	2556	Ph.D.	Philosophy&Religion	Banaras Hindu University, Indai
				ปริญญาโท	2550	M.A.	Philosophy&Religion	Banaras Hindu University, Indai
				ปริญญาตรี	2541	พธ.บ.	รัฐศาสตร์	ม.มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
3	3-4511-00479-xx-x	อาจารย์	นายสงวน หล้าโพนทัน	ปริญญาเอก	2559	พธ.ด.	พระพุทธศาสนา	ม.มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
				ปริญญาโท	2547	M.A.	Philosophy	ม.อีสต์แม็ชชู (ABAC)
				ปริญญาตรี	2538	ศน.บ.	ปรัชญา	สภาการศึกษาหมามกุฏราชวิทยาลัย

หมวดที่ 6 คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

1. คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

คุณสมบัติและวุฒิการศึกษาของผู้มีสิทธิสมัครเข้าเป็นนักศึกษา

1.1 สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า และไม่เป็นผู้มีคุณสมบัติต้องห้ามข้อใดข้อหนึ่งต่อไปนี้

- ไม่เป็นผู้ที่เป็นโรคติดต่อร้ายแรง หรือโรคร้ายแรงที่เป็นอุปสรรคต่อการศึกษา
- ไม่เป็นผู้ที่มีความประพฤติเสียหายอย่างร้ายแรงทางศีลธรรม เว้นแต่นักศึกษาตาม

โครงการศึกษาลักษณะพิเศษ

- ไม่เป็นผู้วิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบหรือติดยาเสพติดให้โทษ

1.2 เป็นผู้ที่สภาวิชาการพิจารณาแล้วเห็นสมควรให้รับเข้าศึกษา

2. ปัญหาของนักศึกษาแรกเข้า

2.1 ความรู้ และทักษะด้านภาษาอังกฤษของนักศึกษายังไม่เป็นไปตามเกณฑ์

2.2 การปรับตัวจากการเรียนในระดับมัธยมศึกษาสู่ระดับอุดมศึกษา

2.3 ขาดทักษะการใช้ตัวเลขและเทคโนโลยีในระดับอุดมศึกษา

3. กลยุทธ์ในการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหา/ข้อจำกัดของนักศึกษาในข้อ 2

3.1 จัดการปฐมนิเทศ กิจกรรมเตรียมความพร้อมให้กับนักศึกษาใหม่ รวมทั้งการแนะนำหลักสูตรการใช้ชีวิตในรั้วมหาวิทยาลัย เทคนิคการเรียนในหลักสูตร และการบริหารเวลาในการศึกษาขณะที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตร

3.2 จัดให้มีระบบอาจารย์ที่ปรึกษาทุกชั้นปี เพื่อทำหน้าที่สอดส่องดูแล ตักเตือน ให้คำแนะนำแก่นักศึกษา และการปรับปรุงแก้ไขในกรณีที่นักศึกษามีปัญหาตามข้างต้นเป็นกรณีพิเศษ

3.3 จัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ การติดตามผลการเรียนและการให้คำปรึกษานักศึกษาชั้นปีที่ 1

3.4 การจัดกิจกรรมโครงการด้านการเสริมทักษะด้านภาษาอังกฤษและสอดแทรกคำศัพท์ภาษาอังกฤษในรายวิชาที่ทำการเรียนการสอน

3.5 การจัดกิจกรรมโครงการที่ส่งเสริมกระบวนการใช้ตัวเลขและเทคโนโลยีในระดับอุดมศึกษา

หมวดที่ 7 การประเมินผลการเรียนและเกณฑ์การสำเร็จการศึกษา

1. แนวคิดในการออกแบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนตาม PLOs

การวัดและประเมินผลนักศึกษา หลักสูตรได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการประเมินผลนักศึกษา ดังนี้

1.1 นำผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังในระดับรายวิชา (CLOs) มาเป็นตัวกำหนดเกณฑ์ในการวัดผลรายวิชาต่าง ๆ โดยให้ผู้สอนรายวิชาต่าง ๆ ดำเนินการจัดทำเกณฑ์การประเมิน (Rubric Assessment) ตามผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังในระดับรายวิชา (CLOs) ที่กำหนดไว้ในรายวิชาของตน

1.2 นำผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (PLOs) มาเป็นตัวกำหนดเกณฑ์ในการวัดผล นักศึกษาก่อนจบการศึกษา โดยหลักสูตรดำเนินการจัดทำเกณฑ์การประเมิน (Rubric Assessment) ตามผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (PLOs)

1.3 มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาทุกภาคการศึกษา

พัฒนาการการเรียนรู้ของ PLO (SPLOs)	กลยุทธ์/การประเมินผล	การบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้
PLO 1 รอบรู้ในศาสตร์ แนวคิดและทฤษฎีสสมัยใหม่เกี่ยวกับความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง ใฝ่เรียน ใฝ่รู้ บูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ เพื่อไปพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาสังคมได้อย่างมีความรับผิดชอบ		
Sub PLO 1.1 อธิบายแนวคิดและทฤษฎีสสมัยใหม่ และคุณลักษณะความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็งที่จะนำมาพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมได้	- การสอบข้อเขียน - การวิเคราะห์โจทย์สถานการณ์	สามารถอธิบายและยกตัวอย่างคุณลักษณะความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็งได้ ประยุกต์ใช้ศาสตร์เกี่ยวกับความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็งในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาชีวิตครอบครัว สังคมได้อย่างมีเหมาะสมกับแต่ละประเด็นปัญหา ประยุกต์ใช้ศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับ
Sub PLO 1.2 ประยุกต์ใช้ศาสตร์แนวคิด ทฤษฎีสสมัยใหม่ในการพัฒนาตนเองให้เป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของสังคม มีจิตอาสาและมีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม	- การสอบข้อเขียน - การวิเคราะห์โจทย์สถานการณ์	

พัฒนาการการเรียนรู้ของ PLO (SPLOs)	กลยุทธ์/การประเมินผล	การบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้
Sub PLO 1.3 วิเคราะห์หลักการบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ ให้สามารถแก้ไขปัญหาชีวิต ครอบคลุม และสังคมได้อย่างมีเหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์อย่างมีความรับผิดชอบ	<ul style="list-style-type: none"> - การสอบข้อเขียน - การวิเคราะห์โจทย์สถานการณ์ 	<p>ความเป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของสังคม พัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่อง และแสดงถึงการมีจิตอาสา และจิตสาธารณะ มีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม สามารถอธิบายแนวคิดและทฤษฎีสมัยใหม่ที่จะนำมาใช้ในการพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมได้ ใช้แนวคิดและทฤษฎีสมัยใหม่ในการพัฒนาตนเองให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่สังคมได้ ในระดับพอใช้ (Average) ขึ้นไป</p>
PLO 2 รอบรู้ในศาสตร์ภาษาและเทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันและสามารถประยุกต์ใช้ได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม และมีความรับผิดชอบ		
Sub PLO 2.1 อธิบายการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเบื้องต้นในชีวิตประจำวันได้	<ul style="list-style-type: none"> - การสอบข้อเขียน - การสอบปฏิบัติ 	สามารถอธิบายและยกตัวอย่างการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเบื้องต้น
Sub PLO 2.2 ประยุกต์ใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องตามหลักภาษา เหมาะสมกับสถานการณ์จริงที่เกิดขึ้น แสดงออกถึงการใฝ่เรียนรู้ และเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต	<ul style="list-style-type: none"> - การสอบข้อเขียน - การวิเคราะห์โจทย์สถานการณ์ - การสอบปฏิบัติ 	ในชีวิตประจำวันได้ ประยุกต์ใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องตามหลักภาษา เหมาะสมกับสถานการณ์จริงที่เกิดขึ้น เลือกใช้เครื่องมือสื่อสาร
Sub PLO 2.3 เลือกใช้เครื่องมือสื่อสารเทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมกับจุดประสงค์ของการทำงานโดยคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคม	<ul style="list-style-type: none"> - การสอบข้อเขียน - การวิเคราะห์โจทย์สถานการณ์ - การสอบปฏิบัติ 	เทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมกับจุดประสงค์ของการทำงาน โดยคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคม และแสดงพฤติกรรมที่เป็นผู้ใฝ่

พัฒนาการการเรียนรู้ของ PLO (SPLOs)	กลยุทธ์/การประเมินผล	การบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้
		รู้ ใฝ่เรียนและเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต ในระดับพอใช้ (Average) ขึ้นไป
PLO 3 รอบรู้ในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนานำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อพัฒนาตนเองและสังคมตามแนวทางพุทธธรรมนำปัญญา เป็นผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรมเชิงพุทธ		
Sub PLO 3.1 อธิบายหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่นำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์	<ul style="list-style-type: none"> - การสอบข้อเขียน - การสอบปฏิบัติ 	สามารถอธิบายและยกตัวอย่างหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่นำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ ประยุกต์ใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในการแก้ไขปัญหาตนเองและสังคม และเป็นแบบอย่างที่ดีของสังคมได้ตามแนวทางพุทธธรรมนำปัญญา นำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาไปใช้ในการร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรมเชิงพุทธได้ และแสดงพฤติกรรมของผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรมเชิงพุทธได้ ในระดับพอใช้ (Average) ขึ้นไป
Sub PLO 3.2 นำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา มาปฏิบัติเพื่อพัฒนา และแก้ปัญหาดตนเองและสังคมได้	<ul style="list-style-type: none"> - การสอบข้อเขียน - การวิเคราะห์โจทย์สถานการณ์ 	
Sub PLO 3.3 ประยุกต์ใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในการร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรมเชิงพุทธ	<ul style="list-style-type: none"> - การสอบข้อเขียน - การวิเคราะห์โจทย์สถานการณ์ 	
PLO4 ใช้แนวคิดและทฤษฎีทางปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรมได้ถูกต้องตามหลักวิชาการ		
ใช้แนวคิดและทฤษฎีทางปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรมได้ถูกต้องตามหลักวิชาการ	<ul style="list-style-type: none"> - การสอบข้อเขียน - การวิเคราะห์โจทย์สถานการณ์ 	สามารถใช้แนวคิดและทฤษฎีทางปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรมอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ในระดับพอใช้ (Average) ขึ้นไป
PLO5 วิเคราะห์แนวคิดทางปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรมเพื่อนำไปแก้ปัญหาในศตวรรษที่ 21		

พัฒนาการการเรียนรู้ของ PLO (SPLOs)	กลยุทธ์/การประเมินผล	การบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้
วิเคราะห์แนวคิดทางปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรมเพื่อนำไปแก้ปัญหาในศตวรรษที่ 21	<ul style="list-style-type: none"> - การสอบข้อเขียน - การวิเคราะห์โจทย์สถานการณ์ 	สามารถวิเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีทางปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรมเพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาสังคมในศตวรรษที่ 21 ได้ ในระดับพอใช้ (Average) ขึ้นไป
PLO6 แสดงออกถึงความเป็นผู้นำทางความคิด จริยธรรมและวัฒนธรรมที่ดีเพื่อบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม		
แสดงออกถึงความเป็นผู้นำทางความคิด จริยธรรมและวัฒนธรรมที่ดีเพื่อบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม	<ul style="list-style-type: none"> - การสอบข้อเขียน - การวิเคราะห์โจทย์สถานการณ์ 	แสดงออกถึงความเป็นผู้นำทางความคิด จริยธรรมและวัฒนธรรมที่ดีเพื่อบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม ในระดับพอใช้ (Average) ขึ้นไป

2. กฎระเบียบหรือหลักเกณฑ์ในการให้ระดับคะแนน (เกรด)

ระบบประเมินผลการศึกษาของแต่ละรายวิชาเป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี โดยใช้ระบบการประเมินผลแบบอิงเกณฑ์ ซึ่งสอดคล้องกับการจัดการศึกษาตามแนว OBE มีรายละเอียด ความหมายและค่าระดับคะแนนโดยใช้สัญลักษณ์ดังนี้

ระดับคะแนน (เกรด)	ความหมาย	ค่าระดับคะแนน	เกณฑ์คะแนน (ร้อยละ)
A	ดีเยี่ยม (Excellent)	4.00	80-100
B+	ดีมาก (Very Good)	3.50	75-79
B	ดี (Good)	3.00	70-74
C+	ค่อนข้างดี (Above Average)	2.50	65-69
C	พอใช้ (Average)	2.00	60-64
D+	อ่อน (Below Average)	1.50	55-59
D	อ่อนมาก (Poor)	1.00	50-54
F	ตก (Fail)	0	00-49

3. การวัดผลการศึกษา

การวัดและประเมินผลนักศึกษา หลักสูตรได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการประเมินผลนักศึกษา ดังนี้

7.3.1 นำผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังในระดับรายวิชา (CLOs) มาเป็นตัวกำหนดเกณฑ์ในการวัดผลรายวิชาต่าง ๆ โดยให้ผู้สอนรายวิชาต่าง ๆ ดำเนินการจัดทำเกณฑ์การประเมิน (Rubric Assessment) ตามผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังในระดับรายวิชา (CLOs) ที่กำหนดไว้ในรายวิชาของตน

7.3.2 นำผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (PLOs) มาเป็นตัวกำหนดเกณฑ์ในการวัดผล นักศึกษาก่อนจบการศึกษา โดยหลักสูตรดำเนินการจัดทำเกณฑ์การประเมิน (Rubric Assessment) ตามผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (PLOs)

7.3.3 มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาทุกภาคการศึกษา

4. กระบวนการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา

การประเมินผลสัมฤทธิ์ของการเรียนรู้ที่กำหนดในหลักสูตรแบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ

4.1 ระดับรายวิชา (Course Learning Outcomes; CLOs) ซึ่งอาจารย์ผู้สอนจะดำเนินการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของรายวิชา (CLOs) ตามขั้นตอน และได้ทำการสอน การวัดและประเมินผลตามกลยุทธ์และวิธีการที่ระบุเอาไว้ หลังจากนั้นก็จะทำการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา

ตาม CLOs ที่กำหนดไว้ในแต่ละรายวิชาจากผลการสอบ ผลกิจกรรมการเรียนการสอนต่าง ๆ แล้วสรุปผลการจัดการเรียนการสอน และผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตาม CLOs

4.2 ระดับชั้นปีการศึกษา (Yearly Learning Outcomes; YLOs) ผ่านการประเมินคะแนนหรือผลการเรียนของนักศึกษาจากกระบวนการประเมินผลสัมฤทธิ์ของรายวิชา (Course Learning Outcomes; CLOs) ตามรายวิชาที่ได้ทำแผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบผลการเรียนรู้ที่คาดหวังเมื่อสิ้นปีการศึกษา (YLOs) จากหลักสูตรสู่อายวิชาในองค์ประกอบที่ 3 ด้วยวิธีการที่ระบุเอาไว้ในการทวนผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตาม CLOs ในแบบฟอร์ม มคอ.5/มคอ.6

4.3 ระดับหลักสูตร (Program Learning Outcomes; PLOs) จะดำเนินการด้วยวิธีประเมินทั้งแบบทางตรง (Direct Assessment) และแบบทางอ้อม (Indirect Assessment) โดยแบบทางตรง (Direct Assessment) ผ่านการประเมินคะแนนหรือผลการเรียนของนักศึกษาจากกระบวนการประเมินผลสัมฤทธิ์ของรายวิชา (Course Learning Outcomes; CLOs) ตามรายวิชาที่ได้ทำแผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (PLOs) จากหลักสูตรสู่อายวิชา ในองค์ประกอบที่ 3 ด้วยวิธีการที่ระบุเอาไว้ในแบบฟอร์ม มคอ.3/มคอ.4 และการทวนผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตาม CLOs ในส่วนของการประเมินทางอ้อม เป็นการประเมินผ่านแบบสำรวจจากกลุ่มนักศึกษาที่จบการศึกษาแล้วไม่เกิน 1 ปี (กลุ่มบัณฑิต) ต่อผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (PLOs) ซึ่งจะเป็นการประเมินผลสัมฤทธิ์ของผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร (PLOs) โดยจะช่วยเหลือระดับความรู้ความสามารถ ทักษะและทัศนคติที่ส่งผลกระทบต่อการใช้ในการประกอบวิชา รวมถึงการปรับตัวในสถานที่ทำงาน การประเมินผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา กลุ่มนี้จะดำเนินการภายในระยะเวลาไม่เกิน 1 ปีหลังจบการศึกษา นอกจากนี้ ยังมีการทำแบบสำรวจเพื่อทราบความพึงพอใจ และข้อเสนอแนะการดำเนินการของหลักสูตรให้กับกลุ่มอาจารย์ นักศึกษา และผู้ใช้บัณฑิต อีกด้วย

ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้และความพึงพอใจจะถูกนำมาวิเคราะห์ เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนา ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนทั้งในระดับรายวิชาและการปรับปรุงหลักสูตรต่อไป

5. เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

5.1 หลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี (ทางวิชาการ) สำเร็จการศึกษาได้ไม่ก่อน 6 ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่ก่อน 14 ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

ทั้งนี้ นักศึกษาจะต้องเรียนและสอบได้หน่วยกิตครบตามหลักสูตร และบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี และปฏิบัติตามเงื่อนไขของหลักสูตร ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับการศึกษาและหรือการปฏิบัติของนักศึกษาซึ่งได้กำหนดไว้เป็นการเฉพาะเรื่องโดยครบถ้วนแล้ว จึงจะได้รับการพิจารณาให้เป็นผู้สำเร็จการศึกษา

5.2 การขอจบการศึกษา ในภาคการศึกษาสุดท้ายที่นักศึกษาได้ลงทะเบียนเรียนและสอบได้ หน่วยกิตครบตามหลักสูตรของมหาวิทยาลัย รวมทั้งได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขของหลักสูตรและเงื่อนไขทางการศึกษาอื่นของมหาวิทยาลัยครบถ้วนแล้ว หากมีคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 2.00 ขึ้นไป มีสิทธิ์ยื่นคำร้องขอจบการศึกษาต่อนายทะเบียนของมหาวิทยาลัย

5.3 การให้ปริญญา นักศึกษาที่จะได้รับปริญญาต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

- สอบได้จำนวนหน่วยกิตครบตามหลักสูตรในสาขาวิชาที่ศึกษาและได้คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 2.00 ขึ้นไป
- สอบได้นักธรรมหรือธรรมศึกษาชั้นใดชั้นหนึ่ง หรือมีผลการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาพระพุทธศาสนาตามเกณฑ์มาตรฐานความรู้วิชาการพระพุทธศาสนาที่มหาวิทยาลัยกำหนด
- มีความประพฤติเรียบร้อยเหมาะสมกับปริญญาที่ได้รับ
- ไม่มีพันธะผูกพันใด ๆ กับมหาวิทยาลัย
- ผ่านการปฏิบัติกรรมฐาน และผ่านการปฏิบัติศาสนกิจหรือฝึกประสบการณ์ภาคสนามตามระเบียบของมหาวิทยาลัย

หมวดที่ 8 การประกันคุณภาพหลักสูตร

การบริหารจัดการหลักสูตรเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรีและมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ตลอดช่วงระยะเวลาที่มีการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรและใช้การประกันคุณภาพระดับหลักสูตรตามแนวทางของเกณฑ์เครือข่ายมหาวิทยาลัยกลุ่มประเทศอาเซียน (ASEAN University Network Quality Assurance Criteria at Program Level: AUN-QA ดังนี้

1. การกำกับมาตรฐานหลักสูตรตามที่กำหนดโดย สป.อว.

การบริหารจัดการหลักสูตรเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2565

1.1 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

- มีจำนวนไม่น้อยกว่า 5 คน และประจำหลักสูตรตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษาตาม
- มีคุณวุฒิระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ ในสาขาที่ตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เปิดสอน
- มีผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการในรอบ 5 ปีย้อนหลังตามเกณฑ์ประกาศของ ก.พ.อ.

กรณีหลักสูตรจัดให้มีวิชาอีกมากกว่า 1 วิชาเอกให้จัดอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีคุณวุฒิและคุณสมบัติตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เปิดสอนไม่น้อยกว่าวิชาเอกละ 3 คนและต้องมีสัดส่วนอาจารย์ที่มีประสบการณ์ด้านปฏิบัติการ 1 ใน 3

กรณีมีการตกลงร่วมผลิตกับองค์กรภายนอก ต้องมีอาจารย์ประจำหลักสูตรจากสถาบันอุดมศึกษาเจ้าของหลักสูตรนั้นเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อย 3 คน

อาจารย์ประจำหลักสูตร

- มีคุณวุฒิระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ในสาขาที่ตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เปิดสอน
- มีผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 1 รายการในรอบ 5 ปีย้อนหลัง

มีการปรับปรุงหลักสูตรอย่างน้อยทุก 5 ปี โดยนำความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ บัณฑิตใหม่ ผู้ใช้บัณฑิต และการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และความก้าวหน้าทางวิชาการ มาประกอบการพิจารณา

กรณีมีการตกลงร่วมผลิตกับองค์กรภายนอกที่ไม่ใช่สถาบันอุดมศึกษา หากจำเป็นบุคคลที่มาจากองค์กรนั้น อาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาโทและผลงานทางวิชาการแต่ต้องมีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาตรีหรือเทียบเท่าที่ตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตรและมีประสบการณ์การทำงานในองค์กรแห่งนั้นหรือการทำงานประเภทเดียวกันอย่างต่อเนื่องมาแล้วไม่น้อยกว่า 6 ปี

1.2 บัณฑิต

- ให้มีการประเมินคุณภาพบัณฑิตให้เป็นไปตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาโดยพิจารณาจากผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร
- ให้มีการสำรวจข้อมูลผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรและแสดงผลสัมฤทธิ์การบรรลุตามผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร
- ให้มีการสำรวจภาวะการณ์ของบัณฑิตที่ได้งานทำ/ประกอบอาชีพอิสระ ภายในระยะเวลา 1 ปีนับจากวันที่สำเร็จการศึกษา
- ให้มีการสำรวจความพึงพอใจและความคาดหวังของผู้ใช้บัณฑิตเป็นประจำทุกปีและแจ้งผลการสำรวจให้กับคณะกรรมการบริหารหลักสูตรได้รับทราบเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

1.3 นักศึกษา

- มีกระบวนการรับนักศึกษาที่เหมาะสม โดยกำหนดเกณฑ์การคัดเลือกและคุณสมบัติของนักศึกษาให้สอดคล้องกับลักษณะของหลักสูตร และมีการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าศึกษา เพื่อให้ นักศึกษามีความพร้อมในการเรียนและสามารถสำเร็จการศึกษาได้ตามระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด
- มีการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถ และศักยภาพของนักศึกษาในรูปแบบต่างๆ เพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองดีที่มีจิตสำนึกสาธารณะและใส่ใจในสิ่งแวดล้อม เสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- มีการแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อให้คำปรึกษาด้านวิชาการ และแนะแนวให้แก่ นักศึกษาทุกคน
- มีการสำรวจข้อมูลการคงอยู่ของนักศึกษา อัตราการสำเร็จการศึกษา เพื่อประเมินแนวโน้มผลการดำเนินงาน

1.4 อาจารย์

- มีระบบการรับอาจารย์ใหม่ที่สอดคล้องกับระเบียบ/ข้อบังคับของมหาวิทยาลัย และประกาศจากกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และอาจารย์ใหม่ต้องมีความเข้าใจถึงวัตถุประสงค์และเป้าหมายของหลักสูตร รวมถึง มีความรู้ มีทักษะ ในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา และมีประสบการณ์ทำวิจัยหรือประสบการณ์ประกอบวิชาชีพในสาขาวิชาที่สอน
- มีระบบการพัฒนาคุณภาพอาจารย์ เพื่อให้อาจารย์มีความรู้ความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่เปิดสอน และมีความก้าวหน้าในการผลิตผลงานทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง
- มีระบบการบริหาร และระบบการส่งเสริมและพัฒนาอาจารย์ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และนโยบายของมหาวิทยาลัย และแนวทางของหลักสูตร

- มีการสำรวจข้อมูลอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ประจำหลักสูตร และอาจารย์ผู้สอน ทั้งในด้านคุณวุฒิ ตำแหน่งทางวิชาการ ผลงานทางวิชาการ การคงอยู่ของอาจารย์ และความพึงพอใจของอาจารย์ เพื่อประเมินแนวโน้มผลการดำเนินงาน

1.5 หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน

- มีกระบวนการออกแบบ/ปรับปรุงหลักสูตรและกระบวนการวิชาให้มีเนื้อหาที่ทันสมัย ได้มาตรฐานทางวิชาการ/วิชาชีพ สอดคล้องกับความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

- มีการนำเอาการปฏิบัติจริงเข้ามาใช้ในการเรียนการสอนของหลักสูตร ตามปรัชญาการศึกษาของมหาวิทยาลัย

- มีการนำเอาการวิจัย การบริการวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรมมาใช้บูรณาการเข้ากับการเรียนการสอนของหลักสูตร

- มีการกำหนดอาจารย์ผู้สอนในแต่ละรายวิชา โดยคำนึงถึงความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญในรายวิชาที่สอน และมีการกำกับ ติดตาม และตรวจสอบการจัดทำแผนการเรียนรู้ และการจัดการเรียนการสอนให้มีความสอดคล้อง และผลักดันให้เกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร

- มีการประเมินผู้เรียน กำกับให้มีการประเมิน และมีวิธีการประเมินที่หลากหลาย สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอน และผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร

1.6 สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

- มีระบบการดำเนินงานของหลักสูตร ภาควิชา คณะ และมหาวิทยาลัย ในการจัดเตรียมสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ที่จำเป็นต่อการเรียนการสอน ทั้งทางด้านกายภาพ อุปกรณ์ เทคโนโลยี และสิ่งอำนวยความสะดวกหรือทรัพยากรที่สนับสนุนต่อการเรียนรู้ อย่างเพียงพอ ปลอดภัย และเหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอน ซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ และผลักดันให้เกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร

- มีการปรับปรุงสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ให้มีคุณภาพดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยนำเอาผลการสำรวจความพึงพอใจและความต้องการของอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษาต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ มาใช้ในการปรับปรุงพัฒนา

2. เกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรตามรูปแบบ AUN-QA

หลักสูตรได้ดำเนินการประกันคุณภาพตามนโยบายสภามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โดยกำหนดให้มีประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตรใช้เกณฑ์ ASEAN University Network-Quality Assurance (AUN-QA) เป็นแนวทางในการวางแผน ควบคุม ดำเนินงาน และปรับปรุงคุณภาพ หลักสูตรให้เป็นไปตามประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร ระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2565 ตลอดระยะเวลาที่มีการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตร ซึ่งครอบคลุมด้านต่อไปนี้

- 1) ด้านผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง
- 2) ด้านโครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตร
- 3) ด้านแนวทางการจัดการเรียนการสอน
- 4) การประเมินผู้เรียน
- 5) ด้านบุคลากรสายวิชาการ
- 6) การบริการและการช่วยเหลือผู้เรียน
- 7) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและโครงสร้างพื้นฐาน
- 8) ด้านผลผลิตและผลลัพธ์

การดำเนินงานของหลักสูตรมีการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง โดยมีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และอาจารย์ประจำหลักสูตร เป็นคณะกรรมการบริหารหลักสูตร มีหน้าที่ ออกแบบหลักสูตรตามแนวทางการศึกษามุ่งเน้นที่ผลลัพธ์การเรียนรู้ (แนวทาง OBE) กำหนดผู้มีส่วนได้เสียและวิธีการได้มาซึ่งความต้องการและความคาดหวังที่นำมาสู่การกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่สะท้อนความต้องการและความคาดหวังของผู้มีส่วนได้เสียที่ครอบคลุมตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ และสะท้อนเป้าหมายการพัฒนาผู้เรียนทั้งระยะสั้นและระยะยาว นำมาสู่การออกแบบโครงสร้างหลักสูตร การศึกษา และรายวิชาที่สัมพันธ์กับผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตรที่ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ ทักษะ คุณลักษณะทางวิชาการและวิชาชีพได้ รวมทั้งการมุ่งเน้นกระบวนการเรียนรู้กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ รู้จักวิธีการแสวงหาความรู้ ปลูกฝังผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต เกิดกรอบคิดแบบเติบโต

นอกจากนี้หลักสูตรมีการกำกับติดตาม การกำหนดรูปแบบการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร (PLOs) ระดับรายปี (YLOs) และระดับรายวิชา (CLOs) โดยประชุมร่วมกันระหว่างคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน ในการเลือกวิธีการ เครื่องมือที่เหมาะสม และกำหนดเกณฑ์การตัดสินผลที่น่าเชื่อถือที่สะท้อนผลลัพธ์การเรียนรู้ที่แท้จริงของผู้เรียน มีระบบกลไกในการทบทวน ตรวจสอบ กำกับการเก็บข้อมูลป้อนกลับ และการรายงานผลการเรียนรู้ที่นำมาสู่การปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนทั้งของผู้สอนและผู้เรียน เพื่อให้มั่นใจว่าผู้เรียนบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ตามที่หลักสูตรและรายวิชาคาดหวังหลักสูตรนั้น

เกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ตามรูปแบบของ AUN-QA เกณฑ์คุณภาพที่ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง Expected Learning Outcomes

เกณฑ์คุณภาพที่ 1

- หลักสูตรแสดงผลการเรียนรู้ที่คาดหวังที่เหมาะสมเป็นไปตามการกำหนดของอนุกรมวิธานการเรียนรู้ ที่ต้องสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และพันธกิจของมหาวิทยาลัย และสะท้อนความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม

- หลักสูตรแสดงผลการเรียนรู้ของรายวิชาทั้งหมดอย่างเหมาะสม โดยต้องสอดคล้องกับผลการเรียนรู้ของหลักสูตร

- หลักสูตรแสดงผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ประกอบด้วย ผลการเรียนรู้ทั่วไป (เกี่ยวข้องกับ การเขียนและการสื่อสาร, การแก้ปัญหา, เทคโนโลยีสารสนเทศ) และผลการเรียนรู้เฉพาะทาง (เกี่ยวข้องกับ ความรู้และทักษะของสาขาวิชา)

- หลักสูตรแสดงความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยเฉพาะผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกที่ถูกรวบรวมและสะท้อนให้เห็นในผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

- หลักสูตรแสดงผลการเรียนรู้ที่คาดหวังที่บรรลุได้ของผู้เรียนเมื่อสำเร็จการศึกษาเกณฑ์คุณภาพที่ 2 โครงสร้างโปรแกรมและเนื้อหา (Program Structure and Content)

- ข้อกำหนดของหลักสูตรและรายวิชาทั้งหมดต้องมีความครบถ้วน ทันสมัย พร้อมใช้งานและมีการสื่อสารไปยังผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม

เกณฑ์คุณภาพที่ 2

- การออกแบบโครงสร้างหลักสูตรมีความสอดคล้องหรือนำไปสู่การบรรลุผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

- การออกแบบโครงสร้างหลักสูตรต้องมาจากความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่รวบรวมมา โดยเฉพาะผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก

- แต่ละรายวิชามีส่วนร่วมในการผลักดันผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้บรรลุได้อย่างชัดเจน

- โครงสร้างหลักสูตรต้องแสดงรายวิชาอย่างสมเหตุสมผล การลำดับรายวิชา (basic -> intermediate -> specialised courses) และรายวิชาบูรณาการ

- โครงสร้างหลักสูตรมีตัวเลือกให้ผู้เรียนในการศึกษาวิชาเอก และ/หรือวิชารองที่เป็นความเชี่ยวชาญพิเศษ

- หลักสูตรแสดงการทบทวนโครงสร้างหลักสูตรเป็นระยะ ๆ อย่างเป็นระบบ เพื่อให้หลักสูตรมีความทันสมัย และสอดคล้องกับภาคอุตสาหกรรมการทำงาน

เกณฑ์คุณภาพที่ 3 แนวทางการจัดการเรียนการสอน (Teaching and Learning Approach)

- มีปรัชญาการศึกษาของมหาวิทยาลัยที่ต้องถูกแสดงไว้อย่างชัดเจนและมีการสื่อสารไปยังผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม และถูกนำไปใช้ในการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน

- มีกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้
- มีกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- มีกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้, การเรียนรู้วิธีการเรียนรู้ และปลูกฝังให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต (เช่น ทักษะการสอบสวนเชิงวิพากษ์ ทักษะการประมวลผลข้อมูล ทักษะการทดลองหาความคิดและวิธีปฏิบัติใหม่ 1)
- มีกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความคิดใหม่ ๆ ความคิดสร้างสรรค์ การสร้างนวัตกรรม และแนวคิดของผู้ประกอบการ
- กระบวนการเรียนการสอนมีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มั่นใจว่าตอบโจทย์ความต้องการของภาคอุตสาหกรรมการทำงาน และสอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

เกณฑ์คุณภาพที่ 4 การประเมินผู้เรียน (Student Assessment)

- มีวิธีการประเมินผู้เรียนที่หลากหลาย โดยสอดคล้องกับการบรรลุผลสำเร็จของผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และวัตถุประสงค์การเรียนการสอน
- นโยบายการประเมินผู้เรียน-การอุทธรณ์ผลการประเมินถูกแสดงไว้อย่างชัดเจน มีการสื่อสารไปยังผู้เรียน และนำไปใช้อย่างสม่ำเสมอ
- การประเมินผู้เรียนต้องมีมาตรฐานและกระบวนการที่แสดงความก้าวหน้าและการสำเร็จการศึกษาของผู้เรียนไว้อย่างชัดเจน มีการสื่อสารไปยังผู้เรียน และนำไปใช้อย่างสม่ำเสมอ
- วิธีการประเมินผู้เรียนต้องแสดงให้เห็นถึงเกณฑ์การให้คะแนน (Rubrics) การเฉลยคำตอบ (Marking Schemes) เวลาในการประเมิน (Timelines) และกฎระเบียบในการประเมิน (Regulations) โดยวิธีการประเมินเหล่านี้ต้องมีความเที่ยงตรง คงเส้นคงวา และยุติธรรม
- วิธีการประเมินผู้เรียนต้องแสดงถึงการบรรลุผลสำเร็จของผลการเรียนรู้ที่คาดหวังระดับหลักสูตร และผลการเรียนรู้อัตรารายวิชา
- มีการป้อนกลับผลการประเมินให้แก่ผู้เรียนอย่างทันท่วงที
- การประเมินผู้เรียนและกระบวนการ มีการทบทวนและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มั่นใจว่าตอบโจทย์ความต้องการของภาคอุตสาหกรรมการทำงาน และสอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

เกณฑ์คุณภาพที่ ๕ คุณภาพของบุคลากรสายวิชาการ (Academic Staff)

- หลักสูตรมีแผนอัตรากำลังอาจารย์ (รวมถึงการสืบทอดตำแหน่ง, การเลื่อนชั้น, การโยกย้ายกำลังคน, การเลิกจ้าง และแผนเกษียณอายุ) ที่ต้องมีการดำเนินการตามแผน เพื่อให้มั่นใจในคุณภาพและปริมาณอาจารย์ให้เพียงพอต่อความต้องการในการจัดการเรียนการสอน การวิจัย และการบริการวิชาการ
- หลักสูตรมีการแสดงภาระงานของอาจารย์ (Staff Workload) โดยมีการวัดและกำกับติดตามเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงคุณภาพของการจัดการเรียนการสอน การวิจัย และการบริการวิชาการ

- หลักสูตรมีการแสดงสมรรถนะของอาจารย์ โดยมีการกำหนด ประเมิน และสื่อสารไปยังอาจารย์ทุกคน
- หลักสูตรมีการจัดสรรภาระงานที่เหมาะสมกับคุณสมบัติ ประสบการณ์ และความถนัดของอาจารย์
- หลักสูตรมีการเลื่อนตำแหน่งอาจารย์ที่อยู่บนฐานของคุณธรรม โดยพิจารณาจากผลงานด้านการเรียนการสอน การวิจัย และการบริการวิชาการ
- หลักสูตรมีการระบุและสื่อสารให้อาจารย์ได้เข้าใจถึงสิทธิและสิทธิพิเศษ, สิทธิประโยชน์, บทบาทและความสัมพันธ์, และความรับผิดชอบ ทั้งนี้โดยต้องคำนึงถึงจริยธรรมทางวิชาชีพและความอิสระทางวิชาการ
- หลักสูตรมีการระบุความต้องการที่จะได้รับการฝึกอบรมและพัฒนาของอาจารย์อย่างเป็นระบบ และมีการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมและการพัฒนาที่เหมาะสมเพื่อตอบสนองต่อความต้องการเหล่านั้น
- หลักสูตรแสดงถึงการจัดการประสิทธิภาพของอาจารย์ รวมถึงการให้รางวัล และการได้รับการยอมรับ โดยต้องมาจากการประเมินคุณภาพการเรียนการสอนและการวิจัยของอาจารย์

เกณฑ์คุณภาพที่ 6 การบริการและการช่วยเหลือผู้เรียน (Student Support Services)

- นโยบายการรับนักศึกษา เกณฑ์การรับเข้า และกระบวนการรับเข้าของหลักสูตร ต้องมีการระบุไว้อย่างชัดเจน มีการสื่อสาร เผยแพร่ และข้อมูลเป็นปัจจุบัน
- มีแผนระยะสั้นและระยะยาวในการให้บริการสนับสนุนทั้งแก่อาจารย์และผู้เรียน เพื่อให้มั่นใจว่าเพียงพอและนำไปสู่คุณภาพของการให้บริการเพื่อการจัดการเรียนการสอน การวิจัย และการบริการวิชาการ
- ระบบที่เพียงพอในการติดตามความก้าวหน้าของผู้เรียน ผลการเรียนรู้ และภาระการเรียนรู้โดยความก้าวหน้า ผลการเรียนรู้ และภาระการเรียนรู้ของผู้เรียนต้องได้รับการบันทึกและติดตามอย่างเป็นระบบ มีการให้ข้อมูลป้อนกลับแก่ผู้เรียนเพื่อนำไปแก้ไขตามความเหมาะสม
- มีการแสดงถึงกิจกรรมเสริมหลักสูตร การร่วมประกวดแข่งขัน และบริการสนับสนุนต่าง ๆ ที่จัดให้ผู้เรียน เพื่อเพิ่มการเรียนรู้และเพิ่มศักยภาพในการทำงานของผู้เรียน
- สมรรถนะของเจ้าหน้าที่ให้บริการสนับสนุนผู้เรียน (ตามข้อ 6.1-6.4) ต้องมีการระบุเพื่อใช้ในการสรรหาและการปฏิบัติงาน และสมรรถนะเหล่านั้นต้องได้รับการประเมินเพื่อให้มั่นใจว่าเป็นสมรรถนะตามความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีการกำหนดบทบาทและความสัมพันธ์ของบุคลากรกลุ่มนี้ไว้เป็นอย่างดีเพื่อให้มั่นใจว่าการส่งมอบบริการเป็นไปอย่างราบรื่น

- บริการสนับสนุนผู้เรียนต้องได้รับการประเมิน การเทียบเคียง และการเพิ่มประสิทธิภาพ

เกณฑ์คุณภาพที่ 7 สิ่งอำนวยความสะดวกและโครงสร้างพื้นฐาน (Facilities and Infrastructure)

- ทรัพยากรทางกายภาพที่หลักสูตรส่งมอบ รวมถึงอุปกรณ์ วัสดุ และเทคโนโลยีสารสนเทศต้องมีเพียงพอ
- ห้องปฏิบัติการและเครื่องมือปฏิบัติการต้องทันสมัย พร้อมใช้งานและใช้งานได้

อย่างมีประสิทธิภาพ

- จัดให้มีห้องสมุดดิจิทัลตามความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- มีการจัดหาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อตอบสนองความจำเป็นของอาจารย์ เจ้าหน้าที่ และผู้เรียน
- มหาวิทยาลัยมีการจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์และโครงสร้างพื้นฐานเครือข่ายที่เข้าถึงได้ง่าย สามารถส่งถึงชุมชนเพื่อใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างเต็มที่สำหรับการเรียนการสอน การวิจัย และการบริการวิชาการ
- มาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อม สุขภาพและความปลอดภัย และการเข้าถึงสำหรับผู้ที่มีความต้องการพิเศษ ต้องมีการกำหนดและดำเนินการ
- มหาวิทยาลัยจัดให้มีสภาพแวดล้อมทั้งทางกายภาพ สังคม และจิตวิทยา อย่างเหมาะสมกับผู้เรียนทั้งต่อการเรียนรู้ การวิจัยและมีคุณภาพชีวิตที่ดี
- สมรรถนะของเจ้าหน้าที่สนับสนุนการให้บริการที่เกี่ยวข้องกับสิ่งอำนวยความสะดวก ต้องมีการระบุ และประเมิน เพื่อให้มั่นใจว่าเป็นทักษะตามความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- คุณภาพของสิ่งอำนวยความสะดวก (ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการ เทคโนโลยีสารสนเทศ และบริการผู้เรียน) ต้องได้รับการประเมินและปรับปรุงประสิทธิภาพ

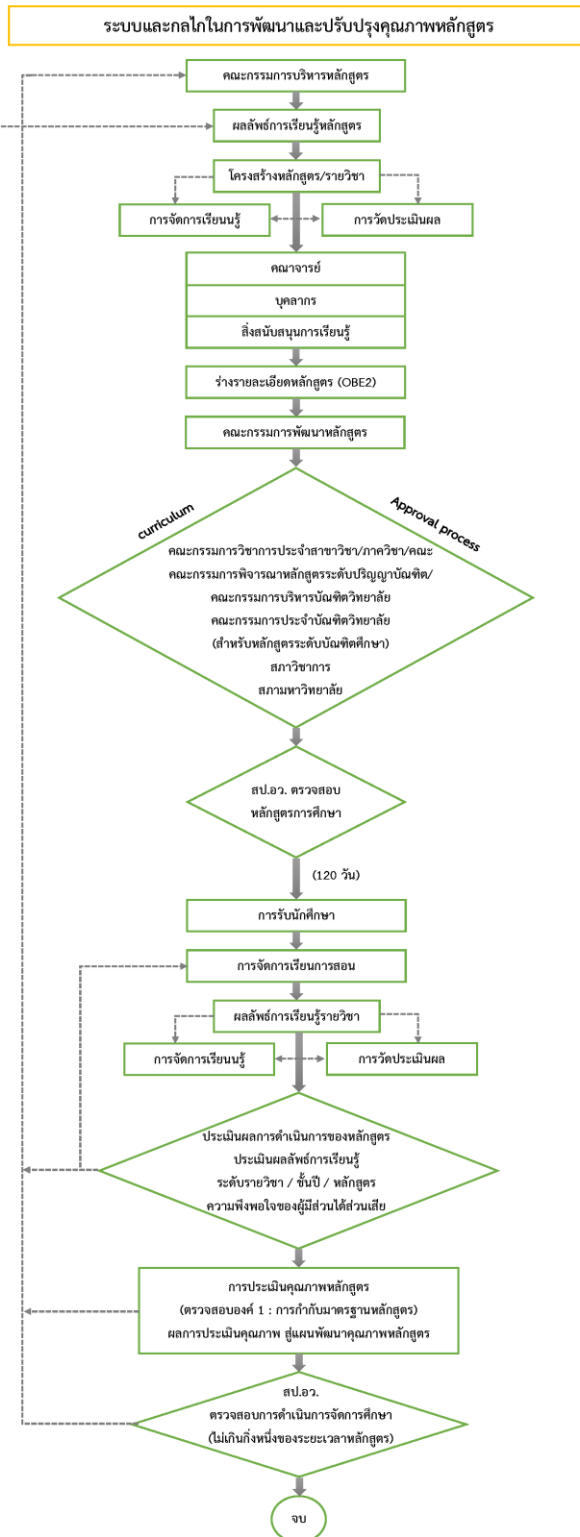
เกณฑ์คุณภาพที่ 8 ผลผลิตและผลลัพธ์ (Output and Outcomes)

- อัตราการสำเร็จการศึกษา อัตราการออกกลางคัน และเวลาเฉลี่ยในการสำเร็จการศึกษาต้องมีการแสดงข้อมูล กำกับติดตาม และมีการเทียบเคียงเพื่อการปรับปรุง
- อัตราการได้งานทำ การประกอบอาชีพอิสระ การเป็นผู้ประกอบการ และการศึกษาต่อต้องมีการแสดงข้อมูล กำกับติดตาม และมีการเทียบเคียงเพื่อการปรับปรุง
- ผลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ของอาจารย์และผู้เรียน ต้องมีการแสดงข้อมูล กำกับติดตามและมีการเทียบเคียงเพื่อการปรับปรุง
- ข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับการบรรลุผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร ต้องมีการแสดงข้อมูลและกำกับติดตาม
- ระดับความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มต่าง ๆ ต้องมีการแสดงข้อมูล กำกับติดตามและมีการเทียบเคียงเพื่อการปรับปรุง

หมวดที่ 9 ระบบและกลไกในการพัฒนาหลักสูตร

1. ประกันผลลัพธ์การเรียนรู้

- นโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับประเทศ
- กฎ ระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาหรือวิชาชีพ
- ความเสี่ยงและผลกระทบจากภายนอก
- ความต้องการและความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- เกณฑ์ประเมินคุณภาพหลักสูตร
- วิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย



2. การประเมินหลักสูตรในภาพรวม

การวางแผนคุณภาพมีการดำเนินการต่อไปนี้

2.1 ขั้นการเตรียมการ ซึ่งการเตรียมการที่มีความสำคัญ

- การเตรียมความพร้อมของบุคลากร โดยต้องสร้างความตระหนักถึงคุณค่าของการประกันคุณภาพภายในและการทำงานเป็นทีม ซึ่งจะจัดทำการศึกษาชี้แจงทำความเข้าใจโดยใช้บุคลากรภายในสถานศึกษาหรือวิทยากรมืออาชีพจากภายนอก โดยบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาได้มีโอกาสเข้าร่วมประชุมรับทราบพร้อมกัน และต้องพัฒนาความรู้ ทักษะเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในให้บุคลากรทุกคนเกิดความมั่นใจในการดำเนินงานประกันคุณภาพด้วยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ โดยเน้นเนื้อหาเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาและแผนปฏิบัติการในแต่ละปี ต่อมาเน้นเนื้อหาการกำหนดกรอบและแผนการประเมิน การสร้างเครื่องมือประเมินและการรวบรวมข้อมูล ในช่วงท้ายเน้นเรื่องเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูล การนำเสนอผลการประเมินและการเขียนรายงานผลการประเมินตนเอง (Self-study Report)

- การแต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบในการประสานงาน กำกับดูแล ช่วยเหลือ สนับสนุนให้ทุกฝ่ายทำงานร่วมกันและเชื่อมโยงเป็นทีม โดยการตั้งคณะกรรมการพิจารณาตามแผนภูมิโครงสร้างการบริหารซึ่งฝ่ายที่รับผิดชอบงานใดควรเป็นกรรมการรับผิดชอบการพัฒนาและประเมินคุณภาพงานนั้น

2.2 ขั้นการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ประกอบด้วยขั้น 4 ขั้นตอน

- การวางแผน จะต้องมีการกำหนดเป้าหมาย แนวทางการดำเนินงาน ผู้รับผิดชอบงาน ระยะเวลาและทรัพยากรที่ต้องใช้ สำหรับแผนต่าง ๆ ที่ควรจัดทำคือ แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี แผนการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษา แผนการประเมินคุณภาพและแผนงบประมาณ เป็นต้น

- การปฏิบัติตามแผน ซึ่งในขณะที่ดำเนินการต้องมีการเรียนรู้เพิ่มเติมตลอดเวลาและผู้บริหารควรให้การส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรทุกคนทำงานอย่างมีความสุข จัดสิ่งอำนวยความสะดวก สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการปฏิบัติ กำกับ ติดตามการทำงานทั้งระดับบุคลากร วิทยากร และให้การนิเทศ

- การตรวจสอบประเมินผล ซึ่งเป็นกลไกสำคัญที่จะกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาเพราะจะทำให้ได้ข้อมูลย้อนกลับที่แสดงว่าการดำเนินงานที่ผ่านมาบรรลุเป้าหมายเพียงใด โดยการประเมินต้องจัดวางกรอบการประเมิน จัดหาหรือจัดทำเครื่องมือ จัดเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล แปลความข้อมูล และการตรวจสอบ ปรับปรุงคุณภาพการประเมิน

- การนำผลการประเมินมาปรับปรุงงาน เมื่อแต่ละฝ่ายประเมินผลเสร็จแล้วจะส่งผลให้คณะกรรมการผู้รับผิดชอบนำไปวิเคราะห์ สังเคราะห์และแปลผลแล้วนำเสนอผลต่อผู้เกี่ยวข้องเพื่อนำไป

ปรับปรุงการปฏิบัติงานของผู้บริหารและบุคลากร นำไปวางแผนในระยะต่อไป และจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศหรือการเขียนรายงานประเมินตนเอง

2.3 ขั้นตอนการจัดทำรายงานประเมินตนเองหรือรายงานประจำปี

เมื่อสถานศึกษาดำเนินการประเมินผลภายในเสร็จแล้วจะจัดทำรายงาน โดยเริ่มจากรวบรวมผลการดำเนินงานและผลการประเมินมาวิเคราะห์จำแนกตามมาตรฐานการศึกษาและเขียนรายงาน

2.4 การควบคุมคุณภาพ

- มหาวิทยาลัยมีกลไกกำหนดให้อาจารย์ผู้สอนจะต้องส่ง มคอ. 5 ภายใน 30 วัน หลังสิ้นสุดภาคการศึกษา
- หลักสูตรภายใต้การบริหารงานของภาควิชามีการกำหนดให้มีคณะกรรมการงานวิชาการกำกับให้ผู้สอนจัดทำ มคอ. 5/6
- อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรตรวจสอบรายงาน มคอ. 5/6 ของแต่ละรายวิชาในหลักสูตรเพื่อ พิจารณาความสอดคล้องตามคำอธิบายรายวิชาที่มีอยู่ใน มคอ. 2
- อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรมีการประชุมร่วมกันเพื่อจัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร ตามแบบ มคอ. 7 ภายใน 60 วัน หลังปีการศึกษา และมีการประเมินหลักสูตร
- เสนอที่ประชุมภาคพิจารณาเพื่อนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงพัฒนาผลการดำเนินงานต่อไป

3. การวางแผนคุณภาพ (Quality Planning) การควบคุมคุณภาพ (Quality Control) และการบริหารความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในระหว่างการดำเนินการหลักสูตร

กระบวนการ	การวางแผนคุณภาพ	ความเสี่ยง/การบริหารความเสี่ยง	จุดควบคุมคุณภาพ
1. กระบวนการออกแบบหลักสูตร และสาระรายวิชาในหลักสูตร	1. การกำหนดผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 2. วิธีการได้มาของความ ต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 3. การวิเคราะห์ความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 4. การกำหนด PLOs 5. การออกแบบหลักสูตรด้วยวิธี BCD	1. การพัฒนาของเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว/ปรับรูปแบบการเรียนการสอนการค้นคว้าให้มีความทันสมัย 2. ผู้เรียนมีพฤติกรรมในการเรียนที่เปลี่ยนแปลงไป/จัดการเรียนการสอนให้น่าสนใจมากขึ้น	1. พิจารณา SHs ได้ครอบคลุม 2. วิธีการได้มาของความ ต้องการแต่ละกลุ่ม SHsเหมาะสม 3. PLOs สะท้อนความต้องการของ Key SHs 4. PLOs ครอบคลุม TQF ทั้ง 4 ด้าน

กระบวนการ	การวางแผนคุณภาพ	ความเสี่ยง/การบริหารความเสี่ยง	จุดควบคุมคุณภาพ
	6. Curriculum mapping 7. การออกแบบโครงสร้างหลักสูตรและแผนการศึกษา 8. การออกแบบ CLOs		5. ความสอดคล้องของรายวิชาและสาระรายวิชา กับ PLOs 6. ความสอดคล้องระหว่างกระบวนการจัดการเรียนรู้และการวัดและการประเมินผล กับผลลัพธ์การเรียนรู้ 7. ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชาที่สอดคล้องกับ PLOs ที่รายวิชารับผิดชอบ 8. ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามลำดับขั้นการเรียนรู้ของ Bloom's taxonomy
2. การวางระบบผู้สอนและกระบวนการจัดการเรียนรู้	1. จัดทำอัตรากำลังของอาจารย์ผู้สอนโดยการรับอาจารย์ใหม่ตามความเชี่ยวชาญที่ตรงกับรายวิชา ในหลักสูตร 2. มีระบบการกำหนดผู้สอนตามความเชี่ยวชาญและประสบการณ์วิจัย 3. มีการพัฒนาอาจารย์ใหม่ 4. วางระบบติดตามกระบวนการ	1. ผู้สอนเกษียณอายุหรือเสียชีวิต ทำให้ในระหว่างรอการจัดสรรตำแหน่ง มีจำนวนผู้สอนลดลง 2. จำนวนนักศึกษาจากภายนอกหลักสูตรที่เพิ่มมากขึ้น	1. อาจารย์ประจำหลักสูตรที่เพียงพอและมีความเชี่ยวชาญตรงกับความต้องการของหลักสูตร 2. Course Syllabus มี CLOs ที่สอดคล้องกับ PLOs 3. ความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของนักศึกษาเป็นไปตาม YLOs และ PLOs 4. นักศึกษาสำเร็จการศึกษาตามเวลาที่

กระบวนการ	การวางแผนคุณภาพ	ความเสี่ยง/การบริหารความเสี่ยง	จุดควบคุมคุณภาพ
	<p>การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับ LOs และ SHs</p> <p>5. ประเมินการพัฒนาทักษะของนักศึกษาในหลักสูตรโดยอิงตาม PLOs</p> <p>6. ปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับ LOs และ SHs</p>		<p>หลักสูตรกำหนด</p> <p>5. ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต</p>
<p>3. การประเมินผู้เรียน</p>	<p>1. มีระบบการประเมินผลการเรียนรู้ในระดับรายวิชาที่สอดคล้องกับ CLOs</p> <p>2. มีระบบการประเมินผลการเรียนรู้ในระดับหลักสูตรตาม PLOs และตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา 4 ด้าน</p> <p>3. การทวนสอบรายวิชาทุกภาคเรียน</p> <p>4. การสอบถามบัณฑิตและผู้ใช้บัณฑิต</p> <p>5. การนำผลการประเมินเข้าที่ประชุมเพื่อปรับปรุงการประเมิน ผู้เรียนที่สอดคล้อง</p>	<p>1. การเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ต่าง ๆ ในโลกที่ทำให้ต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการเรียนการสอน</p> <p>2. ข้อจำกัดของผู้เรียนที่หลักสูตรยังให้ความช่วยเหลือได้ไม่ครอบคลุม</p>	<p>1. การติดตามประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาทุกชั้นปี</p> <p>2. ผลการทวนสอบการสัมฤทธิ์ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ระดับรายวิชา</p> <p>3. ผลประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนและ SHs ต่อหลักสูตร</p>

กระบวนการ	การวางแผนคุณภาพ	ความเสี่ยง/การบริหารความเสี่ยง	จุดควบคุมคุณภาพ
	กับผลลัพธ์การเรียนรู้และความต้องการของ SHs		
4. กระบวนการรับบริหารและพัฒนาอาจารย์	<ol style="list-style-type: none"> ประเมินอัตรากำลังต่อรายวิชาที่สอนในแต่ละสาขา กระบวนการรับอาจารย์ใหม่ โดยผ่านกรรมการที่เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร มีการปฐมนิเทศอาจารย์ใหม่และมีระบบอาจารย์พี่เลี้ยง 	<ol style="list-style-type: none"> อาจารย์ใหม่ต้องเริ่มต้นปฏิบัติงานในหลายด้านทั้งด้านการสอน งานวิจัย บริการวิชาการ จึงอาจส่งผล ต่อการเรียนการสอนและการขอตำแหน่งทางวิชาการ 	<ol style="list-style-type: none"> แผนการรับอาจารย์ใหม่ แผนการพัฒนาอาจารย์
5. กระบวนการรับนักศึกษา	1. ระบบการรับสมัคร	<ol style="list-style-type: none"> นักศึกษาใหม่มีความรู้พื้นฐานที่แตกต่างกัน/ มีการอบรมปรับพื้นฐานก่อนเข้าเรียน 	<ol style="list-style-type: none"> เกณฑ์การรับนักศึกษา คุณภาพและจำนวนนักศึกษาแรกเข้า การสำเร็จการศึกษาในระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด
6. กระบวนการส่งเสริมและพัฒนานักศึกษา	1. ส่งเสริมทักษะที่เป็นที่ต้องการของ SHs	<ol style="list-style-type: none"> งบประมาณในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ มีแนวโน้มปรับลดลง ทำให้ต้องปรับลดกิจกรรมที่มีความล้ำสมัยออกไป 	<ol style="list-style-type: none"> เป้าหมายของกิจกรรมตอบโจทย์ SHs ผลประเมินความพึงพอใจ
7. กระบวนการบริหารจัดการทรัพยากรการเรียนรู้	1. สสำรวจความเพียงพอและพร้อมใช้ของสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	<ol style="list-style-type: none"> งบประมาณในการจัดการมีแนวโน้มปรับลดลง 	<ol style="list-style-type: none"> ผลสำรวจความต้องการ สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ผลประเมินความ

กระบวนการ	การวางแผนคุณภาพ	ความเสี่ยง/การบริหารความเสี่ยง	จุดควบคุมคุณภาพ
	2. จัดหาสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ 3. การประเมินความพึงพอใจต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ 4. นำผลประเมินที่ได้มาปรับปรุง จัดสรรทรัพยากรให้นักศึกษา		พึงพอใจต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

4. วิธีการจัดการข้อร้องเรียนและการอุทธรณ์

การดำเนินการจัดการข้อร้องเรียนของนักศึกษา มีระบบและกลไกการจัดการข้อร้องเรียน เพื่อให้การจัดการข้อเรียนจากนักศึกษาของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีขั้นตอนของระบบและกลไกการจัดการข้อร้องเรียน ดังนี้

4.1 อาจารย์ประจำหลักสูตรรับเรื่องร้องเรียนของนักศึกษา จากกล่องรับเรื่องร้องเรียน กระดานสนทนา ผ่านทางเว็บไซต์ของคณะฯ รวมถึงผ่านระบบ Social Network ต่าง ๆ

4.2 หลังจากอาจารย์ประจำหลักสูตรได้รับข้อร้องเรียนของนักศึกษาแล้ว จึงทำการบันทึกข้อร้องเรียน ลงระบบและส่งต่อไปยังฝ่ายที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งรายงานให้ผู้บริหารรับทราบ

4.3 ฝ่ายที่เกี่ยวข้องรับทราบข้อร้องเรียน และดำเนินการติดต่อนักศึกษาเพื่อสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม ประกอบการพิจารณาเพื่อหาแนวทางการแก้ไขและป้องกัน

4.4 ฝ่ายที่เกี่ยวข้องดำเนินการแก้ไขปัญหาในข้อร้องเรียน พร้อมทั้งแจ้งให้นักศึกษาทราบ และบันทึก ข้อมูลผลการแก้ไขลงในระบบ จากนั้นจึงรายงานผลการดำเนินงานให้แก่อาจารย์ประจำหลักสูตร รวมถึง ผู้บริหารรับทราบ

4.5 อาจารย์ประจำหลักสูตรประชุมสรุปรายงานการร้องเรียนของนักศึกษา และผลการดำเนินงาน แก้ไขปัญหา เพื่อประเมินความเสี่ยงและหาแนวทางการป้องกันปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้น และรายงานให้แก่ ผู้บริหารรับทราบ

4.6 จัดเก็บผลการจัดการข้อร้องเรียนลงระบบ เพื่อเผยแพร่และแบ่งปันเป็นกรณีศึกษา (Knowledge Sharing) ให้แก่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการกับข้อร้องเรียนของนักศึกษาในกรณี ต่อไป

นักศึกษาอุทธรณ์ผลการเรียนผ่านช่องทางการส่งเอกสารขออุทธรณ์ผลการศึกษา โดยนำส่งที่เลขานุการหลักสูตร ประธานหลักสูตรตรวจสอบผลการอุทธรณ์แล้วดำเนินการ 2 แนวทาง ดังนี้

- แก้ไขผลการเรียน โดยให้อาจารย์ประจำรายวิชาแก้ไข แจ้งผลการแก้ไขแก่นักศึกษา แก้ไขผลการเรียนในระบบบริการการศึกษา

- คงผลการเรียนเดิมแล้วแจ้งผลการอุทธรณ์แก่ผู้ร้องเรียน

กระบวนการพิจารณาข้อร้องเรียนอยู่ภายใต้คณะกรรมการอุทธรณ์ที่แต่งตั้งจากผู้เป็นกลางและให้ถือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด

5. การประเมินคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร

หลักสูตรฯ มีการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในเป็นประจำทุกปี โดยใช้เกณฑ์ที่สภามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยกำหนด ซึ่งสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2565 โดยองค์ประกอบ คุณสมบัติเฉพาะของคณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด ให้ทุกหลักสูตรมีการพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยเป็นระยะ ๆ และมีการประเมินเพื่อพัฒนาหลักสูตรอย่างน้อยตามรอบระยะเวลาของหลักสูตร หรือทุกรอบ 5 ปี

5.1 โดยนักศึกษาและบัณฑิต

5.1.1 แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินหลักสูตรที่ประกอบด้วยผู้แทนบัณฑิต ผู้แทนนักศึกษาปัจจุบัน และผู้ใช้บัณฑิต

5.1.2 คณะกรรมการฯ วางแผนประเมินอย่างเป็นระบบ

5.1.3 ดำเนินการสำรวจข้อมูลเพื่อประกอบการประเมินหลักสูตรจากผู้เรียนปัจจุบัน และจากผู้สำเร็จการศึกษาที่ผ่านการศึกษาในหลักสูตรทุกรุ่น

5.2 โดยผู้ทรงคุณวุฒิและ/หรือจากผู้ประเมินภายนอก

คณะกรรมการประเมินหลักสูตรทำการวิเคราะห์และประเมินหลักสูตรในภาพรวมและใช้ข้อมูลย้อนกลับของผู้เรียน ผู้สำเร็จการศึกษา ผู้ใช้บัณฑิตประกอบการประเมิน

5.3 โดยผู้ใช้บัณฑิตและ/หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น ๆ

5.3.1 ติดตามบัณฑิตใหม่โดยสำรวจข้อมูลจากนายจ้างและ/หรือผู้บังคับบัญชาโดยแบบสอบถามและการสัมภาษณ์

5.3.2 ติดตามจากผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ (ถ้ามี)

6. การปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพหลักสูตร

6.1 การปรับปรุงรายวิชา

จากการรวบรวมข้อมูลและการประเมินการสอนของอาจารย์ อาจนำผลที่ได้มาปรับปรุงรายวิชาหรือเพิ่มรายวิชาเลือก ซึ่งถือเป็นการปรับปรุงหลักสูตรที่ไม่มีผลกระทบต่อโครงสร้างของหลักสูตร การปรับปรุงเทคนิคการจัดการเรียนการสอนที่มีความหลากหลายและสอดคล้องกับตามความต้องการของผู้เรียนซึ่งถือเป็นการปรับปรุงหลักสูตรที่ไม่มีผลกระทบต่อโครงสร้างของหลักสูตร

6.2 การปรับปรุงหลักสูตร

การปรับปรุงหลักสูตรทั้งฉบับถือเป็นการปรับปรุงมาก และมีผลกระทบต่อโครงสร้างของหลักสูตร จะทำทุก 5 ปีเมื่อครบรอบระยะเวลาการใช้หลักสูตร เพื่อให้หลักสูตรมีความทันสมัย และสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต โดยมีขั้นตอนดังนี้

- คณะกรรมการประเมินหลักสูตร จัดทำรายงานการประเมินผล และเสนอประเด็นที่จำเป็นในการปรับปรุง

- จัดประชุมสัมมนาเพื่อปรับปรุงหลักสูตร
- เชิญผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาหลักสูตรและให้ข้อเสนอแนะ
- หลักสูตรที่ได้ปรับปรุงเสนอให้สภาวิชาการพิจารณาก่อนนำเสนอสภามหาวิทยาลัยให้

ความเห็นชอบ

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

เอกสารเปรียบเทียบหลักสูตรเดิมกับหลักสูตรปรับปรุงใหม่

1. หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม

หลักสูตรเดิม พ.ศ. 2563	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567	เหตุผล
1. รหัสและชื่อหลักสูตร รหัสหลักสูตร : 25491861105489 ภาษาไทย : หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม ภาษาอังกฤษ : Bachelor of Arts Program in Philosophy, Religions and Cultures	1. รหัสและชื่อหลักสูตร รหัสหลักสูตร : 25491861105489 ภาษาไทย : หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม ภาษาอังกฤษ : Bachelor of Arts Program in Philosophy, Religion, and Culture	คงเดิม
2. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา ชื่อเต็ม (ไทย): ศิลปศาสตรบัณฑิต (ปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม) ชื่อย่อ (ไทย): ศศ.บ. (ปรัชญา ศาสนาและ วัฒนธรรม) ชื่อเต็ม (อังกฤษ): Bachelor of Arts (Philosophy, Religions and cultures) ชื่อย่อ (อังกฤษ): B.A. (Philosophy, Religions and cultures)	2. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา ชื่อเต็ม (ไทย): ศิลปศาสตรบัณฑิต (ปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม) ชื่อย่อ (ไทย): ศศ.บ. (ปรัชญา ศาสนาและ วัฒนธรรม) ชื่อเต็ม (อังกฤษ): Bachelor of Arts (Philosophy, Religion, and Culture) ชื่อย่อ (อังกฤษ): B.A. (Philosophy, Religion, and Culture)	คงเดิม

2. สาระในการปรับปรุง

2.1 ปรัชญาของหลักสูตร

ปรัชญาของหลักสูตร		เหตุผล
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2563	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567	
มุ่งผลิตบัณฑิตให้มีความ รอบรู้ด้านปรัชญา ศาสนาและ วัฒนธรรม ในบริบทของสังคมไทย บนพื้นฐานพหุวัฒนธรรม	หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและ วัฒนธรรม (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567) ได้พัฒนาและปรับปรุง หลักสูตรโดยมีความเชื่อว่าความรู้ และคุณธรรมเป็น สิ่งสำคัญและ จำเป็นต่อการพัฒนาศักยภาพมนุษย์	-เพื่อให้สอดคล้อง กับหลักสูตรแนวใหม่ โดยปรัชญาการศึกษามุ่ง สะท้อนให้เห็นความเชื่อ การจัดการศึกษา และ ความมุ่งมั่นในการผลิต บัณฑิต

	<p>เพื่อให้เกิดคุณธรรมและปัญญาด้วยหลักศาสนา และมุ่งเสริมสร้างการเรียนรู้ ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 เพื่อพัฒนาศักยภาพคน ให้มีสมรรถนะ และคุณลักษณะเป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ มีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีจิตสาธารณะ มีความโอบอ้อมอารี มีภาวะความเป็นผู้นำ มีทักษะในการใช้ชีวิต ทักษะการทำงานเป็นทีม ทักษะการสื่อสาร มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม และมีสัมมาชีฟตามความถนัดของตน อีกทั้งหลักสูตรยังมุ่งเน้นการเสริมสร้างสมรรถนะและทักษะความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนว พระ พุ ท ธ ศ า ส น า (Academic Excellence Based on Buddhism) สามารถเผยแผ่พระพุทธศาสนาแก่สังคมในบริบทสังคมไทยร่วมสมัยและระดับชาติ การวางแผนชีวิตเพื่อการเป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของสังคมไทย และสังคมโลก สิทธิและหน้าที่ของพลเมือง ความภาคภูมิใจในการเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก</p> <p>หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม จึงได้จัดการศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์การเรียนรู้โดยมีผู้เรียนเป็นสำคัญ ผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ความเข้าใจด้านปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม ควบคู่กับคุณธรรมและ</p>	
--	---	--

	<p>จริยธรรม สามารถประยุกต์ความรู้ และทักษะจากการเรียนไปใช้กับการทำงานในสถานการณ์จริง และสามารถแสวงหาความรู้ใหม่นำไปปฏิบัติหรือต่อยอดความรู้ในการประกอบอาชีพ การดำรงชีวิต การอยู่ร่วมกันในสังคมยุคดิจิทัลได้</p>	
--	---	--

2.2 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีรายละเอียดการปรับปรุงดังนี้

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2563	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2566	หมายเหตุ
<p>1. เพื่อให้บัณฑิตมีความรู้และความเข้าใจระบบปรัชญา ศาสนา วัฒนธรรม ในบริบทการเปลี่ยนแปลงสังคมโลกสมัยใหม่อย่างถูกต้อง</p> <p>2. เพื่อให้บัณฑิตมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ริเริ่มสร้างสรรค์ เข้าใจสถานการณ์ปัญหาสังคม อย่างชัดเจนรอบด้าน โดยใช้ความรู้ในสาขาวิชาปรัชญา ศาสนา และวัฒนธรรม เพื่อแก้ปัญหาในการทำงาน และสร้างความก้าวหน้าแก่ชีวิตในทิศทางที่ถูกต้อง</p> <p>3. เพื่อให้บัณฑิตนำเอาหลักการและวิธีการทางปรัชญา ศาสนา วัฒนธรรม ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตที่เหมาะสม โดยสอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบัน</p>	<p>1. มีความรอบรู้ สามารถอธิบายแนวคิดและทฤษฎีทางปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรมได้ถูกต้องตามหลักวิชาการ</p> <p>2. มีความสามารถวิเคราะห์แนวคิดทางปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรมเพื่อนำไปแก้ปัญหาในศตวรรษที่ 21</p> <p>3. มีความสามารถเป็นผู้นำทางความคิด จริยธรรมและวัฒนธรรมที่ดีเพื่อบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม</p> <p>4. มีความสามารถในการใช้ภาษาและเทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารในการสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น</p> <p>5. มีความรู้ศาสตร์สมัยใหม่เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง มีความเป็นพลเมืองไทยที่รู้คุณค่าและรักษาชาติกำเนิด เป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของสังคม</p>	<p>-เพื่อให้สอดคล้องและเป็นไปตามความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือผู้ใช้บัณฑิต</p>

	6. มีความสามารถนำหลักธรรม ทางพระพุทธศาสนามาพัฒนาตนเอง และสังคมไทย	
--	---	--

ตารางเปรียบเทียบโครงสร้างหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2563 กับ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567
หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม คณะศาสนาและปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม คณะศาสนาและปรัชญา หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2563		หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม คณะศาสนาและปรัชญา หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567	
โครงสร้างหลักสูตร		โครงสร้างหลักสูตร	
1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	30 หน่วยกิต	1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	24 หน่วยกิต
2. หมวดวิชาเฉพาะ	90 หน่วยกิต	2. หมวดวิชาเฉพาะ	93 หน่วยกิต
2.1 กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนา	30 หน่วยกิต	2.1 รายวิชาบังคับ	69 หน่วยกิต
2.1.1 รายวิชาบังคับเรียน	24 หน่วยกิต	2.2 รายวิชาเลือก	18 หน่วยกิต
2.1.2 รายวิชาเลือกเรียน	6 หน่วยกิต	2.3 รายวิชาฝึกประสบการณ์	6 หน่วยกิต
2.2 กลุ่มวิชาเอกปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม	60 หน่วยกิต	3. หมวดวิชาเลือกเสรี	6 หน่วยกิต
2.2.1 รายวิชาบังคับเรียน	48 หน่วยกิต		
2.2.2 รายวิชาเลือกเรียน	12 หน่วยกิต		
3. หมวดวิชาฝึกประสบการณ์	6 หน่วยกิต		
4. หมวดวิชาเลือกเสรี	6 หน่วยกิต		
รวม	132 หน่วยกิต	รวม	123 หน่วยกิต

ตารางเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่าง หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2563 กับ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม

คณะศาสนาและปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ตารางเปรียบเทียบคำอธิบายรายวิชาหมวดวิชาศึกษาทั่วไป

หลักสูตรเดิม พ.ศ. 2563	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567	เหตุผล
1. โครงสร้างหลักสูตร		
หมวดศึกษาทั่วไป 30 หน่วยกิต	หมวดศึกษาทั่วไป 24 หน่วยกิต	เหตุผล
1) รายวิชาบังคับเรียน 18 หน่วยกิต 2) รายวิชาเลือกเรียน 12 หน่วยกิต รวม 30 หน่วยกิต	1) รายวิชาพื้นฐานบังคับเรียน ไม่นับหน่วยกิต 3 รายวิชา 2) รายวิชาบังคับเรียน 8 รายวิชา จำนวน 24 หน่วยกิต	- ยกเลิกรายวิชาเลือกเรียน
	รายวิชาพื้นฐาน บังคับเรียน ไม่นับหน่วยกิต 3 รายวิชา GE0001 ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 1 (3) (3-0-6) Fundamental English I โครงสร้างภาษาอังกฤษ คำศัพท์ทางพระพุทธศาสนา สำนวนภาษาอังกฤษที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ฝึกทักษะการฟัง พูด อ่านและเขียน เน้นฝึกทักษะฟัง-พูดเบื้องต้น สามารถพูด เขียน และจับใจความสำคัญของข้อความทั่ว ๆ ไปได้	- เพิ่มรายวิชา
	GE0002 ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 2 (3) (3-0-6) Fundamental English II พัฒนาทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียนที่มีความ ซับซ้อนได้ถูกต้องตามหลักภาษา โดยเน้นการสนทนา ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน ด้านการเผยแผ่พระพุทธศาสนา	- เพิ่มรายวิชา

หลักสูตรเดิม พ.ศ. 2563	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567	เหตุผล
1. โครงสร้างหลักสูตร		
	ด้านสังคม การทำงาน หรือด้านการศึกษา ในระดับกลางไปจนถึงระดับสูงและประยุกต์ใช้ในการสอบวัดระดับทางภาษาอังกฤษได้	
	GE0003 ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 3 (3) (3-0-6) Fundamental English III พัฒนาทักษะการฟัง พูด อ่านและเขียนภาษาอังกฤษสำนวนภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา เพื่อการศึกษา ค้นคว้าเชิงวิชาการในระดับสูงได้ สามารถใช้ภาษาอังกฤษ ด้านสังคม การทำงาน หรือด้านการศึกษาได้ สามารถพูดและเขียนข้อความที่ซับซ้อนได้อย่างชัดเจน และถูกต้องตามโครงสร้างไวยากรณ์ พร้อมทั้งสามารถใช้คำเชื่อมประโยคได้อย่างถูกต้อง	
1) รายวิชาในกลุ่มสังคมศาสตร์ 6 หน่วยกิต		ยกเลิกกลุ่มวิชา
รายวิชาบังคับเรียน 3 หน่วยกิต		ยกเลิก
GE1001 การต่อต้านการทุจริต 3 (3-0-6) Anti-corruption ความหมายของการทุจริต ประเภทและรูปแบบของการทุจริต ทุจริตโดยตรง ทุจริตโดยอ้อม ทุจริตเชิงนโยบาย ผลประโยชน์ส่วนตน และส่วนรวม สาเหตุและปัจจัยที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งของผลประโยชน์ส่วนตน และผลประโยชน์ส่วนรวม ผลกระทบของการทุจริตที่มีต่อสภาวะทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ผลกระทบของการทุจริตที่มีต่อพัฒนาการและความเจริญเติบโตของประเทศไทย สาเหตุและปัจจัยที่ก่อให้เกิดการทุจริต หลักธรรมาภิบาลสากลในการปฏิบัติงาน นโยบายและ	GE1005 การป้องกันและปราบปรามการทุจริต 3 (3-0-6) Prevention and Suppression of Corruption หลักการการป้องกันและปราบปรามการทุจริต การปรับฐานความคิดด้านทุจริตส่วนตนและส่วนรวม สังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต หลักจริยธรรมและธรรมาภิบาล จิตพอเพียงพื้นฐานของการต้านทุจริต การเสริมสร้างความเข้มแข็งในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตตามหลักพระพุทธศาสนา	- แก้ไขรหัสรายวิชา - แก้ไขชื่อรายวิชา - แก้ไขคำอธิบายรายวิชา - ปรับเป็นรายวิชาบังคับเรียน - เพื่อให้เป็นตามไปวัตถุประสงค์และผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร

หลักสูตรเดิม พ.ศ. 2563	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567	เหตุผล
1. โครงสร้างหลักสูตร		
<p>แนวทางในการบริหารงานด้วยธรรมาภิบาล กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในระดับสากล ระดับประเทศ ทัศนคติและความตระหนักถึงผลกระทบที่ร้ายแรงของการทุจริต จิตสำนึกความเป็นพลเมืองดีในการป้องกันและต่อต้านการทุจริต แนวทางในการพัฒนาตนเองเพื่อหลีกเลี่ยงการทุจริต</p>		
รายวิชาเลือกเรียน 3 หน่วยกิต		- ยกเลิก
<p>GE1002 ท้องถิ่นศึกษา 3 (3-0-6) Local Studies ประวัติของท้องถิ่น สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและสังคม ขนบธรรมเนียม ประเพณี วิถีชีวิต วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน ปัญหาสำคัญในท้องถิ่น ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับคติชนวิทยา วิธีการศึกษาข้อมูลคติชน การวิเคราะห์ภูมิปัญญาท้องถิ่นจากคติชน การอภิปรายและนำเสนอข้อมูล อิทธิพลของโลกาภิวัตน์ต่อความเปลี่ยนแปลงในท้องถิ่น ประยุกต์ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการดำเนินชีวิตให้มีความสุข</p>		- ยกเลิกรายวิชา
<p>GE1003 มนุษย์กับกฎหมาย 3 (3-0-6) Man and Jurisprudence ความหมาย ลักษณะทั่วไปของกฎหมาย ประเภทของกฎหมาย การใช้และการยกเลิกกฎหมาย บุคคลและความสามารถ สิทธิและการใช้สิทธิ ลักษณะครอบครัวมรดก ทรัพย์ ทรัพย์สิน การทำนิติกรรมและสัญญา หนี้ และ</p>		- ยกเลิกรายวิชา

หลักสูตรเดิม พ.ศ. 2563	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567	เหตุผล
1. โครงสร้างหลักสูตร		
กระบวนการยุติธรรม การดำเนินชีวิตให้มีความสุขตามกรอบของกฎหมายในสังคม		
GE1004 สันติศึกษา 3 (3-0-6) Peace Studies ความสำเร็จ แนวคิดความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสันติภาพ ความขัดแย้งที่มีผลกระทบต่อสันติภาพโลก สถานการณ์ความขัดแย้ง วิธีสร้างและธำรงไว้ซึ่งสันติภาพในระดับบุคคล ชุมชน สังคม และประเทศ การแก้ไขข้อขัดแย้งโดยสันติวิธี การต่อรองและการไกล่เกลี่ยการเสริมสร้างสัมพันธภาพ การใช้การสื่อสารและสื่อมวลชนเพื่อส่งเสริมสันติภาพให้เกิดขึ้นในสังคม การนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาไปใช้ในการสร้างสันติภาพ		- ยกเลิกรายวิชา
GE1005 การศึกษาเพื่อชีวิต 3 (3-0-6) Education for Life ความสำเร็จของการศึกษาและคุณภาพชีวิต ความจำเป็นและความสำคัญของการเรียนรู้ ระบบการศึกษา การศึกษากับการแก้ปัญหาและการดำรงอยู่ในสังคมอย่างสันติสุข หลักการเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยีกับการจัดการความรู้ ความใฝ่รู้ การแสวงหาและการพัฒนาความรู้ใหม่ ความสามารถด้านการจัดการ การใช้เหตุผล การคิดวิเคราะห์ การเจรจาต่อรอง การประนีประนอม การขจัดความเครียด ศีลธรรม จริยธรรม คุณธรรม มนุษยสัมพันธ์ มารยาทและการสมาคม ประยุกต์ใช้ความรู้กับทักษะการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21		- ยกเลิกรายวิชา

หลักสูตรเดิม พ.ศ. 2563	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567	เหตุผล
1. โครงสร้างหลักสูตร		
GE1006 ไทยศึกษา 3 (3-0-6) Thai Studies ประวัติศาสตร์ พัฒนาการทางการเมือง การปกครอง รูปแบบความเชื่อและการดำเนินชีวิตของคนไทย โครงสร้างทาง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ตลอดจนการดำเนินชีวิตให้ สอดคล้องกับวิถีชีวิตและภูมิปัญญาไทย		- ยกเลิกรายวิชา
GE1007 มนุษย์กับหน้าที่พลเมือง 3 (3-0-6) Human and Civic Education ความหมายของสังคม โครงสร้างสังคมไทย ปัญหาของ สังคมไทย การสร้างสำนึกทางสังคม และหน้าที่ความรับผิดชอบ ของการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในฐานะพลเมืองโลก การ ปลูกฝังมโนสำนึกทางจริยธรรม หลักธรรมาภิบาล การบูรณาการ พุทธจริยธรรมกับสังคม แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหา ทุกจริตและสร้างสุขภาวะทางสังคมแนวพุทธ	GE1001 วิถี มมร สู่ความเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก 3 (3-0-6) MBU Way to Thai and Global Citizens ความเป็นมาของ มมร ความเข้าใจอัตลักษณ์และความ เชี่ยวชาญขององค์กร การสร้างจิตวิญญาณความเป็น มมร การ พัฒนาบุคลิกภาพและความเป็นสากลแบบ มมร ความรอบรู้ใน หลักพระพุทธศาสนาและสามารถเผยแผ่พระพุทธศาสนาแก่สังคม ในบริสังคมไทยร่วมสมัยและระดับชาติ รักและศรัทธาใน มหาวิทยาลัย การวางแผนชีวิตเพื่อการเป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของ สังคมไทยและสังคมโลก สิทธิและหน้าที่ของพลเมือง ความ ภาคภูมิใจในการเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก	- แก้ไขรหัสรายวิชา - แก้ไขชื่อรายวิชา - แก้ไขคำอธิบายรายวิชา - ปรับเป็นรายวิชาบังคับเรียน - เพื่อให้เป็นตามไปวัดดูประสงค์และผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร
2) รายวิชาในกลุ่มมนุษยศาสตร์ 6 หน่วยกิต		ยกเลิกกลุ่มวิชา
รายวิชาบังคับเรียน 3 หน่วยกิต		ยกเลิก
GE2001 มนุษย์กับการแสวงหาความรู้ 3 (3-0-6) Man and Learning ความหมาย ความสำคัญของปรัชญา อภิปรัชญา ญาณ วิทยา จริยศาสตร์ สุนทรียศาสตร์ ทั้งปรัชญาตะวันตกและ ปรัชญาตะวันออกตั้งแต่ยุคโบราณจนถึงยุคปัจจุบัน ลักษณะ	GE1002 มนุษย์กับการใช้ชีวิตในยุคดิจิทัล 3 (3-0-6) Human and Living in Digital Age ธรรมชาติ ทักษะคติ และพฤติกรรมของมนุษย์ ดิจิทัลกับ การเรียนรู้ การคิดเชิงการออกแบบ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารในชีวิตประจำวัน ความมั่นคงปลอดภัยทาง	- แก้ไขรหัสรายวิชา - แก้ไขชื่อรายวิชา - แก้ไขคำอธิบายรายวิชา - ปรับเป็นรายวิชาบังคับเรียน - เพื่อให้เป็นตามไปวัดดูประสงค์และผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร

หลักสูตรเดิม พ.ศ. 2563	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567	เหตุผล
1. โครงสร้างหลักสูตร		
ความคิด กระบวนการของความคิดอย่างมีเหตุผล ภาษากับการใช้เหตุผลทั้งแบบนิรนัยและอุปนัย ประยุกต์หลักปรัชญาในการดำเนินชีวิตให้สอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบัน	เทคโนโลยีสารสนเทศ กฎหมายดิจิทัล หลักศาสนากับดิจิทัล และการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศดิจิทัล การแก้ปัญหาสังคมในยุคดิจิทัลและมีสมรรถนะดิจิทัล	
รายวิชาเลือกเรียน 3 หน่วยกิต		- ยกเลิก
GE2002 พุทธจริยธรรมศึกษา 3 (3-0-6) Buddhist Ethics Studies ความหมายและความสำคัญของจริยธรรมตามแนวพระพุทธศาสนา บทบาทและหน้าที่ของบุคคล การแก้ไขปัญหาและปฏิบัติตนอย่างมีคุณธรรม การใช้เวลาอย่างเหมาะสม การทำงานร่วมกับผู้อื่น และการดำเนินชีวิตอย่างเป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม		- ยกเลิกรายวิชา
GE2003 การวางแผนชีวิต 3 (3-0-6) Life Planning ความหมายและความสำคัญของการวางแผนชีวิตให้มีความสุขยั่งยืน เริ่มตั้งแต่ชีวิตการเรียน การทำงาน การเตรียมการสำหรับการมีครอบครัวที่มีความสุข หลักการบริหารครอบครัวภายใต้สภาวะสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ความรับผิดชอบต่อตนเองและครอบครัว เรียนรู้ความแตกต่างระหว่างบุคคลเพื่อให้ดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข วินัยชาวบ้านนำหลักธรรมไปประยุกต์ใช้ในการครองเรือนและการดำรงชีวิต	GE1007 ทักษะในศตวรรษที่ 21 เพื่อชีวิตและอาชีพ 3 (2-2-5) 21 st Century Skills for Living and Occupations แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับทักษะในศตวรรษที่ 21 และทักษะด้านสารสนเทศ และเทคโนโลยี บูรณาการ การประยุกต์เพื่อพัฒนาทักษะที่สำคัญต่อการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพอย่างมีคุณภาพในศตวรรษที่ 21	- แก่ไรท์สรายวิชา - แก่ไข่อรายวิชา - แก่ไข่อธิบายรายวิชา - ปรับเป็นรายวิชาบังคับเรียน - เพื่อให้เป็นตามไปวัตถุประสงค์และผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร
GE2004 พุทธศิลป์และโบราณคดี 3 (3-0-6) Buddhist Art and Archaeology		- ยกเลิกรายวิชา

หลักสูตรเดิม พ.ศ. 2563	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567	เหตุผล
1. โครงสร้างหลักสูตร		
<p>ศึกษาความหมาย ประวัติความเป็นมา ขอบเขตและประโยชน์พุทธศิลป์ วิวัฒนาการและอิทธิพลพุทธศิลป์ในด้านสถาปัตยกรรม ประติมากรรม จิตรกรรม ประติมากรรมทางวัตถุ ลักษณะของศิลปวัฒนธรรมไทย สมัยก่อนประวัติศาสตร์และสมัยประวัติศาสตร์ ความสัมพันธ์พุทธศิลป์กับศาสตร์ต่าง ๆ สกulptศิลปะ การสงวนรักษา การอนุรักษ์และการบริหารจัดการพุทธศิลป์</p>		
<p>GE2005 จิตวิทยากับชีวิต 3 (3-0-6) Psychology in Daily Life ความหมาย ประเภทของพฤติกรรมและธรรมชาติของมนุษย์ ความเป็นมาของวิชาจิตวิทยาสาขาต่าง ๆ สรีรวิทยาเบื้องต้นที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม ความเจริญและพัฒนาการด้านต่าง ๆ แรงจูงใจ การรับรู้ กระบวนการเรียนรู้ ทักษะสติปัญญา บุคลิกภาพ สุขภาพจิต การมีมนุษยสัมพันธ์ หลักจิตวิทยาในพระพุทธศาสนา การแก้ปัญหาและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุขด้วยหลักธรรมและหลักจิตวิทยา</p>		- ยกเลิกรายวิชา
3) กลุ่มวิชาภาษา 12 หน่วยกิต		- ยกเลิกกลุ่มวิชา
รายวิชาบังคับเรียน 9 หน่วยกิต		- ยกเลิก
<p>GE3001 ภาษาไทย 3 (3-0-6) Thai Language หลักเกณฑ์แนวคิดที่เป็นพื้นฐานของการสื่อสาร ธรรมชาติของภาษา การใช้ภาษาไทยมาตรฐานในปัจจุบัน การฝึกทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียนเพื่อการสื่อสารใน</p>	<p>GE1003 ภาษาไทยเพื่อทักษะการสื่อสาร 3 (2-2-5) Thai Language for Communication แนวคิดเบื้องต้นของการสื่อสาร ความสำคัญ ประเภท ลักษณะเฉพาะของภาษาไทย กระบวนการสื่อสาร ศิลปะการ</p>	<p>- แก้ไขรหัสรายวิชา - แก้ไขชื่อรายวิชา - แก้ไขคำอธิบายรายวิชา - ปรับเป็นรายวิชาบังคับเรียน - เพื่อให้เป็นตามไปวัตถุประสงค์และผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร</p>

หลักสูตรเดิม พ.ศ. 2563	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567	เหตุผล
1. โครงสร้างหลักสูตร		
ชีวิตประจำวันและเป็นพื้นฐานการแสวงหาความรู้ พัฒนาทักษะของการใช้ภาษาไทย การอ้างอิง การเชื่อมโยงภาษาไทยในกลุ่มประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียน การสืบค้นสารนิเทศและการนำเสนอผลงานด้วยสื่อต่าง ๆ	สื่อสาร ทั้งทักษะการฟัง การอ่าน การเขียน การพูด จริยธรรมการสื่อสารในสังคมยุคดิจิทัล หลักการสื่อสารตามแนวพุทธศาสนา	
GE3002 ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 3 (3-0-6) Fundamental English ศึกษาคำศัพท์ วลี สำนวน และประโยคที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ฝึกทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน เน้นฝึกฟัง-พูดเบื้องต้น โดยการสร้างสถานการณ์ปกติที่จะเกิดการโต้ตอบสื่อสารกับผู้อื่น และศึกษากฎเกณฑ์เกี่ยวกับการใช้ภาษาอังกฤษเบื้องต้นเท่าที่จำเป็นจะต้องใช้ เพื่อเป็นเครื่องช่วยให้สามารถสื่อความหมายด้านการฟัง-พูดได้อย่างถูกต้อง		- ยกเลิกรายวิชา
GE3003 ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น 3 (3-0-6) English for Communication and Informal Retrieval การใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เน้นฝึกฟัง-พูดเบื้องต้น ในสถานการณ์ต่างๆ ในชีวิตประจำวัน รวมทั้งการสืบค้นสารสนเทศทางอิเล็กทรอนิกส์ การอ้างอิง และเรียนรู้จากสื่อการเรียนรู้ต่างๆ ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ และสื่อสิ่งพิมพ์	GE1004 ภาษาอังกฤษเพื่อทักษะการสื่อสาร 3 (2-2-5) English for Communication ทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในบริบทต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันตามแนวภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	- แก่ไรทส์รายวิชา - แก่ไซชื่อรายวิชา - แก่ไซคำอธิบายรายวิชา - ปรับเป็นรายวิชาบังคับเรียน - เพื่อให้เป็นตามไปวัตถุประสงค์และผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร
รายวิชาเลือกเรียน 3 หน่วยกิต		- ยกเลิก
GE3004 การแปลอังกฤษ 3 (3-0-6) English Translation ศึกษาความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการแปล หลักการแปลอังกฤษเป็นไทย วิเคราะห์ปัญหาการแปลอังกฤษเป็นไทย ฝึก		- ยกเลิกรายวิชา

หลักสูตรเดิม พ.ศ. 2563	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567	เหตุผล
1. โครงสร้างหลักสูตร		
<p>แปลประโยคพื้นฐานทั่วไปและประโยคที่มีโครงสร้างแบบ Simple Sentences, Compound Sentences and Complex Sentences และฝึกแปลข้อความหรือย่อหน้า ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับบุคคล สถานที่ ประสบการณ์อาชีพและพระพุทธศาสนา</p>		
<p>GE3005 ภาษาอังกฤษเพื่อทักษะการศึกษา 3 (3-0-6) English for Study Skills การใช้ภาษาอังกฤษเพื่อ การให้ข้อมูล การสรุปความ และแสดงความคิดเห็น กลวิธีการฟัง พูด อ่าน และเขียนในชีวิตประจำวัน การอ้างอิง และการ</p>		- ยกเลิกรายวิชา
<p>GE3006 ภาษาอาเซียนเพื่อการเรียนรู้วัฒนธรรม 3 (3-0-6) ASEAN Language for Cultural Study การพัฒนาทักษะทางภาษา ด้านการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน ของภาษาในกลุ่มประเทศประชาคมอาเซียน ประเทศใดประเทศหนึ่ง เพื่อการสื่อสารและทำความเข้าใจด้านสังคม ประเพณี และวัฒนธรรม</p>		- ยกเลิกรายวิชา
4) กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์ 6 หน่วยกิต		- ยกเลิกกลุ่มวิชา
รายวิชาบังคับเรียน 3 หน่วยกิต		- ยกเลิก
<p>GE4001 สถิติเพื่อการวิจัย 3 (3-0-6) Statistics for Research ความหมายและขอบข่ายของสถิติ การวัดแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลาง การวัดการกระจายของข้อมูล ความน่าจะเป็น คະແນນมาตรฐาน การประมาณค่าเฉลี่ยประชากร การสุ่มตัวอย่าง การทดสอบสมมติฐาน การทดสอบค่าเฉลี่ยของประชากรและสัดส่วนของประชากร</p>	<p>GE1006 วิจัยและนวัตกรรม 3 (2-2-5) Research and Innovation แนวคิดการวิจัย นวัตกรรมและกระบวนการพัฒนา นวัตกรรม ระเบียบวิธีวิทยาการวิจัย การเขียนโครงร่างวิจัย เทคนิค การเลือกกลุ่มตัวอย่าง สถิติ และการวิเคราะห์ข้อมูล และแนวทาง</p>	<p>- แก้ไขรหัสรายวิชา - แก้ไขชื่อรายวิชา - แก้ไขคำอธิบายรายวิชา - ปรับเป็นรายวิชาบังคับเรียน - เพื่อให้เป็นตามไปวัตถุประสงค์และผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร</p>

หลักสูตรเดิม พ.ศ. 2563	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567	เหตุผล
1. โครงสร้างหลักสูตร		
การทดสอบโคสแคร์ การวิเคราะห์ถดถอย และสหสัมพันธ์ อนุกรมเวลา เลขดัชนี สามารถแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้ด้วยหลักทางสถิติ	การเลือกผลงานวิจัยมาใช้ประโยชน์โดยยึดหลักจริยธรรมการวิจัย และหลักจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์	
รายวิชาเลือกเรียน 3 หน่วยกิต		- ยกเลิก
GE4002 คอมพิวเตอร์เพื่อการทำงาน 3 (3-0-6) Computer for Work องค์ประกอบพื้นฐานของเครื่องคอมพิวเตอร์ทั้งในด้านฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ การใช้โปรแกรมประยุกต์เพื่อการสร้างสร้งงานด้านเอกสาร กราฟิก และการนำเสนอผลงาน การนำเสนอสารสนเทศ ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ กฎหมายเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ความปลอดภัยในระบบคอมพิวเตอร์ จริยธรรมและความรับผิดชอบในการใช้คอมพิวเตอร์ ฝึกปฏิบัติการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปที่สอดคล้องกับเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นใหม่อย่างต่อเนื่อง		- ยกเลิกรายวิชา
GE4003 เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา ค้นคว้า 3 (3-0-6) Information Technology for Further Study หลักการ ความสำคัญของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และระบบสารสนเทศ ในการสืบค้น การสร้างฐานข้อมูลสารสนเทศ การใช้ข้อมูลสารสนเทศ ตลอดจนการแสวงหาความรู้จากสื่อต่างๆ และฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อการพัฒนาการสื่อสารและการเรียนรู้บนเครือข่ายคอมพิวเตอร์ การค้นคว้า การเขียนรายงานผลการค้นคว้าและจริยธรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ		- ยกเลิกรายวิชา

หลักสูตรเดิม พ.ศ. 2563	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567	เหตุผล
1. โครงสร้างหลักสูตร		
GE4004 วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 3 (3-0-6) Science and Technology แนวคิด ทฤษฎี ความคิดเชิงวิเคราะห์ กฎเกณฑ์ พัฒนาการทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ธรรมชาติวิทยาที่ เกี่ยวข้องกับมนุษย์ องค์ประกอบของร่างกายมนุษย์ มนุษย์กับ สิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัยและ โภชนาการ ผลกระทบของ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีต่อสภาพแวดล้อม การประยุกต์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในการดำรงชีวิต		- ยกเลิกรายวิชา
	GE1008 ประวัติศาสตร์ ศิลปะและวัฒนธรรมไทย 3 (3-0-6) History, Arts, and Thai Culture ประวัติศาสตร์ไทย แหล่งกำเนิดของชนชาติไทย การ แบ่งสมัยของประวัติศาสตร์ไทย การก่อตั้งและพัฒนาของ อาณาจักรไทย วิวัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม และ การเมือง ประวัติศาสตร์ไทยในบริบทประวัติศาสตร์โลก ความรู้ เบื้องต้นเกี่ยวกับศิลปะและวัฒนธรรมไทย	- เพิ่มรายวิชา - เพื่อให้เป็นตามไปวัตถุประสงค์และผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร

ตารางเปรียบเทียบหมวดวิชาเฉพาะ

หลักสูตรเดิม พ.ศ. 2563	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567	เหตุผล
หลักสูตรหมวดวิชาเฉพาะ กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนา	หลักสูตรหมวดวิชาเฉพาะ	
1. โครงสร้างหลักสูตร		
<p>โครงสร้างหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต</p> <p>ก. กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนา</p> <ul style="list-style-type: none"> - รายวิชาบังคับเรียน 24 หน่วยกิต - รายวิชาเลือกเรียน 6 หน่วยกิต <p>รวม 30 หน่วยกิต</p>	<p>โครงสร้างหลักสูตร หมวดวิชาเฉพาะ 93 หน่วยกิต</p>	<ul style="list-style-type: none"> - หลักสูตรได้ปรับปรุงกลุ่มวิชาพระพุทธศาสนา เป็นรายวิชาบังคับเรียน ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต ตามระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วย การศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ.2559
<p>BU5001 ประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนา 3 (3-0-6)</p> <p>History of Buddhism</p> <p>โลกทัศน์ศาสนาก่อนพุทธกาล พุทธประวัติและพุทธประวัติเชิงวิเคราะห์ การสังคายนาและการร้อยกรองพระธรรมวินัย นิกายในพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนาในประเทศไทยและต่างประเทศ ประวัติและบทบาทของพระสาวก พระสาวิกา และนักคิดทางพระพุทธศาสนาที่สำคัญ อิทธิพลของพุทธศิลป์ที่มีต่อศิลปะไทย ศึกษาสถานการณ์พระพุทธศาสนาในปัจจุบัน</p>	<p>PH2101 ประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนา 3 (3-0-6)</p> <p>History of Buddhism</p> <p>พุทธประวัติในปฐมกาล มัชฌิมกาล และปัจฉิมกาล การสังคายนาและนิกายต่าง ๆ ในพระพุทธศาสนา เส้นทางพุทธอารยธรรมและการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ณ ดินแดนสุวรรณภูมิ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - แก่ไขรหัสรายวิชา - แก่ไขคำอธิบายรายวิชา - เพื่อให้เป็นตามไปวัตถุประสงค์และผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร
<p>BU5002 พระไตรปิฎกศึกษา 1 3 (3-0-6)</p> <p>Tipitaka Studies I</p> <p>วิเคราะห์การจำแนกหมวดหมู่ โครงสร้างและเนื้อหาของพระไตรปิฎก ประเภทและลำดับชั้นคัมภีร์ทางพระพุทธศาสนา</p>	<p>PH2102 พระไตรปิฎกศึกษา 3 (3-0-6)</p> <p>Tipitaka Studies</p> <p>ความเป็นมา โครงสร้าง ความสำคัญ จุดเด่นของพระไตรปิฎก สวรรค์ในพระวินัยปิฎก สวรรค์ในพระ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - แก่ไขรหัสรายวิชา - แก่ไขชื่อรายวิชา - แก่ไขคำอธิบายรายวิชา - รวมรายวิชาพระไตรปิฎกศึกษาให้เป็นรายวิชาเดียว เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนในการเรียน

หลักสูตรเดิม พ.ศ. 2563	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567	เหตุผล
<p>ฐานะและความสำคัญของพระไตรปิฎกและคัมภีร์ชั้นรอง ภูมิปัญญาในพระไตรปิฎกและการศึกษาพุทธศาสนสุภาษิต</p> <p>ศึกษาประวัติ แนวคิดและหลักการ วัตถุประสงค์การบัญญัติพระวินัย วิธีบัญญัติพระวินัย บทบัญญัติหรือศีลประเภทต่าง ๆ การปฏิบัติ การตีความ วินิจฉัยและวิธีการตัดสินอธิกรณ์ในพระวินัย ศึกษาเปรียบเทียบการบัญญัติพระวินัยกับการบัญญัติกฎหมาย การประยุกต์ใช้วิธีการทางพระวินัยกับตัดสินปัญหา</p>	<p>สุตตันตปิฎก และสารัตถะในพระอภิธรรมปิฎก งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพระไตรปิฎก</p>	<p>- เพื่อให้เป็นตามไปวัตถุประสงค์และผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร</p>
<p>BU5003 พระไตรปิฎกศึกษา 2 3 (3-0-6)</p> <p>Tipitaka Studies 2</p> <p>ศึกษาโครงสร้างและเนื้อหาของพระสุตตันตปิฎก การจัดหมวดหมู่ในพระสุตตันตปิฎก วิเคราะห์พระสูตรที่สำคัญและพระสูตรที่แสดงหลักการสำคัญของพระพุทธศาสนา หลักธรรมที่เป็นหลักการสำคัญของพระพุทธศาสนา อุดมคติทางพระพุทธศาสนา วิธีคิดและคุณลักษณะพิเศษแห่งพระพุทธศาสนา พุทธจริยธรรม หลักคิทธิธรรมและการประยุกต์ใช้หลักธรรมในการดำรงชีวิตและการแก้ปัญหาสังคม</p>		<p>- ยกเลิกรายวิชา</p>
<p>BU5004 พระไตรปิฎกศึกษา 3 3 (3-0-6)</p> <p>Tipitaka Studies 3</p> <p>ศึกษาโครงสร้างและเนื้อหาของพระอภิธรรมปิฎก การจัดหมวดหมู่ในพระอภิธรรมปิฎก ประวัติและสาระสำคัญของพระอภิธรรมจากคัมภีร์ในพระอภิธรรมปิฎก พระอภิธรรมในฐานะหลักวิชาการพระพุทธศาสนา หลักการอธิบายและตีความธรรมะ</p>		<p>- ยกเลิกรายวิชา</p>

หลักสูตรเดิม พ.ศ. 2563	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567	เหตุผล
ตามแนวอธิธรรม พุทธปรัชญาตามนัย พระอธิธรรม จิตวิทยา ในพระอธิธรรมและการประยุกต์ใช้หลักพระอธิธรรมในการ ดำรงชีวิต		
BU5005 พุทธวิถีไทย 3 (3-0-6) Buddhism and Thai Ways of Life ความสำคัญของพระพุทธศาสนาในฐานะศาสนา ประจำชาติไทยและรากฐานสำคัญของวัฒนธรรม เป็นองค์ ความสามัคคี เป็นสถาบันคู่ชาติและพระมหากษัตริย์ เป็นแหล่ง หล่อหลอมเอกลักษณ์ของชาติ เป็นเครื่องมือการแก้ปัญหาและ การพัฒนาชาติ ความเป็นสถาบันพระพุทธศาสนา พระรัตนตรัย วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา หลักศาสนพิธีและรูปแบบ พิธีกรรมทางพระพุทธศาสนาและการเข้าร่วมกิจกรรมทาง พระพุทธศาสนา		- ยกเลิกรายวิชา
BU5006 ภาษาบาลีเพื่อการค้นคว้าพระพุทธศาสนา 3 (3-0-6) Pali for a Buddhist Research ศึกษาหลักไวยากรณ์ การอ่าน การแปลภาษาบาลี เบื้องต้น การใช้ภาษาบาลีและการใช้คำภาษาบาลี ในภาษาไทย ภาษาบาลีกับพระพุทธศาสนา คัมภีร์พระพุทธศาสนาฉบับ ภาษาบาลี ฝึกทดลองศึกษาค้นคว้าเนื้อหาพระพุทธศาสนาสั้น ๆ หรือโดยย่อจากเอกสารภาษาบาลี	PH2103 ภาษาบาลีและสันสกฤตในพระพุทธศาสนา 3 (3-0-6) Pali and Sanskrit in Buddhism ไวยากรณ์เบื้องต้นภาษาบาลีและสันสกฤต การอ่าน การเขียน การแปลคำศัพท์ภาษาบาลีและภาษาสันสกฤตที่ ปรากฏอยู่ในภาษาไทยและวรรณกรรมพระพุทธศาสนา	- แก้ไขรหัสรายวิชา - แก้ไขชื่อรายวิชา - แก้ไขคำอธิบายรายวิชา - รวมรายวิชาภาษาบาลีและภาษาสันสกฤตเข้าเป็นวิชาเดียวกัน เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนในการเรียน - เพื่อให้เป็นตามไปวัตถุประสงค์และผลลัพธ์การเรียนรู้ของ หลักสูตร
BU5007 ภาษาสันสกฤตเพื่อการค้นคว้าพระพุทธศาสนา 3 (3-0-6)		- ยกเลิกรายวิชา

หลักสูตรเดิม พ.ศ. 2563	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567	เหตุผล
<p>Sanskrit for a Buddhist Research</p> <p>ศึกษาหลักไวยากรณ์ การอ่าน การแปลภาษาสันสกฤตเบื้องต้น การใช้ภาษาสันสกฤตและการใช้คำภาษาสันสกฤตในภาษาไทย ภาษาสันสกฤตกับพระพุทธศาสนา คัมภีร์พระพุทธศาสนาฉบับภาษาสันสกฤต ฝึกทดลองศึกษาค้นคว้าเนื้อหาพระพุทธศาสนาอื่น ๆ หรือโดยย่อจากเอกสารภาษาสันสกฤต</p>		
<p>BU5008 การปฏิบัติกรรมฐาน 3 (3-0-6)</p> <p>Meditation Practice</p> <p>แนวคิด หลักการ วิธีปฏิบัติกรรมฐานในพระพุทธศาสนา ทั้งสมถกรรมฐานและวิปัสสนากรรมฐาน หลักการปฏิบัติจุดตั้ง ศึกษาการสอนกรรมฐานและการปฏิบัติกรรมฐานจากสำนักกรรมฐานที่สำคัญในประเทศไทย ฝึกปฏิบัติกรรมฐานที่ถูกต้องตามหลักคำสอนในพระพุทธศาสนา</p> <p>เงื่อนไขรายวิชา: ฝึกปฏิบัติกรรมฐานนอกสถานที่หรือในสำนักปฏิบัติอย่างน้อยภาคการศึกษาละ 30 ชั่วโมง ทุกภาค การศึกษาจนกว่าจะสำเร็จการศึกษา</p>	<p>PH2104 ทฤษฎีและการปฏิบัติกรรมฐาน 3 (3-0-6)</p> <p>Theory and Practice of Meditation</p> <p>หลักการ วิธีการปฏิบัติกรรมฐาน อารมณ์สมถะกรรมฐาน และอารมณ์วิปัสสนากรรมฐานในคัมภีร์ทางพระพุทธศาสนา การปฏิบัติกรรมฐานในสำนักปฏิบัติ</p>	<p>- แก่ไรหส์รายวิชา</p> <p>- แก่ไรซ็อรายวิชา</p> <p>- แก่ไรค้อธิบายรายวิชา</p> <p>- เพื่อให้เป็นตามไปวัตถุประสงค์และผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร</p>
<p>BU5009 พระพุทธศาสนาฝ่ายมหายาน 3 (3-0-6)</p> <p>Mahayana Buddhism</p> <p>ศึกษาสถานการณ์ พระพุทธศาสนาหลังพุทธปรินิพพาน ประวัติและการเกิดขึ้นของพระพุทธศาสนานิกายมหายาน ความสัมพันธ์ และความแตกต่างระหว่าง</p>		

หลักสูตรเดิม พ.ศ. 2563	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567	เหตุผล
<p>พระพุทธศาสนาเถรวาทและมหายาน แนวคิดและหลักการสำคัญของพระพุทธศาสนา มหายาน เช่น แนวคิดเรื่อง ตรีกาย อาทิพุทธะ ศูนย์ตา โยคจารย์ หลักโพธิจิต นิกายสำคัญของพระพุทธศาสนา มหายาน เช่น นิกายสุขาวดี เช่น พระพุทธศาสนา มหายานในโลกตะวันตก บทบาทขององค์ดาไลลามะ และนักคิดของพระพุทธศาสนา มหายาน เช่น ดร.ดี.ที. ชูชุกี พระดิช นัท ฮันท์ เป็นต้น</p>		
<p>BU5010 ศาสนศึกษา 3 (3-0-6)</p> <p>Religious Studies</p> <p>ศึกษาความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับศาสนา แนวคิด ทฤษฎี กำเนิดศาสนา ภูมิหลังทางศาสนา วัฒนธรรม เศรษฐกิจ สังคม การเมืองของศาสนาพราหมณ์ (ฮินดู) พระพุทธศาสนา ศาสนาคริสต์ อิสลาม ศึกษาองค์ประกอบต่าง ๆ ที่ทำให้ศาสนาของแต่ละศาสนาหันไปสนใจศาสนา การปฏิบัติทางศาสนาและประสบการณ์ศาสนาของศาสนาแต่ละองค์ วิเคราะห์เปรียบเทียบศาสนา ด้านโครงสร้าง หลักธรรม โลกทัศน์ พิธีกรรม นิกาย ความดีและจุดมุ่งหมายสูงสุดของศาสนาที่สำคัญ ๆ สถานะปัจจุบันของแต่ละศาสนา สิทธิการนับถือศาสนา หลักศาสนสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีระหว่างศาสนา</p>		
<p>BU5011 ภาษาอังกฤษเพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนา 3 (3-0-6)</p> <p>English for Buddhism Propagation</p>	<p>PH2105 ภาษาอังกฤษเพื่อการศึกษาพระพุทธศาสนา 3 (3-0-6)</p> <p>English for Buddhist Propagation</p>	<ul style="list-style-type: none"> - แก้ไขรหัสรายวิชา - แก้ไขชื่อรายวิชา - แก้ไขคำอธิบายรายวิชา

หลักสูตรเดิม พ.ศ. 2563	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567	เหตุผล
<p>ศึกษาคำศัพท์ภาษาอังกฤษเฉพาะทางพระพุทธศาสนา ผูกพุดหรือสนทนาและอธิบายธรรมะด้วยภาษาอังกฤษฝึกหัดเขียนเรียงความอธิบายพุทธศาสนสุภาษิต และฝึกเขียนบทความธรรมะด้วยภาษาอังกฤษ และย่อความจากบทความธรรมะที่กำหนดให้</p>	<p>การศึกษาพระพุทธศาสนาผ่านภาษาอังกฤษ การสนทนาและการอธิบายธรรมะด้วยภาษาอังกฤษ</p>	<p>- เพื่อให้เป็นตามไปวัตถุประสงค์และผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร</p>
<p>BU5012 วรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาของไทย 3 (3-0-6)</p> <p>Thai Buddhist Literature</p> <p>ศึกษาวรรณกรรมที่สำคัญทางพระพุทธศาสนาตั้งแต่สมัยสุโขทัยถึงปัจจุบัน โดยศึกษาและวิเคราะห์สาระสังเขป ลักษณะเด่น วิวัฒนาการ ในแง่คุณค่าและอิทธิพลที่มีต่อสังคมไทยและพระพุทธศาสนา เช่น ไตรภูมิพระร่วง มังคลัตถทีปนี ปัญญาสชาติกมหาชาติคำหลวง มหาเวสสันดรชาดก ปฐมสมโพธิกถา เป็นต้น ศึกษาประวัติและผลงานปราชญ์ชาวพุทธไทยทั้งพระสงฆ์และคฤหัสถ์ รวมทั้งวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาในท้องถิ่นของไทย</p>	<p>PH2108 งานวิจัยและวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาของไทย 3 (3-0-6)</p> <p>Buddhist Research and Literary Works in Thailand</p> <p>งานวิจัยทางพระพุทธศาสนา ประเภท ความสำคัญ อิทธิพลของวรรณกรรมที่ปรากฏในพุทธศิลป์ คัมภีร์และบทเพลงเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา บทความวิชาการ บทความวิจัย หรือรายงานการวิจัยทางพระพุทธศาสนา คุณค่าวรรณกรรมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตในสังคมไทย</p>	<p>- แก่ไรท์สรายวิชา - แก่ไรท์รายวิชา - แก่ไรท์คำอธิบายรายวิชา - เพื่อให้เป็นตามไปวัตถุประสงค์และผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร</p>
<p>BU5013 เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนา 3 (3-0-6)</p> <p>Information Technology for Buddhism Propagation</p> <p>หลักการ วิธีการและเป้าหมายการเผยแผ่พระพุทธศาสนาจากพระไตรปิฎก คุณสมบัติ นักเผยแผ่และนักประชาสัมพันธ์ วิทยาการประชาสัมพันธ์สมัยใหม่ สื่อและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนา อิทธิพลและผลกระทบของสื่อและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศต่อพระพุทธศาสนาและพุทธศาสนิกชน ฝึกหัดการเขียนบทความ</p>		<p>- ยกเลิกรายวิชา</p>

หลักสูตรเดิม พ.ศ. 2563	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567	เหตุผล
ทางพระพุทธศาสนา ฝึกหัดการเทศน์แบบต่าง ๆ และฝึกพูดตามหลักวิชาการวาทศิลป์		
BU5014 พระพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 3 (3-0-6) Buddhism, Science and Technology วิธีการแสวงหาความจริงของพระพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์ ความสอดคล้องกันระหว่างพระพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์ พระพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์กายภาพ ชีวภาพ จิตวิทยา กฎแห่งกรรมของพระพุทธศาสนากับหลักวิทยาศาสตร์ ผลกระทบและผลดีของพระพุทธศาสนาจากพัฒนาการด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เทคโนโลยีชีวิต		- ยกเลิกรายวิชา
BU5015 พระพุทธศาสนากับโลกาภิวัตน์ 3 (3-0-6) Buddhism and Globalization วิเคราะห์บทบาทและสถานภาพของพระพุทธศาสนาในโลกปัจจุบัน บทบาทขององค์กร บุคลากร และนักวิชาการทางพระพุทธศาสนา การตีความคำสอนของพระพุทธศาสนา ปัญหาที่เกิดขึ้นในวงการพระพุทธศาสนา และปัญหาภายนอกที่มีผลกระทบต่อความเจริญและความเสื่อมของพระพุทธศาสนาเปรียบเทียบกระแสโลกาภิวัตน์และธรรมานุวัตรพุทธวิทยาเพื่อการรู้เท่าทันกระแสและความเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกภายใต้บริบทของข้อมูลข่าวสาร ท่าทีและการปฏิบัติต่อข้อมูลข่าวสาร ในฐานะชาวพุทธรวมทั้งการป้องกันและแก้ไขข้อบกพร่องและผลเสียของกระแสโลกาภิวัตน์ตามหลักวิถีพุทธ		- ยกเลิกรายวิชา

หลักสูตรเดิม พ.ศ. 2563	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567	เหตุผล
<p>BU5016 พระพุทธศาสนากับการพัฒนาแบบยั่งยืน 3 (3-0-6)</p> <p>Buddhism and Sustainable Development</p> <p>ศึกษาแนวคิด หลักการและความหมายของการพัฒนาแบบยั่งยืน ความผิดพลาดของการพัฒนาแบบตะวันตกภายใต้กระแสบริโภคนิยม และความไม่กลมกลืนของการพัฒนาตามหลักวิชาการสมัยใหม่และการพัฒนาตามหลักพระพุทธศาสนา การพัฒนานบนพื้นฐานเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ การพัฒนาที่ไม่ทำลายระบบนิเวศน์ ทดลองสร้างโมเดลโครงการพัฒนาแบบยั่งยืนโดยผสมผสานหลักพระพุทธศาสนากับวิทยาการสมัยใหม่เข้าด้วยกัน พระพุทธศาสนากับสันติภาพ</p>		- ยกเลิกรายวิชา
<p>BU5017 พระพุทธศาสนาในสังคมไทยร่วมสมัย 3 (3-0-6)</p> <p>Buddhism in the Contemporary Thai Society</p> <p>ประวัติการนับถือพระพุทธศาสนาของชนชาติไทย พระพุทธศาสนากับชนชาติไทย พระพุทธศาสนาในฐานะศาสนาประจำชาติไทย พระพุทธศาสนากับความมั่นคงของชาติ สถานะของพระพุทธศาสนาในสังคมไทยปัจจุบัน บทบาทของสถาบันสงฆ์ สถาบันพระมหากษัตริย์ รัฐบาล ประชาชนต่อพระพุทธศาสนา การบริหาร การศึกษา การปฏิบัติและการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระสงฆ์และพุทธบริษัท บทบาทของพระสงฆ์ในสังคมไทยและสังคมโลก</p>		
<p>BU5018 การบริหารกิจการพระพุทธศาสนา 3 (3-0-6)</p>	<p>PH2109 ดิจิทัลเพื่อการบริหารกิจการพระพุทธศาสนา 3 (3-0-6)</p>	<p>- แก้ไขรหัสรายวิชา</p> <p>- แก้ไขชื่อรายวิชา</p>

หลักสูตรเดิม พ.ศ. 2563	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567	เหตุผล
<p>Buddhist Affairs Administration</p> <p>วิเคราะห์รูปแบบและโครงสร้างการบริหารกิจการพระพุทธศาสนาในสมัยพุทธกาล ถึงปัจจุบัน หลักการบริการกิจการพระพุทธศาสนาโดยพุทธบริษัท ศึกษาโครงสร้าง ระบบการปกครองและระบบบริหารกิจการคณะสงฆ์ไทย การบริหารการศึกษาคณะสงฆ์ การจัดการ ศาสนสมบัติภาวะผู้นำทางพระพุทธศาสนา กรณีศึกษาและแนวทางการบริหารจัดการทุนบุญชีวัด และการตรวจสอบ</p> <p>ศึกษาสภาพการณ์บริหารจัดการวัด การพัฒนาวัดโดยใช้แนวคิดการบริหารจัดการ และการบริหารจัดการที่ดีความสัมพันธ์ระหว่างวัดกับชุมชน หลักการมีส่วนร่วมการบริหารจัดการวัดของชุมชน และการพัฒนาวัดให้วัดเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้และศูนย์รวมทางจิตใจของชุมชน</p>	<p>Digital for Buddhist Affairs Administration</p> <p>การบริหารกิจการพระพุทธศาสนาในประเทศไทย</p> <p>รูปแบบของการพัฒนาดิจิทัล การประยุกต์ใช้ดิจิทัลเพื่อการบริหารกิจการพระพุทธศาสนาในปัจจุบัน</p>	<p>- แก้ไขคำอธิบายรายวิชา</p> <p>- เพื่อให้เป็นตามไปวัตถุประสงค์และผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร</p>
	<p>PH2106 นวัตกรรมเพื่อพัฒนาปัญญาและคุณธรรม 3 (3-0-6)</p> <p>Innovation for Wisdom and Morality Development</p> <p>แนวคิด ทฤษฎี หลักการ กระบวนการพัฒนานวัตกรรม ประเภทของนวัตกรรม นวัตกรรมที่พัฒนาปัญญาและคุณธรรม วิเคราะห์โอกาสในการสร้างนวัตกรรมเชิงพุทธ</p>	<p>- เพิ่มรายวิชา</p> <p>- เพื่อให้เป็นตามไปวัตถุประสงค์และผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร</p>
	<p>PH2107 พิธีการในพระพุทธศาสนา 3 (3-0-6)</p> <p>Ceremonies in Buddhism</p>	<p>- เพิ่มรายวิชา</p> <p>- เพื่อให้เป็นตามไปวัตถุประสงค์และผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร</p>

หลักสูตรเดิม พ.ศ. 2563	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567	เหตุผล
	ศาสนพิธี กุศลพิธี บุญพิธี ทานพิธี ปกณกพิธี ลักษณะและความหมายในการประกอบพิธีการต่าง ๆ ในพระพุทธศาสนา เข้าร่วมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา	
	PH2110 สุขภาวะในพระไตรปิฎก 3 (3-0-6) Health Care in Tipitaka แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการดูแลทางด้านร่างกาย จิต อารมณ์ สังคมที่ปรากฏในพระไตรปิฎกหรือเอกสารที่เกี่ยวข้อง หลักการบริหาร หลักเสขียวัตรเพื่อสุขอนามัย บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาสุขภาพ	- เพิ่มรายวิชา - เพื่อให้เป็นตามไปวัตถุประสงค์และผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร

ชื่อวิชา-คำอธิบายรายวิชา		การเปลี่ยนแปลง
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2563	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567	
PH2001 ปรัชญาเบื้องต้น 3 (3-0-6) Introduction to Philosophy ศึกษาความหมาย ขอบเขตของปรัชญา สาขาของปรัชญา ได้แก่ อภิปรัชญา ญาณวิทยา จริยศาสตร์ สุนทรียศาสตร์ และตรรกวิทยา แนวความคิดของลัทธิปรัชญาต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อสังคมทั้งตะวันตกและตะวันออก สามารถประยุกต์แนวคิดเหล่านี้กับการดำรงชีวิตตามหลักการของเหตุผล	PH211 ปรัชญาเบื้องต้น 3 (3-0-6) Introduction to Philosophy ความหมาย ขอบเขต คุณค่า และสาขาของปรัชญา อันประกอบด้วยอภิปรัชญา ญาณวิทยา จริยศาสตร์ สุนทรียศาสตร์และตรรกศาสตร์ แนวคิดของนักปรัชญาสำนักต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อสังคมทั้งตะวันตกและตะวันออก ประยุกต์แนวคิดของนักปรัชญาสำนักต่าง ๆ กับการดำรงชีวิตตามหลักการของเหตุผล	- ปรับรหัสรายวิชา - ปรับชื่อวิชา - คำอธิบายรายวิชา - เพื่อให้เป็นตามไปวัตถุประสงค์และผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร
PH2002 ปรัชญาตะวันออก 3 (3-0-6)		- ยกเลิกรายวิชา

ชื่อวิชา-คำอธิบายรายวิชา		การเปลี่ยนแปลง
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2563	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567	
Eastern Philosophy ศึกษาแนวความคิดทางอภิปรัชญา ญาณวิทยา และ จริยศาสตร์ของอุปนิษัท เวทานตะ เช่น พุทธ คริสต์ อิสลาม ขงจื้อ เล่าจื้อ ซินโต		
PH2003 ปรัชญาตะวันตก 3 (3-0- 6) Western Philosophy ศึกษาความหมาย ขอบเขตปัญหาของอภิปรัชญา ทฤษฎีทางอภิปรัชญาของ เพลโต อริสโตเติล คานท์ สปิโนซา อ็อกส์ติน และศึกษาแนวความคิดปรัชญาสมัยใหม่ เน้นปรัชญา ของเดส์คาร์ตส์ ไลบ์นิซ เบคอน ฮูม ล็อก เบิร์กเลย์ นิทเช โซเพนเฮาเออร์ เฮเกล และมาร์กซ์		- ยกเลิกรายวิชา
PH2004 ปรัชญาสังคมและการเมือง 3 (3-0- 6) Social and Political Philosophy ศึกษามโนทัศน์ทางปรัชญาสังคมและการเมืองเกี่ยวกับ รัฐ สิทธิ เสรีภาพ ความเสมอภาคและความยุติธรรม วิเคราะห์ สังคมและการเมืองไทยเชิงปรัชญาและหลักการปกครองตามแนว พุทธศาสตร์	PH2115 ปรัชญาสังคมและการเมือง 3 (3-0- 6) Social and Political Philosophy ความหมาย ขอบเขต แนวคิดและทฤษฎีทางปรัชญา สังคมและการเมือง แนวคิดของนักปรัชญาสำนักต่าง ๆ ที่ เกี่ยวกับกำเนิดและพัฒนาการทางด้านสิทธิ เสรีภาพ ความ เสมอภาค ความยุติธรรม และประเด็นปัญหาทางสังคมและ การเมืองปัจจุบัน	- ปรับรหัสรายวิชา - คำอธิบายรายวิชา - เพื่อให้เป็นตามไปวัตถุประสงค์และผลลัพธ์การเรียนรู้ของ หลักสูตร
PH2005 ปรัชญาศาสนา 3 (3-0- 6)	PH2116 ปรัชญาศาสนา 3 (3-0- 6)	- ปรับรหัสรายวิชา - คำอธิบายรายวิชา

ชื่อวิชา-คำอธิบายรายวิชา		การปรับเปลี่ยน	
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2563	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567		
Philosophy of Religion ศึกษาความหมายและขอบเขตของปรัชญาศาสนา ความแตกต่างระหว่างศาสนา ปรัชญา และวิทยาศาสตร์ ปรัชญาเกี่ยวกับสิ่งเหนือธรรมชาติ เหตุผลและศรัทธาในศาสนาตามแนวคิดของเทวนิยมกับอเทวนิยมและศาสตร์สาขาอื่น	Philosophy of Religion ความหมายและขอบเขตของปรัชญาศาสนา ความสอดคล้องและความต่างระหว่างศาสนากับปรัชญา ศรัทธากับปัญญาในศาสนาตามแนวคิดเทวนิยมกับอเทวนิยมและศาสตร์สาขาอื่น แนวคิดเกี่ยวกับอัญมณีนิยม วิมตินิยมทางศีลธรรม และรหัสยลัทธิทางศาสนา รวมถึงประเด็นปัญหาเกี่ยวกับศาสนิกกับคนรุ่นใหม่	- เพื่อให้เป็นตามไปวัตถุประสงค์และผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร	
PH2006 ประวัติศาสตร์ศาสนา 3 (3-0-6) History of Religion ศึกษากำเนิด ประวัติผู้ก่อตั้ง วิวัฒนาการของศาสนา ปรัชญา หลักธรรมคำสอน พิธีกรรม และจุดมุ่งหมายสูงสุดของศาสนาต่าง ๆ	PH2118 ประวัติศาสตร์ศาสนา 3 (3-0-6) History of Religion ความหมาย ประเภทของศาสนา กำเนิดของศาสนา ประวัติผู้ก่อตั้ง พัฒนาการทางศาสนา หลักคำสอน พิธีกรรม โบราณสถานที่สำคัญ และจุดมุ่งหมายสูงสุดของศาสนาต่าง ๆ	- ปรับรหัสรายวิชา - คำอธิบายรายวิชา - เพื่อให้เป็นตามไปวัตถุประสงค์และผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร	
PH2007 ศาสนา วัฒนธรรมและสังคมไทย 3 (3-0-6) Religion, Culture and Thai Society ศึกษาลักษณะโครงสร้าง ความสัมพันธ์ระหว่างศาสนา วัฒนธรรมและสังคมไทย และการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่ส่งผลกระทบต่อศาสนาในปัจจุบัน	PH2142 ศาสนา วัฒนธรรมและสังคมไทย 3 (3-0-6) Religion, Culture, and Thai Society ความสำคัญของศาสนา ลักษณะโครงสร้างทางวัฒนธรรม ระบบชนชั้นทางสังคมไทย คติความเชื่อทางศาสนา วัฒนธรรมและสังคมไทย ความสัมพันธ์ระหว่างศาสนา วัฒนธรรมและสังคมไทย การเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่ส่งผลกระทบต่อศาสนาและวัฒนธรรมไทยปัจจุบัน	- ปรับรหัสรายวิชา - เพื่อให้เป็นตามไปวัตถุประสงค์และผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร	
PH2008 ศาสนากับสันติภาพ 3 (3-0-6)	PH2133 ศาสนากับสันติภาพโลก 3 (3-0-6)	- ปรับรหัสรายวิชา - ปรับชื่อรายวิชา	

ชื่อวิชา-คำอธิบายรายวิชา		การเปลี่ยนแปลง
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2563	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567	
Religion and Peace ศึกษาแนวความคิดทางศาสนาที่เกี่ยวกับสันติภาพ เปรียบเทียบแนวคิดและหลักธรรมคำสอนของศาสนาต่าง ๆ บทบาทของศาสนาในการส่งเสริมสันติภาพ	Religion and World Peace แนวคิดและทฤษฎีสันติภาพ บทบาทของศาสนาในการ ส่งเสริมสันติภาพ รูปแบบและวิธีการแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง ตามหลักการทางศาสนาต่าง ๆ สามารถประยุกต์หลักธรรมและ วิธีการทางศาสนาเพื่อให้เกิดสันติภาพทั้งภายในและภายนอก	- คำอธิบายรายวิชา - เพื่อให้เป็นตามไปวัตถุประสงค์และผลลัพธ์การเรียนรู้ของ หลักสูตร
PH2009 พิธีกรรมทางศาสนา 3 (3-0-6) Religious Rite and Ceremony ศึกษาลักษณะและความสำคัญของพิธีกรรมใน พระพุทธศาสนา ศาสนาคริสต์ ศาสนาอิสลามศาสนาฮินดูและ ศาสนาสิกข์ในประเทศไทย		- ยกเลิกรายวิชา
PH2010 การเผยแผ่ศาสนา 3 (3-0-6) Propagation of Religions ศึกษาวิธีการเผยแผ่ศาสนา หลักธรรม คำสอน พิธีกรรม นิกาย และจุดมุ่งหมายสูงสุดของศาสนาต่าง ๆ	PH2120 การเผยแผ่ศาสนาในยุคดิจิทัล 3 (3-0-6) Propagation of Religion in Digital Age ความหมายของการเผยแผ่ศาสนา วิเคราะห์ข้อดีและ ข้อเสีย การเลือกสื่อดิจิทัลที่เหมาะสม การออกแบบและจัดทำ เนื้อหา เทคนิคและวิธีการประยุกต์ใช้สื่อดิจิทัล เปรียบเทียบ และประเมินผลของการเผยแผ่ศาสนาในยุคดิจิทัล	- ปรับรหัสรายวิชา - ปรับชื่อรายวิชา - คำอธิบายรายวิชา - เพื่อให้เป็นตามไปวัตถุประสงค์และผลลัพธ์การเรียนรู้ของ หลักสูตร
PH2011 พื้นฐานทางอารยธรรมและวัฒนธรรม 3 (3-0-6) Foundation of Culture and Civilization ความสำคัญ ความหมายประวัติความเป็นมาลักษณะ ของวัฒนธรรม การแยกประเภทของอารยธรรมสากลอารย	PH2121 พื้นฐานทางอารยธรรมและวัฒนธรรม 3 (3-0-6) Foundation of Civilization and Culture ความหมาย ความสำคัญ ประเภท ลักษณะของอารย ธรรมและวัฒนธรรม ความสัมพันธ์ระหว่างอารยธรรมกับ	- ปรับรหัสรายวิชา - คำอธิบายรายวิชา - เพื่อให้เป็นตามไปวัตถุประสงค์และผลลัพธ์การเรียนรู้ของ หลักสูตร

ชื่อวิชา-คำอธิบายรายวิชา		การปรับเปลี่ยน
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2563	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567	
<p>ธรรมตะวันตกอารยธรรมตะวันออกและอารยธรรมเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่มีอิทธิพลต่อวัฒนธรรมไทยทั้งด้านศิลปวัฒนธรรมการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม</p>	<p>วัฒนธรรม แนวคิดและทฤษฎีทางอารยธรรมและวัฒนธรรม วัฒนธรรมกับสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง วัฒนธรรมเพื่อการเข้าใจปรากฏการณ์ทางสังคมปัจจุบัน</p>	
<p>PH2012 พลวัตทางสังคมและการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม 3 (3-0-6)</p> <p>Social and Cultural Dynamic</p> <p>แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และวัฒนธรรม ศึกษาปัจจัย ประเภท รูปแบบของการเปลี่ยนแปลง ลักษณะต่างๆของสังคมและวัฒนธรรม ระบบความเชื่อของสังคมไทย รวมถึงศึกษาวิวัฒนาการการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทย ด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และการเมืองการปกครองจากอดีตจนถึงปัจจุบัน</p>	<p>PH2122 พลวัตทางสังคมและวัฒนธรรม 3 (3-0-6)</p> <p>Social and Cultural Dynamics</p> <p>แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม ประเภท รูปแบบ วิวัฒนาการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และการเมืองการปกครองจากอดีตจนถึงปัจจุบัน เงื่อนไขและปัญหาที่มีผลต่อวิถีชีวิตของประชากรในสังคมพหุวัฒนธรรม แนวโน้มและทิศทางการเปลี่ยนแปลงในอนาคตของสังคมไทย</p>	<p>- ปรับรหัสรายวิชา</p> <p>- ปรับชื่อรายวิชา</p> <p>- คำอธิบายรายวิชา</p> <p>- เพื่อให้เป็นตามไปวัตถุประสงค์และผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร</p>
<p>PH2013 สุนทรียทัศน์ทางวัฒนธรรมและการดำเนินชีวิต 3 (3-0-6)</p> <p>Cultural Aesthetics and Living</p> <p>ความหมายลักษณะและความสำคัญของสุนทรียทัศน์ทางวัฒนธรรม สุนทรียทัศน์ทางวัฒนธรรมที่มีผลต่อการดำเนินชีวิต วิธีคิดเชิงสร้างสรรค์ การอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข</p>		<p>- ยกเลิกรายวิชา</p>
<p>PH2014 เศรษฐกิจสร้างสรรค์ในยุควัฒนธรรมร่วมสมัย 3 (3-0-6)</p> <p>Creative Economy of Contemporary Culture</p> <p>ความรู้เรื่องเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในยุควัฒนธรรมร่วมสมัย การพัฒนา การแก้ไขปัญหา การปรับตัว การป้องกัน เพื่อ</p>	<p>PH2139 วัฒนธรรมสร้างสรรค์ในสังคมสมัยใหม่ 3 (3-0-6)</p> <p>Soft Power in Modern Society</p> <p>ความหมาย แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับวัฒนธรรมสร้างสรรค์ วัฒนธรรมสร้างสรรค์ในสังคมสมัยใหม่บนพื้นฐาน</p>	<p>- ปรับรหัสรายวิชา</p> <p>- ปรับชื่อรายวิชา</p> <p>- คำอธิบายรายวิชา</p> <p>- เพื่อให้เป็นตามไปวัตถุประสงค์และผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร</p>

ชื่อวิชา-คำอธิบายรายวิชา		การเปลี่ยนแปลง
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2563	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567	
ความมั่นคงและความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ ความสัมพันธ์ระหว่างเศรษฐกิจสร้างสรรค์และวัฒนธรรมไทย	ของความเป็นไทย วัฒนธรรมสร้างสรรค์กับแนวคิดด้านอาหาร ผ้าไทยและการออกแบบแฟชั่น ภาพยนตร์และวีดิทัศน์ ศิลปะ การป้องกันตัว และเทศกาลประเพณี	
PH2015 ภาษาอังกฤษสำหรับปรัชญาศาสนาและวัฒนธรรม 3 (3-0-6) English for Philosophy, Religious and Cultural Studies ศึกษาปรัชญาศาสนาและวัฒนธรรม ด้วยภาษาอังกฤษ พร้อมทั้งคำศัพท์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับปรัชญาศาสนาและวัฒนธรรมนั้น ๆ ด้วยกรสนทนา บรรยาย และตอบคำถาม		- ยกเลิกรายวิชา
PH2016 ระเบียบวิธีวิจัยทางปรัชญาศาสนาและวัฒนธรรม 3 (3-0-6) Research in Philosophy, Religion, and Culture ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการวิจัยทางวัฒนธรรม หลักการ เทคนิค วิธีการในการตั้งประเด็นปัญหา การกำหนดขอบเขตและการออกแบบงานวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ วิธีการเก็บข้อมูลภาคสนามและการวิเคราะห์ข้อมูล ตลอดจนการนำเสนอผลการวิจัย	PH2138 ระเบียบวิธีวิจัยทางปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม 3 (3-0-6) Research in Philosophy, Religion, and Culture ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการวิจัยทางปรัชญา ศาสนา และวัฒนธรรม ประเภทของการวิจัย การตั้งประเด็นปัญหาและสมมติฐานการวิจัย การสำรวจเอกสารและรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสุ่มตัวอย่าง การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การนำเสนอรายงานวิจัย และการเขียนบทความวิจัย	- ปรับรหัสรายวิชา - เพื่อให้เป็นไปตามไปวัตถุประสงค์และผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร
PH2017 ปรัชญาหลังนวยุค 3 (3-0-6) Post-modern Philosophy ศึกษาวิธีการของปรัชญาปรากฏการณ์วิทยา ลัทธิอัตถิภาวนิยม ลัทธิโครงสร้าง ลัทธิหลังโครงสร้าง ลัทธิหรือทำลาย ลัทธิหรือสร้างใหม่ และลัทธิหลังนวยุคสายกลาง	PH2128 ปรัชญาหลังนวยุค 3 (3-0-6) Post-modern Philosophy ความหมาย ขอบเขตของปรัชญาหลังนวยุค แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการตรรกศาสตร์ทางปรัชญา แนวคิดของโครงสร้างนิยม หลังโครงสร้างนิยม ลัทธิหรือทำลาย ลัทธิหรือสร้างใหม่ และปรัชญาหลังนวยุค	- ปรับรหัสรายวิชา - คำอธิบายรายวิชา - เพื่อให้เป็นไปตามไปวัตถุประสงค์และผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร

ชื่อวิชา-คำอธิบายรายวิชา		การปรับเปลี่ยน		
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2563		หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567		
		ยุคสายกลาง รวมถึงศาสตร์แห่งการตีความทางปรัชญาและศาสนา เพื่อแก้ปัญหาสังคมปัจจุบัน		
PH2018 พุทธปรัชญาเถรวาท 3 (3-0-6) Theravada Buddhist Philosophy ศึกษาหลักธรรมเรื่องโลก มนุษย์ ปฏิจจสมุปบาท ศรัทธาทาน กรรม สังสารวัฏ ไตรลักษณ์ และนิพพาน	3 (3-0-6)	PH2113 พุทธปรัชญา 3 (3-0-6) Buddhist Philosophy หลักคำสอนเกี่ยวกับความจริง (สัจธรรม) และหลักปฏิบัติ (จริยธรรม) ในสำนักต่าง ๆ ของพุทธปรัชญาเถรวาทและมหายาน วิเคราะห์ด้วยการใช้เหตุผลตามวิธีการของปรัชญา	3 (3-0-6)	- ปรับรหัสรายวิชา - ปรับชื่อรายวิชา - คำอธิบายรายวิชา - เพื่อให้เป็นตามไปวัตถุประสงค์และผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร
PH2019 ปรัชญาการศึกษา 3 (3-0-6) Philosophy of Education ศึกษาจุดมุ่งหมายของปรัชญาการศึกษา หลักการเรียนรู้ วิธีสอน การทดสอบ การประเมินผล การบริหาร การศึกษา การศึกษาตามแนวพุทธศาสตร์ และแนวความคิดของนักปรัชญาการศึกษาคนสำคัญ	3 (3-0-6)	PH2125 ปรัชญาการศึกษา 3 (3-0-6) Philosophy of Education ความหมาย แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับปรัชญาการศึกษา จุดมุ่งหมายของปรัชญาการศึกษา ทฤษฎีการเรียนรู้ หลักการสอนและการบริหารการศึกษา ปรัชญาการศึกษาตามแนวพุทธศาสตร์และศาสตร์สมัยใหม่ และแนวความคิดของนักปรัชญาการศึกษาที่มีผลกระทบต่อการศึกษาในปัจจุบันและอนาคต	3 (3-0-6)	- ปรับรหัสรายวิชา - คำอธิบายรายวิชา - เพื่อให้เป็นตามไปวัตถุประสงค์และผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร
PH2020 ศาสนากับการพัฒนา 3 (3-0-6) Religion and Development ศึกษาแนวคิดและหลักธรรมคำสอนของศาสนาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับพัฒนามนุษย์และสังคม บทบาทขององค์กรทางศาสนาในการพัฒนามนุษย์และสิ่งแวดล้อม	3 (3-0-6)	PH2135 ศาสนากับพัฒนามนุษย์ 3 (3-0-6) Religion and Human Development แนวคิดเรื่องการพัฒนามนุษย์ บทบาทของศาสนาในการพัฒนามนุษย์ด้านร่างกาย สังคม จิตใจ และปัญญา การ	3 (3-0-6)	- ปรับรหัสรายวิชา - ปรับชื่อรายวิชา - คำอธิบายรายวิชา - เพื่อให้เป็นตามไปวัตถุประสงค์และผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร

ชื่อวิชา-คำอธิบายรายวิชา		การปรับเปลี่ยน
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2563	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567	
	ประยุกต์ใช้หลักธรรมคำสอนและพิธีกรรมของศาสนาเพื่อพัฒนาตนเอง	
PH2021 ศาสนากับภาวะผู้นำ 3 (3-0-6) Religion and Leadership ศึกษาภาวะผู้นำตามหลักศาสนาต่าง ๆ อัตลักษณ์ของผู้นำตามหลักศาสนา บทบาทขององค์กรศาสนาในการพัฒนาภาวะผู้นำ และการนำหลักธรรมทางศาสนา มาสร้างภาวะผู้นำ	PH2131 ศาสนากับภาวะผู้นำ 3 (3-0-6) Religion and Leadership แนวคิดและทฤษฎีภาวะผู้นำ ความสัมพันธ์ระหว่างศาสนากับภาวะผู้นำ เปรียบเทียบหลักธรรมคำสอนของศาสนาต่าง ๆ ที่ส่งเสริมภาวะผู้นำ นำหลักธรรมคำสอนของศาสนาไปประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาภาวะผู้นำของตนเอง	- ปรับรหัสรายวิชา - คำอธิบายรายวิชา - เพื่อให้เป็นตามไปวัตถุประสงค์และผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร
PH2022 ศาสนากับความตาย 3 (3-0-6) Religion and Death ศึกษาความหมาย แนวความคิด พิธีกรรมของศาสนาต่างๆ ที่เกี่ยวกับความตาย ปัญหาเกี่ยวกับการฆ่าตัวตาย (หลักกา รุณยฆาต) และการยินยอมให้ผู้อื่นฆ่าตนเอง	PH2134 ชีวิตและความตายในศาสนา 3 (3-0-6) Life and Death in Religion แนวคิดเรื่องชีวิต ความหมายของการมีชีวิตอยู่ ความหมายของความตาย ชีวิตหลังความตายในศาสนาต่าง ๆ การประยุกต์ใช้แนวคิดเรื่องชีวิตและความตายในศาสนาต่าง ๆ เพื่อพัฒนาตนเองและสังคม	- ปรับรหัสรายวิชา - ปรับชื่อรายวิชา - คำอธิบายรายวิชา - เพื่อให้เป็นตามไปวัตถุประสงค์และผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร
PH 2023 ศาสนากับวัฒนธรรม 3 (3-0-6) Religions and Culture ศึกษาหลักธรรม ความเชื่อ พิธีกรรม ในพระพุทธศาสนา ศาสนาคริสต์ อิสลาม พราหมณ์ ฮินดู และซิกข์ ในประเทศไทย การดำเนินชีวิตบนความหลากหลายในพหุ		- ยกเลิกรายวิชา

ชื่อวิชา-คำอธิบายรายวิชา		การปรับเปลี่ยน
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2563	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567	
วัฒนธรรม ความสัมพันธ์และบทบาทของศาสนาและวัฒนธรรม		
PH2024 วัฒนธรรมร่วมสมัย 3 (3-0-6) Contemporary Cultural รูปแบบและพัฒนาการของวัฒนธรรมดั้งเดิม และวัฒนธรรมสมัยใหม่ที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตในโลกยุคปัจจุบัน ศึกษาพลวัตและการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมและการปรับตัวและการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมและการปรับตัวให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างเหมาะสม	PH2140 วิถีชีวิตในสังคมพหุวัฒนธรรม 3 (3-0-6) Lifestyle in Multicultural Society ความหมาย ความสำคัญ แนวคิดเกี่ยวกับวิถีชีวิตและสังคมพหุวัฒนธรรม ปรัชญาการใช้ชีวิต การสัมผัสวัฒนธรรมผ่านกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง การยอมรับความต่างทางพหุวัฒนธรรม การใช้ชีวิตของกลุ่มคนในสังคมพหุวัฒนธรรมเพื่อความเข้าใจซึ่งกันและกันและอยู่ร่วมกันอย่างสันติ	- ปรับรหัสรายวิชา - ปรับชื่อรายวิชา - คำอธิบายรายวิชา - เพื่อให้เป็นตามไปวัตถุประสงค์และผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร
PH2025 วัฒนธรรมกับการท่องเที่ยวเชิงพระพุทธศาสนา 3 (3-0-6) Cultural and Buddhist Tourism ความสำคัญ ความหมาย ประเภท และเครือข่ายการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมเชิงพระพุทธศาสนา ปัจจัยทางวัฒนธรรมที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงพุทธ บูรณาการความรู้เพื่อศึกษา วางแผน การจัดการการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมเชิงพุทธ เพื่อส่งเสริมและอนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรมทางพระพุทธศาสนาอย่างยั่งยืน และเอื้อประโยชน์ทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม	PH2137 วัฒนธรรมกับการท่องเที่ยวเชิงพระพุทธศาสนา 3 (3-0-6) Culture and Buddhist Tourism แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับวัฒนธรรมและการท่องเที่ยว ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมกับการท่องเที่ยว วัฒนธรรมกับการท่องเที่ยวเชิงพระพุทธศาสนา องค์ประกอบประเภท และพัฒนาการการท่องเที่ยวเชิงพระพุทธศาสนาอย่างยั่งยืน	- ปรับรหัสรายวิชา - คำอธิบายรายวิชา - เพื่อให้เป็นตามไปวัตถุประสงค์และผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร
PH2026 ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านไทย 3 (3-0-6) Thai Folk Culture	PH2123 ไทยคดีศึกษา 3 (3-0-6) Thai Studies	- ปรับรหัสรายวิชา - ปรับชื่อรายวิชา - คำอธิบายรายวิชา

ชื่อวิชา-คำอธิบายรายวิชา		การเปลี่ยนแปลง
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2563	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567	
ประวัติ ความเป็นมา และ แหล่งกำเนิด ศิลปะวัฒนธรรมจิตรกรรม ปฏิมากรรม หัตถกรรมพื้นบ้านในแต่ละท้องถิ่นเครื่องมือเครื่องใช้การปั้นการแกะสลักการจักสาน การถักทองานฝีมือพื้นบ้านทุกชนิดที่มีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิตความเชื่อและศาสนาการนำองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษามาประยุกต์ให้เกิดประโยชน์ต่อเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน	แนวคิดเกี่ยวกับไทยคดีศึกษา ทรัพยากรและพื้นที่ศึกษา รากฐานสังคมไทย องค์ความรู้เกี่ยวกับไทยคดีศึกษาในมิติประวัติศาสตร์ สังคมศาสตร์ ศาสนาและความเชื่อ มรดกภูมิปัญญา และศิลปวัฒนธรรม การบูรณาการองค์ความรู้ไทยคดีศึกษากับการท่องเที่ยว	- เพื่อให้เป็นตามไปวัตถุประสงค์และผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร
PH2027 การฝึกภาคสนาม 6 (270) Field experience ศึกษาการปฏิบัติงานในสถานที่ฝึกงานที่เหมาะสมในลักษณะพนักงานชั่วคราวตามโครงการที่ได้รับมอบหมาย ตลอดจนการจัดทำรายงานและการนำเสนอ	PH2143 การฝึกภาคสนาม 6 (270) Field experience การปฏิบัติงานในสถานที่ฝึกงานที่เหมาะสมในลักษณะพนักงานชั่วคราวตามโครงการที่ได้รับมอบหมาย ตลอดจนการจัดทำรายงานและการนำเสนอ	- ปรับรหัสรายวิชา - คำอธิบายรายวิชา - เพื่อให้เป็นตามไปวัตถุประสงค์และผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร
	PH2112 การใช้เหตุผลและการตีความ 3 (3-0-6) Reasoning and Interpretation ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการใช้เหตุผลและการตีความ หลักการใช้เหตุผลทางปรัชญา หลักการตีความทางปรัชญาและศาสนา ประยุกต์ใช้หลักการใช้เหตุผลและการตีความทางปรัชญาและศาสนาเพื่อแก้ปัญหาสังคมปัจจุบัน	- เพิ่มรายวิชา - เพื่อให้เป็นตามไปวัตถุประสงค์และผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร
	PH2113 พุทธศิลป์ศึกษา 3 (3-0-6) Buddhist Art Studies	- เพิ่มรายวิชา - เพื่อให้เป็นตามไปวัตถุประสงค์และผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร

ชื่อวิชา-คำอธิบายรายวิชา		การเปลี่ยนแปลง
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2563	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567	
	ประวัติและพัฒนาการทางด้านรูปแบบ คติความเชื่อ และเทคนิคการสร้างงานพุทธศิลป์ในอินเดีย ลังกา ชวา ขอม พม่า จาม และในประเทศไทย	
	PH2114 ปรัชญาเทคโนโลยี 3 (3-0-6) Philosophy of Technology ความหมาย ประเภท พัฒนาการ และความสัมพันธ์ระหว่างเทคโนโลยีกับวิทยาศาสตร์ ผลกระทบของเทคโนโลยีต่อสังคมในด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม จริยธรรมทางด้านเทคโนโลยี การประเมินคุณค่าเทคโนโลยี วิเคราะห์แนวโน้มและประเด็นท้าทายของเทคโนโลยีในอนาคต	- เพิ่มรายวิชา - เพื่อให้เป็นตามไปวัตถุประสงค์และผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร
	PH2117 ปรัชญาการออกแบบชีวิต 3 (3-0-6) Philosophy of Life Design ความหมาย องค์ประกอบ และคุณค่าของชีวิตในแง่มุมปรัชญา วิทยาศาสตร์ และสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนามนุษย์ การถอดรหัสชีวิต การออกแบบชีวิตและครอบครัว พัฒนาการสมดุลชีวิต ความปลอดภัยและการเผชิญความเสี่ยงในชีวิต พิษภัยกรรรมชีวิต การเปลี่ยนความรู้สู่ชีวิต ภูมิคุ้มกันและนวัตกรรมชีวิต การสร้างและออกแบบชีวิตที่ดี ผู้ประกอบการชีวิต การวิพากษ์ชีวิต และพลังความคิดบวก	- เพิ่มรายวิชา - เพื่อให้เป็นตามไปวัตถุประสงค์และผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร
	PH2124 ปรัชญาไทย 3 (3-0-6)	- เพิ่มรายวิชา

ชื่อวิชา-คำอธิบายรายวิชา		การเปลี่ยนแปลง
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2563	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567	
	<p>Thai Philosophy</p> <p>แนวคิดหลักจากงานวรรณคดีไทยที่สำคัญจากอดีตถึงปัจจุบัน รวมถึงแนวคิด บทบาทและผลงานของนักคิด นักเขียน ผู้นำทางศาสนา นักปราชญ์ไทยและปราชญ์ชาวบ้านที่มีอิทธิพลต่อสังคมไทย</p>	- เพื่อให้เป็นตามไปวัตถุประสงค์และผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร
	<p>PH2126 ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 3 (3-0-6)</p> <p>Philosophy of Sufficiency Economy</p> <p>ความหมาย คุณลักษณะและเงื่อนไขของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หลักพุทธธรรมที่ปรากฏในปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาตนเอง ครอบครัว และสังคม ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการสร้างสมดุลการพัฒนาในมิติด้านสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน</p>	- เพิ่มรายวิชา - เพื่อให้เป็นตามไปวัตถุประสงค์และผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร
	<p>PH2127 ปรัชญาวิทยาศาสตร์ 3 (3-0-6)</p> <p>Philosophy of Science</p> <p>แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับปรัชญาและวิทยาศาสตร์ ความสอดคล้องและความต่างระหว่างปรัชญากับวิทยาศาสตร์ แนวคิดพื้นฐานแบบสัจนิยมวิทยาศาสตร์ แบบอุปกรณนิยมวิทยาศาสตร์ และความก้าวหน้าของวิทยาศาสตร์ รวมถึงปัญหาทางปรัชญาและวิทยาศาสตร์ในสังคมปัจจุบัน</p>	- เพิ่มรายวิชา - เพื่อให้เป็นตามไปวัตถุประสงค์และผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร

ชื่อวิชา-คำอธิบายรายวิชา		การเปลี่ยนแปลง
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2563	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567	
	PH2118 ปรัชญาเสรีภาพ 3 (3-0-6) Philosophy of Freedom ความหมาย ขอบเขต พัฒนาการทางแนวคิดด้านเสรีภาพในมิติต่าง ๆ แนวคิดอิสรภาพเชิงบวก อิสรภาพเชิงลบ เสรีภาพกับนัยัตินิยม ระบอบประชาธิปไตยกับเสรีภาพทางสังคมและการเมืองในอดีตกระทั่งปัจจุบัน	- เพิ่มรายวิชา - เพื่อให้เป็นตามไปวัตถุประสงค์และผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร
	PH2119 ศาสนาเปรียบเทียบ 3 (3-0-6) Comparative Religion ศึกษาศาสนาในเชิงเปรียบเทียบเกี่ยวกับหลักคำสอนที่สำคัญ คัมภีร์ นิกายหลัก ศาสนพิธี อุดมคติทางศาสนา การดำรงอยู่และบทบาทของศาสนาต่าง ๆ ในสังคมโลกปัจจุบัน	- เพิ่มรายวิชา - เพื่อให้เป็นตามไปวัตถุประสงค์และผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร
	PH2130 ศาสนากับวิถีชีวิตคนรุ่นใหม่ 3 (3-0-6) Religion and Lifestyle of New Generation ความหมาย แนวคิด และบทบาทของศาสนา ความสัมพันธ์ระหว่างศาสนากับวิถีชีวิตคนรุ่นใหม่ วิเคราะห์และวิพากษ์บทบาทของศาสนาต่อวิถีชีวิตคนรุ่นใหม่	- เพิ่มรายวิชา - เพื่อให้เป็นตามไปวัตถุประสงค์และผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร
	PH2136 ศาสนากับวิทยาศาสตร์ 3 (3-0-6) Religion and Science	- เพิ่มรายวิชา - เพื่อให้เป็นตามไปวัตถุประสงค์และผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร

ชื่อวิชา-คำอธิบายรายวิชา		การเปลี่ยนแปลง
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2563	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567	
	<p>ความหมาย ความสำคัญ ขอบเขต พัฒนาการทางศาสนาและวิทยาศาสตร์ แนวคิดทางศาสนาและทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์ ความสอดคล้องและความแตกต่างระหว่างศาสนากับวิทยาศาสตร์ ระบบความเชื่อทางศาสนากับกระบวนการทางวิทยาศาสตร์</p>	
	<p>PH2141 คติชนวิทยา 3 (3-0-6)</p> <p>Folklore</p> <p>ความหมาย ลักษณะ ขอบข่าย ประเภทของคติชนวิทยา แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับคติชนวิทยา คติชนวิทยากับการอนุรักษ์ภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม คติชนวิทยากับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ความสัมพันธ์ระหว่างคติชนกับแขนงวิชาที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>- เพิ่มรายวิชา</p> <p>- เพื่อให้เป็นตามไปวัตถุประสงค์และผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร</p>
หมวดวิชาเลือกเสรี 6 หน่วยกิต		
3. หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต (เลือกจากวิชาเลือกวิชาเอก หรือรายวิชาอื่นที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย)	3. หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต (เลือกจากวิชาเลือกวิชาเอก หรือรายวิชาอื่นที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย)	

ภาคผนวก ข

ภาระงานสอนและผลงานทางวิชาการของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร
และอาจารย์ประจำหลักสูตร

1. ประวัติและผลงานทางวิชาการ

1. ชื่อ - นามสกุล	พระครูวิกรมธรรมธัช ปิยธมฺโม (คัมภีรธรรม)
ตำแหน่ง	อาจารย์
สังกัด	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

2. คุณวุฒิ

คุณวุฒิ	สถาบันที่สำเร็จ	ปีที่สำเร็จ
ศน.ม.(พุทธศาสนาและปรัชญา)	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	2549
ศน.บ.(ปรัชญา)	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	2543

3. ผลงานทางวิชาการ

3.1 งานวิจัย

พระครูวิกรมธรรมธัช ปิยธมฺโม (คัมภีรธรรม). (2566). รูปแบบการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด. วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร, 11(7),ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 (2023): ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม – ธันวาคม 2566) หน้า. 2695-2707. (TCI 1).

<https://so03.tci-thaijo.org/index.php/journal-peace/issue/view/17053>

พระครูวิกรมธรรมธัช และพระครูชัยรัตนกร. (2563). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาการปฏิบัติธรรม กรรณฐานด้วยการเรียนรู้แบบสะท้อนคิด สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด วารสารพุทธปรัชญาวิวัฒน์ มมร. วิทยาเขตร้อยเอ็ด ร่วมกับ พระครูวิกรมธรรมธัช ปีที่ 4 ฉบับที่ 1 มกราคม-มิถุนายน 2563 หน้า 84-94. (TCI 2). <http://ojs.mbu.ac.th/index.php/jbpe/issue/view/75>

3.2 บทความวิชาการ

พระครูวิกรมธรรมธัช. (2565). พัฒนาเรื่องวรรณะ 4 หลักการปกครองในคัมภีร์พระเวท. วารสารรัฐศาสตร์สาส์น มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด, ปีที่ 2 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม – ธันวาคม 2566)1(2), 90-97. (TCI 2).

<http://ojs.mbu.ac.th/index.php/MBUPJ/issue/view/132>

4. ประสบการณ์การสอน

รายวิชาที่เคยสอน	หน่วยกิต
BU 5001 ประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนา	3
BU 5005 พุทธวิธีไทย	3
BU 5015 พระพุทธศาสนากับโลกาภิวัตน์	3
BU 5010 ศาสนศึกษา	3
BU 5002 พระไตรปิฎกศึกษา 1	3
BU 5009 พระพุทธศาสนามหายาน	3
BU 5005 พระพุทธศาสนานิกายหลัก	3
BU 5008 ศาสนากับสันติภาพ	3
PH 2016 จริยศาสตร์	3

2. ประวัติและผลงานทางวิชาการ

1. ชื่อ – นามสกุล พระมหาใจสิงห์ สิริธมโม (เถื่อนศรี)
 ตำแหน่ง อาจารย์
 สังกัด มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

2. คุณวุฒิ

คุณวุฒิ	สถาบันที่สำเร็จ	ปีที่สำเร็จ
พธ.ด. (ปรัชญา)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	2563
ศน.ม. (พุทธศาสนาและปรัชญา)	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	2558
ป.วค. (ประกาศนียบัตรวิชาชีพครู)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	2549
พธ.บ. (ศาสนา)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	2550

3. ผลงานทางวิชาการ

3.1 งานวิจัย

จรัส ลีกา, พระมหาณัฐพันธ์ หาญพงษ์, พระมหาปพน กตสาโร, พระมหาไพฑูริย์ สิริธมโม, พระมหาใจสิงห์ สิริธมโม. (2566). การวิเคราะห์สารัตถะมังคลัตถที่ปนีตามกรอบอาศรม 4, *วารสารวิชาการธรรมทรรศน์*, ปีที่ 23 ฉบับที่ 2 (2023): เมษายน - มิถุนายน : 209-224. (TCI 1).

<https://so06.tci-thaijo.org/index.php/dhammathas/issue/view/17788>

พระมหาอภิสิทธิ์ วิริโย, ธนันต์ชัย พัฒนะสิงห์, พระสมชาย ปโยโค, พระครูสุเมธจันทสิริ เพชรมาก, พระมหาใจสิงห์ สิริธมโม. (2565). การรักษาลักษณะในการสร้างความสันติสุขท่ามกลางพหุวัฒนธรรมในอีสานใต้. *วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์*, ปีที่ 7 ฉบับที่ 1 ประจำเดือน มกราคม-เมษายน 2565 หน้า 283-302. (TCI 2).

<https://so06.tci-thaijo.org/index.php/mcjou/issue/view/17018>

ธนันต์ชัย พัฒนะสิงห์, พระมหาอภิสิทธิ์ วิริโย, พระปลัดสมชาย ปโยโค, อิศรพงษ์ ไกรสินธุ์, พระมหาใจสิงห์ สิริธมโม, (2565). การเสริมสร้างเครือข่ายชุมชนสันติสุขในสังคมไทย. *วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์*, ปีที่ 7 ฉบับที่ 1 ประจำเดือน มกราคม-เมษายน 2565 หน้า 303-314. (TCI 2).

<https://so06.tci-thaijo.org/index.php/mcjou/issue/view/17018>

3.2 บทความวิชาการ

พระมหาใจสิงห์ เกื้อนครี, พระมหาสากล สุภรเมธี, พระปัญกร ปญญารโ, โสวิทย์ บำรุงภักดิ์, สงวน หล้าโพนทัน. (2565). การปฏิบัติธรรม คือ วิถีทางสู่ความสุขที่ยั่งยืน. *วารสารวรมัญญองแหรกพุทธศาสนาปริทรรศน์*, ปีที่ 9 ฉบับที่ 1 ประจำเดือน มกราคม-มิถุนายน 2565 หน้า 163-178. (TCI 2).

https://so06.tci-thaijo.org/index.php/Vanam_434/issue/view/17339

พระราชปริยัติวิมล, พระมหาสากล สุภรเมธี, พระใบฎีกา นรินทร์ สีลเตโช, สงวน หล้าโพนทัน, **พระมหาใจสิงห์ สิริธมโม**. (2564). แนวคิดความยุติธรรมที่พึงประสงค์ตามหลักพระพุทธศาสนา. *วารสารวรมัญญองแหรกพุทธศาสนาปริทรรศน์*, ปีที่ 8 ฉบับที่ 1 ประจำเดือน มกราคม-มิถุนายน 2564 หน้า 47-64. (TCI 2).

https://so06.tci-thaijo.org/index.php/Vanam_434/issue/view/17010

พระมหาใจสิงห์ สิริธมโม, พระใบฎีกานรินทร์ สีลเตโช, โสวิทย์ บำรุงภักดิ์, พระอ่อน มหิทธิโก, พระแสง จันทร ฐิตสาโร. (2564). วัด : พื้นที่สร้างสุขชุมชนในสังคมไทย. *วารสารพุทธปรัชญาวิวัฒน์*, ปีที่ 5 ฉบับที่ 1 ประจำเดือน มกราคม-มิถุนายน 2564 หน้า 59-73. (TCI 2).

<http://202.29.86.169/index.php/jbpe/issue/view/110>

พระมหาสากล สุภรเมธี, **พระมหาใจสิงห์ เกื้อนครี**, สงวน หล้าโพนทัน, สุภาพร คำสุกร, ทองเปลือง อภัยวงศ์. (2564). สังคมอุดมคติตามหลักพุทธปรัชญา. *วารสารวรมัญญองแหรกพุทธศาสนาปริทรรศน์*, ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 ประจำเดือน กรกฎาคม- ธันวาคม 2564 หน้า 87-102. (TCI 2).

https://so06.tci-thaijo.org/index.php/Vanam_434/issue/view/17011.

พระมหาใจสิงห์ สิริธมโม, พระมหานัฐพันธ์ สุทสนวิภาณี, พระมหาอภิรักษ์ สิริปัญญา, พระอ่อน มหิทธิโก. (2563). แนวทางแก้ไขปัญหาและพัฒนาสังคมสงฆ์ด้วยระบบอุปถัมภ์. *วารสารมหาวิทยาลัยมหา มกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด*, ปีที่ 9 ฉบับที่ 1 ประจำเดือน มกราคม-มิถุนายน 2563 หน้า 453-462.(TCI 2).

<https://so01.tci-thaijo.org/index.php/AJMBU/issue/view/16553>

พระมหาใจสิงห์ สิริธมโม. (2563). การพิจารณาความทุกข์ในการพัฒนาด้านสังคม. *วารสารพุทธปรัชญาวิวัฒน์*, ปีที่ 4 ฉบับที่ 1 ประจำเดือน มกราคม-มิถุนายน 2563 หน้า 64-79. (TCI 2).

<http://202.29.86.169/index.php/jbpe/issue/view/75>

พระอธิการประมวล อธิปัญญา (จันทรประทักษ์), พระมหามิตร ฐิตปัญญา, จรัส ลีกา, **พระมหาใจสิงห์ สิริธมโม**, พระนรินทร์ สีลเตโช. (2563). หลักกฤษฎาบรรณบถ 10 กับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์. *วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาลงกรณ์*, ปีที่ 7 ฉบับที่ 3 ประจำเดือน กรกฎาคม-กันยายน 2563 หน้า 32-44. (TCI 2).

<https://so02.tci-thaijo.org/index.php/jg-mcukk/article/view/243653/165970>

พระครูวิจิตรธรรมมาตร, จรัส ลีกา, **พระมหาใจสิงห์ สิริธมฺโม**, พระนรินทร์ สีลเตโช, พระอ่อน มหิทธิโก.
(2563). การวิเคราะห์ความรักในมัทรีกัณฑ์. *วารสารวิชาการธรรมทรศน์*, ปีที่ 20 ฉบับที่
4 ประจำเดือนตุลาคม-ธันวาคม 2563 หน้า 173-184. (TCI 1).

<https://so06.tci-thaijo.org/index.php/dhammathas/issue/view/16896>

4. ประสบการณ์การสอน

รายวิชาที่เคยสอน	หน่วยกิต
BU5001 ประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนา	3
BU5006 ภาษาบาลีเพื่อการค้นคว้าพระพุทธศาสนา	3
BU5010 ศาสนศึกษา	3
BU5015 พระพุทธศาสนากับโลกาภิวัตน์	3
BU5007 ภาษาสันสกฤตเพื่อการค้นคว้าทางพระพุทธศาสนา	3
GE2001 แนวคิดทางปรัชญาและวิทยาศาสตร์	3
PH2002 ปรัชญาตะวันออก	3
PH2003 ปรัชญาตะวันตก	3

3. ประวัติและผลงานทางวิชาการ

1. ชื่อ – นามสกุล นายทองเปลื้อง อภัยวงศ์
ตำแหน่ง อาจารย์
สังกัด มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอัยเย็ด

2. คุณวุฒิ

คุณวุฒิ	สถาบันที่สำเร็จ	ปีที่สำเร็จ
ศน.ม. (พุทธศาสนาและปรัชญา)	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	2549
ศน.บ. (การประถมศึกษา)	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	2542

3. ผลงานทางวิชาการ

3.1 บทความวิชาการ

- พระมหาสากล สุภรเมธี, พระมหาใจสิงห์ เกื้อนศรี, สงวน หล้าโพทนัน, สุภาพร คำสุกร, ทองเปลื้อง อภัยวงศ์. (2564). สังคมอุดมคติตามหลักพุทธปรัชญา, วารสารวันมกุฏองแหกรพุทธศาสตร์ปริทรรศน์, ประจำเดือน กรกฎาคม-ธันวาคม 8(2). หน้า. 87-102. (TCI 2).
https://so06.tci-thaijo.org/index.php/Vanam_434/issue/view/17011
- สุเมตรี เทพโสภา, จิราภรณ์ ผันสว่าง, พระครูปราโมทย์สีลคุณ และทองเปลื้อง อภัยวงศ์. (2564). การเผยแผ่พุทธวิธีเพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าวของคนไทยในศตวรรษที่ 21. วารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอัยเย็ด, ประจำเดือน มกราคม-มิถุนายน 10(1). หน้า. 792-806. (TCI 2).
<https://so01.tci-thaijo.org/index.php/AJMBU/issue/view/16725>
- ทองเปลื้อง อภัยวงศ์. (2563). การใช้หลักทศพิธราชธรรมเพื่อแก้ปัญหาความขัดแย้งในการบริหารองค์กร, วารสารพุทธปรัชญาวิวัฒน์, ประจำเดือนกรกฎาคม-ธันวาคม. 4(2). หน้า 106-119. (TCI 2).
<http://ojs.mbu.ac.th/index.php/jbpe/issue/view/84>

4. ประสบการณ์การสอน

รายวิชาที่เคยสอน	หน่วยกิต
BU 5001 ประศาสตร์พระพุทศาสนา	3
BU 5005 พุทธวิธีไทย	3
BU 5015 พระพุทศาสนากับโลกาวิวัฒน์	3

BU 5010 ศาสนศึกษา	3
BU 5002 พระไตรปิฎกศึกษา 1	3
BU 5009 พระพุทธศาสนามหายาน	3
BU 5005 พระพุทธศาสนานิกายหลัก	3
BU 5008 ศาสนากับสันติภาพ	3
PH 2016 จริยศาสตร์	3
PH 2015 สุนทรียศาสตร์	3
PH 2006 ปรัชญาตะวันตกสมัยใหม่	3
PH 2002 ปรัชญาอินเดียร่วมสมัย	3
PH 2018 ปรัชญาศาสนา	3
PH 2012 ปรัชญาเบื้องต้น	3

4. ประวัติและผลงานทางวิชาการ

1. ชื่อ - นามสกุล	นายอุทัย ภูคดหิน
ตำแหน่ง	อาจารย์
สังกัด	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

2. คุณวุฒิ

คุณวุฒิ	สถาบันที่สำเร็จ	ปีที่สำเร็จ
ศน.ม.(พุทธศาสนาและปรัชญา)	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	2550
ศน.บ.(สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา)	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	2547

3. ผลงานทางวิชาการ

3.1 บทความวิชาการ

สุทัศน์ ประทุมแก้ว, อุทัย ภูคดหิน, ทิพย์ภวิษณ์ ไสชาติ, พีรวัส อินทวิ. (2565). พหุวัฒนธรรม : การอยู่ร่วมกันของชุมชนตามแนวสธารณีย์ธรรมเชิงพุทธบูรณาการ. *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร*, 10(5).ปีที่ 10 ฉบับที่ 5 (2022): ประจำเดือนกรกฎาคม - สิงหาคม หน้า.2313-2325. (TCI 1).

<https://so03.tci-thaijo.org/index.php/journal-peace/issue/view/16937>

อุทัย ภูคดหิน, สุทัศน์ ประทุมแก้ว, พีรวัส อินทวิ. (2565). การจัดการความเครียดโดยใช้หลักอริยสัจ 4 ในการบริหารจัดการองค์กร. *วารสารพุทธปรัชญาวิวัฒน์*, 6(2).ที่ 6 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2565) หน้า. 650-661. (TCI 2).

<http://ojs.mbu.ac.th/index.php/jbpe/issue/view/131>

สุทัศน์ ประทุมแก้ว, พระพรสวรรค์ ใจตรง, อุทัย ภูคดหิน. (2563). อัตลักษณ์และคุณค่าทางความเชื่อของชาวลาวกับพิธีกรรม (ลงช่วง) ในจังหวัดศรีสะเกษ. *วารสารพุทธปรัชญาวิวัฒน์*, 4(2).ปีที่ 4 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2563) หน้า.64-73. (TCI 2).

<http://ojs.mbu.ac.th/index.php/jbpe/issue/view/84>

4. ประสบการณ์การสอน

รายวิชาที่เคยสอน	หน่วยกิต
BU 5009 พระพุทธศาสนามหายาน	3
BU 5005 พระพุทธศาสนานิกายหลัก	3
BU 5008 ศาสนากับสันติภาพ	3

PH 2006 ปรัชญาตะวันตกสมัยใหม่	3
PH 2002 ปรัชญาอินเดียร่วมสมัย	3
PH 2018 ปรัชญาศาสนา	3
PH 2012 ปรัชญาเบื้องต้น	3

5. ประวัติและผลงานทางวิชาการ

1. ชื่อ – นามสกุล นายปรเมธ ศรีภิญโญ
ตำแหน่ง อาจารย์
สังกัด มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอภัยภูเบศร์

2. คุณวุฒิ

คุณวุฒิ	สถาบันที่สำเร็จ	ปีที่สำเร็จ
ศน.ม. (พุทธศาสนาและปรัชญา)	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	2551
เปรียญธรรม 9 ประโยค	กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ	2546

3. ผลงานทางวิชาการ

3.1 งานวิจัย

พระครูโพธิ์สีลคุณ เป้งไชโยม, ไพฑูรย์ สอนมะไฟ, **ปรเมธ ศรีภิญโญ**, กิตติพัทธ์ เทศกำจร. (2564). การบูรณาการหลักพุทธธรรมในการพัฒนาธรรมนุญตำบลของประชาชนและองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ด. *วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ วัตวังตะวันตก จังหวัดนครศรีธรรมราช*, 6(8). ประจำเดือน มกราคม-มีนาคม 2564 หน้า 40-53 (TCI 1).
<https://so04.tci-thaijo.org/index.php/JSBA/issue/view/16806>

3.2 บทความวิชาการ

ปรเมธ ศรีภิญโญ, อิศเรศ จิณฤทธิ. (2566). ธรรมชาติของชั้น 5 ในพระไตรปิฎก. *วารสารเสฏฐวิทย์ปริทัศน์*, 3(1). ประจำเดือน มกราคม-เมษายน 2566 หน้า 1-13. (TCI 2).

<https://so12.tci-thaijo.org/index.php/stw/issue/view/51>

พระครูปลัดทองใบ สุภาโส, พระใบฎีกานรินทร์ สีลเตโช, **ปรเมธ ศรีภิญโญ**. (2563). แนวคิดสังคมและการปกครองในอัครคัมภีร์. *วารสารพุทธปรัชญาวิวัฒน์*, ปีที่ 4 ฉบับที่ 2 ประจำเดือน กรกฎาคม – ธันวาคม 2563 หน้า 54-63. 54-63. (TCI 2).

<http://ojs.mbu.ac.th/index.php/jbpe/issue/view/84>

4. ประสบการณ์การสอน

รายวิชาที่เคยสอน	หน่วยกิต
BU 5009 พระพุทธศาสนามหายาน	3
BU 5002 พระไตรปิฎกศึกษา 1	3
BU 5003 พระไตรปิฎกศึกษา 2	3

BU 5004 พระไตรปิฎกศึกษา 3	3
BU 5005 พระพุทธศาสนานิกายหลัก	3
BU 5006 ภาษาบาลีเพื่อการค้นคว้าพระพุทธศาสนา	3
BU 5008 ศาสนากับสันติภาพ	3

ภาคผนวก ค

เอกสารระบุกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับ หลักสูตร	ความต้องการ/ข้อกำหนดที่ เกี่ยวข้อง	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
1. ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ.2561 – 2580	“ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง” ที่จะ มุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่าง การพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และ สิ่งแวดล้อม ภายใต้การ ขับเคลื่อนการดำเนินงาน 6 ยุทธศาสตร์ ที่มีเป้าหมายการ พัฒนาประเทศให้ประเทศชาติ มั่นคง โดยการยกระดับ ศักยภาพของประเทศใน หลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุก มิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาส และความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิต ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและมี ภาครัฐของประชาชนเพื่อ ประชาชนและประโยชน์ ส่วนรวม	เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการศึกษา จากเอกสารและสื่อออนไลน์
2. ประกาศ เรื่อง แผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ.2566-2570)	หมุดหมายที่ 12 ไทยมีกำลังคน สมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่าง ต่อเนื่องตบโจทย์การพัฒนา แห่งอนาคต	เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการศึกษา จากเอกสารและสื่อออนไลน์

ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับ หลักสูตร	ความต้องการ/ข้อกำหนดที่ เกี่ยวข้อง	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
	<p>เป้าหมายและผลลัพธ์ของการพัฒนาระดับอุดมศึกษา</p> <ul style="list-style-type: none"> - เป้าหมายที่ 1 คนไทยได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพในทุกช่วงวัย มีสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับโลกยุคใหม่ มีคุณลักษณะตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม มีคุณธรรม จริยธรรม และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกโฉมฉับพลันของโลก สามารถดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมได้อย่างสงบสุข - เป้าหมายที่ 2 กำลังคนมีสมรรถนะสูง สอดคล้องกับความต้องการของภาคการผลิต เป้าหมาย และสามารถสร้างงานอนาคต - เป้าหมายที่ 3 ประชาชนทุกกลุ่มเข้าถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต 	
<p>3. นโยบายและยุทธศาสตร์การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. 2563 – 2570</p>	<p>“เตรียมคนไทยแห่งศตวรรษที่ 21 พัฒนาเศรษฐกิจที่กระจายโอกาสอย่างทั่วถึง สังคมที่มั่นคงและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน โดยสร้างความเข้มแข็งทางนวัตกรรมระดับแนวหน้าในสากล นำพาประเทศไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้ว” เป็นการขับเคลื่อนการดำเนินงานใน</p>	<p>เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการศึกษาจากเอกสารและสื่อออนไลน์</p>

ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับ หลักสูตร	ความต้องการ/ข้อกำหนดที่ เกี่ยวข้อง	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
	<p>ลักษณะแพลตฟอร์ม (Platform) ความร่วมมือ ตาม เป้าประสงค์ของการพัฒนาใน 4 ด้าน ได้แก่ 1) การพัฒนา กำลังคนและสถาบันความรู้ 2) การวิจัยและสร้างนวัตกรรมเพื่อ ตอบโจทย์ท้าทายของสังคม 3) การวิจัยและสร้างนวัตกรรมเพื่อ เพิ่มขีดความสามารถการแข่งขัน และ 4) การวิจัยและสร้าง นวัตกรรมเพื่อการพัฒนาเชิง พื้นที่และลดความเหลื่อมล้ำ โดยดำเนินงานควบคู่ไปกับการ ปฏิรูประบบอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ของประเทศ</p>	
<p>4. กฎกระทรวง มาตรฐานการจัดการศึกษา ระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565</p>	<p>หมวด 2 มาตรฐานการ ดำเนินการตามหน้าที่และ อำนาจของสถาบันอุดมศึกษา ข้อ 11 มาตรฐานการดำเนินการ ตามหน้าที่และอำนาจของ สถาบันอุดมศึกษา เป็น มาตรฐานเพื่อให้การดำเนินการ ตามภาระหน้าที่หลักเป็นไป อย่างครบถ้วนและเป็นไปตาม วัตถุประสงค์ของการจัด การศึกษาระดับอุดมศึกษา ประกอบด้วย</p>	<p>เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการศึกษา จากเอกสารและสื่อออนไลน์</p>

ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับ หลักสูตร	ความต้องการ/ข้อกำหนดที่ เกี่ยวข้อง	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
	(1) ด้านการจัดการเรียนการ สอน (2) ด้านการวิจัยและการสร้าง นวัตกรรม (3) ด้านการบริการวิชาการแก่ สังคม (4) ด้านการทำนุบำรุงศิลปะ และวัฒนธรรม	
5. ประกาศคณะกรรมการ มาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับ ปริญญาตรี พ.ศ. 2565	หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาการ ที่มุ่งผลิตบัณฑิตให้มีความรอบรู้ทั้ง ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ โดย อาจมีการปฏิบัติงานในสถาน ประกอบการ เน้นความรู้และ ทักษะด้านวิชาการ สามารถนำ ความรู้ไปประยุกต์ใช้ใน สถานการณ์จริงได้อย่างสร้างสรรค์ หมวดวิชาเฉพาะ หมายถึง วิชาแกน วิชาเฉพาะด้าน วิชา พื้นฐานวิชาชีพและวิชาชีพที่มุ่ง หมายให้ผู้เรียนมีความรู้ ความ เข้าใจ และปฏิบัติงานได้	เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการศึกษา จากเอกสารและสื่อออนไลน์
6. กฎกระทรวง การจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2564	ข้อ 10 กลุ่มสถาบันอุดมศึกษา ตามข้อ 3 (4) มีพันธกิจหลักและ ยุทธศาสตร์ที่มุ่งสู่การพัฒนา ปัญญาด้วยหลักศาสนาผสานกับ หลักวิชาการ โดยต้อง 1) มุ่งพัฒนาบัณฑิตให้เป็นผู้มีสติ ปัญญา และคุณธรรม ด้วยการ จัดการเรียนการสอน ที่ผสาน หลักศาสนากับหลักวิชาการ	เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการศึกษา จากเอกสารและสื่อออนไลน์

ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับ หลักสูตร	ความต้องการ/ข้อกำหนดที่ เกี่ยวข้อง	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
	<p>2) ให้ความสำคัญกับการวิจัยและการสร้างนวัตกรรมโดยยึดหลักศาสนา ปรับใช้หลักศาสนาให้เหมาะสมกับสังคมที่เปลี่ยนไป และสร้างหลักวิชาการที่สอดคล้องกับหลักศาสนาเป็นทางเลือกคู่กับหลักวิชาการของประเทศตะวันตก</p> <p>3) นำหลักธรรมคำสอนของศาสนาต่าง ๆ มาชี้นำสังคมโดยมุ่งพัฒนาจิตใจ สติ ปัญญา และพฤติกรรมของประชาชนเพื่อให้เกิดสันติสุขและความสามัคคีของคนในชาติ</p>	
<p>7. พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย มหามกุฏราชวิทยาลัย พ.ศ. 2540</p>	<p>มาตรา 6 ให้มหาวิทยาลัยเป็นสถานศึกษาและวิจัย มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษา วิจัย ส่งเสริม และให้บริการทางวิชาการพระพุทธศาสนาแก่พระภิกษุสามเณรและคฤหัสถ์ รวมทั้งการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม</p> <p>- พันธกิจ</p> <p>ให้การศึกษา วิจัย ส่งเสริมและให้บริการวิชาการทางพระพุทธศาสนาแก่พระภิกษุสามเณรและคฤหัสถ์ รวมทั้งการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม</p> <p>- วัตถุประสงค์</p>	<p>เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการศึกษาจากเอกสารและสื่อออนไลน์</p>

ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับ หลักสูตร	ความต้องการ/ข้อกำหนดที่ เกี่ยวข้อง	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
	<p>1) ผลิตภัณฑ์ที่เป็นคนดี มีความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาทั้งในระดับชาติและนานาชาติ มีความเป็นผู้นำและสร้างสังคมไทยให้เป็น “สังคมแห่งภูมิปัญญา การเรียนรู้ และเป็นศูนย์กลางทางวิชาการพระพุทธศาสนาเถรวาท”</p> <p>2) พัฒนาองค์ความรู้ ผลิตผลงานวิจัย และวิชาการ สร้างสรรค์นวัตกรรม บูรณาการศิลปวัฒนธรรมเพื่อนำพาสังคมด้วยองค์ความรู้บนวิถีธรรมตามศาสตร์สาขาของตน อันจะเป็นประโยชน์ต่อสังคมโลกในที่สุด</p> <p>3) เผยแผ่ องค์ความรู้ ภูมิปัญญา ด้านพระพุทธศาสนาที่แท้จริง ให้แก่พลเมืองโลก สืบสาน ส่งต่อ โดยศาสนทายาทที่เข้มแข็ง แดกฉานในพระธรรมขององค์สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้า ให้ดำรงทรงไว้ในฐานะสมบัติที่ล้ำค่าของโลก</p> <p>4) บริการวิชาการ บริการสังคม ด้วยสรรพกำลัง และทุกองคาพยพของพระพุทธศาสนาให้เกิด</p>	

ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับ หลักสูตร	ความต้องการ/ข้อกำหนดที่ เกี่ยวข้อง	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
	<p>ผลสัมฤทธิ์ที่เจริญวัฒนาสถาพร เป็นประจักษ์ชัดเจนต่อ สังคมไทยและสังคมโลก</p> <p>5) สร้างพลวัตในการพัฒนา มหาวิทยาลัยและเครือข่ายภาคี พุทธฯ ให้มีโครงสร้าง ระบบ และกระบวนการบริหารจัดการ ที่มีคุณภาพ เน้นการควบคุม กระบวนการสำคัญสู่ผลลัพธ์ และผลสัมฤทธิ์ที่มีประสิทธิผล ประสิทธิภาพ คุ่มค่า และสม ประโยชน์</p>	
<p>8. ผู้บริหาร/คณาจารย์ ผู้ใช้ หลักสูตรหมวดวิชาเฉพาะ กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนา</p>	<p>คุณลักษณะของนักศึกษา หมวด รายวิชาพระพุทธศาสนา ดังนี้ มีความรู้เกี่ยวกับพระไตรปิฎก มีความรู้ดี มีศีลธรรม สามารถนำ หลักธรรมคำสอนทาง พระพุทธศาสนาไปประยุกต์ใช้ ในการดำรงชีวิตได้</p>	<p>เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการ สํารวจ โดยใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ การประชุมเชิง ปฏิบัติการ การระดมความคิดเห็น</p>
<p>9. ผู้ประกอบการ/ผู้ใช้บัณฑิต</p>	<p>คุณลักษณะของนักศึกษา หมวด รายวิชาพระพุทธศาสนา ดังนี้ เป็นคนดี มีศีลธรรม มีคุณธรรม มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีความรู้ ด้านศาสนพิธี เป็น พุทธศาสนิกชนที่ดี</p>	<p>เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการ สํารวจ โดยใช้แบบสอบถาม แบบประเมิน แบบสัมภาษณ์</p>

ภาคผนวก ง

เอกสารวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่าง PLOs กับความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของหลักสูตร

ความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของหลักสูตร	P1	P2	P3	P4	P5	P6
1. ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ.2561 – 2580	P	P	P	P	P	
2. ประกาศ เรื่อง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ.2566-2570)	P	P	P	P		P
3. นโยบายและยุทธศาสตร์การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. 2563 – 2570	P	M	P	P	P	
4. กฎกระทรวงมาตรฐานการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565	P	P	P	P	P	P
5. ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2565	M	M	M	M	M	M
6. ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติเกี่ยวกับสมรรถนะดิจิทัลสำหรับคุณวุฒิระดับปริญญาตรี	P	P	P	P	P	
7. ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง นโยบายการยกระดับมาตรฐานภาษาอังกฤษในสถาบันอุดมศึกษา		P			M	M
8. เป้าหมายการพัฒนาในระดับชาติและระดับสากลขององค์การสหประชาชาติ 17 เป้าหมาย	P	P	P	P	P	
9. รายงานของ World Economic Forum (WEF) เรื่อง The Future of Jobs ว่าด้วยเรื่องแนวโน้มและทิศทางของอาชีพในอนาคต ตลอดจนทักษะการทำงานที่จำเป็นภายในอนาคตอันใกล้ 2025	P	P	P	P	M	M

ความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของหลักสูตร	P1	P2	P3	P4	P5	P6
10. รายงานของ World Economic Forum (WEF) เรื่อง ทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 (21 st -Century Skill)	P	M	P	P	P	P
11. กฎกระทรวง การจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2564	P	P	P	M		
12. พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย พ.ศ. 2540	P	P	P	M	P	P
13. ผู้บริหาร/คณาจารย์ ผู้ใช้หลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป และหมวดพระพุทธศาสนา	P	P	P	P	M	M
14. ผู้บริหารมหาวิทยาลัย/คณาจารย์ ผู้ใช้หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา ศาสนา และวัฒนธรรม	P	P	P	P	M	M
15. ผู้ประกอบการ/ผู้ใช้บัณฑิต	P	P	P	P	M	M
16. ศิษย์เก่า	P	P	P	M	M	M

หมายเหตุ F = Fully Fulfilled, M = Moderate Fulfilled, P = Partial Fulfilled

ภาคผนวก จ

เอกสารระบุวิธีการเผยแพร่หลักสูตรให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มต่าง ๆ

กลุ่มผู้มีส่วนได้เสียภายใน	วิธีการเผยแพร่หลักสูตร
1. ผู้บริหาร/ผู้ใช้หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม	1. เว็บไซต์มหาวิทยาลัย 2. เอกสารแนบรายงานการประชุมภายใน 3. การประชุมเชิงปฏิบัติการ 4. เอกสารประชาสัมพันธ์
2. คณาจารย์	
3. นักศึกษา	
4. คณะ/สาขาวิชา	
กลุ่มผู้มีส่วนได้เสียภายนอก	วิธีการเผยแพร่หลักสูตร
1. ผู้ประกอบการ/ผู้ใช้บัณฑิต	1. เว็บไซต์มหาวิทยาลัย 2. สื่อโซเชียลมีเดีย 3. เอกสารประชาสัมพันธ์
2. สถานประกอบการ ภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ องค์กร อิสระและเอกชน	
3. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	
4. ผู้ปกครอง	

ภาคผนวก ฉ

คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567)

คำสั่งมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ที่ ๑๖๒๕ / ๒๕๖๖

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๗)
วิทยาเขตร้อยเอ็ด

เพื่อให้การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม คณะศาสนาและปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงแต่งตั้งให้ผู้มีตำแหน่งและรายนามต่อไปนี้ เป็นคณะกรรมการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๗) วิทยาเขตร้อยเอ็ด ดังนี้

- | | |
|--------------------------------|---------------------|
| ๑. คณบดีคณะศาสนาและปรัชญา | ประธานกรรมการ |
| ๒. หัวหน้าภาควิชาปรัชญา | กรรมการ |
| ๓. พระครูวิกรมธรรมธัช | กรรมการ |
| ๔. พระมหาใจสิงห์ สิริธมโม, ดร. | กรรมการ |
| ๕. นายทองเปลือง อภัยวงศ์ | กรรมการ |
| ๖. นายปรเมศวร์ ศรีภิญโญ | กรรมการ |
| ๗. นายอุทัย ภูคุดหิน | กรรมการและเลขานุการ |

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

(พระเทพวชิรเมธี, ผศ.ดร.)

อธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

คำสั่งแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิวิพากษ์หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567)



คำสั่งมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ที่ ๒๕๖๗/๒๕๖๗

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการวิพากษ์หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๗)
คณะศาสนาและปรัชญา

เพื่อให้การดำเนินการวิพากษ์หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๗) คณะศาสนาและปรัชญา ให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ให้เป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕ และเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร การศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อให้มีคุณภาพและความทันสมัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๐ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการวิพากษ์หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๗) คณะศาสนาและปรัชญา ดังรายนามต่อไปนี้

- | | |
|-----------------------------|---------------|
| ๑. ศ.ดร.โสรัจจ์ หงศ์ลดารมภ์ | ผู้ทรงคุณวุฒิ |
| ๒. รศ.สุเชาว์ นพอยชุม | ผู้ทรงคุณวุฒิ |
| ๓. ผศ.ดร.ธีรวัฒน์ แสงแก้ว | ผู้ทรงคุณวุฒิ |

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๗

พระเทพวัชรเมธี

(พระเทพวัชรเมธี, ผศ.ดร.)

อธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ข
 รายงานการวิพากษ์หมวดวิชาศึกษาทั่วไปและหมวดวิชาเฉพาะทางพระพุทธศาสนา
 ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2566
 ครั้งที่ 1/2566
 ในวันพุธ ที่ 8 เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2566 เวลา 08.30 - 16.30 น.
 ณ โรงแรมรอยัล ริเวอร์ เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

1. ดร.พิเชษฐ์ มุสิกะโปดก ผู้ทรงคุณวุฒิ
2. ผศ.ดร.สมพร ปานยินดี ผู้ทรงคุณวุฒิ
3. ผศ.ดร.เบญจวรรณ บวรกุลภา ผู้ทรงคุณวุฒิ
4. พระมหาฉัตรชัย สุนตตชโย, ผศ.ดร. รองอธิการบดี ประธานกรรมการ
5. พระมหามหวินทร์ ปุริสุตโตโม, ผศ.ดร. รองอธิการบดี รองประธานกรรมการ
6. คณบดีคณะศาสนาและปรัชญา
7. คณบดีคณะมนุษยศาสตร์
8. คณบดีคณะสังคมศาสตร์
9. คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
10. ผู้อำนวยการกองพัฒนาคุณภาพ
11. พระปริยัติวัชรกวี
12. พระมหาเกรียงไกร สิริวฑฒโน
13. ผศ.ดร.วรเชษฐ์ โทอิน
14. ดร.ประเวช วัฒนาแก้ว
15. ดร.กัญจิรา วิจิตรวัชรารักษ์
16. ดร.อภิชาติ เหมือนไธสง
17. นายคัมภีร์ภาพ คงสำรวย
18. หัวหน้าฝ่ายประกันคุณภาพการศึกษา
19. หัวหน้าฝ่ายพัฒนาหลักสูตร
20. ผู้อำนวยการศูนย์บริการวิชาการ
21. นางสาวยุพา ขอบวนชน
22. นางสาวโยษิตา ศรีเจริญ

เริ่มประชุมเวลา 08.30 น.

พระมหาฉัตรชัย สุธตตชโย, ผศ.ดร. รองอธิการบดี กล่าวเปิดการประชุมและแจ้งที่ประชุมทราบ และมอบหมายกรรมการและเลขานุการ ดำเนินการตามระเบียบวาระการประชุมต่อไป

ระเบียบวาระที่ 1 เรื่องประธานแจ้งเพื่อทราบ

การวิพากษ์หมวดวิชาศึกษาทั่วไปฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2566 ได้รับเกียรติจาก ดร.พิเชษฐ์ มุสิกะโปดก ผศ.ดร.สมพร ปานยินดี ผู้ทรงคุณวุฒิ และผศ.ดร.เบญจวรรณ บวรกุลภา ผู้ทรงคุณวุฒิจาก มหาวิทยาลัยสยาม

ที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ 2 เรื่องรับรองรายงานการประชุม

- ไม่มี -

ระเบียบวาระที่ 3 เรื่องสืบเนื่องเพื่อพิจารณา

- ไม่มี -

ระเบียบวาระที่ 4 เรื่องเสนอเพื่อพิจารณา

4.1 หมวดวิชาศึกษาทั่วไปฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2566

ความเป็นมาตามที่มหาวิทยาลัยดำเนินการพัฒนาหมวดวิชาศึกษาทั่วไปฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2566 โดยมีการปรับปรุงรายวิชาให้มีความหลากหลายและทันต่อสถานการณ์ต่าง ๆ มากยิ่งขึ้น มุ่งส่งเสริมบัณฑิตให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวพระพุทธศาสนา มีความพร้อมสำหรับโลกในปัจจุบันและอนาคต เพื่อให้เป็นบุคคลผู้ใฝ่รู้และมีทักษะที่จำเป็นสำหรับศตวรรษที่ 21 อย่างครบถ้วน เป็นผู้ตระหนักรู้ถึงการบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ ในการพัฒนาหรือแก้ไขปัญหา เป็นผู้ที่สามารถสร้างโอกาสและคุณค่าให้ตนเองและสังคมตามแนวพระพุทธศาสนา รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและของโลก เป็นบุคคลที่ดำรงตนเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง มีจริยธรรมและยึดมั่นในสิ่งที่ถูกต้องรู้คุณค่าและรักษากำเนิด ร่วมมือรวมพลังเพื่อสร้างสรรค์และพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน เป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของสังคม

รองอธิการบดี สรุปลักษณะสำคัญของหมวดวิชาศึกษาทั่วไปฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2566 โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. หลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไปมีปรัชญา ดังนี้ มุ่งส่งเสริมบัณฑิตให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวพระพุทธศาสนา เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ บุคลิกภาพเหมาะสม คิดแบบองค์รวมในเชิงตรรกะ แสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เคารพในคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ และเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลกที่ดี

2. หลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาผู้เรียนดังนี้

- 2.1 เป็นผู้ใฝ่เรียน ใฝ่รู้ สามารถบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ เพื่อไปพัฒนาหรือแก้ไขปัญหา
ได้
- 2.2 มีความสามารถในการใช้ภาษาและเทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารในสร้างความสัมพันธ์
กับบุคคลอื่น
- 2.3 ประยุกต์ใช้ความรู้ศาสตร์สมัยใหม่เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง มีความเป็นพลเมือง
ไทยที่รู้คุณค่าและรักษชาติกำเนิด และเป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของสังคม
- 2.4 มีความประพฤติที่ดีงาม เหมาะสม เป็นแบบอย่างที่ดี เพื่อการรับใช้สังคมได้อย่างมี
ความรับผิดชอบ

3. รายวิชา บัณฑิตเรียน ไม่นับหน่วยกิต 2 รายวิชา และรายวิชาบังคับเรียน จำนวน 8 รายวิชา
รวม 24 หน่วยกิต มีชื่อรายวิชา ดังนี้

รายวิชา บัณฑิตเรียน ไม่นับหน่วยกิต 2 รายวิชา ดังนี้

- 3.1 GE0001 ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 1 (Fundamental English I) (3) (3-0-6)
- 3.2 GE0002 ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 2 (Fundamental English II) (3) (3-0-6)
- รายวิชาบังคับเรียน จำนวน 8 รายวิชา รวม 24 หน่วยกิต ดังนี้
- 3.3 GE1001 วิถี มมร สู่ความเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก (MBU Way to Thai and
Global Citizens) 3 (3-0-6)
- 3.4 GE1002 มนุษย์กับการใช้ชีวิตในยุคดิจิทัล (Human and Living in Digital Age) 3
(3-0-6)
- 3.5 GE1003 ภาษาไทยเพื่อทักษะการสื่อสาร (Thai Language for Communication)
3 (2-2-5)
- 3.6 GE1004 ภาษาอังกฤษเพื่อทักษะการสื่อสาร (English for Communication) 3
(2-2-5)
- 3.7 GE1005 การป้องกันและปราบปรามการทุจริต (Prevention and Suppression
of Corruption) 3 (3-0-6)
- 3.8 GE1006 วิจัยและนวัตกรรม (Research and Innovation) 3 (3-0-6)
- 3.9 GE1007 ทักษะในศตวรรษที่ 21 เพื่อชีวิตและอาชีพ (21st Century Skills for
Living and Occupations) 3 (2-2-5)
- 3.10 GE1008 ประวัติศาสตร์ ศิลปะและวัฒนธรรมไทย (History, Arts, and Thai
Culture) 3 (3-0-6)

4. ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังระดับหลักสูตร ดังนี้

PLO 1 รอบรู้ในศาสตร์เกี่ยวกับความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง ใฝ่เรียน ใฝ่รู้ บูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ เพื่อไปพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาสังคมได้อย่างมีความรับผิดชอบ

Sub PLO 1.1 อธิบายและยกตัวอย่างคุณลักษณะความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็งได้

Sub PLO 1.2 ประยุกต์ใช้ศาสตร์เกี่ยวกับความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็งในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาชีวิต ครอบครัว สังคมได้อย่างมีเหมาะสมกับแต่ละประเด็นปัญหา

Sub PLO 1.3 ประยุกต์ใช้ศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับความเป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของสังคม พัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่อง

Sub PLO 1.4 แสดงพฤติกรรมที่มีจิตอาสาและจิตสาธารณะ มีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม

PLO 2 รอบรู้ในศาสตร์ภาษาและเทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และมีความรับผิดชอบ

Sub PLO 2.1 อธิบายและยกตัวอย่างการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเบื้องต้นในชีวิตประจำวันได้

Sub PLO 2.2 ประยุกต์ใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องตามหลักภาษา เหมาะสมกับสถานการณ์จริงที่เกิดขึ้น

Sub PLO 2.3 เลือกใช้เครื่องมือสื่อสารเทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมกับจุดประสงค์ของการทำงาน โดยคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคม

Sub PLO 2.4 แสดงพฤติกรรมที่เป็นผู้ใฝ่รู้ ใฝ่เรียนและเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต

PLO 3 ประยุกต์ใช้แนวคิด ทฤษฎีสัมัยใหม่เพื่อพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง และแบบอย่างที่ดีของสังคม

Sub PLO 3.1 อธิบายและยกตัวอย่างแนวคิดและทฤษฎีสัมัยใหม่ที่จะนำมาใช้ในการพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมได้

Sub PLO 3.2 ใช้แนวคิดและทฤษฎีสัมัยใหม่ในการพัฒนาตนเองให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่สังคมได้

ผู้ทรงคุณวุฒิได้ดำเนินการวิพากษ์หลักสูตรฯ โดยสามารถแบ่งข้อเสนอแนะออกเป็น 2 ส่วนได้แก่

1) โครงสร้างของหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป และ 2) รายวิชาและคำอธิบายรายวิชาหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป มีรายละเอียด ดังนี้

1. โครงสร้างหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน 8 รายวิชา รวม 24 หน่วยกิต ซึ่งขอให้เป็นที่ประชุม มีความเหมาะสมตามประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2565

2. รายวิชาและคำอธิบายรายวิชาหมวดวิชาพระพุทธศาสนาโดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.1 ควรมียุทธศาสตร์ที่บ่งบอกถึงอัตลักษณ์ความเป็น มมร และพลเมืองไทยและพลเมืองโลก ได้แก่ GE1001 วิถี มมร สู่ความเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก โดยสังเขปรายวิชาให้มีความสอดคล้องกับประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2565 ที่เน้นเรื่องการเป็นพลเมืองที่เข้มแข็งและมีคุณค่าของสังคม

2.2 ควรเพิ่มรายวิชาในหลักสูตรการศึกษาและกิจกรรมที่สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ ศิลปะและวัฒนธรรม และประเพณีที่หลากหลายของท้องถิ่นและของชาติ ตามกฎกระทรวง มาตรฐานการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 ได้แก่ GE1008 ประวัติศาสตร์ ศิลปะและวัฒนธรรมไทย

2.3 รายวิชา GE1002 มุ่งเน้นกับการใช้ชีวิตในยุคดิจิทัล มีความเหมาะสม แต่ควรแก้ไขคำอธิบายรายวิชาให้ครอบคลุมตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติเกี่ยวกับสมรรถนะดิจิทัลสำหรับคุณวุฒิระดับปริญญาตรี

2.4 ควรเพิ่มรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ตามประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2565 ได้แก่ รายวิชา GE1007 ทักษะในศตวรรษที่ 21 เพื่อชีวิตและอาชีพ

2.5 ควรปรับคำอธิบายรายวิชา GE1004 ภาษาอังกฤษเพื่อทักษะการสื่อสาร ให้สอดคล้องกับประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง นโยบายการยกระดับมาตรฐานภาษาอังกฤษในสถาบันอุดมศึกษา

2.6 ควรจัดทำหลักสูตรให้ครบถ้วนตามกฎกระทรวง มาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 ข้อ 15 หลักสูตรการศึกษาแต่ละระดับปริญญา ประกาศนียบัตรบัณฑิต และประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ต้องประกอบด้วยรายการดังต่อไปนี้

(1) ชื่อปริญญา ประกาศนียบัตรบัณฑิต และประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง และสาขาวิชา (2) ปรัชญา วัตถุประสงค์ และผลลัพธ์การเรียนรู้ (3) โครงสร้างหลักสูตร รายวิชาและหน่วยกิต (4) การจัดการกระบวนการเรียนรู้ (5) ความพร้อมและศักยภาพในการบริหารจัดการหลักสูตร ซึ่งรวมถึงคณาจารย์และที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ (6) คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา (7) การประเมินผลการเรียนและเกณฑ์การสำเร็จการศึกษา (8) การประกันคุณภาพหลักสูตร (9) ระบบและกลไกในการพัฒนาหลักสูตร (10) รายการอื่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

4.2 หลักสูตรหมวดวิชาเฉพาะ กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนาฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2566

ความเป็นมาตามที่มหาวิทยาลัยดำเนินการพัฒนาหลักสูตรหมวดวิชาเฉพาะ กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนาฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2566 โดยมีการปรับปรุงรายวิชาให้มีความหลากหลายและทันต่อสถานการณ์ต่าง ๆ มากยิ่งขึ้น มุ่งหวังเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีสติ ปัญญา และคุณธรรมเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

เป็นคนดีคนเก่ง สามารถปรับใช้หลักศาสนากับการดำเนินชีวิตและพัฒนาจิตใจ สติ ปัญญา สามารถดำเนินชีวิตท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้ ตามหลักพระพุทธศาสนา

รองอธิการบดี สรุปสาระสำคัญของหลักสูตรหมวดวิชาเฉพาะ กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนาฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2566 โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ปรัชญา

พัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการประยุกต์ใช้หลักศาสนากับการวิจัยและการสร้างนวัตกรรม มีทักษะในการบูรณาการองค์ความรู้เพื่อพัฒนาทักษะการสร้างหลักวิชาการที่สอดคล้องกับหลักศาสนา โดยยึดมั่นในหลักคุณธรรม จริยธรรม

2. วัตถุประสงค์ การจัดการเรียนรู้หมวดวิชาพระพุทธศาสนามีวัตถุประสงค์หลักในการพัฒนานักศึกษา ดังต่อไปนี้

2.1 สามารถนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาพัฒนาตนเองและสังคมได้

2.2 ประยุกต์ใช้หลักศาสนากับการวิจัยและการสร้างนวัตกรรมให้เหมาะสมกับสังคมที่เปลี่ยนไป

2.3 บูรณาการองค์ความรู้เพื่อพัฒนาทักษะการสร้างหลักวิชาการที่สอดคล้องกับหลักศาสนาโดยยึดมั่นในหลักคุณธรรม จริยธรรม

3. รายวิชา จำนวน 12 รายวิชา รวม 36 หน่วยกิต มีชื่อรายวิชา ดังนี้

รายวิชาบังคับ 4 วิชา จำนวน 12 หน่วยกิต

3.1) BU5001 ประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนา 3 (3-0-6)

3.2) BU5002 พระไตรปิฎกศึกษา 3 (3-0-6)

3.3) BU5003 ภาษาบาลีและสันสกฤตในพระพุทธศาสนา 3 (3-0-6)

3.4) BU5004 ทฤษฎีและการปฏิบัติกรรมฐาน 3 (2-2-5)

รายวิชาเลือกเรียน

- คณะศึกษาศาสตร์ ระดับปริญญาตรี จำนวน 6 หน่วยกิต

- คณะอื่น ๆ ที่เปิดสอนในระดับปริญญาตรี จำนวน 18 หน่วยกิต

3.5) BU5005 ภาษาอังกฤษเพื่อการศึกษาพระพุทธศาสนา 3 (3-0-6)

3.6) BU5006 ศาสนศึกษา 3 (3-0-6)

3.7) BU5007 นวัตกรรมเพื่อพัฒนาปัญญาและคุณธรรม 3 (3-0-6)

3.8) BU5008 พิธีการในพระพุทธศาสนา 3 (3-0-6)

3.9) BU5009 พระพุทธศาสนาในวัฒนธรรมไทย 3 (3-0-6)

3.10) BU5010 งานวิจัยและวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาของไทย 3 (3-0-6)

3.11) BU5011 ดิจิทัลเพื่อการบริหารกิจการพระพุทธศาสนา 3 (3-0-6)

3.12) BU5012 สุขภาวะในพระไตรปิฎก 3 (3-0-6)

4. ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังระดับหลักสูตร

PLO 1 ครอบรู้ในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา นำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อพัฒนาตนเองและสังคมตามแนวทางพุทธธรรมนำปัญญา เป็นผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรมเชิงพุทธ

Sub PLO 1.1 อธิบายและยกตัวอย่างหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่นำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์

Sub PLO 1.2 ประยุกต์ใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในการแก้ไขปัญหาตนเองและสังคม และเป็นแบบอย่างที่ดีของสังคมได้ตามแนวทางพุทธธรรมนำปัญญา

Sub PLO 1.3 นำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาไปใช้ในการร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรมเชิงพุทธได้

Sub PLO 1.4 แสดงพฤติกรรมของผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรมเชิงพุทธได้

ผู้ทรงคุณวุฒิได้ดำเนินการวิพากษ์หลักสูตรฯ โดยสามารถแบ่งข้อเสนอแนะออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ 1) โครงสร้างของหลักสูตรหมวดวิชาพระพุทธศาสนา และ 2) รายวิชาและคำอธิบายรายวิชาหมวดวิชาพระพุทธศาสนาโดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. โครงสร้างหลักสูตรหมวดวิชาพระพุทธศาสนา จำนวน 12 รายวิชา (รายวิชาละ 3 หน่วยกิต) รวม 36 หน่วยกิต มีวิชาบังคับ 4 วิชา จำนวน 12 หน่วยกิต และมีวิชาเลือกเรียน คณะศึกษาศาสตร์ ระดับปริญญาตรี จำนวน 6 หน่วยกิต คณะอื่น ๆ ที่เปิดสอนในระดับปริญญาตรี จำนวน 18 หน่วยกิต

2. รายวิชาและคำอธิบายรายวิชาหมวดวิชาพระพุทธศาสนาโดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.1 สร้างความเข้าใจที่ชัดเจน ในรายวิชา HU5007 นวัตกรรมเพื่อพัฒนาปัญญาและคุณธรรม โดยให้ที่ประชุมที่เกี่ยวข้องทางพระพุทธศาสนา ช่วยวิเคราะห์ คำว่า นวัตกรรมเชิงพุทธ ซึ่งที่ประชุมได้ช่วยกันวิพากษ์จนเกิดความเข้าใจที่ตรงกัน

2.3 รายวิชา BU5011 ดิจิทัลเพื่อการบริหารกิจการพระพุทธศาสนา เป็นวิชาที่น่าสนใจ สอดคล้องและร่วมสมัยกับยุคปัจจุบัน

2.4 รายวิชา BU5012 สุขภาวะในพระไตรปิฎก เป็นวิชาที่ได้ข้อคิดจากที่ประชุม ว่าเป็นวิชาที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่ได้สั่งสอนเรื่องสุขภาวะแก่ภิกษุในสมัยพุทธกาล ซึ่งสุขภาวะที่พระองค์ทรงสอนยังคงใช้ได้จนถึงปัจจุบันแม้ผ่านกาลเวลามาหลายพันปี

ระเบียบวาระที่ 5 เรื่องอื่น ๆ

- ไม่มี -

เลิกประชุม เวลา 16.30 น.

ภาคผนวก ฅ
รายงานการวิพากษ์หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567)



รายงานการวิพากษ์หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567)

ประชุมในวันจันทร์ที่ 12 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2567 เวลา 08.30 น.

ณ ห้องประชุมออนไลน์ผ่านระบบ Zoom Cloud Meetings

ID: 968 1933 2219 Passcode: 1234



รายงานการวิพากษ์หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567)
วันจันทร์ที่ 12 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2567 เวลา 08.30 – 16.30 น.
ณ ห้องประชุมออนไลน์ผ่านระบบ Zoom Cloud Meetings

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

- | | |
|---------------------------------------|------------------------------|
| 1. พระครูวินัยธร เจริญ ทนตจิตโต, ดร. | คณบดีคณะศาสนาและปรัชญา |
| 2. ผู้อำนวยการกองพัฒนาคุณภาพ | |
| 3. หัวหน้าฝ่ายประกันคุณภาพการศึกษา | |
| 4. หัวหน้าฝ่ายพัฒนาหลักสูตร | |
| 5. ศาสตราจารย์ ดร.โสรัจจ์ หงศ์ลดารมภ์ | ประธานกรรมการวิพากษ์หลักสูตร |

- | | |
|--|------------------------|
| 6. รองศาสตราจารย์สุเชาว์น พลอยชุม | กรรมการวิพากษ์หลักสูตร |
| 7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีรต์ม์ แสงแก้ว | กรรมการวิพากษ์หลักสูตร |

คณะกรรมการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต คณะศาสนาและปรัชญา

- | | |
|----------------------------|---------------------|
| 8. พระมหาวิชิต อคคชิตโต | กรรมการ |
| 9. พระมหานันต์ อนุตโตโร | กรรมการ |
| 10. ดร.สุรชัย พุดชู | กรรมการ |
| 11. นางสาวอริสา สายศรีโกศล | กรรมการและเลขานุการ |

คณะกรรมการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต วิทยาเขตมหาวิทยาลัยราชภัฏ

ราชวิทยาลัย

- | | |
|---------------------------------|---------------------|
| 12. พระมหาไพจิตร อุตตมธมโม, ดร. | กรรมการ |
| 13. พระครูพิศิษฐ์ธรรมนิเทศ | กรรมการ |
| 14. พระมหากรธัช กมพวงไณ | กรรมการ |
| 15. พระมหาทศพร สุ่มทุโก | กรรมการ |
| 16. นายชาญพัฒน์ ขำขัน | กรรมการและเลขานุการ |

คณะกรรมการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต วิทยาเขตร้อยเอ็ด

17. พระครูวิกรมธรรมธัช	กรรมการ
18. พระมหาใจสิงห์ สิริธมโม, ดร.	กรรมการ
19. นายทองเปลือง อภัยวงศ์	กรรมการ
20. นายปรเมศวร์ ศรีภิญโญ	กรรมการ
21. นายอุทัย ภูคุดหิน	กรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร

22. พระครูศิริโสธรคณารักษ์	กรรมการ
23. นายวิพจน์ วันคำ	กรรมการ
24. นายนิคม ปาทะวงศ์	กรรมการ
25. นายเอกพงศ์ พัฒนากุล	กรรมการและเลขานุการ

รายชื่อผู้ลาประชุม

1. พระเทพวัชรเมธี, ผศ.ดร.	กรรมการ
2. หัวหน้าภาควิชาปรัชญา	กรรมการ
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จำรัส บุตดาวงษ์	กรรมการ

เริ่มประชุมเวลา 08.30 น.

พระครูวินัยธร เจริญ ทนตจิตโต, ดร. คณบดีคณะศาสนาและปรัชญา นำบูชาพระรัตนตรัยและกล่าวเปิดการประชุม จากนั้น มอบหมายให้กรรมการและเลขานุการ ดำเนินการประชุมระเบียบวาระการประชุมเป็นลำดับไป

ระเบียบวาระที่ 1 เรื่อง ที่ประธานแจ้งให้ทราบ

ประธานในที่ประชุมกล่าวต้อนรับคณะกรรมการวิพากษ์หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567) ประกอบด้วยศาสตราจารย์ ดร. โสรัจจ์ หงศ์ลดารมภ์ ประธานกรรมการ รองศาสตราจารย์ สุเชาว์ พลอยชุม กรรมการ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีรรัตน์ แสงแก้ว กรรมการและเลขานุการ

จึงเสนอที่ประชุมเพื่อทราบ

มติที่ประชุม :

รับทราบ

ระเบียบวาระที่ 2 เรื่อง รับรองรายงานการประชุม

- ไม่มี

ระเบียบวาระที่ 3 เรื่อง สืบเรื่องที่ค้างพิจารณา

- ไม่มี

ระเบียบวาระที่ 4 เรื่อง เสนอเพื่อทราบ

4.1 เรื่อง คำสั่งมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ที่ 254/2567 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการวิพากษ์หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม (หลักสูตรปรับปรุงใหม่ พ.ศ. 2567) คณะศาสนาและปรัชญา

สรุปเรื่อง

ตามที่คณะศาสนาและปรัชญา ได้เสนออธิการบดีเพื่อโปรดพิจารณาลงนามในคำสั่งมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ที่ 254/2567 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการวิพากษ์หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม (หลักสูตรปรับปรุงใหม่ พ.ศ. 2567) คณะศาสนาและปรัชญา สั่ง ณ วันที่ 7 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2567 นั้น โดยอธิการบดีได้ลงนามในคำสั่งดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว จึงแจ้งให้คณะกรรมการเพื่อทราบและปฏิบัติต่อไป

จึงเสนอที่ประชุมเพื่อทราบ

มติที่ประชุม :

รับทราบ

4.2 เรื่อง คำสั่งมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ที่ 1622/2566 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม (หลักสูตรปรับปรุงใหม่ พ.ศ. 2567) วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย

สรุปเรื่อง

ตามที่คณะศาสนาและปรัชญา ได้เสนออธิการบดีเพื่อโปรดพิจารณาลงนามในคำสั่งมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ที่ 1622/2566 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม (หลักสูตรปรับปรุงใหม่ พ.ศ. 2567) วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย สั่ง ณ วันที่ 18 ตุลาคม พ.ศ. 2566 นั้น โดยอธิการบดีได้ลงนามในคำสั่งดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว จึงแจ้งให้คณะกรรมการเพื่อทราบและปฏิบัติต่อไป

จึงเสนอที่ประชุมเพื่อทราบ

มติที่ประชุม :

รับทราบ

4.3 เรื่อง คำสั่งมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ที่ 1623/2566 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม (หลักสูตรปรับปรุงใหม่ พ.ศ. 2567) วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร

สรุปเรื่อง

ตามที่คณะศาสนาและปรัชญา ได้เสนออธิการบดีเพื่อโปรดพิจารณาลงนามในคำสั่งมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ที่ 1623/2566 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม (หลักสูตรปรับปรุงใหม่ พ.ศ. 2567) วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร สั่ง ณ วันที่ 18 ตุลาคม พ.ศ. 2566 นั้น โดยอธิการบดีได้ลงนามในคำสั่งดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว จึงแจ้งให้คณะกรรมการเพื่อทราบและปฏิบัติต่อไป

จึงเสนอที่ประชุมเพื่อทราบ

มติที่ประชุม :

รับทราบ

4.4 เรื่อง คำสั่งมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ที่ 1624/2566 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม (หลักสูตรปรับปรุงใหม่ พ.ศ. 2567) วิทยาเขตร้อยเอ็ด

สรุปเรื่อง

ตามที่คณะศาสนาและปรัชญา ได้เสนออธิการบดีเพื่อโปรดพิจารณาลงนามในคำสั่งมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ที่ 1624/2566 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม (หลักสูตรปรับปรุงใหม่ พ.ศ. 2567) วิทยาเขตร้อยเอ็ด สั่ง ณ วันที่ 18 ตุลาคม พ.ศ. 2566 นั้น โดยอธิการบดีได้ลงนามในคำสั่งดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว จึงแจ้งให้คณะกรรมการเพื่อทราบและปฏิบัติต่อไป

จึงเสนอที่ประชุมเพื่อทราบ

มติที่ประชุม :

รับทราบ

4.5 เรื่อง คำสั่งมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ที่ 1625/2566 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม (หลักสูตรปรับปรุงใหม่ พ.ศ. 2567)

สรุปเรื่อง

ตามที่คณะศาสนาและปรัชญา ได้เสนออธิการบดีเพื่อโปรดพิจารณาลงนามในคำสั่งมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ที่ 1625/2566 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงและพัฒนา

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม (หลักสูตรปรับปรุงใหม่ พ.ศ. 2567) สัปดาห์ที่ 18 ตุลาคม พ.ศ. 2566 นั้น โดยอธิการบดีได้ลงนามในคำสั่งดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว จึงแจ้งให้คณะกรรมการเพื่อทราบและปฏิบัติต่อไป

จึงเสนอที่ประชุมเพื่อทราบ

มติที่ประชุม :

รับทราบ

ระเบียบวาระที่ 5 เรื่อง เสนอเพื่อพิจารณา

5.1 เรื่อง รายงานการวิพากษ์หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567)

สรุปเรื่อง

ตามที่คณะศาสนาและปรัชญา ได้เชิญคณะกรรมการวิพากษ์หลักสูตรทั้ง 5 หลักสูตร โดยหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม ได้ดำเนินการวิพากษ์หลักสูตร ในวันจันทร์ที่ 12 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2567 เวลา 08.30 – 16.30 น. โดยมีคณะกรรมการประกอบด้วย ศาสตราจารย์ ดร.โสรัจจ์ หงศ์ลดารมภ์ ประธานกรรมการ รองศาสตราจารย์สุเชาว์น พลอยชุม กรรมการ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีรวัฒน์ แสงแก้ว กรรมการและเลขานุการ นอกจากนี้ ยังมีอาจารย์ผู้รับผิดชอบ หลักสูตรทั้ง 4 แห่ง เข้าร่วมรับฟังการวิพากษ์หลักสูตรโดยพร้อมเพรียงกัน สำคัญของการวิพากษ์มีดังต่อไปนี้

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

- ไม่มี

หมวดที่ 2 ปรัชญา วัตถุประสงค์ และผลลัพธ์การเรียนรู้

- คณะกรรมการวิพากษ์หลักสูตรตั้งข้อสังเกตการใช้คำในยุทธศาสตร์ทั้ง 5 ของมหาวิทยาลัย จึงแนะนำให้ทำเครื่องหมายดอกจันเพื่ออธิบายบางคำในยุทธศาสตร์ให้ชัดเจนขึ้น

- คณะกรรมการวิพากษ์หลักสูตรตั้งข้อสงสัยการลำดับหัวข้อของวัตถุประสงค์ของหลักสูตรทั้ง 6 ข้อ จึงแนะนำให้เรียงลำดับข้อใหม่ โดยนำข้อที่เป็นแกนหลักหรือเกี่ยวข้องกับรายวิชาหลักเรียงไว้ตอนต้น ส่วนข้อที่เป็นแกนรองหรือเกี่ยวข้องกับรายวิชาพื้นฐานเรียงไว้ตอนท้าย

- คณะกรรมการวิพากษ์หลักสูตรเสนอแนะการปรับถ้อยคำในตารางการวิเคราะห์บทบาทและระดับที่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร โดยให้ปรับคำว่า “การคัดลอกผลงาน” เป็นคำว่า “การลักลอบผลงานทางวิชาการ” แทน เพื่อให้มีความหมายที่ครอบคลุมมากขึ้น

- คณะกรรมการวิพากษ์หลักสูตรเสนอแนะให้ปรับลำดับข้อของวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในตารางความสัมพันธ์ระหว่างวัตถุประสงค์ของหลักสูตรกับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับการปรับลำดับข้อของวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่ได้ปรับแล้วในหน้าก่อน

หมวดที่ 3 โครงสร้างหลักสูตร รายวิชา และหน่วยกิต

- คณะกรรมการวิพากษ์หลักสูตรตั้งข้อสังเกต สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม และให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับระบบการจัดการศึกษา การตั้งชื่อรายวิชาทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เช่น รายวิชาทฤษฎีและการปฏิบัติกรรมฐาน พิธีการในพระพุทธศาสนา พุทธศิลป์ศึกษา ประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนา งานวิจัยและวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา สุขภาวะในพระไตรปิฎก ปรัชญาไทย ปรัชญาสังคมและการเมือง ปรัชญาศาสนา ปรัชญาการออกแบบชีวิต ปรัชญาวิทยาศาสตร์ ระเบียบวิธีวิจัยทางปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม วัฒนธรรมสร้างสรรค์ในสังคมสมัยใหม่ วิถีชีวิตในสังคมพุทธ วัฒนธรรม การฝึกภาคสนาม เพื่อให้รายวิชาและคำอธิบายรายวิชามีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

หมวดที่ 4 การจัดการกระบวนการเรียนรู้

- คณะกรรมการวิพากษ์หลักสูตรตั้งข้อสงสัยเกี่ยวกับแผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา คณะกรรมการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรจึงได้ชี้แจงให้คณะกรรมการวิพากษ์หลักสูตรเข้าใจสาระสำคัญของการจัดการกระบวนการเรียนรู้

หมวดที่ 5 ความพร้อมและศักยภาพในการบริหารหลักสูตร

- คณะกรรมการวิพากษ์หลักสูตรแนะนำให้ปรับเพิ่มรายละเอียดของอาจารย์ให้สมบูรณ์

หมวดที่ 6 คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

- คณะกรรมการวิพากษ์หลักสูตรตั้งข้อสังเกตและสอบถามเกี่ยวกับปัญหาของนักศึกษาแรกเข้า

หมวดที่ 7 การประเมินผลการเรียนและเกณฑ์การสำเร็จการศึกษา

- คณะกรรมการวิพากษ์หลักสูตรตั้งข้อสังเกตและสอบถามเกี่ยวกับกฎระเบียบหรือหลักเกณฑ์ในการให้คะแนน

หมวดที่ 8 การประกันคุณภาพหลักสูตร

- ไม่มี

หมวดที่ 9 ระบบและกลไกในการพัฒนาหลักสูตร

- ไม่มี

จึงเสนอที่ประชุมเพื่อพิจารณา

มติที่ประชุม :

1. เห็นชอบตามที่คณะกรรมการวิพากษ์หลักสูตรเสนอแนะให้ปรับปรุงและพัฒนา
2. ให้คณะกรรมการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรแต่ละหน่วยงานช่วยกันปรับแก้

3. มอบหมายให้กรรมการและเลขานุการของแต่ละหน่วยงานรวบรวมไฟล์เพื่อปรับแก้
ร่วมกันอีกครั้ง ก่อนส่งไฟล์ที่สมบูรณ์ให้คณะศาสนาและปรัชญาได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

ระเบียบวาระที่ 6 เรื่อง อื่น ๆ

- ไม่มี

ปิดประชุม เวลา 16.30 น.

(พระมหาวชิต อคคชิต)

กรรมการ/ประธานหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม

ผู้รับรองรายงานการประชุม

(นางสาวอริสา สายศรีโกศล)

กรรมการและเลขานุการ/อาจารย์ประจำหลักสูตร

ผู้บันทึกรายงานการประชุม

(ดร.สุรชัย พุดชู)

กรรมการ/อาจารย์ประจำหลักสูตร

ผู้ตรวจรายงานการประชุม

ภาคผนวก ญ
ระเบียบที่เกี่ยวข้อง

- ระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2559
- ระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี
(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562
- ระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี
ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2564



ระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ว่าด้วย การศึกษาระดับปริญญาตรี
พ.ศ. ๒๕๕๙

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงแก้ไขระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วย การศึกษา
ระดับปริญญาตรี ให้สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร มาตรฐานทางวิชาการ และการจัดการศึกษา

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พ.ศ. ๒๕๔๐ และในคราวประชุมสภามหาวิทยาลัย ครั้งที่ ๙/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๙
ได้มีมติที่ ๑๐๘/๒๕๕๙ จึงวางระเบียบไว้ดังนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วย การศึกษาระดับ
ปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๙”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ใช้บังคับตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๙ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วย การศึกษาระดับปริญญาตรี
พ.ศ. ๒๕๕๔ และให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่งอื่นใดซึ่งขัดหรือแย้งหรือสอดคล้องกับ
ระเบียบนี้ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๕ ในระเบียบนี้

“มหาวิทยาลัย” หมายถึง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

“อธิการบดี” หมายถึง อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

“สภาวิชาการ” หมายถึง สภาวิชาการมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

“วิทยาเขต” หมายถึง เขตการศึกษาของมหาวิทยาลัยที่จัดตั้งขึ้นนอกเขตที่ตั้ง
มหาวิทยาลัยตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐

“คณะ” หมายถึง คณะที่จัดการศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัย และให้หมายความ
รวมถึงวิทยาลัยในวิทยาเขตของมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยที่มีได้สังกัดวิทยาเขตของมหาวิทยาลัย

“คณบดี” หมายถึง คณบดีของคณะที่จัดการศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัย และ
ให้หมายความรวมถึงผู้อำนวยการวิทยาลัยในวิทยาเขตและวิทยาลัยที่มีได้สังกัดวิทยาเขตของมหาวิทยาลัย

“ภาควิชา” หมายถึง ภาควิชาในคณะที่นักศึกษาสังกัด

“หัวหน้าภาควิชา” หมายถึง หัวหน้าภาควิชาในคณะที่นักศึกษาสังกัด และให้หมายความ
รวมถึงหัวหน้าฝ่ายจัดการศึกษาในวิทยาเขตและวิทยาลัยที่มีได้สังกัดวิทยาเขต

“นักศึกษา” หมายถึง ผู้เข้ารับการศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัย

“หน่วยกิต” หมายถึง หน่วยที่ใช้แสดงปริมาณการศึกษาในแต่ละรายวิชา

“นายทะเบียน” หมายถึง ผู้อำนวยการศูนย์บริการวิชาการของมหาวิทยาลัยซึ่งได้รับมอบหมาย
จากมหาวิทยาลัยให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นนายทะเบียนของมหาวิทยาลัย

“เจ้าหน้าที่ทะเบียน” หมายถึง ผู้อำนวยการวิทยาลัยที่ได้รับมอบหมายจากมหาวิทยาลัย
ให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นเจ้าหน้าที่ทะเบียนของวิทยาลัยในวิทยาเขตและวิทยาลัยที่มีได้สังกัดวิทยาเขต

/“อาจารย์ที่ปรึกษา”...

-๒-

“อาจารย์ที่ปรึกษา” หมายถึง อาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยและได้รับแต่งตั้งให้เป็น อาจารย์ที่ปรึกษาของนักศึกษา

ข้อ ๖ ให้อธิการบดีรักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ หรือมีความจำเป็นต้องปฏิบัติ นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ หรือในกรณีต้องตีความ วินิจฉัยปัญหาอันเกิดจากการใช้ระเบียบนี้ ให้อธิการบดีเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด เว้นแต่อธิการบดีเห็นว่าปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้ ควรนำเข้าสู่ การพิจารณาของสภาวิชาการ ให้อธิการบดีเสนอสภาวิชาการเพื่อวินิจฉัยชี้ขาด และคำวินิจฉัยชี้ขาดของ อธิการบดีหรือสภาวิชาการแล้วแต่กรณีถือเป็นที่สุด

หมวด ๑

คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

ข้อ ๗ คุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครเข้าศึกษา ผู้สมัครเข้าศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัย ต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

๗.๑ สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า และไม่มีผู้มีความสมบัติ ต้องห้ามข้อใดข้อหนึ่งต่อไปนี้

(๑) ไม่เป็นผู้ที่เป็นโรคติดต่อร้ายแรง หรือโรคร้ายแรงที่เป็นอุปสรรคต่อการศึกษา

(๒) ไม่เป็นผู้ที่มีความประพฤติเสียหายอย่างร้ายแรงทางศีลธรรม เว้นแต่นักศึกษา

ตามโครงการศึกษาลักษณะพิเศษ

(๓) ไม่เป็นผู้วิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือติดยาเสพติดให้โทษ

๗.๒ เป็นผู้ที่สภาวิชาการพิจารณาแล้วเห็นสมควรให้รับเข้าศึกษา

ข้อ ๘ การรับเข้าศึกษา

มหาวิทยาลัยจะรับผู้มีคุณสมบัติตามข้อ ๗ เข้าศึกษาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่มหาวิทยาลัย กำหนด ซึ่งจะประกาศให้ทราบในแต่ละปีการศึกษา

หมวด ๒

ระบบการศึกษา

ข้อ ๙ ระบบการศึกษา

การศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยใช้ระบบหน่วยกิตแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ การศึกษาภาคปกติและการศึกษาภาคพิเศษ

๙.๑ การศึกษาภาคปกติใช้ระบบทวิภาค แบ่งเวลาการศึกษาในหนึ่งปีการศึกษาออกเป็น ๒ ภาคการศึกษาปกติ ได้แก่ ภาคการศึกษาที่ ๑ และภาคการศึกษาที่ ๒ แต่ละภาคการศึกษามี ระยะเวลาการศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์

ทั้งนี้ ในการศึกษาภาคปกติ มหาวิทยาลัยอาจจัดให้มีการศึกษาภาคฤดูร้อนต่อจากภาค การศึกษาที่ ๒ ก็ได้ และการศึกษาภาคฤดูร้อนจะต้องมีกำหนดระยะเวลาการศึกษาและหน่วยกิต โดยมีสัดส่วน เทียบเคียงกันได้กับการศึกษาภาคปกติ

การจัดการศึกษาภาคฤดูร้อนและการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรีในโครงการพิเศษ ให้เป็นไปตามระเบียบของมหาวิทยาลัย

/๙.๒ การศึกษา...

-๓-

๔.๒ การศึกษาภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยอาจจัดให้มีการศึกษาภาคพิเศษนอกเวลาราชการ หรือเวลาทำการของมหาวิทยาลัยด้วยก็ได้ และการจัดการศึกษาภาคพิเศษจะต้องให้ได้คุณภาพและมาตรฐาน เช่นเดียวกันกับการศึกษาภาคปกติ และมีกำหนดระยะเวลาการศึกษาและหน่วยกิต โดยมีสัดส่วนเทียบเคียงกัน ได้กับการศึกษาภาคปกติ

การจัดการศึกษาภาคพิเศษเป็นไปตามที่สภาวิชาการกำหนด โดยทำเป็นระเบียบของ มหาวิทยาลัย

ข้อ ๑๐ การคิดหน่วยกิต การกำหนดหน่วยกิตแต่ละรายวิชามีหลักเกณฑ์ ดังนี้

๑๐.๑ รายวิชาภาคทฤษฎี ที่ใช้เวลาบรรยายหรือการเรียนการสอนไม่น้อยกว่า ๑๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๑๐.๒ รายวิชาภาคปฏิบัติ ที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลองไม่น้อยกว่า ๓๐ ชั่วโมงต่อภาค การศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๑๐.๓ การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนาม ที่ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมง ต่อภาค การศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๑๐.๔ การทำโครงการหรือกิจกรรมการเรียนอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายที่ใช้เวลาทำ โครงการหรือกิจกรรมนั้น ๆ ไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

ข้อ ๑๑ จำนวนหน่วยกิตรวมและระยะเวลาการศึกษา

๑๑.๑ หลักสูตรปริญญาตรี (๔ ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๑๒๐ หน่วยกิต ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน ๘ ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเต็มเวลา และไม่เกิน ๑๒ ปีการศึกษา สำหรับการ ลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

๑๑.๒ หลักสูตรปริญญาตรี (๕ ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๑๕๐ หน่วยกิต ใช้เวลาการศึกษาไม่เกิน ๑๐ ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่เกิน ๑๕ ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

ทั้งนี้ การนับระยะเวลาการศึกษา ให้นับจากวันที่เปิดภาคการศึกษาแรกที่เข้าศึกษาในหลักสูตร ของมหาวิทยาลัย และในกรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็นและสภาวิชาการเห็นสมควร นักศึกษาทุกหลักสูตร สามารถขออนุมัติขยายระยะเวลาการศึกษาต่อสภาวิชาการได้อีกไม่เกิน ๑ ปีการศึกษา ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติใน การขอขยายเวลาการศึกษา ให้เป็นไปตามที่สภาวิชาการกำหนดโดยทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๑๒ โครงสร้างหลักสูตร โครงสร้างเนื้อและสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรแต่ละสาขาวิชาและ จำนวนหน่วยกิต ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ ทั้งนี้ เพื่อความเป็นสถาบัน เฉพาะทางพระพุทธศาสนา หลักสูตรทุกสาขาวิชาของมหาวิทยาลัย ให้มีวิชาเฉพาะทางพระพุทธศาสนาไม่น้อย กว่า ๓๐ หน่วยกิต

ข้อ ๑๓ เวลาเรียน ในแต่ละรายวิชานักศึกษาต้องมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลา เรียนทั้งหมดในหนึ่งภาคการศึกษา หรือได้ปฏิบัติงานในรายวิชานั้นจนเป็นที่เพียงพอตามที่อาจารย์ประจำ รายวิชากำหนดจึงจะมีสิทธิเข้าสอบในรายวิชานั้น ยกเว้นในกรณีที่คณบดีได้สอบสวนแล้วเห็นว่าการมีเวลาเรียน ไม่ครบตามกำหนดนี้ เนื่องจากเหตุอันมิใช่ความผิดของนักศึกษา

ข้อ ๑๔ การเทียบชั้นปีของนักศึกษา ให้เทียบชั้นปีของนักศึกษาจากจำนวนหน่วยกิตที่สอบได้ ตามอัตราส่วนของหน่วยกิตรวมของหลักสูตรที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียน

ข้อ ๑๕ การเปิดการเรียนการสอนและการระงับการเรียนการสอนรายวิชา ให้อยู่ในดุลพินิจของ หัวหน้าภาควิชา โดยความเห็นชอบของคณบดี

-๔-

หมวด ๓

การขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาและการลงทะเบียนเรียน

ข้อ ๑๖ การขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา ผู้สมัครเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย จะมีสถานภาพเป็นนักศึกษาต่อเมื่อได้ขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา และในการขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาผู้สมัครเข้าศึกษาต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติตามประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๑๗ การลงทะเบียนเรียน

๑๗.๑ นักศึกษาจะต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชา ตามวัน เวลา และสถานที่ที่มหาวิทยาลัยกำหนด ยกเว้นกรณีที่มีเหตุจำเป็นสุดวิสัย อาจได้รับอนุมัติให้ลงทะเบียนเรียนได้เป็นกรณีพิเศษจากคณบดี ทั้งนี้ จะต้องลงทะเบียนเรียนให้เรียบร้อยภายใน ๒ สัปดาห์ของภาคการศึกษานั้น ๆ

๑๗.๒ การลงทะเบียนเรียนจะสมบูรณ์ต่อเมื่อได้ชำระค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยเรียบร้อยแล้ว การลงทะเบียนล่าช้า การชำระค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ภายหลังจากวันที่ยังมหาวิทยาลัยกำหนดต้องเสียค่าปรับตามประกาศของมหาวิทยาลัย

๑๗.๓ การลงทะเบียนเรียนจะต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา ถ้ารายวิชาใดบังคับว่าต้องเรียนรายวิชาอื่นก่อน ต้องสอบรายวิชาที่ต้องศึกษาก่อนให้ได้ หรือได้รับอนุมัติจากหัวหน้าภาควิชา เป็นกรณีพิเศษ จึงจะมีสิทธิลงทะเบียนเรียนวิชานั้น

๑๗.๔ ในกรณีที่นักศึกษาไม่ได้ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาใด จะต้องยื่นคำร้องลาพักการศึกษาเพื่อรักษาสถานภาพนักศึกษา พร้อมทั้งชำระค่าธรรมเนียมภายใน ๓๐ วัน นับจากวันเปิดภาคการศึกษา มิฉะนั้นอาจถูกคัดชื่อออกจากทะเบียนนักศึกษา

ข้อ ๑๘ จำนวนหน่วยกิตต่อภาคการศึกษา

๑๘.๑ นักศึกษาภาคปกติ ให้ลงทะเบียนเรียนได้ไม่น้อยกว่า ๙ หน่วยกิต และไม่เกิน ๒๒ หน่วยกิต ในแต่ละภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และให้ลงทะเบียนเรียนได้ไม่เกิน ๙ หน่วยกิต ในแต่ละภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา ยกเว้นการลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาสุดท้าย ทั้งนี้ ต้องได้รับอนุมัติจากคณบดี

๑๘.๒ ในกรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็น เพื่อคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ และพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนตามปรัชญาและพันธกิจของมหาวิทยาลัย สภาวิชาการจะกำหนดให้การลงทะเบียนเรียนของนักศึกษามีจำนวนหน่วยกิตที่แตกต่างไปจากเกณฑ์ที่กำหนดในข้อ ๑๘.๑ ก็ได้ แต่ต้องไม่กระทบกระเทือนต่อมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา และนักศึกษาต้องเรียนให้ครบและสอบได้ตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

ข้อ ๑๙ การลงทะเบียนเรียนโดยไม่นับหน่วยกิต

๑๙.๑ นักศึกษาสามารถลงทะเบียนเรียนรายวิชาไม่นับหน่วยกิต (Audit) ได้ โดยต้องได้รับอนุมัติจากคณบดี โดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา และชำระค่าหน่วยกิตหรือค่าธรรมเนียมปกติ

๑๙.๒ การลงทะเบียนเรียนรายวิชาโดยไม่นับหน่วยกิต ไม่บังคับให้นักศึกษาสอบและไม่มีการเรียน การบันทึกผลการเรียนจะบันทึกว่า “AUD” เฉพาะผู้ที่มีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาเรียนทั้งหมดของรายวิชานั้น

๑๙.๓ มหาวิทยาลัยอาจอนุมัติให้บุคคลภายนอกลงทะเบียนเรียนวิชาโดยไม่นับหน่วยกิตได้ แต่ผู้นั้นจะต้องมีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สภาวิชาการกำหนด และจะต้องปฏิบัติตามข้อบังคับและระเบียบของมหาวิทยาลัย

/ข้อ ๒๐ การลงทะเบียน...

-๕-

ข้อ ๒๐ การลงทะเบียนเรียนซ้ำ

๒๐.๑ ในรายวิชาที่มีการประเมินผลว่าสอบได้ นักศึกษาไม่มีสิทธิลงทะเบียนเรียนซ้ำในรายวิชานั้นอีก ยกเว้นกรณีที่นักศึกษาสอบได้จำนวนหน่วยกิตครบทุกวิชาตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแล้ว ได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ถึง ๒.๐๐ และต้องเป็นรายวิชาที่สอบได้ค่าระดับคะแนนต่ำกว่า ๒.๐๐ เท่านั้น

๒๐.๒ นักศึกษาที่มีผลการเรียนหรือผลการสอบในรายวิชาบังคับได้ระดับคะแนนต่ำกว่า C จะต้องลงทะเบียนเรียนในรายวิชานั้นซ้ำอีกจนกว่าจะสอบได้ระดับคะแนน C ขึ้นไป ส่วนรายวิชาอื่นที่ไม่ใช่รายวิชาบังคับซึ่งนักศึกษาสอบได้ระดับคะแนน F สามารถลงทะเบียนเรียนซ้ำหรือจะเลือกลงทะเบียนเรียนรายวิชาอื่นแทนก็ได้

๒๐.๓ การลงทะเบียนเรียนซ้ำหรือเรียนแทนรายวิชาตามข้อ ๒๐.๑ และ ๒๐.๒ จะต้องได้รับอนุมัติจากคณบดีโดยความเห็นชอบของอาจารย์ประจำรายวิชา และต้องนำค่าระดับคะแนนทุกรายวิชาที่ลงทะเบียนเรียนไปรวมในการคำนวณค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม

หมวด ๔

การขอลด ขอเพิ่มและขอเพิกถอนรายวิชา

ข้อ ๒๑ การขอลด ขอเพิ่ม หรือขอเพิกถอนรายวิชาต้องได้รับอนุมัติจากคณบดี โดยความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา และนำความเห็นของอาจารย์ประจำรายวิชามาประกอบการพิจารณา แล้วแจ้งให้นายทะเบียนทราบหรือเจ้าหน้าที่ทะเบียนทราบแล้วแต่กรณี

ข้อ ๒๒ การขอลด หรือขอเพิ่มรายวิชาที่จะเรียนให้กระทำได้ภายใน ๒ สัปดาห์แรกของภาคการศึกษา และรายวิชาที่ขอลดนั้นจะไม่บันทึกในใบรายงานผลการศึกษา

ข้อ ๒๓ การขอลดรายวิชา การขอเพิ่มรายวิชา จะต้องไม่ขัดกับจำนวนหน่วยกิตตามข้อ ๑๘

ข้อ ๒๔ การขอเพิกถอนรายวิชา

๒๔.๑ การขอเพิกถอนรายวิชาจะกระทำได้ภายในสัปดาห์ที่ ๙ ของภาคการศึกษา รายวิชาที่ขอเพิกถอนนั้นจะบันทึกสัญลักษณ์ W ในใบรายงานผลการศึกษา

๒๔.๒ การขอเพิกถอนรายวิชาหลังระยะเวลาที่กำหนดจะกระทำมิได้ เว้นแต่จะขอเพิกถอนทุกรายวิชาในภาคการศึกษานั้น โดยยื่นคำร้องขอเพิกถอนก่อนวันสอบปลายภาคการศึกษาวันแรกเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒ สัปดาห์ ทั้งนี้ ต้องได้รับอนุมัติเป็นกรณีพิเศษจากคณบดี

หมวด ๕

การวัดและการประเมินผลการศึกษา

ข้อ ๒๕ นักศึกษาต้องได้รับการประเมินผลการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ของรายวิชา และเข้าสอบทุกครั้งที่มีการสอบทุกประเภท

๒๕.๑ การสอบย่อยหรือการประเมินผลการเรียนรู้ระหว่างการเรียนรู้การสอน เป็นการทดสอบและหรือการประเมินผลการเรียนรู้ในระหว่างการศึกษาของแต่ละรายวิชา การกำหนดเวลา จำนวนครั้ง วิธีการสอบ และกิจกรรมการเรียนรู้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของอาจารย์ประจำรายวิชา

๒๕.๒ การสอบกลางภาค เป็นการทดสอบในระหว่างการศึกษาของแต่ละรายวิชา โดยมีการแจ้งให้นักศึกษาทราบล่วงหน้า การกำหนดเวลาและวิธีการสอบให้อยู่ในดุลยพินิจของอาจารย์ประจำรายวิชา

/๒๕.๓ การสอบ...

-๖-

๒๕.๓ การสอบปลายภาค เป็นการทดสอบครั้งสุดท้ายของแต่ละรายวิชาที่ได้ทำการเรียนการสอนครบตามเนื้อหาและระยะเวลาตามปริมาณหน่วยกิตในภาคการศึกษานั้น การกำหนดเวลาและวิธีการสอบให้เป็นไปตามตารางสอบตามประกาศของมหาวิทยาลัย ยกเว้นในกรณีที่อาจารย์ประจำรายวิชาจะกำหนดให้มีการสอบปลายภาคนอกตารางสอบของมหาวิทยาลัยก็ได้ โดยการอนุมัติของคณบดีและได้รับความเห็นชอบจากหัวหน้าภาควิชา และแจ้งให้นายทะเบียนหรือเจ้าหน้าที่ทะเบียนของมหาวิทยาลัยทราบแล้วแต่กรณี

๒๕.๔ นักศึกษาที่ขาดสอบในรายวิชาใดให้ถือว่าได้ค่าระดับคะแนนศูนย์ (๐) เว้นแต่ในการสอบครั้งนั้น ผู้ขาดสอบได้แจ้งเหตุที่ขาดสอบพร้อมแสดงหลักฐานต่อนายทะเบียนหรือเจ้าหน้าที่ทะเบียนของมหาวิทยาลัยแล้วแต่กรณี ภายใน ๕ วันทำการ นับจากวันที่ขาดสอบ และให้นายทะเบียนหรือเจ้าหน้าที่ทะเบียนของมหาวิทยาลัย แจ้งคณบดีเพื่อพิจารณาให้การสอบครั้งนั้นไม่สมบูรณ์

ข้อ ๒๖ การให้คะแนนการสอบ หรือคะแนนการประเมินผลการเรียนรู้ประจำรายวิชา ให้อยู่ในดุลยพินิจของอาจารย์ประจำรายวิชา โดยในการประเมินผลการเรียนรู้จะต้องเป็นไปตามมาตรฐานการวัดและการประเมินผลภายใต้การควบคุมของคณบดี

ทั้งนี้ มหาวิทยาลัยจะต้องกำหนดให้มีมาตรฐานการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ของนักศึกษาถือเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินคุณภาพการสอนของอาจารย์ประจำรายวิชา อาจารย์ประจำหลักสูตร และอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

ข้อ ๒๗ ระบบการประเมินผล

๒๗.๑ การประเมินผลการศึกษาของแต่ละรายวิชาให้กระทำเป็นระดับชั้น ซึ่งมีความหมายและค่าระดับคะแนนโดยใช้สัญลักษณ์ดังนี้

ระดับคะแนน (เกรด)	ความหมาย	ค่าระดับคะแนน
A	ดีเยี่ยม (Excellent)	๔.๐๐
B ⁺	ดีมาก (Very good)	๓.๕๐
B	ดี (Good)	๓.๐๐
C ⁺	ค่อนข้างดี (Above average)	๒.๕๐
C	พอใช้ (Average)	๒.๐๐
D ⁺	อ่อน (Below average)	๑.๕๐
D	อ่อนมาก (Poor)	๑.๐๐
F	ตก (Fail)	๐

๒๗.๒ ในกรณีที่ไม่สามารถประเมินผลเป็นระดับคะแนนหรือค่าระดับคะแนนดังกล่าวข้างต้น ให้ใช้สัญลักษณ์ ต่อไปนี้

(๑) AUD (Audit) หมายถึง การลงทะเบียนเรียนรายวิชาไม่นับหน่วยกิต

(๒) I (Incomplete) หมายถึง การวัดผลยังไม่สมบูรณ์

(๓) S (Satisfactory) หมายถึง การเรียนเป็นที่น่าพอใจ นักศึกษาสอบผ่านวิชานั้น

(๔) U (Unsatisfactory) หมายถึง การเรียนไม่เป็นที่น่าพอใจ นักศึกษาจะต้องลงทะเบียนเรียนซ้ำเพื่อเปลี่ยน U ให้เป็น S

(๕) W (Withdrawal) หมายถึง การขอเพิกถอนรายวิชาโดยได้รับอนุมัติ

/๒๗.๓ การให้ระดับ...

-๗-

๒๗.๓ การให้ระดับคะแนน A, B⁺, B, C⁺, C, D⁺, D และ F จะกระทำในกรณีที่ป็นรายวิชาที่นักศึกษาเข้าสอบและหรือมีผลงานที่ประเมินค่าได้ตามระดับคะแนน

๒๗.๔ นักศึกษาที่มีผลการศึกษาในระดับคะแนน D ขึ้นไปถือว่าสอบได้ในรายวิชานั้น ยกเว้นรายวิชาตามข้อ ๒๐.๒ ส่วนนักศึกษาที่มีผลการศึกษาในระดับคะแนน F จะต้องลงทะเบียนเรียนซ้ำในรายวิชานั้น

๒๗.๕ การให้ F นอกจากข้อ ๒๗.๓ จะกระทำได้ในกรณีต่อไปนี้

- (๑) นักศึกษาเข้าสอบและสอบตก
- (๒) นักศึกษาขาดสอบโดยไม่ได้รับอนุมัติจากคณบดี
- (๓) นักศึกษาไม่มีสิทธิเข้าสอบเนื่องจากได้รับการตัดสินว่ามีเวลาเรียนไม่ถึงร้อยละ ๘๐

ในรายวิชานั้น

(๔) นักศึกษาทำผิดระเบียบการสอบและได้รับการตัดสินให้สอบตกในรายวิชานั้น

๒๗.๖ การให้ AUD จะกระทำเฉพาะรายวิชาที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียนโดยไม่นับหน่วยกิต

๒๗.๗ การให้ I ในรายวิชาใดจะกระทำได้ในกรณีต่อไปนี้

(๑) นักศึกษาที่มีเวลาเรียนครบร้อยละ ๘๐ แต่ไม่สามารถเข้าสอบได้เพราะป่วย โดยต้องยื่นใบลาพร้อมใบรับรองแพทย์ โดยต้องได้รับความเห็นชอบของอาจารย์ประจำรายวิชา และได้รับอนุมัติคณบดี

(๒) นักศึกษาขาดสอบโดยเหตุสุดวิสัยและได้รับอนุมัติจากคณบดี

(๓) นักศึกษาทำงานที่เป็นส่วนประกอบการศึกษาของรายวิชายังไม่สมบูรณ์และ

อาจารย์ประจำรายวิชาเห็นสมควรให้รอผลการศึกษา

ทั้งนี้ นักศึกษาที่ได้รับการประเมินผลด้วยสัญลักษณ์ I ต้องดำเนินการขอประเมินผลเพื่อแก้สัญลักษณ์ I ให้เสร็จภายในภาคการศึกษาถัดไป หากพ้นกำหนดดังกล่าว จะได้รับการเปลี่ยนสัญลักษณ์ I เป็น F โดยอัตโนมัติ

๒๗.๘. การให้ S หรือ U ในรายวิชาใดจะกระทำเฉพาะรายวิชาที่ไม่มีหน่วยกิต หรือมีหน่วยกิตแต่คณะวิชาเห็นว่าไม่สมควรประเมินผลการศึกษาเป็นสัญลักษณ์ที่มีค่าระดับคะแนน

๒๗.๙ การให้ W ในรายวิชาใดจะกระทำเฉพาะรายวิชาที่นักศึกษาลงทะเบียนไว้แล้ว โดยจะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์

(๑) นักศึกษาขอเพิกถอนรายวิชานั้น หรือลาพักการศึกษาหลังจากเวลาที่ได้กำหนดไว้และได้รับอนุมัติจากคณบดี

(๒) นักศึกษาถูกสั่งพักการศึกษาในภาคการศึกษานั้น

ข้อ ๒๘ การคำนวณค่าระดับคะแนน

๒๘.๑ การนับจำนวนหน่วยกิตเพื่อใช้ในการคำนวณหาค่าระดับคะแนนเฉลี่ย ให้คำนวณจากรายวิชาที่นับหน่วยกิตและมีการประเมินผลเป็นสัญลักษณ์ A, B⁺, B, C⁺, C, D⁺, D และ F

๒๘.๒ สำหรับรายวิชาที่ได้สัญลักษณ์ F ให้บันทึกผลการศึกษาในใบรายงานผลการศึกษา และนำจำนวนหน่วยกิตของรายวิชานั้นมาคำนวณในค่าระดับคะแนนเฉลี่ยด้วย

๒๘.๓ การนับจำนวนหน่วยกิตสะสมของนักศึกษาเพื่อให้ครบหลักสูตร ให้นำเฉพาะหน่วยกิตของรายวิชาที่สอบได้เท่านั้น

/๒๘.๔ ค่าระดับ...

-๘-

๒๘.๔ ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยมี ๒ ประเภท

(๑) ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยรายภาคศึกษา (Semester Grade Point Average = SEM-GPA) ให้คำนวณจากผลการศึกษานักศึกษาในภาคการศึกษานั้น โดยเอาผลรวมของผลคูณของจำนวนหน่วยกิตกับค่าระดับคะแนนของทุกรายวิชาหารด้วยผลรวมของหน่วยกิตของรายวิชาที่ศึกษาในภาคการศึกษานั้น

(๒) ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม (Cumulative Grade Point Average = CUM-GPA) ให้คำนวณจากผลการศึกษานักศึกษาตั้งแต่เริ่มเข้าศึกษาจนถึงภาคการศึกษาสุดท้าย โดยเอาผลรวมของผลคูณของจำนวนหน่วยกิตกับค่าระดับคะแนนของแต่ละรายวิชาที่ศึกษาทั้งหมดหารด้วยผลรวมของหน่วยกิตของรายวิชาที่ศึกษาทั้งหมด

ข้อ ๒๘ การเทียบความรู้ การเทียบประสบการณ์ การเทียบรายวิชาและการเทียบโอนหน่วยกิต ให้เป็นไปตามที่สภาวิชาการกำหนดโดยทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัย

หมวด ๖

สถานภาพและการพ้นสถานภาพนักศึกษา

ข้อ ๓๐ สถานภาพนักศึกษา

๓๐.๑ นักศึกษาที่ได้ปฏิบัติตามข้อ ๑๖ แห่งระเบียบนี้โดยถูกต้องสมบูรณ์แล้ว มีสถานภาพเป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัย

๓๐.๒ นักศึกษาภาคปกติของมหาวิทยาลัยมี ๒ สถานภาพ

(๑) นักศึกษาสภาพปกติ ได้แก่ นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาแรก หรือนักศึกษาสอบได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐

(๒) นักศึกษาวิทยาทัศน์ ได้แก่ นักศึกษาที่สอบได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม ตั้งแต่ ๑.๕๐ ถึง ๑.๙๙

๓๐.๓ การจำแนกสถานภาพนักศึกษา

(๑) การจำแนกสถานภาพนักศึกษาจะกระทำเมื่อสิ้นภาคการศึกษา ยกเว้น นักศึกษาที่เข้าศึกษาเป็นปีแรก การจำแนกสถานภาพนักศึกษาจะกระทำเมื่อสิ้นภาคการศึกษาที่ ๒ ของปี การศึกษาแรกที่เข้าศึกษา

(๒) นักศึกษาที่ได้รับอนุญาตให้ลงทะเบียนเรียนในภาคฤดูร้อนให้นำผลการศึกษภาคฤดูร้อนไปรวมกับผลการศึกษภาคปกติในภาคการศึกษาถัดไปที่นักศึกษาผู้นั้นลงทะเบียนเรียน เพื่อการจำแนกสถานภาพนักศึกษา

(๓) นายทะเบียนหรือเจ้าหน้าที่ทะเบียน ต้องแจ้งสถานภาพนักศึกษาวินิจฉัยให้นักศึกษาที่มีสภาพเช่นนั้นและอาจารย์ที่ปรึกษาของนักศึกษาผู้นั้นทราบโดยเร็วที่สุด

ข้อ ๓๑ เพื่อแสดงสถานภาพการเป็นนักศึกษา มหาวิทยาลัยจะจัดให้มีบัตรประจำตัวนักศึกษา เพื่อประกอบการใช้สิทธิต่าง ๆ ที่นักศึกษาพึงมีในมหาวิทยาลัย รูปแบบบัตรนักศึกษา หลักเกณฑ์และวิธีการออกบัตรนักศึกษา ให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๓๒ การพ้นสภาพนักศึกษา นักศึกษาของมหาวิทยาลัยจะพ้นสถานภาพการเป็นนักศึกษาเมื่อ

๓๒.๑ มรณภาพ หรือ ตาย

๓๒.๒ ได้รับอนุมัติจากคณบดีให้ลาออก

๓๒.๓ ขาดคุณสมบัติข้อใดข้อหนึ่งในข้อ ๗

/๓๒.๔ สำเร็จการศึกษา...

-๙-

๓๒.๔ สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรและได้รับอนุมัติให้จบการศึกษา

๓๒.๕ มีระยะเวลาการศึกษาครบ ๑๖ ภาคการศึกษาสำหรับหลักสูตร ๔ ปี และ ๒๐ ภาคการศึกษาสำหรับหลักสูตร ๕ ปี แต่ยังมีจำนวนหน่วยกิตสอบได้ไม่ครบตามหลักสูตร หรือได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๒.๐๐

๓๒.๖ ใช้เอกสารหลักฐานอันเป็นเท็จสมัครเข้าเป็นนักศึกษา

๓๒.๗ ถูกถอนสถานภาพนักศึกษาหรือถูกตัดชื่อออกจากทะเบียนนักศึกษาในกรณี ดังต่อไปนี้

- (๑) ได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๑.๕๐ ยกเว้นนักศึกษาที่เข้าศึกษาเป็นปีแรก
- (๒) ได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๑.๗๕ ในสองภาคการศึกษาปกติติดต่อกัน
- (๓) เป็นนักศึกษาวิชาโทที่มีค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม ๑.๘๐ เป็นเวลาสอง

ภาคการศึกษาที่มีการจำแนกสถานภาพต่อเนื่องกัน หรือเป็นนักศึกษาวิชาโททั้งหมดครบ ๔ ภาคการศึกษาที่มีการจำแนกสถานภาพต่อเนื่องกัน แล้วยังไม่พ้นสถานภาพนักศึกษาวิชาโท

(๔) ไม่ลงทะเบียนเรียนให้เสร็จสิ้นภายใน ๓๐ วัน นับตั้งแต่วันเปิดภาคการศึกษา และไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การลาพักการศึกษา

(๕) ลาพักการศึกษาเกิน ๒ ภาคการศึกษาปกติติดต่อกัน เว้นแต่ได้รับอนุมัติเป็นกรณีพิเศษ

(๖) มหาวิทยาลัยพิจารณาให้พ้นสถานภาพนักศึกษาเพราะกระทำผิดวินัย

นักศึกษาอย่างร้ายแรง

(๗) ทำการทุจริตอย่างร้ายแรงในการสอบ ซึ่งจะต้องเป็นไปตามข้อบังคับของ

มหาวิทยาลัย

ข้อ ๓๓ นักศึกษาที่ประสงค์จะลาออกจากการเป็นนักศึกษา ให้ยื่นคำร้องขอลาออกพร้อมด้วยใบปลดพ้นระต่อคณบดี โดยความเห็นชอบของหัวหน้าภาควิชาและอาจารย์ที่ปรึกษา และให้คณบดีรายงานสภาวิชาการทราบ

หมวด ๗

การลาพักการศึกษาและการสั่งพักการศึกษา

ข้อ ๓๔ การลาพักการศึกษา

๓๔.๑ นักศึกษาจะต้องยื่นคำร้องขออนุมัติการลาพักการศึกษาต่อคณบดี โดยความเห็นชอบของหัวหน้าภาควิชาและอาจารย์ที่ปรึกษา ทั้งนี้ ภายใน ๒ สัปดาห์หลังจากวันเปิดเรียนของภาคการศึกษานั้น และสามารถลาพักการศึกษาได้ครั้งละไม่เกิน ๒ ภาคการศึกษา ในกรณีที่นักศึกษายังมีความจำเป็นที่จะลาพักการศึกษาต่อ ให้ยื่นคำร้องขอลาพักการศึกษาใหม่

๓๔.๒ นักศึกษาอาจยื่นคำร้องขอลาพักการศึกษาได้ในกรณี ต่อไปนี้

(๑) ได้ศึกษาในมหาวิทยาลัยมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ภาคการศึกษา ยกเว้นจะได้รับอนุมัติเป็นกรณีพิเศษจากสภาวิชาการ

(๒) ถูกเกณฑ์หรือระดมพลเข้ารับราชการทหารกองประจำการ

(๓) ได้รับทุนแลกเปลี่ยนนักศึกษาระหว่างประเทศ หรือทุนอื่นใดซึ่งมหาวิทยาลัยเห็นสมควรสนับสนุน

(๔) เจ็บป่วยจนต้องพักรักษาตัวเป็นเวลานานเกินร้อยละ ๒๐ ของเวลาเรียนทั้งหมดในภาคการศึกษานั้นตามคำสั่งแพทย์ โดยมีใบรับรองแพทย์จากสถานพยาบาล

/ (๕) มีเหตุจำเป็น...

(๕) มีเหตุจำเป็นสุดวิสัย หรือมีความจำเป็นส่วนตัวที่คณะกรรมการประจำคณะพิจารณาเห็นสมควร

ข้อ ๓๕ นักศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษาแล้วต้องปฏิบัติดังนี้

๓๕.๑ ในระหว่างการลาพักการศึกษา จะต้องชำระค่ารักษาสถานสภาพการเป็นนักศึกษาทุกภาคการศึกษา มิฉะนั้นจะถูกตัดชื่อออกจากทะเบียนนักศึกษา

๓๕.๒ การนับระยะเวลาการศึกษา ให้นับระยะเวลาที่ขอลาพักการศึกษาทุกครั้งอยู่ในระยะเวลาการศึกษาตามข้อ ๑๑ ยกเว้นนักศึกษาที่ขอลาพักการศึกษาตามข้อ ๓๔.๒

๓๕.๓ นักศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษา เมื่อจะกลับเข้าศึกษาจะต้องยื่นคำร้องขอกลับเข้าศึกษาต่อคนบติไม่น้อยกว่า ๒ สัปดาห์ก่อนวันเปิดภาคการศึกษานั้น และให้คนบติแจ้งให้นายทะเบียนหรือเจ้าหน้าที่ทะเบียนของมหาวิทยาลัยทราบ

ข้อ ๓๖ การส่งพักการศึกษา

๓๖.๑ นักศึกษาอาจถูกส่งพักการศึกษาได้ในกรณีที่ประพฤติทุจริตในการสอบ หรือประพฤติผิดวินัยนักศึกษา

๓๖.๒ การส่งพักการศึกษาตามข้อ ๓๖.๑ จะส่งพักการศึกษาได้ไม่เกิน ๑ ภาคการศึกษา

๓๖.๓ คำสั่งให้นักศึกษาพักการศึกษา ให้เริ่มเมื่อสิ้นสุดภาคการศึกษาที่กระทำผิดนั้น โดยให้มีระยะเวลาการลงโทษต่อเนื่องกัน ทั้งนี้ ให้รับระยะเวลาที่ถูกส่งพักการศึกษาเข้าเป็นระยะเวลาการศึกษา และให้จำแนกสถานภาพนักศึกษาทุกภาคการศึกษาที่ถูกส่งพักด้วย

ทั้งนี้ นักศึกษาที่ถูกส่งพักการศึกษา จะต้องปฏิบัติตามข้อ ๓๖ เช่นเดียวกันกับนักศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษา

ข้อ ๓๗ ให้คนบติเป็นผู้อนุมัติให้นักศึกษาลาพักการศึกษาตามข้อ ๓๖ และส่งพักการศึกษาตามข้อ ๓๗

ข้อ ๓๘ นักศึกษาที่ถูกส่งพักการศึกษา หรือมหาวิทยาลัยมีคำสั่งให้พ้นสภาพนักศึกษา สามารถอุทธรณ์คำสั่งพักการศึกษาและคำสั่งให้พ้นสภาพนักศึกษาได้ และการอุทธรณ์คำสั่งพักการศึกษาและคำสั่งให้พ้นสภาพนักศึกษา ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

หมวด ๘

การย้ายสถานที่เรียน การย้ายคณะ และการเปลี่ยนสาขาวิชา

ข้อ ๓๙ การย้ายวิทยาเขต นักศึกษาที่ได้รับคัดเลือกให้เข้าศึกษาที่มหาวิทยาลัยส่วนกลาง วิทยาเขต หรือวิทยาลัยใดของมหาวิทยาลัย จะต้องศึกษาที่มหาวิทยาลัยส่วนกลาง วิทยาเขต หรือวิทยาลัยนั้น มหาวิทยาลัยอาจอนุญาตให้นักศึกษาย้ายไปศึกษาที่มหาวิทยาลัยส่วนกลาง วิทยาเขต หรือวิทยาลัยอื่น เฉพาะในกรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็นอย่างยิ่งเท่านั้น ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สภาวิชาการกำหนด

ข้อ ๔๐ การย้ายคณะและคุณสมบัติของผู้มีสิทธิขอย้ายคณะ

นักศึกษาที่ผ่านการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในคณะวิชาใด จะต้องศึกษาในคณะวิชานั้น กรณีที่นักศึกษาต้องการย้ายคณะต้องมีคุณสมบัติและเป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

๔๐.๑ ไม่เป็นผู้ที่พ้นสภาพการเป็นนักศึกษา

๔๐.๒ ไม่เคยได้รับอนุมัติให้ย้ายคณะมาก่อน

-๑๑-

๔๐.๓ การขอย้ายคณะจะต้องขอย้ายภายใน ๒ ภาคการศึกษาปกติ นับตั้งแต่เข้ารับการศึกษา ทั้งนี้ ไม่นับภาคการศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษา หรือถูกมหาวิทยาลัยให้พักการศึกษา

๔๐.๔ ในการยื่นคำร้องขอย้ายคณะ นักศึกษาต้องแสดงเหตุผลประกอบ และอยู่ในดุลยพินิจคณะที่เกี่ยวข้องที่จะพิจารณาอนุมัติเป็นรายกรณี ซึ่งต้องเป็นไปตามระเบียบหรือหลักเกณฑ์ของคณะที่เกี่ยวข้อง

๔๐.๕ การขอย้ายคณะจะกระทำได้เมื่อสิ้นสุดภาคการศึกษาปกติ แต่ต้องกระทำก่อนการลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาต่อไป

๔๐.๖ รายวิชาที่นักศึกษาย้ายคณะได้ศึกษามา ถึงแม้จะไม่ตรงกับหลักสูตรของคณะที่ย้ายเข้าศึกษาใหม่ก็ตาม ให้นำมาคำนวณค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมด้วย

ข้อ ๔๑ การเปลี่ยนสาขาวิชา การขอเปลี่ยนสาขาวิชาจะกระทำได้เพียงครั้งเดียวตลอดการเป็นนักศึกษา และจะกระทำได้เมื่อสิ้นสุดภาคการศึกษาปกติ แต่ต้องกระทำก่อนการลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาต่อไป โดยการขอเปลี่ยนสาขาวิชาจะต้องได้รับความเห็นชอบจากหัวหน้าภาควิชาที่เกี่ยวข้องและได้รับอนุมัติจากคณบดี

ข้อ ๔๒ การรับโอนนักศึกษา และการศึกษาข้ามสถาบัน ให้เป็นไปตามที่สภาวิชาการกำหนด

หมวด ๙

การปฏิบัติกรรณฐานและการปฏิบัติศาสนกิจ

ข้อ ๔๓ การปฏิบัติกรรณฐาน นักศึกษาของมหาวิทยาลัยจะต้องฝึกปฏิบัติกรรณฐานในรายวิชาการปฏิบัติกรรณฐานในหลักสูตร และเมื่อสอบได้หน่วยกิตครบตามหลักสูตรแล้ว ก่อนการขอรับปริญญาจะต้องออกปฏิบัติกรรณฐานตามระเบียบของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๔๔ การปฏิบัติศาสนกิจ มี ๓ ประเภท

๔๔.๑ การปฏิบัติงานภายหลังจากนักศึกษาได้สอบได้หน่วยกิตครบตามหลักสูตรแล้ว การปฏิบัติศาสนกิจตามข้อนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบของมหาวิทยาลัย

๔๔.๒ การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนามตามหลักสูตร การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพ ที่ใช้เวลาการฝึกไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อการศึกษาภาคปกติ ซึ่งกำหนดไว้เป็นรายวิชาหนึ่งของหลักสูตรที่มีปริมาณหน่วยกิตไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต

๔๔.๓ การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์

ข้อ ๔๕ นักศึกษาที่ไม่ผ่านการปฏิบัติกรรณฐานและการปฏิบัติศาสนกิจ จะไม่ได้รับการเสนอชื่อให้เป็นผู้สำเร็จการศึกษาและขออนุมัติปริญญา

หมวด ๑๐

การสำเร็จการศึกษาและการให้ปริญญา

ข้อ ๔๖ การสำเร็จการศึกษา

๔๖.๑ หลักสูตรปริญญาตรี (๔ ปี) สำเร็จการศึกษาได้ไม่ก่อน ๖ ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่ก่อน ๑๔ ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

๔๖.๒ หลักสูตรปริญญาตรี (๕ ปี) สำเร็จการศึกษาได้ไม่ก่อน ๘ ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่ก่อน ๑๗ ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

/ทั้งนี้ นักศึกษา...

-๑๒-

ทั้งนี้ นักศึกษาจะต้องเรียนและสอบได้หน่วยกิตครบตามหลักสูตร และปฏิบัติตามเงื่อนไขของหลักสูตร ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับการศึกษาและหรือการปฏิบัติของนักศึกษา ซึ่งได้กำหนดไว้เป็นการเฉพาะเรื่องโดยครบถ้วนแล้ว จึงจะได้รับการพิจารณาให้เป็นผู้สำเร็จการศึกษา

ข้อ ๔๗ การขอจบการศึกษา ในภาคการศึกษาสุดท้ายที่นักศึกษาได้ลงทะเบียนเรียนและสอบได้หน่วยกิตครบตามหลักสูตรของมหาวิทยาลัย รวมทั้งได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขของหลักสูตรและเงื่อนไขทางการศึกษาอื่นของมหาวิทยาลัยครบถ้วนแล้ว หากมีคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ ๒.๐๐ ขึ้นไป มีสิทธิ์ยื่นคำร้องขอจบการศึกษาต่อนายทะเบียนของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๔๘ การให้ปริญญา

๔๘.๑ นักศึกษาที่จะได้รับปริญญาต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

(๑) สอบได้จำนวนหน่วยกิตครบตามหลักสูตรในสาขาวิชาที่ศึกษาและได้คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ ๒.๐๐ ขึ้นไป

(๒) สอบได้นักธรรมหรือธรรมศึกษาชั้นใดชั้นหนึ่ง หรือมีผลการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาพระพุทธศาสนาตามเกณฑ์มาตรฐานความรู้วิชาการพระพุทธศาสนาที่มหาวิทยาลัยกำหนด

(๓) มีความประพฤติเรียบร้อยเหมาะสมกับปริญญาที่ได้รับ

(๔) ไม่มีพันธะผูกพันใด ๆ กับมหาวิทยาลัย

(๕) ผ่านการปฏิบัติกรรมฐานตามข้อ ๔๓ และผ่านการปฏิบัติศาสนกิจข้อใดข้อ

หนึ่งในข้อ ๔๔

๔๘.๒ คณบดี โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำคณะ เป็นผู้เสนอรายชื่อนักศึกษาที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามข้อ ๔๘.๑ ให้เป็นผู้สมควรได้รับปริญญาและปริญญาเกียรตินิยมต่อนายทะเบียนของมหาวิทยาลัย เพื่อเสนอสภาวิชาการพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนเสนอสภามหาวิทยาลัยเพื่อขออนุมัติการให้ปริญญา

ข้อ ๔๙ การขอรับปริญญา

นักศึกษาที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามข้อ ๔๘ จะต้องยื่นคำร้องขอรับปริญญาต่อนายทะเบียนของมหาวิทยาลัยภายในระยะเวลาที่กำหนด มิฉะนั้นจะต้องเสียค่าปรับตามประกาศมหาวิทยาลัย และอาจไม่ได้รับการพิจารณาเสนอชื่อต่อสภามหาวิทยาลัยเพื่ออนุมัติปริญญาในภาคการศึกษานั้น

ข้อ ๕๐ การให้ปริญญาเกียรตินิยมและการให้เหรียญรางวัล ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๕๑ พิธีประทานปริญญาบัตร มหาวิทยาลัยจะจัดให้มีพิธีประทานปริญญาบัตรสำหรับผู้สำเร็จการศึกษาปีละ ๑ ครั้ง หรือตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

หมวด ๑๑

ค่าหน่วยกิตและค่าบำรุงการศึกษา

ข้อ ๕๒ ค่าหน่วยกิต ค่าบำรุงการศึกษาและค่าธรรมเนียมทางการศึกษา ให้เป็นไปตามที่สภาวิชาการกำหนด โดยทำเป็นประกาศประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๕๓ กรณีมีความจำเป็น นักศึกษาที่ไม่สามารถชำระค่าหน่วยกิต ค่าบำรุงการศึกษา และหรือค่าธรรมเนียมทางการศึกษาได้ทั้งหมดหรือบางส่วน ให้ยื่นเรื่องขอผ่อนผันการชำระค่าหน่วยกิต ค่าบำรุงการศึกษาและหรือค่าธรรมเนียมทางการศึกษา

/การขอผ่อนผัน...

-๑๓-

การขอผ่อนผันการชำระค่าหน่วยกิต ค่าบำรุงการศึกษา และหรือค่าธรรมเนียมทางการศึกษา ให้ยื่นขอผ่อนผันต่อคณบดี และอธิการบดีหรือผู้ที่อธิการบดีมอบหมายเป็นผู้อนุมัติการขอผ่อนผันชำระค่าหน่วยกิต ค่าบำรุงการศึกษาและหรือค่าธรรมเนียมทางการศึกษา ทั้งนี้ จะต้องไม่เกินก่อนสอบปลายภาคการศึกษา และไม่ได้รับยกเว้นค่าปรับการลงทะเบียนล่าช้า

ข้อ ๕๔ นักศึกษาที่อยู่ระหว่างรอรับเงินทุนการศึกษาทุกประเภท ทั้งทุนภายในและภายนอก มหาวิทยาลัย จะได้รับผ่อนผันการชำระค่าหน่วยกิต ค่าบำรุงการศึกษา และหรือค่าธรรมเนียมทางการศึกษา จนกว่าจะได้รับเงินทุนการศึกษา โดยนักศึกษาจะต้องยื่นเรื่องขอผ่อนผันการชำระตามข้อ ๕๔ วรรคสอง พร้อมเอกสารหลักฐานการได้รับทุนการศึกษา ทั้งนี้ จะต้องไม่เกินก่อนสอบปลายภาคการศึกษา

ข้อ ๕๕ มหาวิทยาลัยอาจพิจารณายกเว้นค่าหน่วยกิตและหรือค่าบำรุงการศึกษาก็ได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่สภาวิชาการกำหนดโดยทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัย

หมวด ๑๒

การประกันคุณภาพหลักสูตร การพัฒนาหลักสูตร และมาตรฐานความรู้ภาษาอังกฤษ

ข้อ ๕๖ การประกันคุณภาพของหลักสูตร ให้ทุกหลักสูตรกำหนดระบบการประกันคุณภาพของหลักสูตร โดยมีองค์ประกอบในการประกันคุณภาพอย่างน้อย ๖ ด้าน คือ การกำกับมาตรฐาน, บัณฑิต, นักศึกษา, อาจารย์, หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

ข้อ ๕๗ การพัฒนาหลักสูตร ให้ทุกหลักสูตรมีการพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย โดยมีการประเมินและรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรทุกปีการศึกษา เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรเป็นระยะ ๆ อย่างน้อยตามรอบระยะเวลาของหลักสูตร หรือทุกรอบ ๕ ปี

ข้อ ๕๘ มาตรฐานความรู้ภาษาอังกฤษ ให้มหาวิทยาลัยจัดให้มีระบบมาตรฐานการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษและกำหนดเกณฑ์มาตรฐานการเรียนรู้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษา รวมทั้งการส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักศึกษา ซึ่งสามารถเทียบเคียงกันได้กับมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาอังกฤษตามประกาศของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

ทั้งนี้ นักศึกษาจะต้องมีผลการเรียนรู้ภาษาอังกฤษและผ่านการทดสอบความรู้ภาษาอังกฤษตามเกณฑ์มาตรฐานการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สภาวิชาการกำหนด โดยทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัย

หมวด ๑๓

การพัฒนาอาจารย์และกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษา

ข้อ ๕๙ การพัฒนาอาจารย์ ให้คณะ ภาควิชา หลักสูตร จัดวางระบบผู้สอนและกระบวนการจัดการเรียนการสอน ระบบการบริหารอาจารย์และการส่งเสริมและพัฒนาอาจารย์ การกำหนดผู้สอนโดยคำนึงถึงคุณภาพของอาจารย์ ให้สอดคล้องกับการเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรและเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา

ข้อ ๖๐ กิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษา ให้คณะ ภาควิชา หลักสูตร จัดวางระบบการกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีความรู้ในวิชาการและวิชาชีพ มีคุณลักษณะตามหลักสูตร ดังนี้

/๖๐.๑ จัดให้มีระบบ...

-๑๔-

๖๐.๑ จัดให้มีระบบอาจารย์ที่ปรึกษา การควบคุมดูแลการให้คำปรึกษาวิชาการแก่นักศึกษาและแนะแนวแก่นักศึกษา จัดบริการให้คำปรึกษาแนะแนวด้านการใช้ชีวิต และการเข้าสู่อาชีพแก่นักศึกษา จัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมเพื่อการทำงานเมื่อสำเร็จการศึกษา

คุณสมบัติอาจารย์ที่ปรึกษาและการแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษา หน้าที่และความรับผิดชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา ให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย โดยความเห็นชอบของสภาวิชาการ

๖๐.๒ ในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษา ให้เป็นไปตามหลักการดังนี้

(๑) การจัดกิจกรรมพัฒนานักศึกษา ให้มีกิจกรรมพัฒนานักศึกษาครอบคลุมประเภทกิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมส่งเสริมคุณลักษณะนักศึกษาที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัย กิจกรรมกีฬาหรือการส่งเสริมสุขภาพกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์หรือรักษาสีงแวดล้อม กิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม กิจกรรมส่งเสริมศิลปะและวัฒนธรรม

(๒) ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมนักศึกษาอย่างเหมาะสม ให้นักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมมีโอกาสได้รับการพัฒนาสติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกาย และคุณธรรมจริยธรรม ส่งเสริมคุณลักษณะบัณฑิตตามมาตรฐานการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ รวมทั้งกิจกรรมการพัฒนาศักยภาพนักศึกษาและการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑

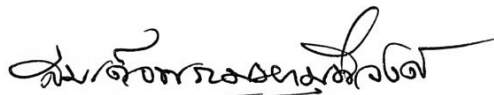
บทเฉพาะกาล

ข้อ ๖๑ ให้ใช้ระเบียบนี้ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มหาวิทยาลัยรับเข้าศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๙ เป็นต้นไป

สำหรับนักศึกษาที่มหาวิทยาลัยรับเข้าศึกษาก่อนปีการศึกษา ๒๕๕๙ ให้ใช้ระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๔ หรือให้ปฏิบัติตามระเบียบและหลักเกณฑ์ที่รับเข้าศึกษาในขณะนั้น ไปจนกว่าจะสำเร็จการศึกษา

ทั้งนี้ ในระหว่างที่ยังไม่ได้ออกประกาศหรือหลักเกณฑ์ที่กำหนดตามระเบียบนี้ ให้ใช้ประกาศหรือหลักเกณฑ์ที่ออกโดยอาศัยระเบียบของมหาวิทยาลัยว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรีฉบับก่อนไปพลางจนกว่าจะได้ออกประกาศหรือหลักเกณฑ์ตามระเบียบฉบับนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๙



(สมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

หมายเหตุ: เหตุผลที่ประกาศใช้ระเบียบนี้ เนื่องจากคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้ประกาศใช้หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๗ โดยมีการปรับปรุงมาตรฐาน ตัวบ่งชี้และเกณฑ์ประเมินคุณภาพ แบ่งเป็น ๓ ระดับ คือ ระดับหลักสูตร ระดับคณะ และระดับสถาบัน ประกอบกับกระทรวงศึกษาธิการ ได้ยกเลิกเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ และประกาศบังคับใช้เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ มหาวิทยาลัยจึงปรับปรุงแก้ไขระเบียบมหาวิทยาลัยว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรี ให้สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรและเกณฑ์การประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษา จึงประกาศใช้ระเบียบนี้



ระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๕๖๒

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงแก้ไขระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๙ เพื่อประโยชน์แก่การจัดการศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ ประกอบกับมติสภามหาวิทยาลัยที่ ๑๙๙/๒๕๖๒ ในคราวประชุมครั้งที่ ๑๒/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ จึงวางระเบียบไว้ดังนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ใช้บังคับตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๒ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑๒ ของระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๙ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๒ โครงสร้างหลักสูตร โครงสร้างเนื้อหาและสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรแต่ละสาขาวิชาและจำนวนหน่วยกิต ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ ทั้งนี้ เพื่อความเป็นสถาบันเฉพาะทางพระพุทธศาสนา หลักสูตรทุกสาขาวิชาของมหาวิทยาลัยให้มีวิชาเฉพาะทางพระพุทธศาสนาไม่น้อยกว่า ๓๐ หน่วยกิต ยกเว้นหลักสูตรของคณะศึกษาศาสตร์ จัดให้มีรายวิชาเฉพาะทางพระพุทธศาสนาไม่น้อยกว่า ๑๘ หน่วยกิต

ข้อ ๔ ให้อธิการบดีเป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

(สมเด็จพระมหาวีรวงศ์)

อุปนายกสภามหาวิทยาลัย

ปฏิบัติหน้าที่แทนนายกสภามหาวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย



ระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี (ฉบับที่ ๓)
พ.ศ. ๒๕๖๔

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๙ ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ประกอบกับมติที่ประชุมสภามหาวิทยาลัยที่ ๑๔๓/๒๕๖๔ ในคราวประชุมครั้งที่ ๗/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ จึงวางระเบียบไว้ดังนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๔”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในข้อ ๕๒ ของระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๙ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๕๒ ค่าหน่วยกิต ค่าบำรุงการศึกษาและค่าธรรมเนียมทางการศึกษา ให้เป็นไปตามที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด โดยทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัย”

ข้อ ๔ ให้อธิการบดีรักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

(สมเด็จพระมหาวีรวงศ์)

อупนายกสภามหาวิทยาลัย

ปฏิบัติหน้าที่แทนนายกสภามหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย